

Úžasné Ježíšovy záměry a nároky

Co jste se v církvi nenaučili

Sir Anthony F. Buzzard, Bt., MA (Oxon.), MA Th Restoration Fellowship
www.restorationfellowship.org Atlanta Bible College 800-347-4261

• 404-362-0052 ©2006 Anthony Buzzard

ISBN 0-9673249-6-3

Přeložil Adolf Točík

Tyto kapitoly jsou věnovány Barbaře, mé ženě, stálému společníkovi v Ježíšově víře, Sáře (Sarah), mé dceři, neúnavné a zkušené dělnici pro věc evangelia o Božím království a všem, kteří se modlí "přijď Tvé Království"; zkrátka všem, kteří touží po návratu Mesiáše Ježíše, který byl kdysi tady, aby ve všem správně jednal na zemi, aby ji přeměnil v Eden, jakým měla být; a všem, kteří hledají perlu velké ceny.

"Avšak v žádném ohledu si necením své duše víc, než abych dokončil svůj běh a službu, kterou jsem přijal od Pána Ježíše: dosvědčovat evangelium o Boží milosti. A nyní, hle, já vím, že vy všichni, mezi kterými jsem procházel a hlásal Boží království, již nespátříte mou tvář. Proto vám dnešního dne dosvědčuji, že jsem čistý od krve všech lidí" (Pavel ve Skutcích 20:24-26).

"Posvět' je v pravdě; tvé slovo je pravda" (Ježíš v Janovi 17:17).

"Bůh sám využívá lidského myšlení a řeči, aby se stal známým a jeho řeč srozumitelnou" ("Revelation," *New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge*).

"Oficiální linie křesťanství ... nebyla přímo vázána skutečnými slovy a skutky historického Ježíše" (Bart. D. Ehrman, *Jesus: Apocalyptic Prophet of the New Millennium*).

"Ve srovnání s dynamickým náboženstvím Ježíše se plně vyvinuté křesťanství zdá být součástí jiného světa" (Geza Vermes, *The Authentic Gospel of Jesus*).

"Polyteizmus vstoupil do Církve maskovaný" (Prof. Friederich Loofs, *History of Dogma*; Paul Schrödt, *The Problem of the Beginning of Dogma in Recent Theology*).

Obsah

Úvod	3
1. O čem Ježíš kázal?	8
2. Více o království....	16
3. Ježíš se vrací zpět na Zemi	28
4. Doplnění některých mezer....	38
5. Více o evangeliu o Království	48
6. Bůh si vybírá Abraháma, otce věřících....	61
7. Král David: Další skvělá postava v příběhu Království....	71
8. Pravý Bůh, pravý Mesiáš a drahocenné semeno nesmrtelnosti....	80
9. Zveřejňovat své vyznání Ježíše jako Mesiáše a Boha Izraele, Ježíšova Otce....	97
Lekce 1: Stát se křesťanem – odkud začít....	102
Lekce 2: Věřit poselství evangelia o Království....	115
Lekce 3: Základ pro věření křesťanskému evangeliu....	131
Lekce 4: Moudrá reakce na dobrou zprávu....	145
Lekce 5: Boží království: Boží plán ve světové historii....	163
Lekce 6: Boží království: událost v budoucnosti....	176
Lekce 7: Boží velký plán Království skrze Ježíše: Jak žít navždy....	192
Příloha 1: Různé novozákonní názvy evangelia....	207
Příloha 2: Co je smrt a kde jsou mrtví?....	210
Příloha 3: Vůdčí učenci o Božím království....	214
Příloha 4: Stav mrtvých podle učenců	220
Příloha 5: Jdou duše do nebe?	225

Úvod

Prvních devět kapitol této knihy je navrženo tak, aby daly čtenářům, kteří nemají žádné zvláštní školení v Bibli, jasnou představu o Božím velkém programu pro každého z nás. Boží projekt pro vás a pro lidstvo je poskytnout nesmrtelnost těm, kteří ho milují a poslouchají. Boží program je pro všechny, kteří věnují pozornost tomu, co On řekl. V Písmu promlouval Bůh skrze různé proroky, a nakonec prostřednictvím svého jedinečně narozeného Syna, Ježíše (viz Heb 1:1-2). Bůh hodlá poskytnout nekonečný život věřícím v Ježíše, Mesiáše, v nadcházejícím Království. Věřím, že Boží království je odpovědí na velkou hádanku života. Bylo jádrem všeho, co Ježíš učil. Je křesťanským evangeliem. Ježíš kázal Království jako evangelium, stále. Ve skutečnosti se veškerá Bible soustředí na jedno hlavní téma, na nadcházející Království. Bible je jediné drama ve dvou částech, ve Staré a v Nové smlouvě.

Křesťanské evangelium se nazývá **evangelium (dobrá zpráva) o Božím království**. Budu muset opakovat tuto základní skutečnost mnohokrát, protože veřejnost, jak se zdá, neví, o čem Ježíš kázal. Zeptejte se svých přátel "Co je evangelium?" a uvidíte, zda se zmíní o Božím království. Pokud ne, zeptejte se jich, jak může mít evangelium nějaký jiný základ než evangelium kázané Ježíšem.

Můžete si sami ověřit fakta o křesťanském evangeliu velmi snadno čtením Nového zákona počínaje samozřejmě Ježíšovým učením v Matoušovi, Markovi, Lukášovi (Jan používá jiný jazyk, aby řekl totéž). A existuje mnoho základních informací ohledně evangelia o Království ve Starém zákoně. Pavel řekl, že evangelium je založeno na slibech ve Starém zákoně (Řím 1:1-2). Jakýkoli překlad Bible, který máte k dispozici, vám poskytne potřebné informace o tom, co je evangelium. Ale neudělejte chybu tak, že nezačnete Ježíšem!

Bible obsahuje vzrušující příběh, úžasné drama a slibuje nádherný výsledek pro náš svět. Zároveň hrozí tragickou budoucností těm, kteří nevěnují pozornost Ježíši a jeho cílům a nárokům. Bůh očekává, že posloucháme to, co nám musí říci skrze svého zástupce, svého Syna Ježíše. Dává nám na výběr. Syn před nás položil dva

možné úděly – život navždy nebo smrt, zánik. Evangelium je jak slibem, tak hrozbou.

Vše závisí na naší ochotné reakci na evangelium o Království, jak je oznamoval Ježíš a později apoštolové.

Prvních devět kapitol této knihy odkazuje na řadu zásadně důležitých biblických veršů nebo je cituje. Nemusíte mít vlastní Bible, abyste sledovali to, co jsem napsal. Pokud máte Bibli v jakékoliv verzi, potvrdí zde rozvinutý příběh. *Revised Standard Version* nebo *New Revised Standard Version* nebo *New American Standard Version* jsou verze Bible obecně spolehlivé a snadné ke čtení. Navrhoval bych, abyste nečetli *King James Version*, pokud není vším, co máte. Mým důvodem je, že nemluvíte anglicky tak, jak je přeložena verze *King James Version* (1611). Ačkoli to byl ve své době přesný překlad, jeho jazyk vytváří jakousi bariéru mezi vámi a životně důležitými slovy Písma. Ale pokud je *King James* vaší oblíbenou Bibli, je to OK. Evangelium o Království je jasné, i když k vám přichází ve staré angličtině. Měli byste se postarat též o moderní překlad, pokud je to možné.¹

Je důležité, aby čtenář věděl, že si zde nevymýšlím žádné nové učení. Vše, co jsem napsal, jsem objevil ve vědecké literatuře, v komentářích k Bibli. Ale veřejnost ví málo o této literatuře. A někteří učenci mají bídnou pověst ohledně toho, jak ve skutečnosti věří tomu, o čem vědí, že Bible říká. Často dobře referují o tom, co zjistí, ale nevzrušují se kvůli nám, zda tomu věříme. Nebo zda veřejně oznamujeme ostatním, že to je základní informace pro studium smyslu života.

Žádám vás, abyste důkladně přemýšleli o tom, co jste se dozvěděli o "evangeliu". Přijali jste bez pečlivého uvažování a analýzy evangelium, kterému chybí důležité složky? Uvědomujete si, že Ježíš je tím, koho musíme především poslouchat, a že jeho učení je shrnuto pod záhlavím "Boží království"? Toto poslední prohlášení je tak zřejmé z našich křesťanských dokumentů, z Nového zákona a z jeho pozadí ve Starém, že dítě se základní schopností číst by je

¹ Pozn. překladatele: Skoro všechny české verze Bible jsou dostupné na <http://obohu.cz/bible/>, ekumenický překlad na <http://www.biblenet.cz/>

mohlo snadno objevit. Naznačuji, že církve nedělají dobrou práci v předávání evangelia, jak je kázal Ježíš – evangelia o Božím království. Pokusil jsem se vysvětlit ty oblasti, v nichž se to, co se učíme v církvi, radikálně odchyľuje od některých z nejprostších a nejdůraznějších učení Ježíše a jeho apoštolů. Mohu jen požádat čtenáře, aby četli s otevřenou myslí.

Těchto prvních devět kapitol je napsáno poměrně jednoduchým jazykem. Věty obecně nejsou příliš dlouhé ani složité. Druhá část knihy obsahuje sedm průvodních lekcí o Božím království. V těchto sedmi lekcích dochází k úmyslnému překrývání a opakování materiálu z prvních devíti jednodušších kapitol. Průvodní lekce přidávají další potvrzení od vnějších autorit a další biblické podrobnosti okolo evangelia o Božím království kázaném Ježíšem. Jsou doplněním prvních devíti kapitol. Základní biblické verše se často opakují. Styl je záměrně o něco složitější, ale dobře v dosahu průměrného čtenáře. Průvodní lekce poskytují více důkazů o evangelium pro pátaravého čtenáře. Pomohou vám pochopit Boží laskavou nabídku nesmrtelnosti pro všechny věřící v evangelium jeho Syna, Ježíše. Přispějí k tomu, abyste si vypracovali vlastní prezentaci evangelia o Království. Čtenáři budou mít příležitosti předávat to, co se učí, v různých prostředích – formálních nebo méně formálních.

Ano, Ježíšovo poselství vysvětľuje, jak každý z nás může dosáhnout nesmrtelnosti. Proto je Bible zdaleka nejdrahocennějším dokumentem na světě. Je nedocenitelným pokladem. To bylo často strašně zatemněno církevní tradicí.

Nakonec jsem přidal některé přílohy se seznamem biblických textů o smrti a vzkříšení a další potvrzení od mnoha odborníků některých hlavních základů Ježíšova evangelia o Království, protože jsem přesvědčen o tom, že zamýšľel, aby bylo chápáno a podle něj jednáno.

Čtenáři jsou žádáni, aby četli přemýšľivě, analyticky a s modlitbou. Přístup Berojských (Skutky 17:11) je vždy ten správný. Žádejte otázky od druhých, čtete s nadšením, abyste se dostali k pravdě Písma, a buďte připraveni sdílet s ostatními to, co zjistíte, jakmile si tím jste jisti. Citace z Bible pocházejí z různých překladů a občas

jsem sám překládal z řečtiny a z hebrejštiny.¹ Celkově zde není v sázce nic sporného. Mnohé moderní překlady tlumočí ústřední Ježíšovy záležitosti celkem dobře.

Ale dávejte si pozor na některé moderní parafrázované verze Bible, které mohou být v některých pasážích dost zavádějící.² Církve zdědily hodně z toho, čemu věří, od raných pobiblických "církevních otců", ne z Bible. Od protestantské reformace v roce 1517 se zdá, že protestanti následovali Luthera a Kalvína jako nové "církvní otce".

Lutherův přístup k evangeliu je kuriózně nebiblický, protože si nemyslel, že historický Ježíš kázal evangelium! Nezačal Ježíšovým vlastním hlásáním evangelia v Matoušovi, Markovi a Lukášovi. Také si myslel, že v knize Zjevení není nic křesťanského, protože "v něm není učen Kristus". Luther nazval Jakubův list "epištolou ze slámy". Jakub, nevlastní bratr Ježíše, nesouhlasil s Lutherovým chápáním o tom, jak být zadobře s Bohem. Lutherovým nápadem bylo, že evangelium se nachází v dopisech Římanům, Galatským a v 1. Petrově, ale ne především ve zprávách evangelií o Ježíšově kázání. Myslel si, že Matouš, Marek, Lukáš a Jan jsou poměrně nedůležití, pokud jde o evangelium!

Kalvínův Bůh je tak krutý, že předurčil některé lidské bytosti ještě předtím, než se narodily, aby byly navždy zatraceny v pekle. Kalvín, který byl dobrý ve čtení Bible, také schválil upálení na hranici proslulého biblického učence, který ho napadl kvůli důležité doktríně.³ Zabíjení jiných z jakéhokoli důvodu je naprosto odlišné od všeho, co obhajoval Ježíš. A zabít jiného věřícího kvůli doktríně je opravdu prostě vražda, kterou Bible zakazuje.

Římští katolíci věří, že papež je stávajícím zástupcem Ježíše a to, co oficiálně říká papež "z katedry" jím nárokové božské autority, nemůže být mylné. Nárokuje pro sebe neomylnost. Papež si nárokuje, že je jedinečným a jediným opravdovým nástupcem novozá-

¹ Pozn.překl.: Z tohoto důvodu je text všech uvedených biblických veršů přeložen přímo z anglického textu.

² Například úvodní slova Janova evangelia v *Living New Testament*

³ Michael Servetus byl upálen na hranici v roce 1553. Dojemnou zprávu o této hrozném události si přečtete v *Out of the Flame* od Lawrence a Nancy Goldstone.

konních apoštolů. Církevní tradice může podle římských katolíků nahradit učení Bible. Například katolíci říkají, že Marie, Ježíšova matka, byla vzata tělesně do nebe. Bible jistě nikdy takovou věc o Marii neříká.

Anglická královna Alžběta II., když nedávno zahájila schůzku hodnostářů anglikánské církve, uvedla, že ve světě plném informací, hodně z nich bez trvalé hodnoty, "existuje obnovený hlad po tom, co vydrží a dává smysl... V jádru naší víry trvá přesvědčení, že všichni lidé, bez ohledu na rasu, pozadí nebo okolnosti, mohou nalézt trvalý smysl v evangeliu Ježíše Krista." Nicméně nám neřekla, že evangelium Ježíše Krista je evangeliem o *Království*.

Nabízím, že křesťanství má být postaveno nejprve na Ježíši, a Ježíš bez svého učení a kázání evangelia vůbec není Ježíšem. "Ježíš" může být předmětem nejrůznějších zbožných religiózních myšlenek a nadějí. Ale židovský dějinný Ježíš, jediný Ježíš, nyní na Boží pravici, tvrdil, že je židovsko-křesťanským Mesiášem (Kristem), a má tajemství nesmrtelnosti. Kázal zachraňující evangelium-poselství o Království. Tak činili po něm i apoštolové. Ježíš je zdaleka nejpodnětější a nejpoutavější postava, která kdy kráčela po Zemi. Jak si všímali jeho současníci, "nikdo nikdy neučil podobné tomu".

Vytvářím ozvěnu slov významných učenců Bible. Cituji jen jeden příklad mezi mnoha. Myslím, že jejich slova by měla zaznít na poplach. Přečtěte si prosím tento citát pomalu: Ani katolická ani protestantská teologie není založena na biblické teologii. V každém případě máme nadvládu řeckého myšlení nad křesťanskou teologií ... Pohanské myšlenky převážně ovládaly "křesťanské" myšlení ... Nesmrtelnost duše vůbec není biblickou představou.¹

Pokud nechápete frázi "nesmrtelnost duše", čtěte prosím dál. Vysvětlím to později. Má to co dělat s námi jako lidskými bytostmi a s tím, jaký je náš úděl – co se stane, když zemřeme.

Někdy se divím, zda by byl Ježíš v našich současných církvích vítán. Čtenář to bude muset rozhodnout sám. Ježíš by je mohl dobře směřovat ke svým slovům a říci jim, aby se učili "uctívat Boha v duchu a v pravdě" (Jan 4:24), a ne podle chybných církevních tradic.

¹ Profesor Norman Snaith, *The Distinctive Ideas of the Old Testament*, str. 188, 89.

Mnoho návštěvníků bohoslužeb jednoduše předpokládalo, že to, co se v církvi dozvěděli o Ježíši a o smyslu života, je tím, co by Ježíš schvaloval. Můj návrh pro čtenáře je, aby vážně prozkoumali slova Ježíše samotného. Vždy je moudré vrátit se k původní víře takové, jakou měl Ježíš a jakou také kázal.

Kapitola 1

O čem Ježíš kázal?

Mým jediným účelem v této knize je popsat prostým jazykem, co si myslím o tom, co nám Bible říká o Bohu – o tom, co měl na mysli Stvořitel vesmíru, když tvořil nebesa a zemi. O Božím velkém projektu. Jak se Jeho velký záměr týká nás a světa? Chci vám vysvětlit, co od vás i ode mne očekává, ať se nacházíme v jakémkoli stavu. Jak se vás týká Boží cíl, když se na své pouti životem potýkáte s potížemi. A chci vám ukázat, co má Bůh v zásobě pro ty, kteří Jej a Jeho Syna, Ježíše, opravdu milují.

Možná jste důležitý a vlivný finančník ovládající velké částky peněz. Možná jste učitel kontaktující mysl mladých lidí, když se denně shromažďují ve škole. Možná vděčně pracujete jako hospodyně v penzionu v Malawi, vytíráte podlahy a myjete nádobí nebo podáváte snídani neustále se měnícím lidem na vašem pracovišti.

V Malawi, v africké, mně dobře známé zemi, je člověk velmi vděčný za to, že má vůbec práci, a plat, jakkoli skromný. Většina dobrých Malawijců, které jsme měli výsadu poznat, nemá žádné zaměstnání ani nějakou vyhlídku, že by je vůbec někdy získali. Mnozí lidé přežívají díky kukuřici jako základní potraviny. Říká se jí nsima. Mnozí naši přátelé v Malawi, jakož i v mnoha jiných zemích, nemají elektrinu ani kanalizaci či vodovody. Přesto se o ně Bůh zajímá, ne o něco méně než o kohokoli jiného. Společenská reputace na Boha dojem nedělá. Ale má zájem o své stvoření. Zajímá se o vás – ať jste kdokoli či kdekoli. Pátrá po lidech, kteří budou brát s nejvyšší vážností Jeho slova a pokyny skrze Ježíše.

Opakuji: Bůh se moc nezajímá o vaše životní "stanoviště", o vaše tituly nebo o vaše akademické hodnosti či o vaše schopnosti. Ale

Bůh se zajímá o vaši nesmrtelnost, o váš život navždy. Stvořil vás s nesmrtelností v mysli. Nesmrtelnost znamená, že nemůžete umřít. Být nesmrtelným znamená být nezničitelný. To znamená, že jakmile získáte nesmrtelnost (kterou ještě nemáte), nemůžete nikdy přestat být naživu! Budete mít život navždy. Když jste nesmrtelný, nemůžete být nemocný. Nikdy nemůžete být zabit. Budete prostě nezničitelný (jak se tvrdí o některých z těch "nerozbitných" dětských hraček!).

Chci vám říci o Božím plánu nesmrtelnosti pro lidské bytosti. Ve skutečnosti není plán příliš složitý. Kdyby byl, museli byste mít zvláštní intelektuální dovednosti a schopnost jej chápat. Nepotřebujete žádnou duchaplnost ani speciální výcvik, abyste pochopili Boží plán nesmrtelnosti. Ale potřebujete otevřenou mysl – a vášnivý postoj k hledání Pravdy. Potřebujete silnou touhu poznat Pravdu. Ježíš ji nazýval "hladověním a žízní" po správné cestě k pochopení a k jednání. A Ježíš popsal pátrání po tajemství nesmrtelnosti jako hon za nedocenitelným pokladem.

Nepotřebujete žádné speciální schopnosti ke čtení této knihy. Chci, aby byla jednoduchá. Ale chci, abyste pochopili, že jste se možná v církvi nenaučili, co nám Bible říká o nesmrtelnosti. Až dokončíte čtení této knihy, požádám vás, abyste vyhodnotili toto poslední prohlášení.

Kdyby nám Bůh poskytl Bibli, kterou dokáže pochopit pouze učený odborník s roky vzdělávání, nemohl by zamýšlet, aby porozuměli Písmu, Bibli, obyčejní lidé. Ale záznamy, které máme o Ježíši, když byl na zemi, ukazují, že kázal nevzdělaným, jakož i vzdělaným. Chtěl, aby jeho poselství o nesmrtelnosti, které hlásal, a my bychom měli hlásat též, evangelium, bylo přístupné všem ochotným poslouchat s otevřenou myslí. Jediné, co museli udělat, bylo věnovat pečlivou pozornost, odevzdat se z celého srdce tomu, co Ježíš říkal, a pak to sledovat jako cíl svých životů, který před ně položil Ježíš. A měli sledovat tento cíl houževnatě během zbytku svého života. Neměli se nikdy vzdát, ať by jim přišly do cesty jakýkoli odpor nebo zkouška.

Nic nemůže být důležitější než získat nesmrtelnost – život navždy. "Kdo vytrvá až do konce, bude spasen," řekl Ježíš.

Lidé jednostranně usilují o dosažení cílů v různých oblastech. Často se oddávají nadšeně snaze o cíle, které nemají žádnou základní hodnotu. Je příliš mnoho, co žádáme, věnovat se získání nesmrtelnosti, jedinému cíli, který opravdu trvá, a trvá věčně?

Jaký cíl představil Ježíš svým posluchačům? Co bylo srdcem a jádrem všeho jeho kázání a učení? Docela prosté. Stačí otevřít svou Biblii u **Lukáše, kapitolu 4 a verš 43**, a zjistíte, že Ježíš nám tam říká "všechno o" sobě. Najdete v tomto verši, jak podává prohlášení o svém poslání, o účelu svého kázání a vyučování, o důvodu své celé činnosti ve službě Boha, svého Otce. Najdete zde Ježíšovo drahocenné mistrovské slovo, ducha všeho, za čím stál a co miloval.

(Ježíš, jak víte, prohlašoval, že je Boží Syn. Kdybyste se ho zeptali, kdo je jeho otec, podíval by se vám do očí a řekl by: "Bůh je můj Otec." Věřím, že by získal vaši pozornost, vaši nerozdělenou pozornost. Kolik lidí znáte, kteří mohou říci, "Bůh je můj Otec", což znamená, že nemají žádného lidského otce? Ano, Ježíš neměl žádného lidského otce. Rozdíl mezi Adamem a Ježíšem spočívá v tom, že Ježíšův život začal v lůně Marie, jeho matky. Adam byl udělán z prachu země. Adam i Ježíš jsou nazýváni Božími syny.)

Více o tom, kým Ježíš je a byl, v pozdější kapitole. Pro tuto chvíli se chci ujistit, že jste pochopili omračující informace, které podal Ježíš v tomto verši v Lukášovi 4:43, na nějž jsem se právě odvolal. Lukáš 4:43. Zapište si jej. Naučte se jej zpaměti. Je to podivuhodná analýza Ježíšovy mysli. Říká vám o jeho životní dráze, jaké byly jeho cíle, nebo spíše jaký byl jeho jediný cíl. Vědět, co si Ježíš myslel o smyslu života, je opravdu velká výsada a poklad. Můžete se podílet na jeho cílech.

Křesťanství je o Ježíšově myšlení a bytí. Lukáš 4:43 poskytuje skvělý vhled do Ježíšovy mysli, životní dráhy a záměru, a tudíž do křesťanství.

A co pohánělo Ježíšovu celou životní dráhu a poslání? Nechte ho odpovédět. "Přišel jsem kázat evangelium (dobrou zprávu) o Božím království. K tomu jsem byl pověřen." Ano, kvůli tomu Ježíše poslal Bůh, aby to činil – oznamovat evangelium o Božím království. Protože toto bylo prohlášením o Ježíšově poslání, je to srdcem křesťanské víry. Zde musí začít vaše studium Ježíše a jeho posel-

ství. Nechopit se toho, co zde Ježíš řekl, znamená ztratit úplně stanovisko k jeho činnosti trvající nějaké tři roky v Izraeli před dvěma tisíci lety. Tak se prosím podívejte znovu na Lukáše 4:43. Přečtěte si jej v jakémkoli překladu. Smysl bude velmi jasný.¹

Ježíš byl vášnivým kazatelem toho, co nazýval evangeliem (dobrou zprávou) o Božím království. Bůh ho poslal, pověřil ho, oprávnil ho, aby dělal právě to – kázal evangelium o Království. Evangelium je o Božím království. To je fakt o Ježíšově verzi křesťanství číslo jedna. Je to fakt, který si může každý čtenář snadno ověřit. Musím to zopakovat: Evangelium o Království je souhrnným prohlášením o křesťanské víře. Ježíš řekl, že to tak je, a jestliže hodláte následovat Ježíše, je moudré si osvojit od nynějška jeho evangelium o Království jako centrum svého zájmu. Ježíšova "velkolepá posedlost", jak někdo řekl, a pokud chcete myslet jako Ježíš, a být jako Ježíš, jedinou rozumnou taktikou je přijmout jeho poslání za své. Boží království je Ježíšovo sjednocující provolávání a slogan.

Nemyslím si ovšem, že se dnes vyřítíte, abyste kázali Boží království, protože nejdříve musíme zjistit, co Ježíš mínil evangeliem nebo dobrou zprávou a co mínil Božím královstvím. (Nedovolte nikomu, aby vám říkal, že není možné vědět, co Ježíš mínil Královstvím – nebo že Království je jen něco ve vašem srdci! A nikdy nikoho nenechte, aby vám říkal, že Ježíšovo evangelium o Království není pro vás!) Ale je marné dále pokračovat ve svém pátrání po významu vesmíru, po Božím záměru ve vašem životě, dokud jste důkladně neporozuměli základní skutečnosti, že Ježíšův záměr – a byl mluvčím Boha, svého Otce – byl oznamovat evangelium o Království. Toto evangelium otevře tajemství života navždy. Také otevře vaše porozumění celé Bibli.

Zvu vás, pokud možno s otevřenou Biblí, abyste si všimli těch veršů, které bezprostředně následují Ježíšovo velké a klasické prohlášení o celém jeho poslání a o křesťanství v Lukáš 4:43. V Lukáš 5:1 najdete, že lidé poslouchající evangelium o Království poslou-

¹ Pokud nemáte náhodou Bibli, čtěte prosím dál. V určitém okamžiku budete pravděpodobně mít alespoň přístup k Bibli, a hodlám vyprávět příběh Bible a často z ní citovat velké části v této knize.

chali to, co Lukáš nazývá "Božím slovem". Takže tato fráze "Boží slovo" je slovním spojením, které musíte skutečně pochopit, pokud se chystáte rozumět Bibli, zvláště novozákonním knihám. Stejně jako my na Západě všichni uznáváme pojem "Státy" za zkratku pro Spojené státy americké, tak pro nás zde Lukáš vytváří "zkratku" pro evangelium o Království. Protože evangelium o Království je srdcem a jádrem všeho, co Ježíš řekl a učinil, je přirozené pro ty "zasvěcené" se odkazovat na toto zachraňující poselství evangelia o Království jednoduše jako na "Boží slovo", což znamená "poselství", poselství evangelia. Jiní novozákonní pisatelé se odkazují na evangelium o Království prostě jako na "slovo". To není o nic těžší než pochopit skutečnost, že se často odkazujeme na Prezidenta Spojených států amerických jako na "Prezidenta". Všichni to uznáváme, ale většina lidí neví, co znamená "slovo" nebo "Boží slovo". Ztrácejí podstatný kus důležitých informací, pokud nevědí, že "slovo" nebo "Boží slovo" v Novém zákoně téměř vždy znamená **"evangelium o Království, jak je kázal Ježíš"**.

Chci tuto věc vyjádřit naprosto jasně. Prosím, nezaměňujte tuto důležitou frázi "Boží slovo". *Není to jen další způsob, jak se odkazovat na celou Bibli.* Naneštěstí v církvích a v rozhlasu a televizi se tento životní výraz "Boží slovo" neustále používá jako další způsob, jak se odkazovat na Bibli. Proč je tento bod tak důležitý?

Protože v celé Bibli, která se nazývá Písmo nebo svaté spisy, máme to, co se nazývá "slovo" nebo "Boží slovo". A obě tyto fráze znamenají zachraňující poselství evangelia o Božím království, které Ježíš a apoštolové vždy kázali veřejnosti. Je vám to jasné? Dovoľte mi, abych vám podal jen jeden z mnoha příkladů:

Ve Skutcích velmi často čteme, že kazatelé zvěstovali "slovo". Co to znamená? Je to jen všeobecné a vágní vyjádření o kázání kterékoli pasáže z Bible? Ne. "Slovo" nebo "Boží slovo" je specifické evangelium zvěstující Boží království. To se odvíjí od Ježíšova vlastního kázání. "Následující sobotu se shromáždilo skoro celé město, aby slyšelo Boží slovo" (Skutky 13: 44). "... kázali slovo všude, kamkoli přišli" (Skutky 8:4). To nebyla obecná přednáška o Bibli. Bylo to evangelium, jak je kázal Ježíš. Skutky 8:12 pro nás definují "slovo" krásně. "Slovo" je "jádre" Bible. Bible je určité

"Božími slovy", ale srdce Bible je mnohokrát nazýváno v Novém zákoně evangeliem nebo "slovem" nebo "Božím slovem".

Plést si "Boží slovo" myšlenkou, že v Novém zákoně pouze popisuje Bibli, by bylo jako nevědět rozdíl mezi Londýnem a Anglií. Pokud někdo říká, že jde do Londýna, neznamená to jen cestu někam do Anglie.

Nepochopit tuto frázi "Boží slovo" znamená zahodit velice důležitý klíč k chápání Ježíšova učení. Znamenalo by to zahodit klíč k Božímu plánu nesmrtelnosti pro vás.

Ježíš byl prvním a autoritativním kazatelem zachraňujícího evangelia. A je zcela nepravdivé (ve skutečnosti katastrofální chybou) říkat, že Ježíšovo evangelium bylo určeno pouze Židům!¹ Je určeno pro každého! Hebreům 2:3 je verš, který by si každý měl zapamatovat. "Spasení bylo nejprve hlášáno Pánem (Ježíšem)." Pokud máte zájem o spásu, musíte se tudíž rozhodnout zjistit, co Ježíš kázal. A evangelium o Království je pro každého. Je křesťanským evangeliem. (Smrt a vzkříšení Ježíše jsou částí evangelia, ale ne celým evangeliem.)

Uvidíme, že je tím evangeliem o Království (ovšem včetně skutečností o Ježíšově smrti a vzkříšení), které musíme všichni uchopit a pochopit a uvádět do svého života jako životně důležitý duchovní pokrm. Je evangeliem o nesmrtelnosti a trváme spolu s Hebreům 2:3 a s množstvím biblických veršů, že Ježíš je prvním, vzorným kazatelem nesmrtelnosti. Zde je, jak Pavel předal tuto fascinující a důležitou koncepci: Pavel napsal Timoteovi, svému žákovi ve víře, že Ježíš "vynesl život a nesmrtelnost na světlo skrze evangelium" (2 Tim 1:10). Je to tady! Zastavte se a uvažujte o tom úžasném prohlášení. Byl to Ježíš, který hlásal své evangelium o Království, který vynesl na světlo tajemství, jak žít navždy. Bylo to v Ježíšově poselství, nikde jinde, že jsme zváni, abychom našli úžasné tajemství života nakonec navždy.

Ale v církvi tato prostá skutečnost o "slovu", jež je evangeliem, není zřejmá. Evangelium samotné není jasně vymezeno. Často je

¹ Je ovšem pravda, že Ježíš nejprve kázal evangelium o Království svému vlastnímu židovskému lidu. Ale později přikázal svým učedníkům, aby kázali totožné evangelium o Království všem.

formulováno bez zmínky o Království! Mnozí v církvích mají velmi nejasné představy o tom, co je evangelium. V církevních kruzích téměř nikdy neslyšíte frázi "evangelium o Království".

Byl Ježíšův hlas ztracen nebo potlačen? *Ježíš a Pavel mluvili o evangeliu o Božím království, ale církve ne. Neznějí jako Ježíš a Pavel.* A tak lidé dnes někdy běhají mimořádné vzdálenosti, aby si zachovali život po několik dalších let (mnozí zemřou příliš brzy kvůli kouření nebo jiným praktikám, které ubírají roky z jejich života). Někteří v Kalifornii mají svá mrtvá těla zmrazena v naději, že věda najde způsob, jak je vrátit zpět k životu! Co tito lidé nechápou, je, že Ježíš nám již řekl, jak můžeme mít život navždy, nezničitelný život. **Řekl, že toto tajemství je spojeno s jeho evangeliem o Božím království.** V další kapitole se podíváme na toto evangelium o Království, o kterém Ježíš říkal, že je právě cílem celého jeho kázání a učení, a budeme je s nadějí poslouchat velmi pečlivě. Nezapomeňme, že Pavel řekl, že Ježíš v tomto evangeliu nebo "slovu" odhalil cestu nesmrtelnosti.

Pravděpodobně máte zájem žít navždy. Popadla myšlenka mít věčné mládí – ve skutečnosti nalézt pramen mládí – a nikdy nezemřít vaši pozornost? Moji ano! Tajemství života věčně a navždy sedí přímo tam na stránkách Bible, ale pochybuji, že vám bylo v církvi jasně vysvětleno. Pokud to zní neuvěřitelně, vyslechněte mě. Čtete si dál a uvidíte sami za sebe. (Existují historické důvody, proč byly ve velkých církevních organizacích důležité biblické pravdy do značné míry ztraceny.)

Mohu vám připomenout, abyste pozorně naslouchali a zjistili, zda církve používají stejný jazyk o evangeliu jako Ježíš? Hovoří neustále o *evangeliu o Království*? Ježíš tak vždycky jednal. Pavel také vždy. Oba "vítali lidi a začali mluvit o evangeliu o Království nebo je hlásali." Ježíš i Pavel byli vášnivými kazateli Království.

Vyhledejte si prosím Lukáše 9:11 a Skutky 28:30, 31 kvůli této životně důležité skutečnosti. Hloubajte o ní a srovnajte s tím, co jste slyšeli v církvi.

Takže co jsme zatím řekli? Že Bůh, jediný stvořitel všech věcí (Iz 44:24) a ten, který nám dává každý dech, který dýcháme, a vybavuje nás naším úžasným tělem a myslí, má definitivní Plán a záměr

pro každou lidskou bytost, která se narodila. Tento záměr lze odhalit v křesťanské Bibli, ačkoli kvůli velkému zmatku v církvích jste možná neviděli, ani neslyšeli tento Plán jasně vysvětlen. Tuto situaci by mělo být možné napravit. Navíc jsme vám poukázali na Lukáše 4:43, na velkolepé poslání samotného Ježíše. Odhaluje celý jeho záměr, totiž hlásat dobrou zprávu o Božím království a jak získat v tomto Království nesmrtelnost.

V další kapitole začneme zkoumat, co Ježíš mínil evangeliem o Království. Ale než to uděláme, dovolu mi, abych vás opustil s otázkou. Jste si vědomi toho, že jste slyšeli kázání o evangeliu o Království? Pokud je vaše odpověď nejistá nebo "ne", mohli byste se divit, proč tomu tak je.¹

Poněvadž jsou církve zamýšleny, aby zastupovaly Ježíše a jeho evangelium, konají ve skutečnosti svou práci, pokud nikdy nehovoří (nebo jen zřídka mluví) o samotném předmětu, o němž Ježíš řekl, že je to ústřední téma křesťanství? Předložte tuto otázku k vážnému zamyšlení. Mohli byste se dokonce dotazovat mezi svými přáteli, zda vymezí evangelium stejně jako Ježíš. Zeptejte se jich nevýhružným způsobem, co je křesťanské evangelium. Pokud neodpovědí okamžitě, že je to evangelium o Království, mohli byste se jich dále zeptat, proč se jejich odpověď liší od Lukáše 4:43 (a od stovek dalších veršů, na které jsme ještě neměli čas se podívat). Mohli byste si předsevzít třeba toto: vyzvat je, abyste se podívali na Matouše 4:17, 23 a 9:35 a Lukáše 8:1 jakož i na Skutky 8:12, 19:8 a 28:23, 31. Nemusíte mít žádné zvláštní schopnosti, aby viděli, čím byl Ježíše zaneprázdněn. A existuje spousta takových veršů. Tyto rozhovory o evangeliu a nesmrtelnosti mohou být fascinující. Mnohem zajímavější než mluvit o fotbalu nebo o počasí.

Dáma nedávno mi strhávající vlasy, která se od dětství účastnila bohoslužeb církve, byla udivena, když jsem poukázal na to, že se

¹ V naší knize "The Coming Kingdom of the Messiah: A Solution to the Riddle of the New Testament" (Mesiášovo nadcházející království: Řešení hádanky z Nového zákona) (2002) dokumentujeme četná prohlášení vůdčích kazatelů a spisovatelů připouštějících, že nekázali evangelium o Království a že církev opravdu toho mnoho nemá z minulých 2000 let!

po celé roky modlila v Pánově modlitbě, aby přišlo Království. Přiznala se, že nevěděla, co znamená "přijď Tvé království". Zjevně jí nenapadlo, že její modlitba znamená, aby se Ježíš vrátil a ulehčil současnému světovému systému od jeho hrozných problémů a nespravedlností. A že Království je pro křesťana ústředním tématem, zachraňujícím evangeliem.

Kapitola 2

Více o Království

Potřebujeme si říci hodně o Božím království, protože "Boží království" bylo opravdu Ježíšovým způsobem, jak mluvit o křesťanské víře, kterou všude vyučoval a za kterou také zemřel. Ježíš byl poháněn pověřením, které mu dal Bůh, jeho Otec: oznamovat vůbec největší dobrou zprávu (evangelium): že se blíží Boží království (Lukáš 4:43; Marek 1:14, 15).

To opravdu víte, protože téměř každý zná modlitbu Království: "Přijď tvé Království!" Nemodlíte se za něco, aby přišlo, jestli to je už tady. A Ježíš neřekl: "Rozšiřuj se Tvé království." Požádal nás, abychom se modlili, aby Království přišlo. Představovat si, že už přišlo, by bylo rychlou cestou, jak poplést biblický příběh.¹ Modlitba o Království je stále ještě klíčovou křesťanskou modlitbou a stále ještě se modlíme o budoucí událost, o příchod Království v moci a slávě.

Ježíš nám řekl, abychom se modlili "přijď Tvé Království" a my se máme modlit tuto modlitbu oduševněle, a vědět, co říkáme! Poslední slova Bible odrážejí tuto vášnivou touhu po Ježíši, aby se vrátil a přinesl na zemi pokoj (Zjev 22:20).

Ježíš dobře znal Starý zákon, a znal pasáž v proroku Micheášovi (4:7, 8), který měl na mysli právě tentýž příchod Království. Krá-

¹ Představa, které se někteří drží, že poté, co Ježíši vystoupil k Otci, už se dál nemáme modlit Pánovu modlitbu s jeho žádostí "Přijď Tvé království" je zásadně špatná. Taková myšlenka by nás vedla k přímé neposlušnosti vůči Mesiášovi, což je nebezpečné (Jan 3:36).

lovství krásně definuje. "Hospodin nad nimi bude panovat na hoře Sion [v Jeruzalémě]... k tobě [Jeruzaléme] přijde – přijde bývalé panství, Království jeruzalémské dcery." Hebrejská Bible je napaaná k prasknutí takovými sliby o budoucím Božím království, které má být založeno na zemi. Tato úžasná pasáž v proroku Micheášovi je proroctvím o obnovené vládě, fungující s ústředím v Jeruzalémě. To se zjevně ještě nedělo.

Jednu z nejprostších a nejpoučnějších skutečností o Božím království se lze dozvědět z první kapitoly knihy Skutků. Zaslíbené Boží království nenastalo v den Letnic. Národy se nevzdaly mezinárodních nebo místních válek, jak to bude v Božím království (Izajáš 2:1-4). Církev jsou beznadějně rozděleny. Na zemi neexistuje žádný trvalý mír. Bible výslovně a jasně říká, že příchod Božího království bude v době nám neznámé (Skutky 1:7). Vzkříšený Ježíš však uvedl, že příchod Božího ducha při zvláštním vylití moci na mladou církev bude "za nemnoho dnů od nyní" (Skutky 1:5). Když se potom učedníci zeptali, zda přijde Boží království ve stejnou dobu, odpověděl Ježíš, že se jedná o samostatnou událost, jejíž datum bylo v Božím plánu vyhrazeno, a není nám známo (Skutky 1:6,7).

Příchod království zjevně tedy *není stejnou událostí jako příchod ducha* v okázalé moci o Letnicích. Příchod Božího království je budoucí, a zahrnuje obnovu království v Izraeli, jak dobře věděli Ježíšem značně vyškolení apoštolové a kazatelé evangelia.

Doufám, že naše první kapitola na vás zapůsobila beznadějností snažit se chápat Ježíše nebo Nový zákon (nebo ve skutečnosti Starý zákon), pokud za prvé pevně neuchopíme skutečnost, že Ježíš vždy kázal evangelium Království, a za druhé to, co Ježíš myslel Božím královstvím. Tak co tím myslel?

Chci se touto otázkou zabývat tak, že se nejprve vypořádám se související otázkou: Co se stane, když zemřeme? Velmi brzy uvidíte, jak tato otázka úzce souvisí s Božím královstvím. Dovolte mi, abych zaměřil vaši pozornost na základní otázku ohledně toho, co se stane s mrtvými. Kde jsou, když jsou mrtví? Jsou opravdu mrtví nebo ve skutečnosti živí někde jinde? Musíme pochopit odpověď na tuto otázku jako součást našeho pátrání po pochopení Božího

království, jádru všeho, co Ježíš kázal. Kde získal Ježíš informace o Božím království a o budoucnosti lidských bytostí? A o tom, co se stane, když zemřeme? Odpověď na tuto otázku spočívá převážně na pozadí biblického Starého zákona, který se Ježíš naučil v synagoze. Naučil se jej také od svých rodičů a ovšem od Boha, svého Otce, který ustavičně inspiroval jeho myšlení a veškerou jeho činnost. Možná si vzpomenete, že od svých 12 let byl Ježíš schopen předběhnout oficiální doktory náboženství svých dnů. Byl vůči nim mnohem lepší ve svém chápání velkých teologických otázek. Ježíš se zdál být jakýmsi Mozartem nebo Einsteinem svých dnů, zázračným dítětem, mimořádně skvělým a talentovaným exponentem Boha (v teologii) a významu vesmíru a života samotného. Církevní doktoři jeho doby byli ohromeni jeho otázkami a odpověďmi, když s nimi diskutoval o velkých otázkách života (viz Lukáš 2:40-52).

Všichni potřebujeme nasát moudrost a učení Ježíše, toho virtuosa duchovního chápání. Ale byli jste naučeni myslet na Ježíše jako na neúnavného učitele a rabína? Nový zákon říká, že Ježíš denně učil v chrámu, bezpochyby hodiny a hodiny (Lukáš 19:47).

Řekl jsem, že Ježíšovo porozumění bylo z velké části důsledkem jeho pevného uchopení starozákonní Bible, s níž vyrůstal. Starý zákon můžeme rozumně nazvat "hebrejskou Bibli." Je napsán hebrejským jazykem od Genesis po Malachiáše. Některé části Daniela a několik dalších pasáží jsou napsány aramejštinou, což je jazyk podobný hebrejštině. Ježíš měl ve své Bibli stejné knihy jako vy a já ve Starém zákoně, 39 knih. Pořadí knih bylo v Bibli, kterou Ježíš znal, odlišné. Knihy byly stejné. Ježíš se skutečně odvolával na toto uspořádání knih v Lukášovi 24:44, kde hovořil o těchto drahocenných svatých spisech, o hebrejské bibli, jako o "Zákonu, Prorocích a Žalmech".

Ježíš miloval tyto spisy. (Křesťané, kteří mají Kristova ducha a mysl, je budou milovat také.) Věřil v jejich inspiraci. To znamená, že věřil, že Bůh použil pisatele těch knih, aby zaznamenali, co nám Bůh chtěl odhalit. Bůh nediktoval svá slova pisatelům Bible, používá je jako roboty. Ale vyučil je své vůli, a aniž by obešel jejich odlišné schopnosti a zázemí, Bůh způsobil, aby napsali, co chtěl sdělit o svém velkém plánu ve světových dějinách, a ovšem o svém

plánu udělit nesmrtelnost těm, kteří se rozhodli naslouchat Bohu a jeho zástupcům, prorokům, a konečnému proroku a Mesiáši, Ježíši. Ano, Ježíš byl konečným prorokem. Byl také Božím Synem. (Lukáš 1:35 nám sděluje základ existence Božího Syna.) Pravděpodobně jste neslyšeli Ježíše nazývat "prorokem", ale podle velkého proroctví v Deuteronomiu 18:15-19 je nazýván prorokem jako Mojžíš, i když ovšem větším než Mojžíš. Nový zákon spojuje toto proroctví s Ježíšem ve Skutcích 3:22 a 7:37.

Petr ve Skutcích 3:22, 23 vyslovil několik mocných slov. Řekl, že každá lidská bytost, která nebude věnovat pozornost slovům "toho proroka" Ježíše a nebude na ně reagovat, má velmi malou budoucnost. Má hrozné problémy s Bohem. Ježíš řekl stejnou věc mocně v Janovi 3:36.

Když Bůh inspiroval pisatele Starého zákona, hebrejské Bible, jak později činil pisatelům Nového zákona, byla vyjádřena samotná Boží mysl. Bůh použil individuální vlohy různých autorů. Jak jsme zdůraznili, nevnutil jim formu "vedeného psaní", používaje je jako pasivní nástroje. Spíše jim dal porozumění své vůle a záměru. Dal jim moudrost. Učil je, někdy prostřednictvím velkých zkoušek, a používal je, aby napsali Bibli. Proto se odkazujeme na Bibli jako na Písmo nebo na svaté spisy. To znamená, že slova Písma jsou spolehlivá a pravdivá.¹ Znamená to, že slova Písma přenášejí samotného ducha, mysl a srdce Boha. Z Bible se můžeme naučit, jak myslí Bůh. David byl jedním z největších pisatelů Bible a vyjádřil, jak ho Bůh použil jako prostředek inspirace: "Pánův duch promluvil skrze mne; Jeho slovo bylo v mých ústech" (2 Sam 23:2). Davidova slova byla vyjádřením Boží mysli, ducha a vůle.

Jak Ježíš předložil, "Písmo nemůže být zrušeno" (Jan 10:35). Ježíš znovu a znovu tvrdil, že mluví v zastoupení jediného Boha, svého Otce. Bůh dohlédl na to, aby Ježíšova drahocenná slova byla pro nás zachována. Pavel to předložil takto: "Všechno Písmo je inspiro-

¹ Existuje několik pasáží, které byly poškozeny opisovači. Ale doklady o tom jsou obvykle jasné a učenci nám pomáhají dostat se k původní verzi. Bůh nás nezanechal bez jasného prohlášení o své vůli a úmyslu. Ježíš slíbil vyslat "písaře", tj. profesionální biblické učence, aby pomáhali hlásat evangelium (Mat 23:34, srv. Dan 12:3).

váno Bohem" (2 Tim 3:16). Ve skutečnosti řekl, že Písmo bylo "inspirováno" Bohem. Bůh vdechl svou mysl, vůli a ducha do slov Písma, takže nám říkají přesně to, co Bůh chtěl oznámit. Odhalují to, na co Bůh myslí a co chce, abychom věděli pro naše vlastní dobro. Bible, zvláště Ježíšovo učení jako základ křesťanství, nás vyzbrojuje informacemi potřebnými, aby život se všemi jeho obtížemi měl smysl. Můžeme se spoléhat na Bibli jako na posvátný záznam toho, co Bůh sdělil lidské rase, aby nám pomohl na cestě života k našemu cíli, jímž je nesmrtelnost v Božím království.

Bůh mluvil ve starověku prostřednictvím různých proroků a jenom v době Nového zákona předal své konečné poselství, evangelium o Království, skrze svého Syna Ježíše. Pro tento základní fakt si, prosím, přečtěte Hebrejům 1:1-2. Najdete tam také, že Bůh vytvářel věky světa s Ježíšem v mysli. Celá Bible se soustřeďuje na Boží program nesmrtelnosti, jak nám jej nakonec odhalil Ježíš jako Boží zástupce.

Bible nám říká, kam je svět veden a co musíme udělat, abychom se vešli do Božího plánu. Písmo nám dává velkou útěchu, že Bůh je zodpovědný za cokoli, co se nám stane. Je naším úkolem odhalit a dodržovat Boží plán. Možná si všimnete, že jsem neřekl, že nás Bůh vede "na naší cestě života směrem k *nebi*".

Jedním z největších ze všech zmatků a nejasností, které kdy zasáhly církve, je použití slova "nebe" jako cíle křesťana. Ani Ježíš, ani Bible kdekoli, nikdy nehovořili o "nebi" jako o cíli, ke kterému křesťané míří. V Bibli neexistuje místo nazývané "nebe", míněné jako místo, kam vaše "duše" jde, když zemřete. Bůh a Ježíš jsou v nebi, jistě, ale mrtví tam nejsou!

Může to být trochu šokující. Ale žádám vás, abyste hluboce přemýšleli o této otázce lidského osudu a cíle. Doufám, že vás přesvědčím, že mluvit o "nebi" jako o vašem budoucím cíli je rychlý způsob, jak se dostat do zmatků ohledně Bible. Opakují: Bible nikdy neříká, že když zemřeme, jestliže jsme věřící v Ježíše, jdeme "do nebe". Nikdy to nikde neříká. Ježíš nikdy nekázal evangelium o "nebi". Ježíš nevěřil v jít do nebe, když zemřete. Sám nešel do nebe

v den, kdy zemřel.¹ Ježíš nevěřil, že jakákoli lidská bytost přišla do nebe, když zemřela.² A Ježíš jasně řekl, že ti, kteří zemřeli jako věřící ve starozákonních dobách, byli ještě stále ve svých hrobech mrtví. Nikdy neřekl, že oni nebo někdo jiný šel do nebeského božského panství nebo do ohnivého pekla.

Vezměte si Nový zákon a prostě čtěte, tázající se sami sebe: Jaký cíl nebo jakou metu nabídl Ježíš svým stoupencům? Kde a kdy řekl: "Chcete-li jít do nebe, pojd'te za mnou?" Nikdy neřekl: "Chystáš se připojit ke svým mrtvým příbuzným v nebi." Mnohem méně si Ježíš představoval, že odtělesněné duše (duše bez těl) opustily zemi kvůli nebeské existenci s Bohem. Takže se snad zeptáte, kde jsem se dozvěděl všechnu tu řeč o "jití do nebe"? Odpověď zní: naučili jsme se to nasloucháním ostatním členům církve, sezením při nedělním nebo při sobotním poučování, zpíváním chvalozpěvů v církvi a posloucháním kázání. Ale nemohli jste se to snad naučit z Bible. Z této ohromující skutečnosti lze vyvodit velmi důležitý závěr. Obrovské množství návštěvníků bohoslužeb spojených v jedné velké organizaci se často nezastaví, aby si položili otázku, odkud se dozvěděli to, v co věří a čemu rozumí ohledně své víry. Ve skutečnosti obecně nevyžadují mnoho otázek ohledně toho, v co věří. Koneckonců jejich vůdce byl vyučen. Musí to vědět. A kdo jsou oni jako sedící v lavicích, aby se ptali na to, co se učí z kazatelný?

Skutečností je, že nespočetní dobří bibliční učenci si trpce stýskali nad skutečností, že "v Bibli není nikde cílem umírajících nebe".³⁵ Tito muži byli vůdčími postavami v oblasti studia Bible. Ale veřejnost se buď neobtěžuje číst, co oni musí říci, nebo ji prostě nezajímá jasné pochopení své budoucí naděje. (A naděje je druhá

¹ Ježíš slíbil lupiči, že bude s ním v budoucím ráji Božího království. Lupič požádal, aby na něj bylo v budoucnu pamatováno, "až přijdeš do svého království" (Lukáš 23:42). Ježíš odpověděl důrazně, že skutečně bude lupič v Království, až se Ježíš vrátí (Lukáš 23:43). Ježíš jasně řekl, že bude v hrobě tři dny (Matouš 12:40) a po svém vzkříšení ještě nešel do nebe, aby byl s Bohem (Jan 20:17).

² Enoch a Eliáš byli vzatí do nebe, to je pravda, ale Hebreům 11 nám říká, že později zemřeli. Určitě nejsou nyní v nebi a ani žádná jiná lidská bytost, kromě Ježíše, který je tam s Bohem, svým Otcem.

³ Dr. J.A.T. Robinson of Cambridge, *In the End God*, str. 104.

velká křesťanská ctnost spolu s vírou a láskou. Obsah vaší naděje je velmi důležitý. Bible má mnoho informací o tom, v co má křesťan doufat.) Ať je důvod jakýkoli, křesťanská veřejnost je spokojená se spoléháním se na "to, v co věří všichni" – to znamená, že při smrti naše "duše" opouští naše tělo v hrobě a nadále žijeme. Zpíváme o "těle Johna Browna" hniјícím v hrobě, zatímco "jeho duše pochoduje dál". Prostě změníme svou adresu ze země na nebe. Shodíme svůj fyzický oděv, své tělo, a naše "nesmrtelná duše" se vznáší mimo do nebe, aby byla s Ježíšem. Jeden populární chvalozpěv mluví o odletu do nebe. To vše může znít povzbudivě, ale je to jakýmkoli způsobem pravda?

Všem nám byla myšlenka "nebe při smrti" vnucována při pohřbech, opakovaně. Kolik z nás se podívalo do otevřené rakve a pomyslelo si: "Není to příjemná myšlenka? Mrtvý člověk v rakvi skutečně není?" Je opravdu někde jinde a užívá si (?), když nás pozoruje, jak truchlíme nad jeho "odchodem" na lepší místo. A my dále posilujeme své velké nedorozumění tím, že mluvíme o mrtvých jakoby "pominuli", což nějakým nejasným způsobem znamená, že odešli do nebe, aby byli plně vědomi s Bohem a s Ježíšem.

Vyprávíme svým dětem, že mrtví příbuzní právě opustili své oblečení, své tělo v hrobě, a odešli, aby byli s Bohem a s Ježíšem, živí. Jak může člověk existovat bez těla, si nedokážeme představit, ale dlouhá tradice nás přesvědčila, že mrtví jsou opravdu naživu někde jinde.

Křesťanská knihkupectví ovšem potvrzují naše falešné chápání populárními popisy lidí, kteří měli zkušenosti "po smrti". Tito lidé tvrdí, že zemřeli a šli do nebe. Někteří říkají, že navštívili peklo. Nějak se tyto knihy, ne Bible nebo Ježíš, považují za "pravdu evangelia". Veřejnost je zaplavována myšlenkou, že mrtví jsou opravdu někde jinde naživu.

Ale nic z toho není pravda. Kromě toho chytře odvádí vaši pozornost od skutečného křesťanského cíle. A tento cíl je podstatnou součástí evangelia o Království, k němuž nás Ježíš vyzývá, abychom mu věřili.

Musíme upřímně říci, že každý, kdo mluví o mrtvých jdoucích do nebe, vůbec nezní jako Ježíš. Ježíš vůbec nikdy takovou věc ne-

řekl 6 a tak lidé, kteří používají tento jazyk "nebe, když zemřeš", nám říkají, jak se zdá, že poslouchají církev, nikoli Ježíše a Bibli. Doufám, že to přijmete jako výzvu k dalšímu pečlivému studiu.

Jak by církev, možná vaše církev, mohla být tak vzdálena od Ježíše v takové elementární a základní otázce jako "co se stane, když zemřu"? Pokud jste připraveni číst dál, chci se pokusit vás přesvědčit jednoduchými biblickými verši, že celá populární myšlenka, že muž nebo žena sestává z fyzického těla a oddělitelné vědomé duše, která nikdy nezemře, je jen mýtus, nebo bychom ji měli nazvat tím, čím skutečně je, lží.

Byl to ďábel, který původně podněcoval lež, že neposlušnost Boha *nevede* ke smrti (Gen 3:4). Adam však neposlechl Boha a ztratil svůj život. Zemřel. Nový zákon mluví o křesťanech, kteří umírají. Ale velký rozdíl je v tom: pro ně jako pro věřící to neznamená konec. *Vrátí se k životu*. Budou vzkříšeni, přivedeni ze smrti zpět k životu. Vrátí se do života při "vzkříšení spravedlivých" (Lukáš 14:14). Ježíš je vzkřísí, až se vrátí. Do té doby zůstanou mrtví a pohřbeni. Jakmile to pochopíte, budete se moci těšit na Boží království jako na svůj cíl, na velký záměr, pro který v současnosti existujete.

Je rozumné, že by se lži měly prosazovat ve jménu Ježíše? Je to pro nás i pro naši církev bezpečné, nebo je čas, abychom všichni vyvolali protest proti lžím jakéhokoli druhu kázaným jménem Ježíše, který nevěřil tomu, co učí naše církev? Člověk by se dokonce snad zeptal, zda by byl Ježíš v naší církvi vítán. Mohl by být požádán zdvořile nebo neslušně, aby odešel a do naší církve nepřicházel, kdyby měl podat zprávu o mrtvých, jako tomu bylo u Lazara, jeho přítele: "Lazar spí. Lazar je mrtvý. Hodlám ho probudit z mrtvých." (Podívejte se prosím do Jana 11:11, 14.) Neříkal, že Lazar šel do nebe! Ježíš řekl, že přivede Lazara zpět k životu tím, že ho zavolá zpět z *jeho hrobu* (Jan 11:43). Tam byl mrtvý Lazar. Nešel někam jinam. Ani jeho mrtví příbuzní a přátelé. Marie, Ježíšova matka, je také mrtvá a pohřbená. Ani ona, ani takzvaní zvláštní "svatí" nemohou slyšet modlitbu. Představa, že mrtví "svatí" reagují na modlitbu, je obrovská pohádka. Ale asi jedna miliarda lidí v jedné velké denominaci tomu věří.

Smutek působící na Ježíše, jak je podáno Janem, se ozývá radikálně odlišně od scestné rady, kterou nabízejí duchovní, když konejší pozůstalé ujištěním, že jejich příbuzní jsou živí, na "lepším místě", v nebi. Jeden kněz reagoval tímto způsobem, když jsme mu předložili, že Bible neučí, že mrtví jsou v nebi: "Máte ovšem úplně pravdu." Pak dodal: "Ale takovou věc jsem snad nemohl říci z kazatelny!"

Předved'te tato Ježíšova slova – že jeho mrtvý přítel Lazar spal ve svém hrobě – vyzývají vás, dokonce vás šokují? Domnívám se, že jsou míněna tak, aby vás i mě přinutila k nějakému vážnému uvažování. Koneckonců věřit lžím ve jménu Ježíše nebo podporujících organizací, které podněcují lži ve jménu Ježíše, má pravděpodobně být nebezpečné. Velmi riskantní podnikání bych si myslel, protože Ježíš vždycky trval na tom, že musíme věřit pravdě a nikdy ne lžím, že musíme být vždy ochotni postavit se za něj a za to, co učil proti veškerému odporu. A vzpomeňte si, že Ježíš se setkal s největším odporem nejen ze strany široké veřejnosti, ale též církví (synagog) svých dnů. Také varoval, že "za každého, kdo se stydí za mne a za má slova, se budu stydět, až se vrátím" (Marek 8:38).

Ježíš byl neúnavným odpůrcem lehkovážného uctívání. Uctívání, které není založeno na Písmu, ale je založeno na tradici, lehkovážně a bezmyšlenkovitě zděděné od našich rodičů a zvěčněné, bez námitek přijímané v našich církvích.¹ Ježíš hořce naříkal nad tím, že se v církvi učí spíše tradici než pravdě. Všichni jsme určeni být inteligentními hledači pravdy, ne pasivními přijímači neověřené tradice. Musíme uctívat Boha v rámci "ducha a pravdy" (Jan 4:24). Tradice, která odporuje Bibli, je v církvi smrtelným jedem a Ježíš vydal silné varování v tomto smyslu (Mat.15:7-9). Náboženská tradice zakotvená v našich životech, protože ji učili naši rodiče a naše církve, a věří ji naši nejlepší přátelé, vykonává silnou moc nad naším myšlením. A jediná otázka, kterou zjevně, jak se zdá, pokládá jen málo lidí, zní: "Co je evangelium?"

¹ Ježíš mluvil někdy o odměnách v nebi, ale to je typický židovský způsob, jak nám říci, že naše *budoucí* odměna je nyní připravena v nebi u Boha a bude nám dána na zemi v *budoucnu* při návratu Ježíše na tuto zemi.

Ježíš se z hebrejské Bible dozvěděl několik velmi jednoduchých základních skutečností o smrti. V Kazateli četl a bezpochyby si zapamatoval Kazatele 9:5, 10. Čteme tam jasné prohlášení o stavu mrtvých. "... mrtví, ti však nevědí nic, ani už nemají odměnu ... není žádná činnost ani úmysl ani poznání ani moudrost v šeolu [ve světě mrtvých], kam odcházíš." "Mrtví již nechválí Hospodina, ani nikdo z těch, kdo sestupují do říše ticha" (Žalm 115:17). A mnohé verše říkají totéž. To sotva zní, jako by mrtví byli při plném vědomí v blaženosti a sledovali své pozůstalé příbuzné z výsadní pozice v nebi. Byl by to ve skutečnosti nějaký druh výsady? Naštěstí Bůh uspořádal věci zcela jinak. Ukládá mrtvé do stavu bezvědomí, do klidu v jejich hrobech až do budoucnosti. Oním velkolepým a úžasným okamžikem je událost vzkříšení, která se stane, až se Ježíš vrátí, aby slavnostně uvedl své Boží království, téma svého evangelia. Všechno to je stručně a jasně uvedeno v onom nádherném verši v Danielovi 12:2. Zde je, jak se mrtví jednoho dne vrátí ze smrti do života: "Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, se probudí, někteří k životu věku [nadcházejícího]". Jistě jste obeznámeni s myšlenkou "věčného života". Zde je o něm první zmínka. Je to doslovně "život příštího věku", to znamená život v budoucím Božím království. Život, aby byl plně získán jen *prostřednictvím vzkříšení!*

V této kapitole jsme mluvili více o Božím království. Abychom však mohli rozvinout biblický příběh – vůbec největší příběh a drama – museli jsme se zabývat dvěma souvisejícími tématy: otázkou toho, co se stane, když zemřeme, a jen krátce velkým budoucím příchodem Ježíše zpět na zem. Proč se musí vrátit? Aby vyzvedl spící mrtvé z hrobů. A aby umožnil splnění velkého slibu obsaženého v jeho evangeliu o Království.

Ježíš se vrací, aby reorganizoval celý svět tak, aby fungoval správně a spravedlivě, jak Bůh zamýšlel. Ježíš bude dohlížet na novou světovou správu se sídlem v Jeruzalémě. Bible, zvláště spisy hebrejských proroků, je prostě vyplněna těmito informacemi, stránka za stránkou.

Izaiáš 32:1 (z různých verzí) prorokuje: "Bude existovat král, který bude vládnout spravedlivě, a knížata, která vládnou poctivým soudem." "Hle, král bude panovat spravedlivě a knížata po-

vládnou právem." "Podívej, přichází spravedlivý král! A pod ním budou vládnout čestná knížata."

Zajímalo by mě, zda si uvědomujete, že Ježíšův cíl při kázání dobré zprávy o tomto Království je pozvat vás k tomu, abyste byli jedním z těch "čestných knížat" nebo princezen a spravovali tento budoucí svět s Ježíšem. Evangelium o Království vás volá do královského úřadu v první opravdu úspěšné vládě. Odložte tedy slabou myšlenku, že vaším údělem je brnkat na harfu ve vzdáleném nebeském místě.

Váš výcvik jako křesťana a vlohy, které vám dal Bůh, jsou navrženy tak, aby vás vybavily požehnat svět ve velkém měřítku, až přijde království. Bůh s vámi neskončil v tomto současném životě. Touží "dát zemi těm, kteří jsou mu příjemní" (Jer 27:5). Dokážete si představit, že byste dostali zemi?! Bůh vás chce jmenovat za sloužící správce v Království, které Bůh a Ježíš připravují. To není forma utlačující vlády, ale moudrý a milující dohled nad záležitostmi národů samotným Ježíšem a těmi, které vybavuje pro stejnou královskou službu.

Všechny vlohy pocházejí od Boha, a je naší povinností rozvíjet tyto dary nejen nyní, ale i v době, kdy Ježíš zavede svou světovou vládu, Boží království, a vybaví ji mocí. Zde jsou slova Ježíše těšící se na dobu, kdy se vrátí. Řekne těm, kteří vytrvali: "Výborně, jsi spolehlivý služebník. Byl jsi věrný v malém, jež jsem ti svěřil, tak budeš za odměnu vládcem deseti měst" (Lukáš 19:17).

Naneštěstí pokud jste poslouchali světoznámého evangelistu, který zastupuje miliony věřících, možná jste se dozvěděli, že "v nebi budeme leštit duhy, opatrovat nebeské zahrady a připravovat nebeské pokrmy."¹ Ježíš v tomto směru vůbec nic neříkal. "Leštění duh" je, na rovinu, jen zbožný nesmysl. Ježíš nabízel veřejnosti, aby se nyní připravovala připojit se k němu ve zcela nové administraci, kterou zavede, až se vrátí na naši planetu. "Neuvědomujete si," řekl apoštol Pavel, možná trochu frustrovaný nevědomostí svých posluchačů ohledně základů víry, "že svatí budou řídit svět? A jestliže svět přijde pod vaši soudní pravomoc ..." (1 Kor 6:2). Pro Pavla a

¹ Billy Graham.

první křesťany to bylo elementární a základní skutečností ohledně křesťanství. "Leštění duh v nebi" by jim připadalo naprosto směšné.

Mám kamarády, kteří říkají, že tato populární fikce o "nebi", pokud je tím, co Ježíš slíbil, je zcela odvrací od křesťanství. Jsou naprosto znudění takovou vyhlídkou. Shledali takový úděl odpudivým.

Přidám zde velké sdělení od proslulého londýnského kazatele, který v této záležitosti křesťanského cíle, srdce evangelia, trefil hřebík na hlavičku. Budeme přebývat v oslavených tělech *na oslavené zemi*. To je jedna z velkých křesťanských doktrín, která byla téměř *zcela zapomenuta a ignorována*. Bohužel křesťanská církev – mluvím obecně – *tomu nevěří*, a proto ji neučí. Ztratila svou naději a to vysvětluje, proč tráví většinu svého času tím, že se snaží zlepšit život v tomto světě kázáním politiky... Ale něco pozoruhodného bude naší pravdou podle apoštola Pavla v 1 Korintským 6: 1-3: "Odvažuje se někdo z vás mít důvod proti druhému, jít k soudu před nespravedlivé, a ne před svaté? Nevíte, že svatí povládnu světu?" ... *Toto je křesťanství. To je pravda, kterou žila novozákonní církev*. Právě kvůli tomu se nebáli svých pronásledovatelů ... Toto bylo tajemství jejich vytrvalosti, jejich trpělivosti a jejich jásotu z vítězství nad tím, co bylo proti nim.¹

To, co se stane, když zemřeme, závisí na budoucím vzkříšení a na budoucím Království. Mnoho informací ve dvou kapitolách, můžete říci. Podívejme se, jestli to dokážeme dát jasně dohromady v další kapitole. Pamatujte si, že celý biblický příběh je o Božím království, které bylo evangeliem, jak je kázali Ježíš a Pavel.

Je to velký Boží plán, jak dosáhnout míru na zemi – a zahrnout vás do tohoto procesu, pokud jste ochotni pozitivně reagovat na Ježíše a na jeho evangelium o Království.

¹ Martin Lloyd-Jones, *Commentary on Romans*, str. 72, 75, 76, zdůraznění ode mne.

Kapitola 3

Ježíš se vrací na zemi

Pokud vám vaše církev říká, že vaším cílem jako křesťana, vaší metou, je "nebe", věřím, že pro vás dělají z Bible matoucí knihu! Pokud při pohřbech posílali mrtvé do nebe, živé a oslavené, nabízelí vám pohanskou filozofickou koncepci, ne Ježíšovo učení. Pohanský filozof Platon, ne Ježíš, učil, že "duše" jdou do nebe. Platónovi se dostává v církvích spousta prostoru.

Co byste si mysleli o někom, kdo je přesvědčen, že cílem fotbalové hry je kopnout míč tak vysoko do vzduchu, jak je to možné, ne jej kopnout mezi brankové tyče? Budete považovat takové mínění za naprosto zavádějící a neinformované.

Od dětství vám Církev říká, že "jít do nebe, když zemřete", je cílem křesťanské víry. Míním, že vás toto pojetí vážně klade mezi hlupáky vůči Ježíši a apoštolům, kteří nevěřili žádné takové věci. Ježíš neslibil "nebe při smrti" žádnému ze svých následovníků. Řekl jim, že by měli usilovat o "zdědění země" nebo o zemi. A přesně to samé je jako "zdědit Boží království". Boží království bude založeno v zemi Izraele a napříč celou zemí. Tato podivuhodná událost je předmětem křesťanské modlitby. Učili jsme se modlit: "Kéž přijde Tvé království!"

Pokud jste připraveni věřit Ježíšovým slovům v Matouši 5:5, že "mírní budou mít zemi jako své dědictví", učinili jste velký krok k pochopení evangelia o Království, směrem sledujícím biblický příběh oduševněle a přesně.

Zkuste vynechat slovo "nebe" ze svého slovníku o příštím životě a vizte, zda zažijete zřetelné zlepšení svého chápání Bible, vskutku svého duchovního zdraví. Ve své mysli nepotřebujete pohanské filozofické myšlenky. Potřebujete pravdu, jakou učí Ježíš a Bible. Řecká filozofie a Bible se vůbec dobře nemísí, a pokud jsou smí-

chány, vytvářejí duchovní jed. Jaký možný smysl existuje kázat Platona nebo mu věřit ve jménu Ježíše?¹

Skutečností je, že Bible neříká nic o jít do nebe jako "duše", když zemřete. Vůbec nic. Co Ježíš a Bible opravdu učí, je to, že každý, kdo zemře jako zdárný křesťan, bude znovu přiveden zpět k životu tím, co se nazývá vzkříšení. A toto vzkříšení nastane, až se Ježíš vrátí a začne na zemi svou novou vládu nebo Království.

Tento jednoduchý systém a program můžete jednou a navždy uchopit četbou 1. Korintským 15:22-28. Pavel zde diskutuje pořadí událostí ohledně vzkříšení. Pouze jedna osoba byla již vzkříšena, přivedena ze smrti do trvalého života, Ježíš. Křesťané všech věků budou vzkříšeni při Ježíšově budoucím příchodu. Zde jsou Pavlova slova: "V Kristu budou všichni živí, ale každý ve správném pořadí: Kristus první ovoce; pak, při jeho [druhém] příchodu, ti, kteří patří Kristu [křesťané]" (1Kor 15:22, 23).

Plán vzkříšení není složitý. Ti, kdo jsou křesťané, budou vyzdviženi k životu, vzkříšeni, při příchodu Ježíše. Budou mrtví, a pak znovu ožijí. Pak zdědí Zemi s Ježíšem. Budou se účastnit nové celosvětové vlády, která bude fungovat!

Myslím, že nezjistíte, že je těžké pochopit, jak je strašně matoucí ukazovat vám jediný směr, "nebe při smrti", když vám Bible ukazuje úplně jiný směr. Všichni víme, jak ničujícím způsobem deptá, když je třeba říci, že určitá událost nastane v konkrétním místě a čase, zatímco se tato událost bude konat v jiném čase a na jiném místě. Zatímco Ježíš vás směřuje k Božímu království, jež bude ustaveno na zemi, až se vrátí, Církev vám slibuje místo v "nebi" v okamžiku, kdy zemřete. Místo je špatně. Nejdete do nebe. Časování je nesprávné. Nepůjdete nikam živí v okamžiku, kdy zemřete. Budete "spát" v hrobě po dobu, která uplyne mezi vaší smrtí a budoucím příchodem Ježíše, aby přinesl Království na zemi.

Toto je biblický program od začátku do konce. To je rámec celého biblického příběhu, náčrtu Božího velkého plánu. Nyní jste na-

¹ Máme soubor tří CD s názvem "Platonic Christianity, Platonské křesťanství", na nichž si misionář Edward Acton stěžuje na nebezpečí platónské filozofie, která se vkradla do církví, a je pevně zakotvena v našich většinou nezpochybňovaných tradičních učeních.

živu. Pokud jste pravý věřící, když zemřete, budete "spát" ve smrti a odpočívat v hrobě, dokud se Ježíš nevrátí. R.I.P.¹ je správné. Mrtví "odpočívají v pokoji". Když se Ježíš vrátí, vyvede z hrobů všechny věrné mrtvé, znovu je oživí a dá jim nesmrtelnost a místo ve své královské vládě – v Božím království, což je téma jeho evangelia.

To je v podstatě jednoduchý a srozumitelný příběh. Je potvrzen celou Biblí. Zkuste si číst Nový zákon s tímto "modelem" v mysli a uvidíte, zda to nedává dokonalý smysl. Věřím, že všichni novozákonní pisatelé sdíleli tento přímočarý popis Božího programu nesmrtelnosti.

Když se Job ptal na velkou otázku ohledně "života po smrti", řekl: "Pokud člověk zemře, bude znovu žít?" (Job 14:14). Všimněte si, že neřekl: "Pokud člověk zemře, bude dále žít?" To je úplně jiná otázka. Job neočekával, že po smrti bude žít. To by byl matoucí rozpor. Osoba, která pokračuje v životě, nemusí být "oživena" při vzkříšení (1 Kor 15:22). Ale Bible učí, že mrtví mají zůstat mrtví, dokud neožijí při vzkříšení, které způsobí Ježíš, až se vrátí. Jedná se o jednoduchý a soudržný program událostí. Všichni musíme žít s jistým poznáním, že právě to Bůh hodlá dělat, a to pomocí Ježíše jako svého lidského zmocněnce.

"Mrtví nevědí vůbec nic," říká Písmo (Kaz 9:5). "Mrtvý Lazar spí a já ho zavolám z jeho hrobky," říká Ježíš (viz Jan 11:11, 14). Ale církve předvedly svou netrpělivost s Ježíšem a s jeho názorem. Chtěli "předčasně startovat" a slibují svým následovníkům okamžitou vědomou přítomnost v nebi ve chvíli, kdy zemřou, ne o chvíli později! Církve zničily jedno z největších ze všech učení – budoucí vzkříšení mrtvých.

Přežití "nesmrtelné duše" není vůbec biblickým učením, nýbrž import z pohanské filozofie. Pavel varoval před filozofií v Kolosánům 2:8: "Dávejte si pozor, ať vás někdo neodvede jako zajatce skrze filozofii." Pokud jste vzali na palubu nebiblickou filozofii, byli jste zajati a musíte být osvobozeni učením Pravdy. Ježíš řekl, že "pravda vás osvobodí" (Jan 8:32).

¹ R.I.P. anglicky „odpočívaj v pokoji“ (rest in peace) (pozn. překl.)

Můžete vidět, co se stane, když je biblická naděje nahrazena beznadějí vynalezenou církevní tradicí. Máme-li jít do vědomé slávy v okamžiku, kdy zemřeme, jaký je smysl v Ježíši, který se vrací, aby obnovil mrtvé k životu? A jaká potřeba existuje pro Království následujícím po tomto vzkříšení? Vzkříšení znamená "povstat znovu ze stavu smrti". Proč bychom se měli vracet k životu, pokud jsme už před tím byli naživu? To přece nemá vůbec žádný smysl. Bible je proti myšlence udržet mrtvé naživu, kromě vzkříšení v budoucnu. (Poznámka: Různé náboženské skupiny, zdá se, byli fascinovány myšlenkou duchovních bytostí. Svědkové Jehovovi říkají, že Ježíš byl duch, andělská bytost, a tedy ne skutečně člověk. Mormoni se domnívají, že Ježíš byl duchovním bratrem satana a že si Bůh vybral Ježíše, aby sestoupil na zem. Jiné církve říkají svým přívržencům, aby se modlili k neviditelným duchům zesnulých světců. Anglikánská církev smýšlí o zesnulých svatých jako nějak ve společenství se živými.)

Nejokázalejší událostí celé lidské historie bude Ježíšův druhý příchod. Ježíš se narodil jako Boží Syn, zázračným zplozením a početím v Marii. Zemřel ve svých třicátých letech. Nyní sedí s Bohem v nebi (jediný, kdo odešel do nebe). Ježíš je nyní nesmrtelný, průkopník a předzvěst celého Božího programu nesmrtelnosti.

Ježíš nyní čeká na Boží pravici, v postavení nejvyšší autority vedle Boha, dokud mu není dáno znamení, aby opustil nebesa a vrátil se na zem. Andělé řekli: "Galilejští muži, proč tu stojíte a díváte se do nebe? Tento Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde stejným způsobem, jako jste ho sledovali jít do nebe" (Sk 1:11). A až přijde, přivede věrné mrtvé zpátky k životu, zpět ze smrti do života. Znovu ožijí, a když tak učiní, bude se zdát, jako kdyby neuplynul žádný čas od té doby, kdy při smrti zavřeli oči¹³. Spolu s křesťany, kteří přežijí, až přijde Ježíš, vzkříšení křesťané budou spolu s Ježíšem navždy a zúčastní se obnovení duševního zdraví našeho roztržitého světa. Obojí, oni a Ježíš budou společně tady na této planetě. Ježíš neslibil svým následovníkům, že "půjdou do nebe", ale že "zdedí zemi" (Mat 5:5).

¹ Pro potvrzení této myšlenky viz F.F. Bruce, *Paul, the Apostle of the Heart Set Free*, str. 312

V 1. Tesalonickým nám Pavel podává jeden z nejjasnějších popisů budoucího Ježíšova návratu, aby pozvedl křesťany, kteří zemřeli: A nyní, bratři a sestry, chci, abyste věděli, co se děje s křesťany, kteří zemřeli, takže nebudete naplněni smutkem jako lidé, kteří nemají naději. Poněvadž jsme přesvědčeni, že Ježíš zemřel a byl opět pozvednut k životu, věříme také, že když Ježíš přijde, Bůh přivede k životu [viz New English Bible, *Nová anglická Bible*] s Ježíšem všechny křesťany, kteří zemřeli. Mohu vám to říci přímo od Pána: Nás, kteří stále ještě žijeme, když se Pán vrací, nepozvedne, abychom se s ním setkali, dřív než ty, kteří jsou ve svých hrobech. Neboť sám Pán sestoupí z nebe s velkým výkřikem, s voláním archanděla a s Božím zatroubením. Nejprve, všichni křesťané, kteří zemřeli, budou pozvednuti z hrobů. Pak, spolu s nimi, my, kteří jsme ještě naživu a zůstáváme na zemi, budeme uchvázeni do oblak, abychom se setkali s Pánem ve vzduchu, a tímto procesem s ním budeme navždy. Tak se utěšujte a povzbuzujte navzájem těmito slovy (1 Tes 4:13-18).

Na tomto obrázku jsou uvedena následující fakta. Ježíš se znovu objeví na obloze a mrtví křesťané budou vzkříšeni zpět k životu, opouštějíce hroby, kde spali ve smrti. Spolu s křesťany, kteří v té době ještě žijí na Zemi, budou uchvázeni ("vytrženi"), aby se setkali s Pánem Ježíšem ve vzduchu a pak jej doprovodili na Zemi, kde se chopí postavení právoplatného vládce Božího království.

Oblíbená představa, že se Ježíš vrátí tajně *sedm let předtím*, než se vrátí k moci a slávě, nemá v Bibli žádný podklad. Je to vymyšlený mýtus. Až přijde Ježíš, bude to událost velkolepá a viditelná.¹ "Každé oko ho uvidí" (Zjev 1:7). Ježíš se vrací na zem. Určitě nehodlá náhle uzmout křesťany do nebe na sedm let! Nebyl by to vůbec druhý příchod, ale jakési "jetí kolem". Byla by to spíše návštěva než trvalý návrat. Když někdo říká, že jde do skladu a "vrátí se za chvíli", nemáme žádné potíže s pochopením prostých slov. Ani bychom neměli mít problém s Ježíšovým slibem, že se hodlá

¹ Nápad Jehovových svědků, že Ježíš bude při svém druhém příchodu neviditelný, nebo že se vrátil v roce 1914 nebo (jak někteří jiní říkají) v nějakém dřívějším datu nemá v Bibli vůbec žádný základ.

*vrátit na zem a přebývat zde.*¹⁵ Pokud tomu tak není, pak nebude existovat skutečný druhý příchod a žádné Království na zemi s Ježíšem jako Králem v Jeruzalémě. To by způsobilo, že evangelium kázané Ježíšem je podvod!

Jsem si jistý, že můžete vidět, jak důležité je vědět, že mrtví křesťané teď nejsou naživu. Pokud víme, že mrtví jsou v bezvědomí v hrobech a pokojně "spící", okamžitě soustředíme pozornost na budoucí nádherný okamžik, kdy se Ježíš znovu objeví v oblacích, přivede spící mrtvé zpátky k životu a přijde dolů na zem. A jakmile se soustředíme na tuto mocnou událost, okamžitě zaměříme veškerý svůj zájem na Boží království, které začne v moci, na zemi, po celém světě, až se Ježíš vrátí. Toto je křesťanská naděje.

"Jít do nebe, když zemřeme", je prostě chytrácké odchýlení, které nás zmate a odvrátí pozornost od biblického příběhu a od Ježíšovy dobré zprávy o Království. "Nebe při smrti" činí inteligentní čtení Bible téměř nemožným, protože náš církevní příběh není příběhem Bible. Existují dva nekompatibilní příběhy, které nelze harmonizovat. Celý velký plán Království se v myslích návštěvníků bohoslužeb stává obrovským zmatením, jakmile je konečný cíl, Království při návratu Ježíše, opuštěn ve prospěch "uklidňujícího" slibu, že naše "duše" jsou s Ježíšem dlouho předtím, než přijde Království.

Tradice "nebe při smrti" vkládá mezi vás a slova Písma filtr. Pavel vydal silné varování před každým, kdo učí, že člověk může být naživu už před budoucím vzkříšením. Dokonce jmenoval dva muže: "Jejich učení se bude šířit jako rakovina. Hymenaios a Filétos jsou toho příkladem. Odklonili se od pravdy tím, že říkají, že vzkříšení už nastalo, a tím podvracejí víru některých" (2Tim 2:17, 18). Církev předkládala podobnou chybu tvrzením, že mrtví jsou naživu před budoucím vzkříšením.

¹ Zatímco mluvíme o Ježíšově návratu, všimněme si prosím špatného překladu Jana 16:28 a 20:17 v New International Version, kde Ježíš neřikal nic o *návratu* k Otci. Řečtina prostě říká, že Ježíš šel nebo vystoupal k Otci, ne *vrátil se*. (Podobný omyl je v Českém ekumenickém překladu u Jana 16:28 pozn. překl.)

Nabízet někomu naději, která není v Bibli, je však mrazivou útěchou. Naděje o jítí do nebe při smrti není v Písmu přítomna. Je to pozdější lidská a církevní smyšlenka. Příběh církve obsahuje strašné roztrhání biblického příběhu. Ježíš se biblický příběh velmi dobře naučil. Těšil se na Boží království, jehož králem má být, až se vrátí. V onom okamžiku budoucího příchodu v triumfu Ježíš navrátí zpět do života všechny, kteří zemřeli jako jeho poslušní následovníci. Nastane jeden obrovský kolektivní návrat k životu, každý člověk z věřících (ze Starého a Nového zákona) společně a hromadně. Ne individuální odchod "duší" do nebe, ale kolektivní návrat k životu všech věrných ze všech věků, v jediném úžasném okamžiku.

Ti, kteří předkládají odlišné vzkříšení pro starozákonní svaté, oddělující je od jejich křesťanských věřících z doby Nového zákona, oddělují Abrahama od věřících podle Nového zákona. Avšak Abraham je "otcem věřících" (Řím 4:11) a bude v prvním vzkříšení se všemi křesťany.

Zkuste si číst Bibli, zvláště Nový zákon, na mysli se sledem událostí, které jsme nastínili výše. Zjistíte, jak krásně se to hodí k sobě, a jak dostane smysl celý biblický příběh od Genesis až po Zjevení. Tímto způsobem postupně uchopíte křesťanskou naději a uvěříte evangelium o Království, které Ježíš "slíbil těm, kteří ho milují" (Jakub 2:5). Také pochopíte biblické učení o vzkříšení, které je návratem k životu celých lidí, ne opětným spojením přežívající vědomé duše a těla.

Až se Ježíš vrátí, aby vzkřísil mrtvé a odměnil je za jejich službu ve svém poslání evangelia o Království, svět bude postupně zažívat nádherné obnovení (Skutky 3:21; 1:6). Hlavním faktorem v tomto novém nadcházejícím věku je, že satan, který v současné době podvádí celý svět (Zjev 12: 9), bude odstaven. Při příchodu Ježíše, aby vládl ve svém Království, anděl zadrží d'ábla, sváže ho a uvězní na tisíc let (Zjev 20:1-3).

V té době začnou věřící vládnout s Mesiášem na obnovené zemi. Zde je jeden z nejjasnějších a nejdůležitějších biblických veršů načrtávajících Boží velký plán pro vás a pro svět: Zpívali nový chvalozpěv: "Jsi hoden [Ježíši], abys přijal svitek a rozlomil jeho pečeti,

neboť jsi byl zabit a svou krví jsi vykoupil pro Boha ty, kteří jsou z každého kmene a jazyku, z lidu a národu, učinil jsi je Královstvím a kněžími našemu Bohu; a *budou vládnout na zemi*"¹ (Zjev 5:9, 10).

Ježíš už dříve řekl: "Blažení jsou mírní: budou mít zemi jako své dědictví" (Mat 5:5). Pokaždé, když lidé mluví o "jití do nebe", odporují Ježíšově slibu a brání inteligentnímu uchopení toho, co Bůh a Ježíš slibují věřícím.

Událost Druhého příchodu znamená přísný rozsudek nad těmi, kteří odmítli se účastnit Božího programu nesmrtelnosti prostřednictvím Ježíšova evangelia o Království. Radím vám, abyste vzali v úvahu úžasná slova velkého proroka Izaiáše. Ve svém vidění Království spatřil, co Bůh zamýšlí skrze svého služebníka Ježíše udělat se současnými zlými vládami a lidmi. Dovolte mi, abych vám tato slova podrobně opakoval.

Máte zde předběžnou představu o situaci, která doprovodí budoucí zásah Ježíše při jeho druhém příchodu: Hle! Pán se chystá zničit zemi a učinit z ní rozsáhlou pustinu. Vizte, jak rozptyluje lidi po tváři země. Kněží a laikové, služebníci a pánové, služky a paní, kupci a prodavači, věřitelé a půjčující si, bankéři a dlužníci – nikdo nebude ušetřen. Země bude zcela vyprázdněna a vypleněna. Pán mluvil! Země vysychá, plodiny vadnou, obloha odmítá vydat déšť. Země trpí za hříchy svého lidu, protože překroutili Boží příkazy, znásilnili jeho zákony a porušili jeho věčnou smlouvu. Proto prokletí stravuje zemi i její lid. Zůstanou opuštěni, zničení ohněm. Jen málo lidí zůstane naživu. Všechny radosti života budou pryč. Sklizeň hroznů selže a nebude víno. Flamendři budou vzdychat a truchlit. Třesk bubínků bude umlčen; šťastné výkřiky oslav už nebudou slyšet. Melodické akordy harfy budou mlčet. Pryč jsou radosti z vína a z písňe; silný nápoj nyní v ústech hořkne. Město se svíjí v chaosu; každý dům je uzamčen, aby zadržel plenítele. Davy se shromažďují v ulicích a volají po víně. Potěšení dosáhlo svého nejnižšího odlivu. Radost byla vyhoštěna ze země. Město je ponecháno v troskách a jeho brány jsou zříceny.

¹ Zde je možná alternativa *nad zemí*. (pozn. překl.)

Po celém světě je příběh stejný – stejně jako ojedinělé olivy ponechané na stromě nebo pár hroznů, které zůstaly na vinné révě po sklizni, je ponechán jen zbytek. Ale všichni, kteří zůstali, budou vykřikovat a zpívat pro radost. Ti na západě budou chválit Pánův majestát. Ve východních zemích vzdávejte slávu Pánu. Při pobřežních zemích chvalte jméno Pána, Boha Izraele. Naslouchej jim, jak zpívají Pánu od konců země. Slyšte je, zpívající chvály Spravedlivému! Ale mé srdce je těžké smutkem. Jsem odrazen, neboť zlo stále ještě převládá a zrada je všude. Zděšení a pasti a nástrahy budou vaším údělem, vy lidé na zemi. Ti, kteří prchají v děsu, padnou do pasti a ti, kteří uniknou pasti, vstoupí do léčky. Zničení na vás padne z nebes. Svět je pod vámi otřesen. Země se rozložila a úplně se zhroutila. Všechno je ztraceno, opuštěno a zmateno.

Země vrávorá jako opilec. V bouři se třese jako stan. Padá a znovu nepovstane, neboť její hříchy jsou velmi veliké. V ten den Pán potrestá padlé anděly v nebesích a pyšné vládcy národů na zemi. Budou shromážděni a uvězněni, dokud nebudou vyslýcháni a odsouzeni.

Pak Všemohoucí Pán postaví svůj trůn na hoře Sion. Bude slavně vládnout v Jeruzalémě, před očima všech vůdců svého lidu. Nastane taková nádhera, až se bude zdát, že jas slunce a měsíce pohasne (Iz 24:1-23).

To je sytý obraz přímo z pera jednoho z velkých biblických proroků, Izaiáše. Uvidíte, že popisuje pohromu a katastrofu, jejichž velmi nepatrnou paralelu jsme viděli v našich dnech. Všichni známe destruktivní tsunami a děsivé hurikány, které zničily tolik lidí, tolik majetku. Takové události ukazují, že Boží moc, jak ji ustanovil v přírodě, může být zničující. V budoucnu Bůh záměrně vyjádří svou zuřivost za lidskou hříšnost.

Druhý příchod Ježíše je srovnáván v prorocích se zemětřesením a se silnou bouří. Je nám určeno, abychom se učili z toho, co nyní vidíme: že Boží moc by měla na nás zapůsobit díky naší nesmírné křehkosti. Bůh se bude zabývat lidskou špatností. Bude se jí záměrně zabývat tím, co se nazývá "Pánův den". Nastane rozsáhlé vyliďnění světa. To je budoucí a konečný Boží zákrok, když posílá svého milovaného Syna zpátky na zem.

Ten den je popsán v dlouhé pasáži, kterou jsme právě citovali výše. Mnozí z proroků psali o tomto příštím "Pánově dnu" nebo o "dnu jeho prudkého hněvu". Bude existovat mezinárodní zmatek, zkáza a zoufalství. Postihne všechny typy lidí. Ježíš hovořil o "lidských srdcích selhávajících kvůli strachu z věcí přicházejících na zemi" (Lukáš 21:26).

Ale všimněte si výsledku Božího zásahu: "Bude ponecháno jen málo lidí", když skončí Pánův den. Izaiáš 24:6 to výslovně říká. Mějte prosím na paměti, že ne každý lidský člověk bude vyhlazen. To by zanechalo svět neobydlený a existuje vlastně velká denominace, která mylně vyučovala, že ani jedna smrtelná osoba nebude ponechána naživu na zemi. To samozřejmě není pravda. Existuje přesná paralela s potopou Noémových dnů. Malinký zlomek lidské populace se z ochranné archy vynořil nezraněn. Noe a jeho manželka a tři synové a jejich manželky v té době unikli smrti. Zbytek lidstva byl utopen v kolosální soudné události, o které Ježíš řekl, že je souběžná a podobná s jeho vlastním příchodem. Poslouchejte slova Ježíše: "Neboť jako když blesk vychází od východu a je vidět až na západ, tak bude i příchod Syna člověka" (Mat 24:27). Ježíš dorazí v moci, aby zachránil svět z času chaosu a zmatku.

Dobrou zprávou je, že se Ježíš vrací. Ale co špatné zprávy, které tomu předcházejí? Ježíš řekl: V těch dnech před potopou se lidé těšili z hostin, večírků a svateb až do doby, kdy vstoupil Noe do lodi. Lidé si neuvědomovali, co se stane, dokud nepřišla potopa a nezasáhla je všechny. Tak to bude, až přijde Syn člověka.

Dva muži budou pracovat společně na poli; jeden bude vzat, druhý zanechán. Dvě ženy budou mlít mouku ve mlýně; jedna bude vzata, druhá zanechána. Buďte proto připraveni, protože nevíte, v jaký den přijde váš Pán. Vězte toto: kdyby majitel domu přesně věděl, kdy přijde zloděj, zůstal by ostražitý a nedovolil, aby pronikl do domu. Musíte být také připraveni po celou dobu. Neboť Syn člověka přijde, když bude nejméně očekáván (Mat 24:37-44).

Neživější a nejsilnější Pavlův popis Ježíšova druhého příchodu se nachází ve 2. Tesalonickém 1:7, 8. Pavel psal křesťanům: Bůh opatří úlevu vám, kteří jste pronásledováni, a také nám, když se z nebe objeví Pán Ježíš. Přijde se svými mocnými anděly v planou-

cím ohni, aby způsobil pomstu těm, kteří neznají Boha, a těm, kteří neposlouchají evangelium našeho Pána Ježíše.

Ježíš, Bible říká, je "původcem záchrany pro ty, kteří ho *poslouchají*" (Heb 5:9). Pro záchranu je toho třeba více než jenom věřit, že Ježíš zemřel, aby přikryl naše hříchy, což je ovšem podstatné.

Myslím, že dostáváte jasný obraz budoucnosti. Za prvé, těžké doby, zničení bezstarostných a nepřipravených, pak přežití malého množství a pak Boží království, které bude obnovovat lidstvo počínaje přeživším zbytkem. Království obnoví mír a řád po celém světě. Nepopsatelné podmínky se pod Ježíšovým dohledem rozšíří po celém světě. Boží Království, sestávající z Ježíše jako krále a z věřících tehdy znesmrtelněných, bude vládnout z Jeruzaléma. Všichni proroci Izraele předpovídají tuto ideální budoucnost pro náš svět. Začněte číst proroky Starého zákona a uvidíte, jak krásnou vizi budoucnosti světa představují.

Modlitba "Přijď Tvé království" bude zodpovězena! Nezapomeňte, že vaším úkolem v této velkolepé vyhlídce pro zemi je předem se připravit na království, uniknout rozsudku (ne být přijat do nebe!) a pak získat nesmrtelnost a vládnout s Ježíšem v Království, které On hodlá ustavit, až přijde.

Kapitola 4

Doplnění některých mezer

Je-li pro vás tento biblický příběh nový (velké množství vyznávajících křesťanů přiznává, že nemají téměř žádné znalosti o Bibli), nebo pokud jste si o tom dosud opatřili jen velmi povrchní představu, dovolte mi nyní, abych vyplnil některé mezery a možná si odpovíte na některé z otázek, které, když čtete, se možná vynořily ve vaší mysli.

Pamatujte si, že celkový příběh Bible není komplikovaný. Je rozveden rozumně jednoduchým jazykem. Je to však starodávný židovský příběh pocházející z jiné kultury, než je naše. Je to čistě

mesiášský příběh. To sotva překvapuje, protože Ježíš prohlašoval, že je Mesiášem!

Musíme se naučit mít porozumění pro tento starodávný svět. Nicméně Bible je zamýšlena pro nás všechny – nejen pro odborníky. Jistě, existují odborná zákoutí Bible, která potřebují specializované zacházení, ale děj jako celek je velmi jasný. Existuje Bůh, Jediný Bůh Otec, který vytvořil všechno pro velmi dobrý účel. Od počátku měl v mysli Ježíše, svého Syna a Boží království. Účel tohoto mesiášského Království byl zatemněn a pokřiven s Božím připuštěním, když nám dovoluje jistou míru svobody, abychom si sami vybírali alternativu (velmi často špatně). Také dovolil, abychom byli klamáni d'áblem, který je v Bibli nazýván "svůdcem celého světa" (Zj 12:9).

My lidské bytosti bychom opravdu měli věnovat větší pozornost tomu, co říká Bůh, a nedovolili, abychom byli tak snadno a úplně napáleni d'áblými falešnými verzemi náboženství. Tak masivní je současný vliv d'ábla (jen pokud to Bůh dovolí), že je nazýván "bohem tohoto současného věku" (2 Kor 4:4). Apoštol Jan řekl, že "celý svět leží v jeho moci" (1 Jan 5:19). O současných národech není nikde v Bibli řečeno, že by byly křesťanské. Budou patřit Kristu, jen až se Ježíš vrátí, aby slavnostně uvedl světaširé Království.

Existuje neviditelná duchovní bytost, nazývaná satan nebo d'ábel, který je neoblomně ve vzdoru proti Božímu plánu nesmrtnosti a pilně pracuje na tom, aby byl ten plán nepochopitelný; přitom hraje na přirozenou slabost lidstva. Ten satan přišel k Ježíšovi na poušti, mluvil s ním a zkoušel jej, sváděl ho, aby si vybral snadnou nebo okázalou cestu k "úspěchu" (Matouš 4:1-11). Ježíš byl dost moudrý a dostatečně silný na to, aby odolal chytrým lžím a polopravdám (polopravdy jsou obvykle nejškodlivějšími a nejúčinnějšími lžemi). Tak dobře vybaven byl Ježíš pravdou Písma, Božími slovy k nám, lidem, že d'ábel nebyl soupeřem pro jedinečného Božího Syna. Ale satan se dále pokoušel dostat Ježíše při každé příležitosti z jeho dráhy. Pracuje proti Bohu a Božímu projektu pro lidské bytosti.

Ježíš je Boží Syn a vysvětlení toho, co to znamená pro Ježíše, že je jedinečným Božím Synem, je nám poskytnuto v jednoduchém

prohlášení anděla Gabriela, který oznámil panně Marii: "Přijde na tebe Svatý duch, a moc Nejvyššího Boha tě zastíní, a proto právě ten, kdo se narodí, se bude nazývat Boží Syn" (Lukáš 1:35).

Docela jednoduché. Zázračně vytvořený (zplozený) syn v Marii ně lůně je Božím Synem. Co zde znamená Boží Syn? Gabriel vysvětluje, že Ježíš má právo být Božím Synem právě proto, že byl zázračně vytvořen samotným Bohem užívajícím moci svého tvůrčího ducha, svatého ducha. Je ohromně důležité sledovat slova, která nám Gabriel dává zde na začátku Lukášova evangelia. Lukáš nám poskytl neocenitelný klíč k správnému pochopení identity Ježíše. Vysvětluje, co znamená "Syn Boží". Základ a důvod, proč je Ježíš Synem Božím, je poskytnut. Boží Syn znamená, že Ježíš měl v Marii nadpřirozený počátek díky zázraku, který vykonal Bůh. Ten zázrak ho činí Božím Synem. Ježíš neměl žádného lidského otce. Boží moc prostě zasáhla, aby poskytla těhotenství bez přínosu lidského otce. Je důležité si uvědomit, že to byl čirý zázrak od Boha.

Tak důležité bylo, že zázrak, o kterém nám Gabriel říká, že zázračné zplození nebo otcovství Ježíše je přesným důvodem Ježíšovy identity jako Božího Syna. Lukáš 1:35 poskytuje cennou definici významu "Božího Syna". Tato definice však byla zavržena tradiční teologií.

Zde musíme prostě říci to, co jste se téměř jistě nedozvěděli o té úžasné skutečnosti, kým je Ježíš v církvi. Nepůjdu zde do podrobností, ale velmi odlišný důvod vám nabídne církevní tradice, co se týká toho, jak Ježíš je Božím Synem. Církve si osvojily úplně jinou zprávu o tom, proč a jak Ježíš je Božím Synem. Ve skutečnosti nahradily úplně nebiblický název "Bůh Syn" za "Božího Syna".

Prostě vás vyzývám, abyste věnovali pozornost Božímu poslu Gabrielovi a učili se spíše od něj než z jakéhokoli protikladného církevního vyznání nebo teorie. "To je důvod, proč Ježíš je Božím Synem." Jaký je důvod? Úžasný zázrak vykonaný Bohem v Marii. A žádný jiný důvod. Ježíš je druhým Adamem. Adam je také nazýván Božím Synem v Lukášovi 3:36. Jsem si jist, že okamžitě oceníte přímou souvislost se vznikem prvního člověka, Adama. Adam byl vytvořen z prachu země. Bůh pak vdechl svůj oživující duch života

do člověka vytvořeného z prachu a Adam se stal živým tvorem.¹ Živý tvor je právě tím – živou bytostí. V Genesis se velké velryby a další tvorové nazývají také "živí tvorové". Ani Adam ani žádné ze zvířat nebyli stvořeni s "nesmrtelnou duší", s částí v nich, jež nemohla zemřít. Tak každá církev, která učí, že muži a ženy mají nesmrtelnou duši, která přežívá smrt, profituje ze lži – z vážné lži, jelikož ve skutečnosti to byl ďábel, nikoli Bůh, který řekl prvnímu páru, že nezemřou, když neposlechnou. Bůh řekl, že když ho nebudou poslouchat, určitě půjdou po cestě k smrti. A skutečně zemřeli. Potomci té první lidské dvojice umírají také. Jak bylo řečeno, neexistuje nic jistějšího než smrt a daně.

Jedinou nadějí na opětné žití pro každého z nás je vzkříšení. Vzkříšení nastane, jak jsme viděli, když přijde Ježíš znovu na zemi. To bude také doba, kdy budou národy současného světa předány pod řízení Božím královstvím, které pak bude patřit Bohu a Jeho vyvolenému Synu a Mesiáši, Ježíši. Můžete si to přečíst v krásném a památném vyjádření v knize Zjevení 11:15-19. Prostě spojím dvě pasáže o "sedmé trubce", abych vysvětlil, jak se současné světové systémy stanou celosvětovým královstvím. Každé dobré studium Bible se děje spojením souvisejících informací od různých pisatelů. Zde je nejprve slavné prohlášení "sedmé trubky" v knize Zjevení, v důležité knize, která byla dána Ježíšovi Bohem a zaznamenána apoštolem Janem.

Jedná se o předpověď a představu o obrovské budoucí události, jakou bude Ježíšův velkolepý příchod zpět na zem: Poté sedmý anděl zadul na svou trubku a v nebi nastaly silné hlasy křičící: "Celý svět se nyní stal Královstvím našeho Pána a jeho Krista a on bude vládnout na věky věků." A čtyřiašedesát starších sedících na svých trůnech před Bohem padlo na své tváře a uctívalo jej. A říkali: "Děkujeme ti, Pane Bože všemohoucí, tobě, který jsi a který jsi byl vždy, neboť nyní jsi převzal svou velkou moc a začal vládnout. Národy se na tebe rozhněvaly, ale nyní přišel čas tvého hněvu. Je to

¹ KJV překládá hebrejské slovo *nefeš* jako "duše", ale neumožňuje vidět, že stejné slovo platí i pro zvířata. Tak jsou zvířata také "živými tvory" nebo "dušemi".

čas soudit mrtvé a odměnit tvé služebníky. Odměníš své proroky a svůj svatý lid, všechny, kteří se bojí tvého jména, od nejmenšího po největšího. A zničíš všechny, kteří působili zkázu na zemi." Potom byl v nebi otevřen Boží chrám a truhla jeho smlouvy mohla být viděna uvnitř chrámu. Blesky zazářily a hrom zahřměl a zahučel; nastalo velké krupobití a svět byl třesen silným zemětřesením (Zjev 11:15-16). KJV překládá hebrejské slovo *nefeš* jako "duše", ale neumožňuje vidět, že stejné slovo platí i pro zvířata. Tak jsou zvířata také "živými tvory" nebo "dušemi".

Mohli bychom říci, že tato skvělá pasáž Písma shrnuje kolosální revoluci a obnovu, která nastane, když Bůh posílá Ježíše zpět, aby založil Boží království. Není divu, že Boží království je srdcem křesťanského evangelia. Je to jediná konečná a opravdu dobrá zpráva. Království je jediná vláda, která bude trvale živá. Když přijde Království při Ježíšově návratu, křesťané, kteří zemřeli, se vrátí k životu ze smrti (ne z nebe!).

Zde je vztažena pasáž o "sedmé trubce", která také spojuje příchod Ježíše, aby ustavil Království, se vzkříšením věřících. Pavel popsal tuto událost takto: "V momentě, v okamžiku, *při poslední trubce* ... mrtví budou vyzvednuti ... Smrt bude pohlcena životem. Oblékne nás nesmrtelnost" (1 Kor 15:52-54). To je vrcholný okamžik úspěchu pro všechny, kteří vložili svou naději v Krista a v jeho nabídku nezníitelného života v budoucím Království. Vidíte nyní, jak bude Boží království slavnostně uvedeno návratem Ježíše, aby vzkřísil věřící ze všech věků.

Ted' na okamžik zpátky ke konstituci člověka. Doufám, že vám je teď jasné: vy ani já jsme se nenarodili nesmrtelní. To je životně důležitá pravda, protože vám umožňuje pochopit, kdo jste jako lidská bytost. Nyní jste smrtelní. Můžete zemřít a zemřete, pokud se Ježíš vrátí (a dokonce i poté budete muset být přeměněni ze smrtelného na nesmrtelného). Člověk nemá nějakou vnitřní část známou jako "nesmrtelná duše". Kdyby ji měl, ta duše by opravdu musela odejít k Bohu do nebe, zatímco samotné tělo zemřelo.

Ale jestliže v člověku není žádná nesmrtelná duše, pak při smrti zemře celý člověk, a jediným řešením této tragédie je, že celý člo-

věk bude přiveden zpět k životu při vzkříšení, až se Ježíš vrátí na zem. To je biblické učení o údělu člověka.

Druhý názor, že člověk byl vytvořen s nesmrtelnou částí, je součástí pohané filozofie, která nepatří do pravdivého křesťanství.

Několik církevních skupin a mnozí vynikající učenci různých denominací, naštěstí chápou tuto důležitou skutečnost o ustrojení člověka, jakým opravdu jsme.

Martin Luther, reformátor (některé části jeho spisů byly pravděpodobně "uvařeny" tak, aby oslabily to, co řekl) a William Tyndale, hrdinský překladatel Bible do angličtiny, kvůli které byl tragicky umučen, pochopili, co se děje při smrti.

Ale drtivá většina členů církve setrvává u nebiblické myšlenky, že jejich "duše" nemohou zemřít a že mrtví musí být stále ještě naživu, v nebi nebo v pekle. Římsko-katolická církev v určitém okamžiku své historie dokonce povzbuzovala své členy, aby platili za zvláštní "mše" vedené kněžími, aby zkrátili čas, který by jejich drazí, mrtví příbuzní museli strávit v "očistci", což bylo údajně dočasné místo mučení a utrpení pro ty, kteří dosud nebyli vhodní pro "nebe". Jiné hlavní církve se nikdy neupsaly této myšlence dočasného pekla, očistce. Zjednodušili systém tím, že všichni "vnější ke Kristu" jdou přímo do pekla, aby tam byli mučeni po nekonečné věky. Zároveň chtějí, aby veřejnost věřila, že Bůh je Bohem nekonečného soucitu.

Snažíme se zaplést různá vlákna biblického příběhu tak, aby to celkem vzato mělo smysl svou brilantní jednoduchostí. Opět, něco z toho je snad pro vás nové. Udělejte si čas, abyste o tom všem uvažovali. Probud'te přemýšlení o tom. Jděte v noci spát a probírejte si to vše v myslí. Nedělejte ukvapené úsudky o tom, co čtete. Studujte Bibli. Bud'te Berojskými. Berojští byli těmi ušlechtilými dušemi ve Skutcích 17:11, 12, které pečlivě zkoumaly, co jim Pavel říká o smyslu života a o spáse. "Každodenně zkoumali Písma, aby zjistili, zda to, co slyšeli, je pravdivé. A mnozí se stali věřícími", to znamená, že byli přesvědčeni a přinuceni Pavlovým odhalením Božího programu nesmrtelnosti v Kristu. Stali se členy církve tím, že byli pokřtěni ve vodě, ponořeni v přítomnosti spoluvěřících, jako veřejné prohlášení svého záměru následovat Ježíše po zbytek svého

života za všech okolností. Ježíš učinil křest ve vodě částí pokynů pro službu svých následovníků po celou dobu, dokud se nevrátil (Matouš 28:19, 20). Ježíš sám byl pokřtěn. Křtil své učedníky (pomocí svých zmocněnců, aby prováděli tento obřad). (Jan 3:22, 26, 4:1, 2). Petr považoval akt křtu za odpověď na Ježíšův přímý příkaz a "přikázal jim, aby byli pokřtěni" ve vodě (viz Skutky 10:47, 48). Petr se velmi vážně zabýval otázkou křtu ve vodě. Poznal, že by byl neposlušný přímo vůči Bohu, pokud by bránil věřícím (v tomto případě pohanům), aby podstoupili vodní křest. "Určitě nikdo nemůže odmítnout vodu, aby mohli být pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého stejně jako my, že?" A nařídil jim, aby byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista" (Skutky 10:47, 48). Odmítnout křest ve vodě by bylo v přímém odporu vůči Bohu, Ježíši a apoštolské praxi. Petr dokonce opakoval tento příběh a poznamenal, že odmítnout křest ve vodě by bylo přímou konfrontací s Boží vůlí (Skutky 11:17). Odmítnutí křtu ve vodě nově obráceným by bylo odmítnutím dělat to, co Bůh a Ježíš přikázali.¹ Někteří byli tragicky vedeni k přímé neposlušnosti vůči Ježíšovi tím, že byli učeni, že křest ve vodě není součástí křesťanské praxe.

Všimněte si, prosím, že "věřit" znamená být přesvědčen (Skutky 28:23, 24). Bůh nám dává mysl a očekává, že ji využijeme. Bůh od počátku posílal své zmocněnce, proroky, ve Starém zákoně a pak konečného proroka Ježíše, Božího Syna. Boží nabídky lidstvu byly často odmítány těmi, kteří je slyšeli. Dokonce i Ježíš byl ve své době převážně odmítán nepřátelskými Židy a mnoha jinými národy, když jim poselství o Království bylo později přineseno. Lidská rasa má strašně tragickou historii v tom, že neposlouchá to, co nám Bůh říká pro naše dobro. Záznamy ukazují, že mnozí proroci, Boží mluvčí a zmocněnci, byli prostě zavražděni lidmi, kteří je slyšeli mluvit. Lidé jsou tak zmateni, že se snadno stanou nepřátelskými vůči každému, kdo jim laskavě ukáže pravdu. Někteří uctívání vůdci matou své následovníky tak silně, že zabere hodně času a studia, aby se odprogramovali a pochopili a následovali Ježíšovo učení.

¹ Všimněte si stejného slova "odmítnout, zakázat" v řečtině ve Skutcích 10:47 a 11:17. V českých překladech je toto slovo překládáno "zabránit, překážet, odpírat". (Pozn. překl.)

Ježíš dokonce slíbil vyslat "moudré muže" a kvalifikované teology (písaře), aby pomohli lidem pochopit Boží vůli a plán (Mat 23:34).

Pokud se někdo naučí nějakou náboženskou "pravdu" špatně, bude to vyžadovat jakousi "duchovní chirurgii", aby to opravila. Všichni máme sklon se pevně držet toho, co jsme se naučili od milovaných učitelů, často bez pečlivého zkoumání jiných názorů. Technikou sekty je izolovat její členy od širšího světa studia Bible a komentářů a vtípnit klamný smysl způsobivosti. Pokud například jedinec nabízí doktrínu nebo praxi, která je skoro neslychaná v minulých dějinách biblických studií, je téměř jistě špatná! Je iluzí se domnívat, že nepotřebujeme radu ostatních a jejich přínos pro správné porozumění. Teologie se děje v komunitě, ne "na ostrově".

Ježíš je klasickým příkladem odmítnutí bez dobrého důvodu. Mnozí z těch, kteří slyšeli Ježíše učit, včetně náboženských autorit, věřili, že Ježíš byl zmocněncem ďábla a že si zasloužil zemřít. Náboženští vůdci docela mylně, zaslepení svými vlastními náboženskými tradicemi, věřili, že obyčejní lidé potřebují být chráněni před Ježíšem, který (říkali autority) pracoval pro temné síly. Dokonce i Ježíšovi přátelé někdy podezírali, že by mohl být okultním dělníkem, jakýmsi magickým člověkem a hrozbou pro veřejný pořádek a duchovnost.

Ježíš odpověděl tím, že řekl svým stoupencům, že přijde čas, kdy budou zabiti. A ti, kteří zabíjejí věřící v Ježíše, budou lidé, kteří "si mysleli, že konají službu pro Boha" (Jan 16:2). Dokážete si to představit?

Nábožní lidé byli tak naprosto zmateni, že si mysleli, že pomáhají Boží věci tím, že se zbavují Ježíše! Otázkou je, změnily se věci hodně? Stává se lidská rasa pomalu osvícenou a moudrou? Poznáme všichni instinktivně rozdíl mezi pravdou a omylem? Vystopujeme falešného učitele nebo proroka, kdybychom ho viděli nebo slyšeli? Nebo bychom podporovali omyl proti Pravdě?

Ježíš zaujal velmi negativní pohled na to, jak se jeho učení bude dařit, až odejde. Dokonce pochyboval, zda víra vůbec přežije a zasl: "Až přijde Syn člověka, najde víru na zemi?" (Lukáš 18:8). V této souvislosti chci tuto kapitolu zakončit tím, že vás přivedu k nejpře-

kvapivějším a nejznepokojivějším ze všech zaznamenaných Ježíšových slov. Při čtení těchto slov jsme byli všichni náležitě varováni. Neexistuje žádný možný způsob, jak bychom mohli být blahosklonní nebo samolibí. Toto jsou děsivá slova od Ježíše. Poslouchejte: "Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane‘, vejde do nebeského Království, ale ten, kdo činí vůli mého Otce, který je v nebesích. Mnozí mi v onen den (den soudu) řeknou: ‚Pane, Pane, což jsme tvým jménem neprorokovali a tvým jménem nevyháněli demony a tvým jménem neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy jim vyznám: ‚Nikdy jsem vás neznal. Odejděte ode mne, činitelé nepravosti.‘ Každý, kdo slyší tato má slova a činí je, bude tedy podoben muži prozíravému, který postavil svůj dům na skále. A spadl déšť a přihnaly se vody a zaduly větry a udeřily na ten dům – ale nezřítíl se, neboť byl založen na skále. A každý, kdo slyší tato má slova a nečiní je, bude podoben muži pošetilému, který postavil svůj dům na písku. A spadl déšť a přihnaly se vody a zaduly větry a udeřily na ten dům – a zřítíl se a jeho pád byl veliký." A stalo se, že když Ježíš dokončil tato slova, byly zástupy ohromeny jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má pravomoc, a ne jako jejich učitelé Zákona. (Mat 7:21-29). Tato pasáž Písma musí být nejznepokojivější částí Bible. Je možné být strašně oklamán. Člověk může jednat nebo si *představovat*, že je aktivní jako křesťanský kazatel, dokonce činí zázraky a vyhání demony, a být, podle tohoto překladu, "činitelem nepravosti" – Ježíšem nikdy neuznaným za součást jeho týmu. To jsou hrozné verše.

Já naopak chci vědět, jak by takový zničující a zdrcující stav věcí mohl nastat. Co je podle Ježíše rozhodujícím problémem? Má to co dělat s posloucháním Ježíše, což je to samé jako "konat Boží vůli". To je místo, kde spočívá jádro problému: Konat vůli Boha a Ježíše, Božího konečného zmocněnce.

Jak pokračujeme, chceme se podrobněji zabývat touto otázkou o "konání Boží vůle a poslouchání Ježíše". "Ten, kdo slyší a poslouchá" je na správné cestě. Jiné nejsou. Mnozí si budou upřímně představovat, že jsou na správné cestě, ale ukáže se, že nejsou a nikdy nebyli. A jiní se vydají na správnou cestu ke Království, ale ztratí svou cestu a půjdou do tmy. Zní to jako, pokud byste byl křesťan, bude to vyžadovat určité neúnavné úsilí, snahu rozeznat

pravdivé od falešného, světla od temnoty. Náš duchovní dům musí být postaven na skále, ale v tomto podvodném světě je možné nevědomky postavit ho na písku. Zhroucení domu na písku je nevyhnutelné. Chceme se vyhnout takovým zdrcujícím zhroucením za každou cenu.

Obrys Božího příběhu je, jak jsme již řekli, poměrně jednoduchý. Ale zabere úsilí a obětavost z naší strany, abychom se plně zorientovali v Božím velkém plánu nesmrtnosti. Ježíš nám nejen řekl, abychom byli "dobrymi" lidmi. Začal vydáním příkazu "věřte evangeliu o Království" (Marek 1:14, 15). To znamená, že se zapojíme do Božího a Ježíšova plánu Království – nesmrtnosti.

To je místo, kde začíná životní poslušnost, o níž mluvil Ježíš. Poslouchat první příkaz Ježíše je místem, kde začít: "Čiňte pokání a věřte evangeliu o Království" (Marek 1:14, 15). Petr řekl totéž, když začal svůj první list. Hovořil o "*poslouchání Ježíše* a skropení jeho krví" (1Pet 1:2).

Proč nezačít prvním Ježíšovým obsáhlým příkazem v Markovi 1:14, 15? Nepoznáme vše za jeden den. Ale přinejmenším můžeme začít a "pracovat na své záchraně s bázní a chvěním", jak řekl Pavel (Fil 2:12), to znamená se střízlivým vědomím otázek života a smrti nahánějících strach.

Musíme samozřejmě věnovat nejvyšší pozornost Ježíšovým učení. Ježíš je konečným odborným průvodcem k úspěchu v nadcházejícím Království. Je "tím konečným prorokem", kterého Bůh v dávných dobách zaslíbil, že nám jej pošle (Deut 18:15-18, Sk 3:22, 7:37). Je mistrným učitelem cesty, která vede k nesmrtnosti. Sám musel projít postupem, který vede ke Království, a zvítězil. Získal zlatou medaili. Získal nesmrtnost a nikdy nemůže zemřít. Kvalifikoval se, aby zaujal své místo na trůnu Božího království v Jeruzalémě. Je průkopníkem Božího plánu nesmrtnosti. Zatím je v současnosti soucitným a milosrdným nejvyšším knězem, aby pomáhal těm, kteří jsou na cestě ke spáse v Božím království.

Máme následovat jeho stopy v dobrodružství, které vede k životu navždy v Království, které nebeský Bůh ustaví na zemi. Nyní přidejme ještě další kusy hádanky do velkého Plánu rozvinutého

v Bibli. Protože to děláme, musíme dobře udržovat oči neustále na tomto podniku "konání Boží vůle". Je to klíč ke všemu.

Kapitola 5

Více o evangeliu o Království, včetně starozákonního pozadí

Náš průzkum Bible zatím odhalil nanejvýš důležitou skutečnost, že Ježíš byl neúnavným a vášnivým kazatelem evangelia o Království.¹ Kázal toto poselství o Království jako jediné poselství schopné vyřešit lidský problém smrtelnosti. Ježíš uplatňoval nárok, že jedině On může učit veřejnost tajemství nesmrtelnosti – jak se zachránit. A tvrdil, že Království bude jednoho dne znamenat řešení problémů celého světa. Ježíš dal jasně najevo, že jeho celá činnost se soustředila na kázání dobré zprávy o Království. K tomu byl poslán, jak prohlásil v tom památném verši v Lukášovi 4:43. Tento verš je jedním z těch velkolepých mistrovských textů, které vás vypustí do celého podivuhodného biblického příběhu.

Z Lukáše 4:43 musí tedy vyplývat, že Ježíšovi učedníci budou napodobovat svého rabína a mistra a budou sami energickými kazateli Božího království. Myšlenka je prostě tato: Když Ježíš opustil zemi, po svém vzkříšení z mrtvých se ujistil, že jeho dílo kázání Království bude pokračovat. Pečlivě vyučil své první stoupence, vnitřní okruh vůdčích pracovníků podílejících se na jeho díle, pro tento úkol Království. Jeho závěrečné pokyny ve slavném velkém pověření (Mat 28:19, 20) byly, že mají kázat přesně to samé evangelium, jaké kázal On. Toto evangelium však mělo nyní jít ke všem národům, nikoliv pouze k Izraeli. Evangelium o Království bylo nyní nabízeno každému, jak se to děje ještě dnes. Když se prv-

¹ Abyste si potvrdili tento jednoduchý fakt, vyhledejte si prosím Mat 4:17; 4:23; 9:35; Luk 4:43; 8:1; 9:11 a uvidíte, že Ježíš vždy hovořil o Království před křížem i po něm (Skutky 1:3). Pavel byl věrný Ježíšovi tím, že kázal přesně to samé evangelium o Království (Skutky 19:8, 20:24, 25; 28:23, 31). Existuje pouze jedno poselství evangelia. Je to pro každého. Nazývá se evangelium o Království.

ní Ježíšovi následovníci dostávali ke konci svého života, chápali, že jejich nástupci, důkladně vyučení v evangeliu o Království, budou pokračovat v díle. Měl bych dodat, že Apoštolové (velké písmeno A)¹ nebyli nahrazení a dnes je tu nemáme. Ale můžeme se od nich učit a zachytit ducha jejich evangelia o Království, evangelia pro všechny národy.

Všimněte si však, co pozorovali učení komentátoři. Americký vůdčí zakladatel církví: "Upřímně si nemohu vzpomenout na nějakého pastora, pod nímž jsem sloužil, že skutečně zvěstoval kázání o Božím království ... Teď si uvědomuji, že jsem o něm nikdy nekázal. Kde bylo království?"²

Expert na křesťanské mise: "Kdy jste naposledy slyšeli kázání o Božím království? Na rovinu, těžko bych si vzpomněl, zda jsem někdy slyšel solidní výklad o Království. Jak vypořádáme toto mlčení se široce přijímanou skutečností, že Boží království ovládalo myšlení a službu našeho Pána?"³

Římskokatolický učitel Bible: "K mému úžasu Boží království hrálo v systematické teologii, kterou jsem v semináři učil, jen stěží nějakou roli."⁴

Arcibiskup z Canterbury: "Pro nás je zcela výjimečné, že Boží království se objevuje tak málo v teologii a v náboženských spisech téměř celého období křesťanských dějin. Jistě v Matoušovi, Markovi a Lukášovi má Království vynikající postavení, které by se sotva mohlo zvýšit."⁵

Evangelický spisovatel o evangeliu: "Kolik jste slyšeli o Božím království? Není to náš jazyk. Ale především ono bylo Ježíšovou hlavní starostí."⁶

¹ Nový zákon používá slovo apoštol v sekundárním smyslu také jako misionář nebo dohlížitel několika církví. Apoštolové (velké písmeno A) v primárním smyslu se vyznačovali tím, že osobně viděli Ježíše, a byli zplnomocnění úžasnými znameními a zázraky, které prováděli (2 Kor 12:12, 1 Kor 9:1)

² Peter Wagner, *Church Growth and the Whole Gospel*.

³ *Missiology*, April, 1980, p. 13.

⁴ B.T. Viviano, *The Kingdom of God in History*, 1988, str. 9.

⁵ William Temple, *Personal Religion and the Life of Fellowship*, 1926, str. 69.

⁶ Michael Green při Lausanne International Conference on World Evangelization, v roce 1974

Historik H. G. Wells: "Jak je pozoruhodné nesmírně význačné postavení dané Ježíšem učení toho, co nazval Božím královstvím, a jeho poměrná nevýznamnost v proceduře a učení většiny křesťanských církví. Tato doktrína o Království nebes, která byla hlavním Ježíšovým učení a která hraje tak malou roli v křesťanských vyznáních, je určitě jednou z nejrevolučnějších doktrín, která kdy pohnula lidským myšlením a změnila ho. Je to div, že až do dnešního dne je tento Galilejec příliš velký pro naše malé srdce?"¹

Zvu vás, abyste uvažovali o těchto úžasných – mimořádných – prohlášeních nejvyšších církevních autorit. Vidíte, že Ježíšovo evangelium chybí v tom, co nazýváme křesťanstvím?

V pozoruhodném rčení v Ježíšově prorocké rozmluvě u Matouše 24 Ježíš řekl: "Toto evangelium o Království bude kázáno po celém světě všem národům a pak přijde konec [současné doby]" (Matouš 24:14). Konec věku znamená ovšem čas jeho návratu, aby převzal vedení Božího království po celém světě. Před touto úžasnou událostí musí být svět včas varován, že Bůh se chystá zakročit masivně a rozhodně. Kázání křesťanského evangelia o Království je božským prohlášením o záměru ze strany Boha a Ježíše. Je to slib těm, kdo věnují pozornost, a hrozba pro zatvrzelé. Slib a výhružka. Světu je dáno předem poznání o tom, co hodlá Bůh udělat. Bude muset zasáhnout, aby zachránil svět od jeho vlastních zvrácených cest. Sami se ničíme.

Svět je plný bezpráví a tragédie. Měli bychom věnovat pozornost varování vydané Ježíšem v jeho evangeliu o Království a věřit poselství o Království a o smrti a vzkříšení Ježíše, který zemřel, aby smířil světlavé lidské bytosti s Bohem. A zemřel, aby nám mohla být odpuštěna všechna naše selhání, v neposlední řadě odmítání jeho evangelia o Království.

Pokání ovšem znamená, že začínáme poslouchat Ježíše. Odpuštění by bylo nesmyslné, pokud bychom *pokračovali* v neposlušnosti. Ježíš tak začíná svou službu tím, že přikazuje pokání a víru v evangelium o Království (Marek 1:14, 15).

¹ *The Outline of History*, sv. 1, str. 426.

Chci vás nyní vzít zpět do doby Starého zákona, který Ježíš detailně znal a tolik miloval. Zvláště se podívejme do knihy Danielovy, který pracoval ve velkém městě Babylonu (v moderním Iráku, 50 kilometrů jižně od Bagdádu) v 6. století před n. l.

Daniel byl jedním z několika královských mladých mužů, kteří byli deportováni do Babylonu, když Nebúkadnesar napadl a dobyl jeho zemi, Judsko. Tato událost se stala kolem roku 605 př. n. l. Danielovi byl dán široký přehled o tom, jak se bude rozvíjet historie Středního východu. Nebo spíše měl výsadu předem vidět, co se tam stane v určitých dobách historie. Tyto informace mu byly poskytnuty, když vykládal sen daný babylonskému králi. Král viděl kolosální sochu. Skládala se z hlavy z jemného zlata, z hrudníku a ramen ze stříbra, z břicha a stehů z bronzu, z nohou ze železa a z chodidel ze směsi železa a pálené hlíny (Dan. 2:31-45).

Daniel byl díky inspiraci od Boha schopen vysvětlit králi význam snu-vidění. Hlava sochy představovala krále Babylonu samého, Nebúkadnesara. Trup symbolizoval následující říši v Babylonu, a to říši Médů a Peršanů.¹⁹ Třetí část sochy zobrazovala řecké království, které vládlo nad stejnou celkovou oblastí, a čtvrté království, z nich nejvíce násilné, zobrazovalo poslední babylonské království. (Konečné království je ztotožněno jako jedno ze čtyř dílů řeckého království v Danielovi 8 a jako království "severu" v kapitole 11. Řecké/Syrské království druhého století před naším letopočtem, s Antiochem Epifanem jako jeho krutým vůdcem, předem nastiňujícím konečné bezohledné království ze sochy.)

Tato konečná podoba byla zobrazena jako deset prstů na nohou. A jak uvidíme, bude existovat také konečná jedenáctá mocnost, současník deseti posledních vládců, která bude jediným zhoubným Antikristem. Kniha Zjevení dodává další podrobnosti této vize, zvláště v kapitolách 13 a 17. V knize Zjevení se konečný bezbožný jedinec nazývá šelma (Zjevení 11:7, 13:4-7, 17:8, 11, 12, 16, 17, 19). Pavel jej zmínil jako člověka hříchu nebo člověka bez-

¹ Někteří komentátoři považují království Médů za jiné království než království Peršanů. Zajímavý bod o soše spočívá v tom, že je umístěna v Babylonu od zhora dolů.

zákonnosti (2 Tes 2:3-10). Ježíš se odvolával na ohavnost zpusťování stojící tam, kde by stát neměla (Marek 13:14). Bible je jednotná ve svém svědectví o budoucí zlé osobě, která ztělesní vše, co odporuje Bohu a Jeho plánu.

Bude přímým nástrojem ďábla.

Co se má stát, když moc konečné šelmy skončí – když skončí čas velkého trápení nebo "velkého soužení" (Mat 24:21, Dan 12:1, viz Dan 7:21-27)? Odpověď je přímo spojena s křesťanským evangeliem, protože Ježíš opatřil tímto zjeveným snem vizi království, v němž bude vládnout, jak očekával. Toto království je krásně popsáno ve vidění (kapitola 2 z Daniela) jako "kámen vylomený bez rukou", tj. kámen nadpřirozeně vytvořený. Ten kámen zasáhl sochu na křehkých nohách z Nebúkadnesarova snu a celý kolos se okamžitě zhroutil. "Kámen" byl Boží království. "Kámen" představoval přicházející Boží království. Zde je Danielův inspirovaný výklad: "Ve dnech těch [posledních] králů nebeský Bůh založí Království, které nikdy nebude zničeno. Rozbije na kusy všechna ta bývalá království a samo bude trvat navždy" (Dan 2:44). Má to být Království, které není v nebi, ale "pod celým nebem" (Dan 7:27).

Cílem biblického příběhu je Království na obnovené zemi a nikdy Království ve vzdáleném "nebi". Je nazýváno Království nebeské, protože Bůh nebes ho přivede k existenci na zemi. A Ježíš, Syn Boží – Mesiáš – bude za něj zodpovědný. Je to Boží království, protože Bůh jej hodlá přivést k existenci na zemi, až se Ježíš vrátí. Boží království a Království nebeské mají přesně stejný význam.

Přesně toto je Boží království, které Ježíš učinil středem svého evangelia. Je to království, o které se členové církvi naučili modlit "přijď Tvé království!" Je to čas, jak nám to řekne další řádek "Pánovy modlitby", kdy se stane *na zemi* Boží vůle. A když, jak slíbil Ježíš, věřící "zdědí zemi" (Mat 5:5). A povládnu s Kristem *na zemi* (Zjev 5:10).

Křesťanské evangelium je ztraceno, když je *potlačen Ježíšův orientační bod na představu Království podle hebrejské Bible*. Jakmile jsou kořeny spásného evangelia zavrženy, pak je možné, aby si neinformovaní představovali evangelium o Království *jako nějakou formu mlhavého duchovna*. Křesťanství je mesiášství, jak je učil

Mesiáš Ježíš. Ale Ježíš v současné době představovaný veřejnosti je často téměř úplně nemesiášský!

Myslím si, že je poctivé říci, že mnozí členové církve vůbec nevědí, o co se modlí, když říkají: "Přijď Tvé království." Všeobecným přáním není, aby to teď mohlo být lepší. Určitě to neznamená: "Ať se Tvé přítomné království rozšiřuje." Je to modlitba a volání, aby Bůh poslal Ježíše zasáhnout do lidských záležitostí a opatřil nám vládu, která opravdu funguje. Ukazuje na dobu, kdy "země bude naplněna poznáním Boha stejně, jako vody pokrývají moře" (Iz 11:9), a touží po té době. Dokonce i divoká zvířata budou žít společně v pokoji. Národy se bohudík s radostí vzdají navždy mezinárodního válčení. Nesmyslné násilí, které nyní zabíjí a mrzačí, už nebude. Nikdo nebude mít možnost postavit tank nebo naostřit zbraň ohrožující jinou lidskou bytost. Když přijde království, národy přetaví své děsivé zbraně ničení v zemědělské nářadí. Bude nezákonné stavět smrtící zbraně (Iz 2:4). Mír bude povinný. Lidé se brzy naučí, že existuje lepší způsob, jak se sami organizovat. Konflikty všeho druhu budou vyřešeny.

Mesiáš, který pak bude přítomen na zemi, rozhodne o národních sporech a dříve nepřátelské národy jako Asýrie a Egypt se budou radovat ze společné víry a budou v míru mezi sebou a vůči Izraeli. Můžete zachytit záblesk té úžasné přicházející společnosti v Izaiáši 19:22-25. Starozákonní proroci opakovaně mluví o této slavné nadcházející době.

Dokonce i příroda bude zrcadlit dramaticky odlišné podmínky na celém světě. Lev bude pokojně ležet s beránkem a děti si budou hrát bez úrazu s nyní jedovatými hady. Na zem se vrátí opravdový ráj (Iz 11; 65:17-25, atd.).

Daniel mluví o tomto nadcházejícím Království jako o Království "pod celým nebem" (7:27). Toto království je zcela jiné než jakékoliv populární a mylné představy o Království v nebi nebo v oblacích. Bible nikde nehovoří o nás jako o duších plovoucích ve vyšší atmosféře. Tato představa není ničím větším než lidovou pohádkou. Veškerá pointa biblického příběhu spočívá v tom, že Bůh dosáhne úspěchu ohledně míru na zemi. Pokud by měl planetu dát do šrotu a vzít všechny do nebe, neexistovalo by žádné řešení Jeho

velkého projektu nesmrtelnosti na zemi. Ráj byl kdysi tady na zemi a bude obnoven. Jenom ti, kteří se na tuto událost připravují a pomáhají ji prosazovat, aby se ostatní mohli na ni také těšit, budou v tomto Království na zemi. Podstatou pravé víry je věřit v Ježíše jako představitele Božího velkého záměru pro naši planetu.

V dnešní době hluboce zakořeněná myšlenka, že údajně máme jít do nebe, téměř potopila Ježíšovo vynikající vyjádření, že "mírní zdědí *zemi*" (Mat 5:5, citující Ž 37:11). Toto Ježíšovo odhalující učení o Království musí nahradit veškerý bezstarostný jazyk, který nyní slyšíme o "jití do nebe". Pokud čteme Bibli s upřímnou touhou pochopit její velký slib, uděláme dobře, když upustíme od všech odkazů na "nebe" jako na náš budoucí domov a uctíme Ježíše napodobováním jeho jazyka o Království.

Je nerozumné očekávat, aby křesťané mluvili jako Ježíš, když hovoří o svých cílech a nadějích? Kniha Daniel je podivuhodným pokladem základních informací o Ježíšově hlásání Království. V kapitole 7 se dozvídáme, že těsně předtím, než přijde Království, bude v politice vládnout hrozná a zvířecí království alespoň na Blízkém východě. Bude vedeno antikřesťanskou postavou nazývanou v knize Zjevení "šelmou" a Pavlem ve 2. Tesalonickém "člověkem hříchu." Ježíš hovořil o tomto zmocněnci zla, který bude ničit ve velkém měřítku těsně před příchodem Království. Tento zlý krutovládce je také znám jako "Antikrist" (1Jan 2:18). Apoštolové učili, že lživý duch a sklon antikrista již tehdy byl a pořád je ve společnosti mocně aktivní. Poslední jednotlivý Antikrist se ještě neobjevil. Jediná obrana proti upadnutí do lží této zlé osoby je "láska k pravdě, aby(chom) byli zachráněni" (2 Tes 2:10).

Daniel ve vidění spatřil jak vládu, tak její vůdce, jako konečnou podobu zlé lidské vlády. Viděl "malý roh". Roh v biblických obrazech představuje panovníka. Daniel byl úzkostlivý v tom, aby věděl, jak bude poražena hrozná antikřesťanská postava:

Pak jsem chtěl vědět pravý význam čtvrtého zvířete, které je tak odlišné od ostatních, a tak děsivé. Pohlcovalo a drtilo své oběti železnými zuby a bronzovými drápy a pošlapávalo to, co zbylo pod jeho nohama. Také jsem se ptal na deset rohů na hlavě čtvrtého

zvířete a na malý roh, který se objevil později a zničil tři z ostatních rohů.

Tohle byl roh, který vypadal větší než ostatní, měl lidské oči a ústa, která se domýšlivě chlubila. Jak jsem sledoval, tento roh vedl válku proti svatému lidu a přemáhal jej, dokud nepřišel Věkovitý, aby soudil ve prospěch svatého lidu Nejvyššího. Pak přišel čas, aby svatý lid převzal království (Dan. 7:19-22).

Onen kritický okamžik bude na konci velkého soužení. Bude poznamenán návratem Ježíše v moci a slávě, aby založil Království na zemi.

Shrňme, co jsme viděli v těchto verších: nastane krátký čas nadvlády Antikrista. Pak bude jeho moc natrvalo odstraněna. Všimněte si velkolepého řešení chaosu, který přineslo panování Antikrista: "Nakonec bude svatému lidu Nejvyššího dáno království a budou vládnout na věky věků" (Daniel 7:18).

Ježíš zopakoval tento slib, když řekl svým stoupencům: "Neboj se, malé stádo; vašemu Otci působí velkou radost, že vám dá království" (Lukáš 12:32).

Danielovo vidění v 7. kapitole ukazuje, že svatí obdrží pravomoc vládnout s Ježíšem. Daniel 7 to zdůrazňuje třikrát, když uzavírá toto velké vidění Království. Za prvé, krátký výbuch zla, když Antikrist zuří. Pak blažená úleva přinesená Božím královstvím: On bude vzdorovat Nejvyššímu a zašlapávat svatý lid Nejvyššího.

Pokusí se změnit jejich svaté slavnosti¹ a zákony a podřídí je své kontrole na čas, časy a půl času. Ale pak soud vynese rozsudek, a veškerá jeho moc mu bude odebrána a zcela zničena. Pak bude svrchovanost, moc a velikost všech království pod nebem dána svatému lidu Nejvyššího. Budou vládnout navždy a všichni vládci jim budou sloužit a poslouchat je (Dan. 7:25-27).

¹ *Svaté slavnosti* v českých verzích *časy*, ve slovenských verzích často *časy sviatkov, posvätné obdobia* (JB), což je potvrzeno i některými anglickými (*The Scriptures* 1998) či německými (*Herder bible* (GER - 2005)) verzemi. Podobně Strongova čísla. (pozn. překl.)

Právě toto Ježíš míní svým slibem, že jeho následovníci zdědí zemi či planetu (Mat 5:5) a povládnou s ním nad světem (viz Zjev 5:10).

Danielovou reakcí na to, co viděl, byl strach. Mělo by to upoutat naši představivost a zájem. "To byl konec vidění. Já, Daniel, jsem byl vylekán svými myšlenkami a můj obličej byl bledý strachem, ale tyto věci jsem si udržoval pro sebe" (Dan. 7:28).

Dnes je zjevení, které dostal Daniel, veřejnou informací a měla by být předávána ostatním. Pozdější kapitoly z Daniela podávají podrobnější informace o tom posledním zlém vládci, který bude nahrazen Ježíšem a jeho Královstvím. Je nazýván Králem severu v DaNiklovi, a po dramatické válečné kariéře "přijde ke svému konci" v Izraeli. Zde jsou slova Daniela: [Poslední Král severu] vstoupí do nádherné země Izraele a mnoho národů padne, ale Moáb, Edom a nejlepší část Ammonu uniknou. Podmaní si mnoho zemí a Egypt neunikne. Získá kontrolu nad zlatem, stříbrem a poklady Egypta a Libyjci a Etiopané budou jeho služebníky. Ale pak ho vyplaší zprávy z východu a severu, a on ve velkém hněvu vyrazí, aby zničil a pobil mnohé. Zastaví se mezi slavnou svatou horou a mořem a postaví tam své královské stany, ale zatímco je tam, jeho čas se náhle vyčerpá a nebude nikdo, kdo mu pomůže (Dan 11:41-45). Poslední dny zlého Krále severu se týkají světa v době velkého, bezpříkladného soužení, ale blažená úleva Božího království ukončí tuto hroznou dobu utrpení. Daniel popsal tyhle budoucí časy: V té době povstane Michael, archanděl, který stojí na stráži nad tvým národem. Pak nastane čas trýzně větší než jakákoli od doby, kdy vznikly první národy. Ale v té době každý z tvého lidu, jehož jméno je napsáno v knize, bude vyproštěn. Mnozí z těch, kteří spí v prachu, povstanou, někteří k věčnému životu a někteří k hanbě a k věčnému opovržení. Ti, kteří jsou moudří, budou zářit tak jasně jako obloha, a ti, kteří obracejí mnohé ke spravedlnosti, budou zářit jako hvězdy navždy. Ale ty, Daniel, udržuj toto proroctví v tajnosti; zapečeť knihu až do času konce. Mnozí se budou hnát sem a tam, a poznání se rozmnoží (Dan 12:1-4).

Ježíš ve své slavné prorocké rozmluvě mluvil podobně o tomto posledním čase bezprecedentního "velkého soužení", když citoval

a precizoval verše, které našel v Danielovi. Ježíš řekl: "Tehdy nastane velké soužení takové, jaké nikdy předtím nenastalo a už nikdy nebude, a pokud by toto soužení nebylo zkráceno, nikdo by nezůstal naživu" (Mat 24:21, 22). "Ihned po soužení těch dnů," pokračoval Ježíš, "slunce se zatemní a měsíc nevydá své světlo ... a pak uvidí Syna člověka přicházejícího v moci ... a shromáždí své vyvolené" (Mat 24:29-31).

Obrázek budoucnosti není složitý. Před příchodem Ježíše, aby přijal své postavení světového vládce v Království, svět prožije jedinečný záchvat agónie, stejně jako žena prochází porodními bolestmi (jak říká Ježíš). Tato doba úzkosti je nezbytnou předehrou k znovuzrození světa, které bude následovat po době velkého soužení.

Když se svět nakonec zrodí pod novou vládou řízenou samotným Ježíšem, apoštolové obsadí postavení služebných vladařů. Ježíš jim řekl: "Skutečně vám říkám, v novém světě, až Syn člověka usedne na svůj slavný trůn, vy, kteří jste mě následovali, také usednete na dvanácti trůnech a budete soudit dvanáct kmenů Izraele" (Mat 19:28). Později potvrdil tuto událost: "Ale když přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, pak bude sedět na svém slavném trůnu" (Mat 25:31).

Doufám, že tyto podrobnosti o tom, jak skončí současné světové dějiny, připomenou základní obrysy již dříve popsané z jiných biblických veršů. Vidíte v Danieli 12:2, 3 vzkříšení věrných mrtvých a jejich slavné proměny jako zářící bytosti. Nesmrtelnost jim je udělena tímto vzkříšením. Ježíš miloval tuto pasáž Daniele a citoval ji ve svém vlastním popisu stejných událostí. Ježíš hovořil o "vzkříšení spravedlivých" (Lukáš 14: 14). Ježíš se hluboce zajímal o proctví budoucnosti. Jak o tom píše Matouš, Ježíš hovořil o věrných křesťanech "zářících jako slunce ve své síle v Království jejich Otce" (Matouš 13:43, cituje Dan 12:3). Také popisoval děsivý úděl nevěřících: Nepřítel, který zasel plevel mezi pšenici, je ďábel. Sklizeň je konec věku a ženci jsou andělé. Stejně jako je plevel oddělen a spálen, tak to bude na konci věku. Já, Syn člověka, pošlu své anděly a odstraním z mého království všechno, co způsobuje hřích a všechny, kteří činí zlo, a hodí je do pece a spálí je. Tam budou pla-

kat a skřípat zuby. Pak budou bohabojní zářit jako slunce v Království jejich Otce. Každý, kdo je ochoten slyšet, by měl poslouchat a pochopit! (Mat 13:39-43).

Celý tento materiál o budoucnosti světa a lidstva byl pro Ježíše největším zájmem a starostí, když kázal evangelium o Království. Měli bychom si do své paměti vrýt tyto nesmazatelné obrazy budoucnosti světa.

Bible je živá a vzrušující kniha navržená tak, aby upoutala náš plný zájem. Boží království přichází a máme být připraveni tak, že věříme v tyto podivuhodné sliby o zdravé a trvale stabilní vládě pod dohledem Ježíše a jeho vybraných spolupracovníků a sytíme se jimi. Sociální spravedlnost je znatelně nepřítomná ve většině tohoto světa. Veškerá tato nespravedlnost skončí. Na zem přichází revolučně nová vláda. Ježíš bude prvním a nejvyšším prezidentem a králem. Právě to znamená být Mesiášem. On je Bohem vybraným světovým vládcem. Jako "kníže pokoje" dosáhne toho, co dosud nikdo nedokázal vytvořit, mír po celém světě pro všechny národy.

Při svém prvním příchodu Ježíš oznamoval Boží budoucnost a pak zemřel v rukou zlých náboženských protivníků a dalších fanatiků. Jeho smrt byla Bohem oceněna jako případná náhražka za smrt, kterou si všichni zasloužíme. "Přikryl" ji pro nás a zbavil nás trestu smrti, který jsme si zasloužili. Jsme ušetřeni a je nám odpuštěno.

Odpuštění je získáno tím, že přijmeme tuto zástupnou smrt Ježíše za každou lidskou bytost a také věříme jeho evangeliu o Království (Marek 4:11, 12; 1 Pet 1:2).

Daniel nám poskytuje nejen velkou vizi vzkříšení. Vtiskává nám i stav mrtvých před vzkříšením. Stejně jako Ježíš a Nový zákon Daniel nikdy neslyšel ani slovo o "duších, které jdou do nebe, aby byli s Bohem". On a Ježíš pevně zastávali názor, že mrtví jsou nyní mrtví, bezvědomí v hrobech. To dělá slib budoucího vzkříšení a návratu všech k životu ještě víc strhujícím. "Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, se probudí, někteří k životu budoucího věku" (Dan 12:2). Tento jednoduchý verš nám říká, kým jsou mrtví a kde jsou.

Jsou "spící" v zemi. Ale až se Ježíš vrátí, probudí se ze spánku smrti a odtud k životu navždy. Dostanou to, co nám říká hebrejská Bible a Nový zákon, "život příštího věku".

Daniel byl ukonejšěn vyhlídkou na to, že vstane ze spánku smrti. Anděl mu řekl: "Co se týče tebe, jdi svou cestou až do konce. Budeš odpočívat, a pak na konci dnů opět vstaneš, abys obdržel dědictví odložené pro tebe" (Dan. 12:13).

Toto je biblická naděje tak nepřítomná v kázáních v církvi.

Daniel ve své knize 12:2 touto slavnou frází "život věku" míní "život příštího věku"¹¹. Protože to je život po budoucím vzkříšení, je to přirozeně život příštího věku. Věk, který přijde, je ovšem Boží království, předmět Ježíšova evangelia. V Novém zákoně má příští věk stejný význam jako Boží království.

V našich biblích najdete tento výraz "život příštího věku" přeložený jako "trvalý život" nebo "věčný život". Je to nepřesný překlad a skrývá před vámi skutečnost, že budoucí Království nahradí přítomný zlý věk ovládaný satanem. O satanovi je řečeno, že je "bůh tohoto věku" (2 Kor 4:4) a jako takový "svádí celý svět" (Zjev 12:9). Jeho moc nad tímto temným současným zlým věkem je tak rozsáhlá, že apoštol Jan řekl, že "celý svět leží v moci toho zlého" (1 Jan 5:19). To je nějaký druh všeobecného zakrytí a naznačuje, že musíme tvrdě pracovat, abychom se osvobodili od ďáblova klamání a temnoty. Musíme se zbavit jeho chytrých lží a osvojit si pravdu. To je jediný způsob, jak být v bezpečí a žít v Boží milosti. Především bychom neměli být samolibí. Měli bychom opravdově usilovat o pravdu.

Moc, slib a duch tohoto budoucího Království mohou být nyní zakoušeny předem. Křesťané jsou při obrácení přeneseni do Království v tom smyslu, že jsou kandidáty na nesmrtelnost, až Království přijde (Kol 1:13). Obrácením a vírou v evangelium o Království přestávají být součástí tohoto světa nebo věku a přijímají novou oddanost vůči Ježíši jako Králi jeho Království. Křesťané jsou nyní dědici Království, spoludědicové s Kristem (Řím 8:17). Zdědí Království, až se Ježíš vrátí. Křesťané, jak uvidíme, musí nyní projít "znovuzrozením".

Ježíš to jednoznačně řekl: "musíte se narodit znovu" (Jan 3:3). Bez znovuzrození nyní v tomto současném životě nemůžeme vstoupit do Království, až přijde. Znovuzrození je naprosto nezbytné, pokud máme být připraveni na život v budoucím Království. Ježíš poučil rabína Nikodéma, který přišel na návštěvu: "Pokud se člověk nenarodí znovu, nemůže vidět nebeské Království ani do něj vstoupit" (Jan 3:3-5). Ježíš učinil z inteligentního přijetí svého evangelia o Království nezbytnou podmínku pro to být spasen. "Říkám vám pravdu, že každý, kdo nepřijme Boží království jako malé dítě, nikdy do něj nevstoupí" (Lukáš 18:17).

Jak toto znovuzrození nastane – přijetím evangelia, jak je kázal Ježíš – podrobněji vysvětlíme v pozdější kapitole. Prosím, čtete dál. Z této kapitoly, doufám, uvidíte, že prorok Daniel byl pro Ježíše velmi důležitý, a takový by měl být i pro nás. Je nemožné uchopit zachraňující Ježíšovo poselství, pokud nerozumíme pozadí jeho učení v hebrejské bibli, ve Starém zákoně. Všichni proroci Starého zákona se těšili na přicházející čas, kdy převládne mír po celém světě. Boží království ukončí všechny problémy, kterým nyní čelíme jako jednotlivci i jako společnost. Daniel ve své sedmé kapitole dostal velkolepé zjevení o budoucí činnosti Syna člověka a jeho spolupracovníků.

Syn člověka znamená lidskou bytost. Titul se týká Ježíše a sekundárně Ježíšových následovníků, kteří jako skupina budou spravovat záležitosti Království, až přijde. "Syn člověka" byl Ježíšův oblíbený titul, který vztahoval na sebe. Rozuměl svému vlastnímu údělu v budoucnosti světa a našel tento úděl popsán v Danielových viděních. Ježíš je nejvyšší lidskou bytostí, nadpřirozeně zplozenou Jediným Bohem Bible, Ježíšovým Otcem. Ježíš je dokonalým vzorem lidské bytosti ve vztahu k Bohu. Věrně uskutečňoval Boží vůli navzdory hroznému odporu a soudnímu procesu. Ježíš byl také vzorovým kazatelem evangelia, evangelia o Božím království. Úspěšně uskutečnil své pověření kázat evangelium o Království. Jak řekl, zvěstovat Královské evangelium bylo záměrem, ke kterému jej Bůh pověřil.

V další kapitole musíme sledovat biblické drama dále zpátky do doby Abrahama, asi 2000 let předtím, než se Ježíš narodil, a v ještě

další kapitole k Davidovi, který žil přibližně 1000 let po svém předku Abrahamovi a 1000 let před Ježíšovým narozením. Jak uvidíme, Abraham a David jsou klíčové osobnosti v Božím velkém programu Království-nesmrtelnosti.

Proto hned první verš Nového zákona uvádí Ježíše jako potomka Abrahama a Davida (Mat 1:1). Jsou prominentními účastníky velkého dramatu Království. David i Abraham byli speciálně pomazáni Božím duchem. Každý, kdo chce chápat evangelium, bude muset vědět, jak tito velcí lidé zapadají do Božího plánu. Jsou to také vzory pro nás a podstoupili některé ze stejných zkoušek a testů, které by měli křesťané očekávat. Bůh a Ježíš potřebují vědět, z čeho jsme opravdu "zhotoveni". Bůh do svého Království nedosadí vládce, kteří nebyli důkladně připraveni pro královský úřad – a shledání, že jsou bezúhonní a spolehliví.

Kapitola 6

Bůh si vybírá Abrahama, otce věřících

Svět, po jeho vytvoření jediným Bohem nebes a země, brzy upadl do strašných problémů. Adam a Eva byli oklamáni lstivými lžemi d'ábla a přišli o své místo v rajské zahradě. Naslouchali d'áblovi a ne Bohu. To byl začátek sestupné spirály zla. Kain, syn Adama a Evy, zavraždil svého bratra. Následující generace nebyly schopny zvrátit trend násilí a hříchu, který přemohl mladou lidskou rasu.¹ Nakonec, v Genesis 6 je nám předána výjimečná zpráva o nadpřirozeném zlu v součinnosti s lidským zlem. Čteme tam, že jisté andělské bytosti² žili na divoko s lidskými ženami, a zplodili hybridní potomstvo obrů, kteří terorizovali svět. Jsou také připomínáni v řecké literatuře jako proslulí "hrdinové" od pradávna. Tato katastrofa umožnila, aby zlo všeho druhu převládalo v ještě větší míře.

¹ Zprávu o tom si lze přečíst v Genesis, v kapitolách 1-6.

² Výraz "synové Boží" v hebrejštině (Job 1:6; 2:1; 38:7; Dan 3:25) vždy znamená andělské bytosti a ne lidi. Jedna řecká verze Starého zákona překládá termín v Gen. 6:2 správně jako "andělé". Nový zákon se odvolává na toto katastrofické zlo v 2. Petra 2:4 a Juda 6.

Bůh, který dovolil lidstvu svobodu, aby činilo svá vlastní dobrá nebo špatná rozhodnutí, skutečně litoval, že člověka vůbec vytvořil (Gen 6:6). Proto zamýšlel projevit svou všemohoucí sílu formou naprosto ničivého rozsudku, potopou.

Po dobu asi 120 let Noe, který pochopil Boží plán nesmrtelnosti, varoval své blízké, že lidská rasa bude čelit katastrofě, pokud nebude činit pokání ohledně svého zla. Existují ovšem přímé paralely mezi situací na zemi, která vedla k velkému rozsudku potopy, a podmínkami, o nichž Ježíš předpověděl, že převládnou na zemi těsně před jeho návratem, aby zničil hříšné a přinesl Království. Ježíš řekl, že podmínky těsně před jeho návratem budou tak bezstarostné a bezbožné jako v době Noemově.

Nakonec, poté, co si drtivá většina tropila žerty z Noemova varování a zavrhl ho jako nějaký druh náboženského fanatika, seslal Bůh potopu, která utopila všechny kromě Noema a jeho nejbližší rodiny, celkem osmi lidí. Petr v Novém zákoně připomíná svým čtenářům hrozné nebezpečí samolibosti (2 Pet 2:5-9). Bůh bude i nadále soudit zlé společnosti. Udělal to předtím a udělá to znovu. Nemůžeme si dovolit ztratit své přilnutí k potřebě usilovat o to, co Ježíš nazval Boží vůlí. Konat Boží vůli bylo pro Ježíše úzce spojeno s vírou v dobrou zprávu (evangelium) o Božím království a s pomáháním při jejím šíření. "Konat Boží vůli" je podle Ježíše totéž co "slyšet slovo [evangelium o Království] a jednat podle něho". Prozkoumáme toto spojení mezi Královstvím a Boží vůlí v pozdější kapitole. Bůh nám nevnučuje tíživé náboženství, ale jeho normy pro nás jsou velmi vysoké. Bůh neoblomně vzdoruje násilí a sexuální nečistotě všeho druhu. Bible je silně proti všem formám sexuální zvrácenosti a současně pokusy nově definovat slovo "manželství" představují, kam až lidstvo zajde, aby vzdorovalo Stvořiteli.

Ježíš varoval před falešnými proroky, a radil nám, že mají být poznání podle svého "ovoce". Tam, kde náboženští vůdci a jejich následovníci praktikují nebo vyučují sexuální zvrácenosti jakéhokoli druhu, jeden si může být jist, že nezastupují Ježíše. Někteří vůdci nejen praktikovali cizoložství, ale obhajovali je jako blahodárné pro své žáky. Jedna skupina se postavila proti Boží vůli nejen v tomto ohledu, ale radila k odporu proti Mesiáši popíráním potřeby vodního křtu.

Navzdory strašnému rozsudku způsobenému potopou netrvalo dlouho a lidská rasa opět začala naplňovat zemi zlem. Noemovy děti se z potopy nepoučily. V Babylonu, v zemi Nimroda, který byl protibožskou postavou, lidé spojili své zdroje k vybudování monumentální věže, babylonské věže (Gen 11). Byl to symbol pokusu člověka dosáhnout až do nebe. Boží reakce měla zabránit další katastrofě rozptýlením lidí všemi směry a zmatením jejich jazyků. Tento krok ze strany Boha rozptýlil obrovské nebezpečí pro lidstvo způsobené jednotným světovým hnutím v odporu vůči Bohu.

Pak Bůh začal, tak říkajíc, úplně znovu. Rozhodl se povolat z pohanského města Ur v Babylonii jediný pár lidí, jejichž jména byla po celou historii známá jako hrdinové pravé víry. Bůh pozval Abrama (později nazývaného Abraham), aby se vzdal všeho pro Jeho věc. Bylo mu řečeno, aby opustil svou zemi a své příbuzné a aby odešel, spoléhaje se na Boha a na Jeho sliby, do neznámé země. Abraham a jeho žena Sára poslechli a jsou vzorem pro nás všechny, jak správně reagovat na evangelium.³ Jsme určeni mít to, co Pavel nazval "Abrahamovou vírou" (Římanům 4:16). Křesťané jsou definováni v Novém zákoně jako duchovní děti Abrahama (Gal 3:29).

Když po nějakou dobu pobýval na místě nazývaném Cháran, Abraham nakonec opustil toto město a cestoval do země, kterou nyní známe jako Izrael. Byla také známá jako země Palestina. Bůh se rozhodl učinit tuto zemi středem svého velkého plánu. Abrahamovi bylo slíbeno trvalé dědictví v této zemi (Gen 13:15; 17:8 atd.). Ještě nikdy je neobdržel, i když zemřel zcela ujištěn, že je obdrží při budoucím vzkříšení, až se Ježíš vrátí.

Zde je jasné prohlášení z Bible, které podporuje tento bod: "Všichni tito zemřeli ve víře, aniž obdrželi splnění slibů" (Heb 11:13, 39). Pisatel referoval o všech biblických hrdinech víry, kteří věřili v plán Božího království.

Křesťané jsou ti, kteří následují Abrahamovy kroky, jemuž Bůh slíbil svět (Řím 4:12). Abraham je v Bibli oslavován jako "otec věřících" (Řím 4:11, 16). "Abrahamova víra" (Řím 4:16), opakujeme, je fráze, kterou Pavel používá k tomu, aby popsal, čím je pravá víra – ve skutečnosti pravé křesťanství. Důvodem tohoto Abrahamovo spojení je prostě toto: Bůh slíbil, že dá Abrahamovi potomka, který

bude Mesiášem, Kristem, Ježíše. Zároveň slib Abrahamovi obsahoval záruku, že pokud by Abraham poslouchal Boha, on a jeho potomek (Kristus) a potomci (množné číslo, křesťané) by zdědili celou zemi Izraele, a protože Izrael bude centrem světového Království, tak celý svět. Pavel hovořil o tomto velkém slibu jako o "slibu Abrahamovi, že bude dědicem světa" (Řím 4:13). To je klíčová biblická fráze, která zpřístupňuje důležité výhledy na pochopení Božího programu nesmrtelnosti. Dědictví světa slíbené Abrahamovi, "otci věřících", je *přesně stejné jako dědictví Království slíbené Ježíši a Ježíšem jeho následovníkům*. Příběh je v podstatě jednoduchý. Křesťanské evangelium o Království kázané Ježíšem nemůže být správně uchopeno bez zásadních informací ze Starého zákona ohledně země a slibu semene (potomka), které Bůh dal Abrahamovi.

Ano, můžeme popsat božské sliby Abrahamovi prostě jako slib semene (potomka) a půdy, země. Semeno a půda. Pojem není složitý. Máte-li zemi, potřebujete krále, aby za ni byl zodpovědný. Pozemek potřebuje manažera. Tak celý Boží plán zříditi Boží království na Zemi zahrnuje jak půdu, tak i majitele půdy. Slib Abrahamovi byl, že se jednou narodí Mesiáš, jako Abrahamův pokrevní potomek, a že Mesiáš poté, co bude vyučovat a zemře a bude vzkříšen ze smrti, převezme politiku světa tak, že bude vládnout ve svém Království. Je to Království nad zemí a nad celou zemí. Bude to Boží Království řízené Jeho Nejvyšším zmocněncem, Ježíšem Mesiášem. Bůh se rozhodl dát zemi a svět těm, kteří se Mu líbí (Jer 27:5).

Zde je klíč k celému biblickému příběhu. Dopídit se základní skutečnosti znamená toto: slib země Abrahamovi, je přesně totéž co evangelium-slib o Božím království v Novém zákoně. Pozadí evangelia hlásajícího Ježíše, jinými slovy, bylo oznámení Abrahamovi, že bude vlastnit zemi navždy. Země bude patřit Abrahamovi a jeho zvláštnímu potomku, Mesiáši Ježíši. Ježíš věděl, že je potomkem Abrahama v přímé linii, a že Abrahamův příběh začíná v Gen 12 a kapitoly 13, 15 a 17 se zabývají zvláště smlouvou, kterou Bůh s ním uzavřel on, Ježíš, je tím význačným "semenem", které povstane v Izraeli, aby vládlo v nadcházejícím Království.

Ježíš věděl, že je konečným dědicem země, a tedy králem Božího království. Skrze evangelium zve ostatní, aby se stali součástí toho-

to království na zemi. "Blažení jsou mírní: budou mít zemi za dědictví" (Mat 5:5).

Jak překvapivě odlišné je to od beznadějně nejasného slibu "nebe" pro odhmotněné duše prosazovaného v církvích! Není divu, že mnozí jsou zcela "odbočení" z církve. Pointa křesťanského dobrodružství představovaná církví nemá na ně žádný vliv. Shledávají, že vyhlídka na odhmotnění v nebi je téměř odporná a jistě velmi nudná a nevábná.

Bible je o všem tom, kdo dostane "zemi", a právě tato otázka nyní způsobuje tolik problémů na Středním východě. Ježíš dostane zemi. A bude ji sdílet se svými následovníky, až se vrátí. Snažit se ji převzít, nebo zosnovat politické programy, které by ji daly Židům nebo Arabům, leží úplně mimo rozsah Ježíšova učení.

Je překvapující, že toto skvělé spojení mezi tím, co Bůh slíbil Abrahamovi, a tím, co slibuje křesťanům, není běžně známo v církvi. V Písmu je pro všechny napsáno, aby viděli: Genesis 28:4: Izákovu synu Jákobovi bylo řečeno: "Nechť Bůh předá tobě a tvým potomkům požehnání, které slíbil Abrahamovi. Kéž bys vlastnil tuto zemi, kde jsme nyní cizinci, neboť ji Bůh dal Abrahamovi."

A co přesně je tím slibovaným požehnáním? Ať odpoví Nový zákon: Galatským 3:14: "Prostřednictvím díla Ježíše Krista požehnal Bůh pohany stejným požehnáním, jaké slíbil Abrahamovi, a my křesťané přijímáme skrze víru slíbeného Svatého ducha."

Požehnání slíbené Abrahamovi je přesně to samé požehnání, které je slíbeno křesťanům. Je to budoucí dědictví země, jinými slovy Boží království. Tento příslib země Abrahamovi je tak naprosto zásadní pro pochopení Bible a křesťanství, že chci, abyste slyšeli celou pasáž, v níž Bůh nastolil svou pevnou dohodu, smlouvu s Abrahamem. Jsou to vskutku fascinující slova: Když bylo Abramovi devadesát devět let, ukázal se mu PÁN a řekl: "Jsem Bůh Všemohoucí; služ mi věrně a žij bezúhonným životem. Uzavřu s tebou smlouvu, kterou zaručím, že tě učiním mocným národem."

Abram padl tváří dolů do prachu. Pak mu Bůh řekl: "Toto je moje smlouva s tebou. Udělám tě otcem nejen jednoho národa, ale množství národů! A co víc, měním své jméno. Už nebudeš Abram; nyní budeš znám jako Abraham, neboť budeš otcem mnoha národů. Dám ti miliony potomků, kteří představují mnohé národy. Krá-

lové budou mezi nimi! Budu dodržovat věčnou smlouvu mezi námi, po generace za generací. Bude navždy mezi mnou a tvým potomstvem. A budu vždycky tvůj Bůh a Bůh tvých potomků po tobě. Ano, dám všechnu tuto zemi Kanaán tobě a tvým potomkům navždy. A budu jejich Bůh. Tvá část dohody", Bůh řekl Abrahamovi, "je poslouchat podmínky smlouvy. Ty a všichni tvoji potomci máte tuto ustavičnou odpovědnost" (Gen. 17:1-9).

Vy také můžete být součástí tohoto úžasného programu slíbeného Abrahamovi a konečně Ježíšovi samému.

Přestože většina Židů odmítla Ježíšovy nároky, někteří ne. Ježíšův nárok spočíval v tom, že byl opravdu dlouho slíbeným Kristem, Králem, Božím synem. Při nejdůležitější příležitosti během Ježíšovy služby Království, Ježíš položil nejpodstatnější ze všech otázek svému učedníkovi a apoštolovi Petrovi. Ježíš chtěl být ujštěn, že Petr pochopil, kým Ježíš je. Ježíš si všiml, že někteří lidé si mysleli různé věci o tom, kým je.

Někteří si mysleli, že je vzkříšeným Janem Křtitelem, nebo snad jedním z proroků. Ale tyto názory byly docela mylné. Proto Ježíšova pádná otázka Petrovi: "Kým, říkáš, jsem?" Petr dal jedinou správnou odpověď na tuto rozhodující otázku. "Ty jsi Kristus [= Mesiáš], Syn živého Boha." Ježíš připustil, že díky nadpřirozenému zjevení Petr pochopil, že Ježíš je Mesiáš – vyvolený potomek slíbený Abrahamovi, dědic Království, spasitel všech, kteří se k němu obracejí. Na tomto Petrově skalním vyznání Ježíš mínil vybudovat svou pravou církev (Mat 16:16-18).

Celý biblický příběh je o zemi nebo o Království a o jeho králi, Ježíši Kristu (Mesiáši). Je nesmírně důležité nepropást krajní důležitost této epizody, když Petr správně určil, kdo je Ježíš. Klíčem je znát a pochopit, že Ježíš je Kristus, Syn Boží. Tyto tituly se doplňují. Mají stejný význam. Jak jsme viděli, Ježíš je Božím Synem kvůli podivuhodnému zázraku vykonanému v Marii, v Ježíšově matce. Zopakujte si tuto důležitou skutečnost v kapitole 4.

Pozdější církevní tradice drasticky změnily a zakryly totožnost Ježíše. V pobiblických dobách vznikla představa, že Boží Syn znamená "Bůh Syn", druhý člen toho, co bylo nazváno trojjediný Bůh nebo Trojice. Bohužel Ježíš by takovou dalekosáhlou záměnu své identity neuznal. Ježíš vždy tvrdil, že je Mesiášem. Určitě nikdy

netvrdil, že je samotným Bohem. Vůbec nikdy nepozvedl své postavení k nestvořenému Bohu. Ani jednou neřekl: "Jsem Bůh." Ježíš byl vždy podřízený svému Otci a Ježíš přednesl a potvrdil jako jediné přijatelné vyznání, vyznání Izraele: "Slyš ó Izraeli, Pán náš Bůh je jeden Pán." Jeden Pán, ne dva nebo tři Páni!

Pokud oba, Otec i Syn, jsou Bohem, to by ovšem způsobilo dva Bohy! Ježíš by zavrhl takovou víru jako nebezpečné pohanství. Ježíš souhlasil s židovským znalcem Písma, že víra předaná Izraeli byla nanejvýš důležitým klíčem pro uctívání Boha "v duchu a pravdě" (Jan 4:24). Ježíš samozřejmě věřil v ústřední vyznání víry Izraele a Bible. Stejně tak by měli ovšem jeho následovníci. Ježíšovo vyznání, jak je zaznamenáno v Markovi 12:28-34, je křesťanským vyznáním a bylo zmateno a porušeno pozdějšími teoriemi o Bohu, které dnes žádný Žid nepřijímá. A ovšem miliarda muslimů na zemi stejně odmítá víru v trojjediného Boha rozvinutou v dobách po sepsání Bible.

Tento problém, kdo je Bůh, není žádnou vedlejší otázkou. Nějaké tři miliardy nábožných lidí na zemi tvrdících, že jsou monoteisté,¹ nejsou schopny se dohodnout na své definici Boha. Bylo by nesmírně cenné znovu hlásat Ježíšovo vyznání víry, že Bůh Otec je "jediný, kdo je skutečně Bůh" (Jan 17:3). To bylo vskutku vyznání víry Ježíše samotného, a mělo by být přikázáno k naší nejvyšší úctě.

Tato nesmírně významná skutečnost – o pozdějším výmyslu nového postavení pro Ježíše, který on neznal – nebyla vám v církvi řečena. Ve skutečnosti, pokud některý člen církve nastolí otázky ohledně mnohem pozdějšího požadavku, že je důležité vědět, že Ježíš *JE Bůh*, pravděpodobně bude považován za zrádce Ježíše!

Dalece od toho, být to pravda, tazatel ohledně toho, kým Ježíš je, prostě přitahuje pozornost k Ježíšově vlastnímu popisu, kým opravdu je. On by to měl vědět. Nikdy netvrdil, že je někým jiným než Mesiášem, Božím Synem. Všichni synové jsou podřízeni svým otcům, kteří je zplodili. Syn nemůže být ve stejném věku jako jeho otec. A protože Bible nám říká, že Ježíš je *zplozeným* Božím Synem,

¹ Věřící, že Bůh je jeden.

pouze potvrzuje to, co je v každém případě zcela zřejmé, že Ježíš byl přiveden k existenci svým Otcem.

Co slovo *beget* (zplodit) znamená, vám řekne každý slovník angličtiny, řečtiny nebo hebrejštiny. Ano, "zplodit" znamená stát se otcem někoho, přivést tu osobu *k existenci*. Ježíš byl přiveden k existenci jako Boží Syn v lůně Marie. To říká Lukáš 1:35. Když se význam tohoto drahocenného textu obnoví, anuluje spoustu tradičního učení o Ježíši, které bylo slepě a nekriticky přijato jako "tradice".

Říkat tedy, jak obvykle církve dělají, že Syn neměl žádný počátek existence, znamená strašně popírat Bibli. Slovo "zplodit" v tomto případě bylo vyprázdněno ze všech významů. Textům, které mluví o Ježíši jako o zplozeném – tj. o přivedeném k existenci – Božím Synu, byla církvemi chytře znemožněna účast před soudem. Jejich zřejmý význam byl vymazán. A na jejich místo byla vsazena falešná tradice, že Ježíš byl vždycky Synem a neměl žádný počátek. To je zhoubné pro Boží plán zachránit lidstvo bezhříšným člověkem, určeným prostředníkem mezi Jediným Bohem a námi samotnými. Pavel to jednoznačně řekl: "Existuje jeden Bůh a jeden prostředník mezi tímto jediným Bohem a člověkem, Mesiáš Ježíš, který je sám člověkem" (1Tim 2:5). Je těžké to učení pochopit? Stejně důležitý v této otázce Ježíšovy identity je slib daný Abrahamovi o nadcházejícím "semeni" nebo potomku, který se objeví na scéně historie a nakonec povládne zemi a světu. Je zcela zjevně důležité, abychom identifikovali toto semeno a uznali ho jako zákonného a biologického potomka Abrahamova. Všichni ostatní uchazeči by byli podvodníky. Abrahamovi nebylo slíbeno, že jeho semenem a dědicem bude "Bůh". Bůh není stvořená bytost. Bůh existoval vždy.

Boží Syn, Mesiáš, je naprosto jasně členem lidské rasy. Jeden současný vůdce velké církve řekl, že "Marie převlékala Boží pleny". Jiný řekl, že "Bůh přišel k Marii a zeptal se: 'Budeš prosím Mou matkou?'" Bibličtí pisatelé by takové myšlenky odmítli jako nesmysl. Bůh nikdy nebyl dítětem! Bůh není člověk. On je Bůh a sám má nesmrtelnost (1 Tim 6:16). Proto Bůh nemůže zemřít a Bible říká, že Boží Syn, Ježíš, zemřel. Celá pointa ohledně Mesiáše spočívá v tom, že povstává jako člen lidské rasy. A je nezbytné, aby Boží Syn zemřel. Jinak neexistuje žádná oběť za hříchy.

Je-li Ježíš Bohem, a Bůh je nesmrtelný (1 Tim 6:16), pak Ježíš nemohl zemřít. Pak neexistuje žádná oběť za hříchy lidstva. Je-li Otec Bohem, což je v Bibli napsáno tisíckrát, pak Syn nemůže být také Bohem. To by způsobilo dva bohy. Bible varuje před jakoukoli odchylkou od pravdy, že existuje pouze jediný Bůh.

Zatímco Otec byl v nebi, Boží Syn přišel k existenci na zemi a učil na zemi. Pokud jsou oba Bohem, rovná se to dvěma bohům. Jen se podívejte na některé ze strašně zmatených výroků o tom, kdo je Bůh, nabízených na webových stránkách: "Bůh je Osoba ... tři Osoby, a přesto jediný Bůh." Je logickým nesmyslem navrhopvat, že Bůh je jedna Osoba a tři Osoby! Tři 'x' se nemohou rovnat jednomu 'x'.

V současné církvi jsou členové učeni, že musí, pro spásu, věřit, že Bůh je tři v jednom. Kázání však neobsahují, co to znamená. Má se tomu jen věřit, na základě těžkopádného oficiálního učení "církve". Reformátor Jan Kalvín skutečně schválil soudní upálení u křlu mladého teologa, který se odvážil zpochybnit Trojici.

Staletí trvající spory, které trápily Církev ohledně toho, kdo je Ježíš ve vztahu k svému Otci, jsou smutným památkem hrozných výsledků opuštění Ježíšova hebrejského vyznání víry. Mezitím miliony Židů a muslimů to věděly lépe. Věděli, že Bůh je Jeden a jen jediný. Určitě ne tři. A jak mnozí teologové vědí, průměrný návštěvník bohoslužeb neví, co si má počít s tajemnou představou, že Bůh je jeden a tři. Přesto, běda každému, kdo zpochybňuje toto dogma! Je pravděpodobné, že se mu dostane "levačka od společenství"! Vyhozen.

Naštěstí v naší době existuje dostatek literatury od prvotřídních učenců, kteří upozornili na skutečnost, že církev po téměř 2000 let prosazuje krédo, které odporuje Ježíšově víře. Říci, že potomek Evy a Abrahama by *byl* vlastně Bůh, by udělalo nesmyslným celý slib Abrahamovi. Abraham se těšil na narození Mesiáše, svého potomka. Marie zplodila královského potomka v daném okamžiku historie. Toto semeno bylo skutečně Božím Synem (určitě ne "Bůh Syn"!), protože Bůh byl zodpovědný za jeho existenci, která začala v lůně jeho matky (stejně jako všechny lidské bytosti pocházejí ze své matky). Marie nepůsobila jako jakési "potrubí" nebo kanál, kterým prošel již existující "Boží Syn" pohybující se od duchovního života k lidské existenci. Tento druh představy patří do pohan-

ských náboženství. Připomíná nám pohanské koncepty "reinkarnace". Byla by to jakási metamorfóza a vůbec ne zplození.

Nemůžete být lidský, pokud jste předlidským. Jsme tím, čím jsme podle našeho původu. A původ Ježíše, Božího Syna, byl v lůně Marie. Vstoupil do existence v lůně své matky. Je začátkem Božího nového a konečného stvoření. Adam selhal, ale Ježíš uspěl, a všichni jsme vyzýváni, abychom ho následovali a získali život navždy.

Matouš napsal na začátku svého evangelia celou sekci o "původu Ježíše" (Mat 1:1, 18; řecké slovo je "genesis"),¹ a církve to nahradily zcela jiným příběhem slovy, že Boží Syn neměl žádný začátek!

Abraham se těšil s takovým vzrušením právě na příchod tohoto slibovaného královského potomka. Abraham zemřel, aniž obdržel splnění slibu trvalého vlastnictví země, které mu Bůh zaručil. Zemřel s velkou radostí a vzrušením díky budoucímu příchodu svého slíbeného potomka, Ježíše. Abraham zemřel s pevnou vírou, že to, co Bůh slíbil, splní v pravý čas. Věřit tomu, že to, co Bůh řekl, je pravda a jednoho dne se stane realitou, je podstatou víry. V Genesis 15:6 existuje velký klíčový verš, který oznamuje, že "Abraham uvěřil Bohu a to bylo Abrahamovi započítáno jako konajícím právo s Bohem". Pavel citoval tento verš třikrát v Novém zákoně (Řím 4:3, 9; Gal 3:6). Jakub jej také citoval (Jak 2:23). Víra prostě znamená věřit tomu, co Bůh řekl – věřit, že je to pravda a žít na základě těchto slibů. V Novém zákoně se víra soustředí na toto, věřit tomu, co Ježíš řekl a žít v souladu s těmito sliby. To, co slíbil Ježíš, bylo samo o sobě potvrzením Božích slibů Abrahamovi (Řím 15:8).

Zde přichází klíč, vědět, co vlastně Bůh slíbil. Je velmi problematické vytvořit si *vlastní* představy o Boží vůli a slibech. Věřit svým vlastním teoriím o tom, co by Bůh měl nebo mohl udělat, je nebezpečné. Představovat si svou vlastní metodu k dosažení věčného života je riskantní. Pravá víra je založena na slovech Písma.

A nyní, když přišel Boží Syn, víra je založena na smlouvě, na Ježíšových slovech o Království a na slovech těch, které Ježíš ustanovil za své posly, kteří také psali Písmo pro nás všechny.

¹ Některé řecké rukopisy byly poškozeny, když nahradily slovem "gennesis" (s dvěma n), aby se vyhnuly jasnějšímu termínu "genesis" (jedno n).

Selháním člověka od úsvitu lidských dějin byla jeho ochota věřit spíše lžím ďábla než pravdě, která mu byla řečena Bohem. Zvrátit tuto tragédii, která je příčinou všech našich problémů, znamená začít pozorně naslouchat slovům nového Adama, Ježíše, a jeho zástupců, a řídit se jimi. Veškerá pravá víra spočívá na zaznamenaných slovech historického Ježíše, shrnutých jako jeho evangelium o Království. Tato fráze shrnuje celý biblický příběh. Je to všechno o Království, o tom, kdo "dostane zemi".

Je to skutečný problém, nad kterým lidé dnes na Blízkém východě a jinde zápasí zjevně nekonečně. Řešení problému je uvedeno v Bibli. Ježíš dostane zemi. On je Mesiáš a slíbil svým stoupencům, ze všech národů, že pokud budou mírní, "zdědí zemi" (Mat 5:5). Také právě na to se těšil Abraham. Tento slib o zemi/Království je ovšem prostě velkým Božím slibem Abrahamovi, který je potvrzen tím, kdo je předmětem všech slibů, Ježíšem, Mesiášem. Další klíčovou postavou v rozvíjejícím se dramatu Království je proslulý král David. Velmi dobře pochopil nesmírně důležitou roli, pro kterou byl vybrán, aby ji splnil v mesiášském programu Království a nesmrtelnosti. Celá Boží činnost v dějinách získala ještě větší jasnost, když prorok Nátan vysvětlil Boží záměry pro Davidovu královskou domácnost a dynastii.

Tato část našeho příběhu patří do další kapitoly.

Kapitola 7

Král David: Jiná velká postava v příběhu Království

Asi 1000 let po Abrahamovi došlo k další rámcové události v rozvíjejícím se Božím programu nesmrtelnosti – Království. Byl to Boží výběr krále z osmi synů Žida Jišaje. Bůh si vybral jeho nejmladšího syna, Davida, který měl ruměnou pleť a krásné oči. Podle svých bratrů byl nejméně vhodným kandidátem na královskou funkci jako král Izraele. Ale Bůh hledí na srdce, připomíná nám Bible, ne na vnější vzhled. Bůh hledal někoho, jehož loajalita vůči programu Království by byla pevná a rozhodná. To neznamená, že David neudělal některé vážné chyby v průběhu své cesty

víry. Ale skutečné pokání ho přivedlo zpátky na dráhu. Byl hluboce zlomen ze svého hříchu a zemřel po dlouhém životě, stejně jako Abraham, který věřil v Boží plán Království, aniž by viděl splnění velkého slibu o nadcházejícím Království.

Za prvé, výběr krále Davida. Zde máme obraz nejen Davida, ale v zásadě všech křesťanů, kteří se připojují k mesiášskému programu, který se uskuteční v Kristu, jenž je pokrevním potomkem nebo "semenem" Davida (Mat 1:1). O křesťanech se v Novém zákonu říká, že jsou pomazáni, protože obdrželi Božího ducha jako pomazání. Ten duch je v našich srdcích (2 Kor 1:22). Svatý duch v Bibli je Boží funkční přítomnost a moc. Je to Bůh a Ježíš (od doby Nového zákona) v osobním dosahu k nám. Duch je také mysl Kristova (1 Kor 2:16). Duch je předzvěstí nesmrtelnosti, která bude udělena věřícím, až se Ježíš vrátí. Prozatím křesťané, kteří nyní poslouchají Ježíše (Sk 5:32; Heb 5:9), dostávají ducha jako pomazání ještě před budoucím Královstvím. Duch je přijat věřením evangeliu (Gal 3:2)¹. O křesťanech je řečeno, že jsou "zrozeni z ducha" (Jan 3:5) nebo zrozeni ze slova, z evangelia (1 Pet 1:23, Jak 1:18, Gal 4:28, 29). Miluju tento příběh o výběru Davida do královského úřadu. Sledujeme Boží dílo při výběru tohoto slavného Ježíšova předka Davida, proslulého žalmisty a krále. Necht' Bible sama vypráví příběh:² Nakonec Pán řekl Samuelovi: "Už jsi dost truchlil pro Saula. Odmítl jsem ho jako krále Izraele. Nyní naplň svůj roh olivovým olejem a jdi do Betléma. Najdi muže jménem Jišaj, který tam žije, protože jsem vybral jednoho z jeho synů, aby byl mým novým králem." Ale Samuel se zeptal: "Jak to mám udělat? Jestliže o tom uslyší Saul, zabije mě." "Vezmi si s sebou jalovici," odpověděl Pán, "a řekni, že jsi přišel vykonat oběť Pánovi. Pozvi Jišaje k oběti a ukážu ti, kterého z jeho synů pomazu pro sebe." Samuel tedy učinil, jak ho Pán poučil. Když dorazil do Betléma, vůdcové města se začali bát. "Děje se něco špatného?" ptali se. "Přicházíš v pokoji?" "Ano," odpověděl Samuel. "Přišel jsem obětovat Pánu. Očistěte se a přijďte se mnou k oběti." Samuel vykonal očistný obřad pro Jišaje a jeho

¹ Svědectví ducha je ukázáno pochopením evangelia a pravdy. Učit, že skutečným svědectvím ducha je "mluvit v jazycích", je katastrofální odklon od Bible.

² Z New Living Translation.

syny a pozval je také. Když přišli, vzhledl Samuel k Eliabovi a pomyslel si: "Určitě toto je Pánův pomazaný!" Ale Pán řekl Samuelovi: "Neposuzuj podle jeho vzhledu a výšky, protože jsem ho odmítl. Pán nerozhoduje tak, jak to děláte vy! Lidé soudí podle vnějšího vzhledu, ale Pán se dívá na myšlenky a záměry člověka." Potom Jišaj řekl svému synovi Abinádabovi, aby vykročil dopředu a šel před Samuela. Samuel však řekl: "To není ten, kterého si vyvolil Pán." Potom Jišaj předvolal Šamu, ale Samuel řekl: "Ani toto není ten, kterého si Pán zvolil." Stejně tak bylo všech sedm z Jišajových synů představeno Samuelovi. Ale Samuel řekl Jišajovi: "Pán si z nich nikoho nevybral." Pak se Samuel zeptal: "Jsou toto všichni synové, které máš?" "Je tu ještě nejmladší," odpověděl Jišaj. "Ale je venku na polích a hlídá ovce." "Ihned pro něj pošli," řekl Samuel. "Nesednu si k jídlu, dokud nepřijde." Tak pro něj Jišaj poslal. Byl ruměný a pohledný, s příjemnými očima. A Pán řekl: "Toto je on; pomaz ho." Tak když tam stál David mezi bratry, vzal Samuel olivový olej, který přinesl, a vylil jej na Davidovu hlavu. Od toho dne na něj mocně přicházel Pánův Duch. Samuel se pak vrátil do Rámy. (1 Sam. 16:1-13).

Pozadí tohoto královského jmenování Davida má největší důležitost. Abrahamovi, připomínejte si, bylo slíbeno semeno a půda, potomek a země nebo Království, které on zdědí trvale. Sliby Abrahamovi se skládaly z geografického místa a knížete spolu s tím. Abrahamovi bylo zaručeno, s výhradou jeho správné odezvy poslušností a vírou, potomstvo, blahobyt a vlastnictví. Se slibem země nyní pevně ustaveným, za podmínek abrahamovské smlouvy, se Bůh rozhodl poskytnout krále, královskou domácnost, se začátkem v Davidovi.

Nemůžete mít zemi bez knížete nebo krále, aby na ni dohlížel. David byl pomazán jako král a byl tak mesiášem (pomazaným), ale Bůh mu slíbil potomka, který bude *konečným* slíbeným semenem, Ježíšem Mesiášem, Božím jedinečným Synem.

Je překvapující, že v zemích, které si říkají křesťanské, není pravá křesťanská historie ve školách věrně vyučována. Naše skutečná historie a kořeny se nenacházejí v zemi, v níž jsme se náhodou narodili, ale v našem duchovním, biblickém dědictví. Američané často mluví o svém takzvaném židovsko-křesťanském dědictví, ale

nehovoří o abrahamovské a davidovské smlouvě, které tvoří páteř Božích jednání s věřícími.

Křesťané jsou nejprve členy královské domácnosti Judy. Členové církve Nového zákona jsou nazváni "Božím Izraelem" (Gal 6:16). Jsme také nazýváni "pravou obřízkou", což znamená pravé duchovní "Židy" (Fil 3:3). Jsme duchovně bratry a sestrami Žida Ježíše. Naše pasy opravdu píší "Boží Království". Naše "rodné listy" hovoří o "znovuzrození", když se znovu narodíme do královské rodiny krále Ježíše. Naše vztahy nejsou nejprve s našimi pokrevními příbuznými nebo se zemí našeho narození, ale s Ježíšovými mezinárodními příbuznými. Ježíš učinil toto úžasné pozorování: "Kdo jsou moji matka a otec a bratři a sestry? Ti, kteří slyší Boží slovo – evangelium o Království – a činí je" (viz Lukáš 8:21). Slyšení Božího slova je definováno jako "konání Boží vůle". "Neboť kdo koná Boží vůli, je mým bratrem, sestrou a matkou" (Marek 3:35; srv. Mat 12:50).

Nepropásněte tento důležitý bod: slyšet evangelium, jak je Ježíš kázal, a konat Boží vůli je úzce spojeno. To je klíč k pochopení křesťanské víry. Ježíš nově vymezuje rodinu jako mezinárodní bratrství věřících v Mesiáše a jeho učedníků. Zamýšlel, aby jeho mezinárodní církev byla miniobrazem budoucího Božího království. Církev bude proslulá svou láskou a soucitem, každého vůči ostatním (Jan 13:35). V současné době však ideál lásky mezi věřícími nebyl naplněn.

Identifikační "odznak" křesťanů byl ztracen. Došlo k mezinárodním válkám, kdy se věřící navzájem zabíjeli pro podporu země svého původu. Bral by Ježíš životy druhých v mezinárodních válkách? Nebo byl velvyslancem cizího království a předváděl takové postavení svým následovníkům? David byl vyloučen ze stavby chrámu, protože proléval krev (1 Paralip 28:3).

Pavel byl velice zarmoucen tím, že Ježíš byl ve velkém měřítku odmítnut svými přirozenými známými a příbuznými, Židy. Velmi objasnil, že Bůh se jich všech nevzdal natrvalo, ale když odmítli Ježíše jako svého Mesiáše, stali se "nepřáteli evangelia" a potřebovali být naroubováni zpět do svého olivového stromu (viz Řím 11). Pavel samozřejmě uznal, že Židé jeho dnů "měli horlivost pro Boha, ale bez poznání" (Řím 10:2). (To je nebezpečí pro nás všechny.)

"Vykonávali náboženství" podle svých vlastních podmínek, ale nebyli ochotni podřídit se podmínkám Nové smlouvy, která byla slavnostně uvedena Ježíšovou krví, velké smlouvy o Království (Lukáš 22:28-30).¹ Pavlovi židovští krajané nebyli bez nadšení pro Boha a pro náboženství, ale nepřijali jediné náboženství, které se nakonec počítá – víru v Ježíše jako Mesiáše, který už přišel a přichází znovu – který přišel se zachraňujícím evangeliem o Království.

Tato pravda o křesťanské identitě se nachází ve vzoru věřícího Abrahama, stejně jako v životě a příkladu Davida. Abraham byl předem věřícím v Ježíše a v evangelium o Božím království. Proto je oprávněně nazýván otcem novozákonních věrných (Řím 4:16). Ve stejném verši se křesťanská víra nazývá "víra Abrahamova".

Pavel poznamenal, že evangelium bylo předem zvěstováno Abrahamovi (Gal 3:8). Abraham věděl o Království a o Ježíši a nadšeně se těšil na zrození Ježíše a na pozdější příchod Království při návratu Ježíše. Když dále vidíme, jak Bůh uzavřel královskou smlouvu s Davidem, musíme připomenout vzor a příklad Davidova předka Abrahama. Abraham, stejně jako všichni následovníci Ježíše, byl požádán, aby zlomil pouta se vším, co mu bylo nejbližší a nejdražší. Byl požádán, aby poslouchal Boha tím, že opustí svou rodnou zemi a svého otce, matku a příbuzné. Pak měl pokračovat do země slibu, zaslíbené země. Žil tam v té slíbené zemi jako usedlý cizinec, jakýsi člověk se "zelenou kartou". Byl cizincem ve skutečnosti v zemi, která mu vlastně podle slibu patřila. Ale ještě ji nevlastnil, protože Ježíš Mesiáš, semeno Abrahamovo, se ještě nenarodil. Přečtěte si důležité informace v Hebrejům: Vírou Abraham, když byl povolán, uposlechl tím, že odešel na místo, které měl obdržet za dědictví; a odešel, aniž věděl, kam jde. Vírou žil jako cizinec v zemi slibu, jako v cizí zemi, kde bydlel ve stanech s Izákem a Jákobem, spoludědici stejného slibu (Heb 11:8-9).

Královskému prvku ve slibu Abrahamovi byl dán bohatší význam výskytem krále Davida. Boží skvělá závazná dohoda s Davidem, Jeho smlouva s Davidem, je popsána tak báječně ve slovech Bible, že chci, abyste to slyšeli přímo z Písma. Zde je slavné setkání

¹ Lukáš 22:28-30 hlásá Ježíše jako "uzavírajícího smlouvu" o Království se svými následovníky. Království je srdcem evangelia a tedy Nového zákona.

proroka Nátana s králem Davidem. Snadno pochopíte, jak velký program nesmrtnosti pokračuje v této další fázi rozvíjející se činnosti Boha v dějinách. To není jen Davidův příběh. Je váš, pokud začínáte brát vážně Ježíšovy cíle a požadavky, pokud chcete být součástí velkého programu nesmrtnosti.

Načerpáme příběh v 2. Samuelovi 7: Když Pán přivedl do země pokoj a král David byl usazen ve svém paláci, David přivolal proroka Nátana. "Podívej!" Řekl David. "Tady bydlím v tomto krásném cedrovém paláci, ale Boží archa je ve stanu!" Nátan odpověděl: "Jdi a udělej to, co máš na mysli, neboť Pán je s tebou." Ale téže noci Pán řekl Nátanovi: "Jdi a řekni mému služebníkovi Davidovi: 'Toto říká Pán: Ty jsi tím, kdo mi staví chrám, abych v něm bydlel? Nikdy jsem nebydlel v chrámu, od té doby, co jsem vyvedl Izraele z Egypta až dosud. Mým domovem byl vždy stan, který se pohyboval z jednoho místa na druhé. A nikdy jsem si nestěžoval vůdcům Izraele, pastýřům mého lidu Izraele.

Nikdy jsem je nežádal: 'Proč jste mi nevystavěli krásný cedrový chrám?'" A teď jdi a řekni mému služebníkovi Davidovi: 'Toto praví Pán Všemohoucí: Vybral jsem tě, abys vedl můj lid, Izrael, když jsi byl jenom chlapec pastýř opatrující vaše ovce na pastvinách. Byl jsem s tebou, ať jsi šel kamkoli, a zničil jsem všechny své nepřátele.

Nyní udělám své jméno slavné po celé zemi! A opatřil jsem trvalou vlast pro můj lid Izrael, bezpečné místo, kde nikdy nebudou rušeni. Bude to jejich vlastní země, kde je zlé národy nebudou utlačovat tak, jak tomu bylo v minulosti od doby, kdy jsem jmenoval soudce, aby vládli mému lidu. A budu vás chránit před všemi nepřáteli. A nyní Pán prohlašuje, že postaví dům pro tebe – dynastii králů! Neboť až zemřeš, pozvednu jednoho z tvých potomků a učiním jeho království silným. On je tím, kdo postaví dům – chrám – pro mé jméno. A ustavím trůn jeho království navždy. Budu jeho otcem a on bude mým synem. Pokud zhřeší, použiji jiné národy, abych ho potrestal. Ale moje neochvějná láska mu nebude odebrána, jako jsem ji odebral od Saula, kterého jsem odstranil před tebou. Tvá dynastie a tvé království budou pokračovat po všechnen čas přede mnou a tvůj trůn bude bezpečný navždy.'" Tak se Nátan vrátil k Davidovi a řekl mu vše, co Pán řekl (2 Sam 7:1-17).

Davidova reakce na tyto nádherné sliby ohledně vlastní budoucnosti, jeho potomků a světa následuje. David věděl, že příchod Ježíše bude konečným naplněním smlouvy, kterou s ním Bůh uzavírá. (Nastalo jen částečné naplnění v životě Šalomouna, Davidova syna). Smlouva s Davidem bude středem Boží velké charty pro lidstvo, která vyústí v mír a prosperitu pro všechny národy oddané Ježíšovi.

David pochopil nesmírnou důležitost Božího laskavého jednání s ním a s jeho rodinou: Pak král David vešel a usedl před Pánem a modlil se: "Kdo jsem já, ó Svrchovaný Pane, a čím je moje rodina, že jsi mě přenesl tak daleko? A teď, Svrchovaný Pane, kromě všeho jiného, mluvíš o tom, že mi dáváš trvalou dynastii! Zabýváš se s každým tímto způsobem, ó Svrchovaný Pane?¹ Co víc mohu říci? Víš, jaký opravdu jsem, Svrchovaný Pane. Kvůli svému slibu a podle své vůle jsi udělal všechny tyto veliké věci a ukázal mi je.

Jak veliký jsi, ó Svrchovaný Pane! Neexistuje nikdo jako ty – není žádný jiný Bůh. Nikdy jsme ani neslyšeli o jiném bohu jako ty! [Všimněte si, že Davidova víra byla stejná jako Ježíšova – víra v jednu Osobu jako Boha, určitě ne ve dvě nebo tři!]

Který jiný národ na zemi je jako Izrael? Který jiný národ, ó Bože, jsi vykoupil z otroctví, aby byl tvým vlastním lidem? Udělal sis skvělé jméno, když jsi vyprostil lid z Egypta. Vykonal jsi děsivé zázraky a vyhnal národy a bohy, které jim stáli v cestě. Učinil jsi z Izraele svůj lid navždy, a ty, Pane, jsi se stal jejich Bohem. A nyní, Pane Bože, učiň, jak jsi slíbil ohledně mne a mé rodiny. Potvrď to jako slib, který bude trvat navždy. A nechť bude tvé jméno navždy ctěno, aby celý svět říkal: 'Všemohoucí Pán je Bůh nad Izraelem!' A ať dynastie tvého služebníka Davida je zřízena ve tvé přítomnosti.

Ó Pane Všemohoucí, Bože Izraele, byl jsem dost troufalý modlit se tuto modlitbu, protože jsi zjevil, že mi postavíš dům – věčnou dynastii! Neboť jsi Bůh, ó Svrchovaný Pane. Tvoje slova jsou pravda, a ty jsi slíbil tyto dobré věci mně, tvému služebníkov. A teď, prosím, abys žehnal mně i mé

¹ Tato fráze pravděpodobně znamená spíše: "A to je charta pro lidské dějiny." Pro podrobnější popis davidovské smlouvy se, prosím, podívejte do mé knihy *Our Fathers Who Aren't in Heaven: The Forgotten Christianity of Jesus the Jew* (Otcové, kteří nejsou v nebi: zapomenuté křesťanství Žida Ježíše), zvláště kapitola 6.

rodině, aby naše dynastie mohla pokračovat navždy před tebou. Neboť když udělíš požehnání svému služebníku, ó Svrchovaný Pane, je to věčně požehnání!" (2 Sam 7:18-29).

Tímto Božím úžasným zjevením Davidovi se biblické drama Království stalo ještě jasnější. Všechny části rozvíjejícího se plánu se spojily. Zbýval tam jen příchod Ježíše Mesiáše narodivšího se jako Boží Syn nadpřirozeným zplazením v Marii (Lukáš 1:35).

David usnul ve smrti, aniž obdržel splnění slibů (Skutky 13:36), ale psal o nich a o budoucnosti světa v mnoha svých žalmech.¹ David, jak napsal, nakonec "usnul smrtelným spánkem" (Ž 13:4). Věděl, že v hrobě "nikdo neděkuje Bohu ani ho nechválí" (Ž 6:6, 115:17). Ale zemřel plný naděje a víry v budoucího Mesiáše a v Království. Vaše naděje může být takovou, jakou měl David, kterou tak krásně vyjádřil: Toto jsou poslední Davidova slova: "David, syn Jišajův, mluví – David, muž, kterému Bůh dal tak vynikající úspěch, David, muž pomazaný Bohem Jákobovým, David, sladký žalmista Izraele. Pánův Duch mluví skrze mne; jeho slova jsou na mém jazyku. Bůh Izraele mluvil. Skála Izraele mi řekla: 'Ten, kdo vládne spravedlivě, kdo vládne v bázni Boží, je jako jitřní světlo, stejně jako svítání propukající na bezoblačné obloze, jako osvěžující deště, které vyvolávají jemnou trávu ze země.' Bůh si vybral mou rodinu! Ano, uzavřel se mnou věčnou smlouvu. Jeho úmluva je věčná, konečná, zapečetěná. Neustále se bude starat o mou bezpečnost a úspěch" (2 Sam 23:1-5).

Nový zákon jasně vysvětluje, že Nátanovo proroctví o Davidovu budoucím synovi nedosáhlo svého vrcholu v Šalomounovi, který žalostně selhal jako král. Proroctví mělo své pravé, konečné naplnění v Ježíši Kristu. Nový zákon aplikuje proroctví 2. Samuelovy 7:14 o Davidovu potomku na Ježíše jako Mesiáše. "Budu jeho otcem a on mým synem," slíbil Bůh Davidovi. Hebreům 1:5 nám říká, že Ježíš byl cílem tohoto proroctví. Cituje slova davidovské smlouvy a aplikuje je na Ježíše. To také dokazuje stejnou pointu citováním Žalmu 2:7 o zrození, o zplazení, Syna.

A tak před asi 2000 let byl Mesiáš Ježíš zplazen Bohem v lůně Marie (Lukáš 1:35). A všimněte si zvláště Matouše 1:20, kde řečti-

¹ Viz zvláště Žalmy 2, 21, 96-100, kde "Pán vládne" je proroctvím o budoucím království, když Pán začne vládnout. Také žalmy 72, 89.

na píše: "To, co je v tobě zplozeno, je ze svatého ducha." Matouš podrobně popsal genezi (Matouš 1:18) Mesiáše Ježíše, syna Abrahama a Davida (Mat 1:1). Toto důležité slovo, "geneze", nám připomíná, že Boží Syn měl určitý počátek existence. Bylo by zcela falešné říkat, že vždy existoval.

Někdo starší než David nemůže být Davidovým potomkem.

Skutečně, zrození Božího Syna byl neuvěřitelný zázrak. Žádná jiná osoba se nenarodila z ženy bez součinnosti lidského otce. Kdybyste se ptali Ježíše na jeho otce, odpověděl by: "Bůh je můj otec."

To činí Ježíše naprosto jedinečným ve své vlastní třídě. Nebyl "jen dobrým člověkem"! Ani nebyl vybrán během své životní dráhy jako Boží Syn. Byl stvořen jako Boží Syn v Marii. Žádná lidská bytost mu není rovna a neexistuje žádný Spasitel kromě něj. Je dokonalým vzorem toho, co pro lidskou bytost znamená být v důvěrném vztahu s Otcem, Stvořitelem. Bůh si přeje, aby byl důvěrně spřízněn se svými tvory a byl svrchovaně aktivní v životě dokonalého tvora, Ježíše.

Satan se pokouší udělat z Ježíšova postavení Božího Syna nesmysl, když říká, že lidská bytost by nemohla tvrdit to, co Ježíš prohlašoval nebo činil! Ale to má upřít Bohu jeho dokonalé právo vytvořit lidskou osobu s nekonečnou důstojností a hodnotou, a hodnou pocty věnované jemu jako Mesiáši, ne jako Bohu. Slovo Nového zákona pro uctívání Boha samotného nikdy není aplikováno na Ježíše – ani jednou.¹⁶ Pocta byla Ježíšovi věnována jako Mesiáši. Ježíš se intenzivně a vášnivě zajímal o Boží velké smlouvy s Abrahamem a s Davidem, se svými předky.

Není divu, že Ježíš neúnavně pracoval na úkolu oznamovat evangelium o Království (Lukáš 4:43), což nebylo nic menšího než dobrá zpráva o velkém Božím plánu ve splnění Jeho smluv s Abrahamem, Davidem a samozřejmě se samotným Ježíšem, jako vrcholem celého úžasného biblického dramatu.

¹ "Neexistuje žádný případ *latreuein* [uctívat jako Boha], který má Krista jako předmět" (Arthur Wainwright, *The Trinity in the New Testament*, str.103).

Kapitola 8

Pravý Bůh, pravý Mesiáš a drahocenné semeno nesmrtnosti

Křesťanství je především o pochopení Božího velkého programu Království-nesmrtnosti pro lidskou rasu, a o pochopení, že Ježíš je lidský Mesiáš, Syn Boží. Bůh uskutečňuje tento plán skrze Ježíše Mesiáše. Křesťanská víra je o jednání podle tohoto poznání. Je to o tom, jak "se dostat do programu Království". O zacházení s poznáním evangelia o Království jako s neocenitelným pokladem (Mat 13:44). O porozumění tomu, co si v dějinách odpracovávají velký Bůh Abrahamův, Izákův, Jákobův a Ježíš. O spolupráci s tímto božským programem. O činnosti, jak můžeme působit pro Boží království. To vše obnáší znát úděl člověka a smysl lidského života. Raději žít navždy, než navždy zemřít. Volba je naše. Jedná se o pochopení toho, že jsme nedělali to, co jsme dělat měli, že jsme, co se týká Bible, byli nedbalí, a že bychom měli "činit pokání" z našich bezbožných jednání a názorů víry, měli bychom se snažit mít Kristovu mysl, jež je stejná jako duch nebo mysl Boží. Pokání znamená "změnit názory" a získat novou orientaci v životě a v jeho významu ve světle pravdy nalezené v Písmu. Znamená to učit se myslet jako Ježíš a mluvit a chovat se jako Ježíš. Ježíš nám radí, abychom "žili podle každého slova, které vychází z Božích úst" (Mat 4:4). Boží konečné poselství, evangelium o Království, bylo ohniskem celé Ježíšovy služby, a služby Pavlovy.

Pozornost Ježíšovým slovům je klíčem ke křesťanské víře. Přesto byla veřejnost obdařena Ježíšem, který ve skutečnosti nekázal evangelium! Této katastrofální chyby se dosáhlo různými způsoby. Existuje tragická teorie vyučovaná některými církvemi, že evangelium, které Ježíš kázal, není pro nás, ale bylo jen pro Židy! Tato mimořádná představa by zrušila Ježíšovo vyučování a odtrhla jej od zachraňujícího evangelia. To naprosto odporuje velkému pověření, kterým Ježíš nařídil, aby jeho vlastní evangelium o Království bylo oznámeno všem národům bez rozdílu. Jakýkoli odklon od Ježíšových jasných pochodových příkazů týkajících se evangelia by

měl být pevně odmítnut a varování ve 2. Jana 7-9, 1. Timoteovi 6:3 a Hebrejům 2:1-3 vzata pozorně na vědomí.

Pavel nemohl učinit evangelium jasnějším. Celá jeho životní dráha byla věnována kázání jediného evangelia o Království, které je samozřejmě totožné s evangeliem milosti (Skutky 20:24, 25). Pavel poslušně následoval Ježíše.¹

Je nám řečeno, abychom mysleli a byli jako Ježíš, a Ježíš byl dokonalým vzorem někoho, kdo myslí a jedná jako Bůh. Nebyl ovšem sám Bohem. To by způsobilo dva Bohy. Nemůžete říkat: Otec je Bůh. Ježíš je Bůh. To dělá jednoho Boha! Nedělá. Každý, myslím, to skutečně ví, ale církevní tradice je velmi hroživá a někdy jsou věřící strachem přinuceni věřit nemožným věcem – například, že Otec a Ježíš jsou oba Bohy, ale to dělá jednoho Boha! To nedává žádný smysl. Sděluje to nesmysl. A přemýšlejte o dalších věcech: Bůh nemůže zemřít. Ježíš zemřel. Bůh nemůže být pokoušen. Ježíš byl pokoušen. Bůh nikdy nespí. Ježíš usnul. Bůh není člověk. Ježíš je člověk.

A nejvýznamnější ze všeho, Ježíš citoval židovské vyznání víry Izraele, které určitě omezilo Boha na jednu božskou Osobu (biblický unitarismus) a nikdy nikomu nepovolilo, aby věřil, že Bůh byl tajemně tři, a přesto jeden. Nebo dva v jednom, což by bylo také porušením příkazu věřit, že Bůh je jedinou Osobou, Ježíšovým Otcem. Poslechněte si velmi jasné Pavlovo prohlášení: "Pro nás neexistuje žádný Bůh než jediný Bůh, Otec" (viz 1 Kor 8:4-6). To je křesťanské vyznání víry. Pavel diskutoval o tom, že v pohanských náboženstvích existuje mnoho takzvaných bohů a pánů. Ale pro nás křesťany je víra ve více než jednoho Boha nemožná. Křesťané by měli být oddáni vyznání víry, které Ježíš miloval (Mark 12:28-34). Na toto vyznání víry se také Pavel odvolával v 1. Korintským 8:4-6, kde postavil do protikladu křesťanskou víru v Jediného Boha, Otce, s vírou ve více než jednoho, nebo v mnoho bohů v jiných náboženstvích: "Víme, že existuje jeden Bůh a nikdo jiný kromě něho ... Pro nás existuje jeden Bůh, Otec." Pavel dále mluvil o naší

¹ "Je zřejmé, že kázání evangelia o milosti je totožné s kázáním Království. Provolávat Království je stejné jako svědčit o evangeliu Boží milosti" (F.F. Bruce, *Commentary on the Greek Text of Acts*, str. 379, 380).

víře v "jednoho Pána *Mesiáše*, Ježíše". Ale všimněte si, že Pavel věřil, že Ježíš je Pán Mesiáš – určitě ne Pán Bůh! Lukáš použil stejnou frázi, "Pán Mesiáš", v Lukášovi 2:11.

O Ježíšovi je řečeno, že je Mesiášem, v Novém zákoně opakovaně. Ježíš není Pánem Bohem. Je Pán Mesiáš, Pán Ježíš Kristus/Mesiáš. Žalm 110:1 se zmiňuje o dvou jasně rozlišených Pánech. Jeden z nich je Jahve, Ježíšův Otec a druhý je lidský pán Mesiáš. David se odvolával na pána Mesiáše "můj pán" (v Žalmu 110:1, který by si měl zapamatovat každý věřící) tisíc let předtím, než se Ježíš narodil. Nazval jej v hebrejštině *adoni* (vyslovuje se "adoní"). Tato forma slova "pán", *adoni*, se objevuje 195krát ve starozákonní hebrejské Bibli a ani jednou se nevztahuje na Boha.¹ Je to slovo, které nám říká, že oslovená osoba není Bůh, ale nadřizený člověk nebo příležitostně anděl.

Petr, na jehož vyznání Ježíš založil Církev (Mat 16:16-18), prohlásil, že Ježíš byl pánem ve smyslu odhaleném v Žalmu 110:1. "Bůh učinil Ježíše Pánem a Kristem" (Skutky 2:36). Právě citoval Žalm 110:1. Každý by měl vědět, že druhý "pán" v tomto verši není Bůh! Pokud by lidé věnovali pozornost tomuto verši v Žalmu 110:1, který často uvádějí novozákonní pisatelé, nedošlo by ke zmatku ohledně toho, kdo je Bůh a kdo Ježíš. Jeden je Jahweh, jediný Bůh Izraele a Ježíšův Otec. Druhým je Pán Mesiáš, který není osloven titulem Božstva, ale titulem nadřazenosti jako lidská osoba.

Ježíš použil tento verš Žalmu 110:1, aby přiměl své posluchače přemýšlet o tom, kdo je Mesiáš. Pozval je, aby přemýšleli o tom, jak může být Mesiáš zároveň Davidovým pánem a Davidovým synem (Matouš 22:41-46). Ježíš je však nežádal, aby uvažovali o Mesiáši jako o Davidovu *Bohu*! Tím, že byl nadpřirozeně zplozeným synem Marie a Boha (Lukáš 1:35), byl Ježíš od narození jak synem, tak i pánem Davida a nakonec tím, že byl vzkříšen a vystoupil na pravici Otce. Petr to pochopil dokonale. Citoval tento drahocenný verš, aby

¹ Strongova konkordance vám neukáže tento rozdíl. Je však zřejmé, že každý, kdo čte hebrejštinu podporován významnými lexikony. RSV, NRSV správně nevkládají zavádějící velké písmeno L pro druhého pána v Žalmu 110:1. (v angličtině *pán* je *lord*, proto zmiňováno velké L. Pozn. překl.)

dokázal, že Bůh učinil Ježíše Pánem a Mesiášem (Skutky 2:36). Nikdo si nepředstavoval, že Ježíš je Bůh. Byl Mesiáš!

Tento problém správného vyznání víry není žádnou malou záležitostí. Miliardy věřících v Boha po celém světě jsou rozděleni a potenciálně nepřátelští mezi sebou na základě odlišných představ o Bohu. Musíme se sjednotit kolem biblického pohledu, který mimochodem pomůže otevřít dialog s příslušníky muslimské a židovské víry, kteří jsou nyní (a správně) uraženi tradiční křesťanskou myšlenkou, že Bůh je tři v jednom.

Takzvaný trojjediný Bůh křesťanů staví bariéru mezi křesťany a velkou část ostatního náboženského světa. Tato bariéra je zcela neopodstatněná. Ježíš nevěřil v "Trojici". Ani Pavel ani žádný pisatel Nového zákona.

Kdo je Ježíš? Ježíš je dokonalý a jedinečný člověk. Začal zázračně v lůně své matky. Právě to znamená být člověkem. Lidské bytosti nejsou anděly a andělé se nestávají lidmi (s výjimkou groteskního a zlého případu padlých andělů pářících se s lidskými ženami, viz Genesis 6). Nemůžete být předlidský, a lidský. Ježíš neprodělal přechod z jednoho života do druhého. Mariino lůno nebylo pro Ježíše místem přechodu. On je druhým Adamem. Je nazýván člověk Mesiáš. Měl tedy určitý začátek v čase. Ježíš byl o šest měsíců mladší než Jan Křtitel. Nebyl a logicky nemohl být také o miliony let starší. Jeden řádek nemůže začít ve dvou různých bodech.

Jediná osoba nemůže mít dva původy ve dvou různých časech. Původ Božího Syna se dá vystopovat k zázraku vykonanému v Marii (viz opět Lukáš 1:35). Syn Boží byl nadpřirozeně zplozen Bohem. Ježíš představovaný v církevních vyznáních má údajně být Božím Synem, který *neměl počátek v čase*. To by jej činilo nelidským. Znamenalo by to, že prošel Mariiným lůnem vstoupiv ze svého "předživota" a pak se oblékl do lidských šatů a vypadal jako muž, ale opravdu jím nebyl. Pokud by Ježíšovo ego bylo Bůh, automaticky by nemohl hřešit nebo být pokoušen či zemřít. V tomto případě by všechno jeho pokušení a odpor k pokušení bylo jakousi hrou, šarádou, divadýlkem. V žádném případě by to nebyl inspirační vzor pro nás. My určitě nejsme Bůh a mít nesmrtelného Boha jako vzor pro smrtelného člověka by ani nebylo poctivé! Byl by

jako koncertní klavírista v klavírní soutěži s dětmi, které měly teprve dvě klavírní lekce.

Celá idea toho, co církev nazývají "preexistencí" Ježíše, je opravdu nepochopitelná. Nemá logický smysl. Přemýšlejte o slovesu, které se časuje takto: "Já jsem předem, ty jsi předem, on je předem." Jak může jediná osoba "pre-existovat"? Můžete existovat předtím, než existujete? Kdo existuje předtím, kdo v tomto případě? Celá teorie je záhadná a nepochopitelná. A cizí vůči prostým popisům toho, jak začal Boží Syn podle Matouše a Lukáše.

Chci vás vpustit k úžasnému faktu historie církve. Když jste četli Lukáše 1:35, bezpochyby jste neměli potíže s porozuměním, že jste četli o začátku Božího Syna. Ale v roce 150 n.l. církev, která rychle ztrácela vztah s biblickým portrétem Ježíše, začínala učit, že Ježíš byl naživu předtím, než se narodí, a že ve skutečnosti způsobil své vlastní početí v Marii! Ano, že Ježíš vykonal zázrak svého vlastního narození!

Přemýšlejte pečlivě o tom, co se zde stalo. Byla vytvářena tradice, později zapsaná do vyznání víry většiny církví, čímž Boží Syn již nemohl být potomkem Evy, Abrahama a Davida, nadpřirozeně uvedenou existencí, zplacením, v Marii. Justin Mučedník byl významným "církevním otcem" druhého století. Začal obracet Gabrielovo učení v Lukášovi 1:35 do zcela odlišného popisu původu Ježíše. Justin říkal, že moc, která zastínila Marii (Lukáš 1:35), nebyl nikdo jiný než Syn Boží! Podle této teorie Syn zapříčinil své vlastní početí! To je opravdu nesmysl. Myšlenka je však zapsána do vyznání víry církví. Učí, že Boží Syn **nepovstal** z lůna své matky. Toto pojetí je příbuznější pohanské myšlence reinkarnace.

Přední učenci dnes dobře vědí, že Justin z biblické zprávy zde udělal nesmysl, ačkoli se nezdá, že jsou příliš znepokojeni. Vůdčí odborný vykladač o Lukášovi napsal: "Pozdější tradice udělala něco zcela jiného z Lukáše 1:35."¹ "Zcela jiného"? Ano, text byl zpracován tak, aby říkal něco, co si Lukáš nikdy nepředstavoval.

Justin vymyslel pro Ježíše zbrusu nový původ, který pozdější tradice přijímala až do nynějška. Boží Syn nezačal v lůně Marie, ale

¹ Joseph Fitzmeyer, *The Gospel According to St. Luke*, 1981, str. 350.

byl naživu před svým narozením a skutečně "zkonstruoval" své vlastní početí.

Naštěstí učenci přiznávají, že Lukáš ani Matouš nevěděli nic o doktríně, která je nyní považována za srdce křesťanství – vtělení druhého člena Trojice jako člověka: "Vtělení je pojem cizí Lukášovi (i Matoušovi)."¹ Lukáš je jednoznačnější než Matouš ve svém tvrzení o Ježíšově božském synovství od narození (1:32, 35). Ale i zde je dostatečně jasné, že je to zplození, stávání se, které je na zřeteli, přicházení k existenci toho, kdo bude nazýván Božím Synem, a ve skutečnosti jím bude, nikoli přechodem již existující bytosti se stane duší lidského dítěte, nikoli metamorfózou božské bytosti do lidského plodu ... Lukášův záměr jasně popisuje tvořivý proces zplození ... Podobně ve Skutcích neexistuje žádný příznak jakékoli preexistenční kristologie.²

Bible nás varuje, že pouze historický Mesiáš, člověk Kristus, je opravdovým Spasitelem. Jiní zachránci jsou pouze napodobeninami a neměli by být považováni za pravé. Ježíš zcela zjevně věřil, že většina si bude myslet, že pochopili jeho učení a že jednají jako jeho zástupci. Ale oni opravdu nemluvili jako Ježíš. Jejich učení bylo nezdravé. Církev prosazuje zabudování představ, které nejsou skutečně založeny na Bibli, ale pouze na tradici, do svých systémů víry Jak se můžeme zajistit proti "získání své víry špatně"? Klíčem k úspěchu je být dobře zběhlý v tom, co mnil Ježíš slovem evangelium. "Evangelium o Království" je opravdu překlenujícím názvem křesťanství. Je to druh etikety pro křesťanskou víru. Křesťanství je všude o Božím království. Ježíš to ukázal tím, že byl neúnavným a nebojácným hlasatelem Božího království a že učil své následovníky, aby "hledali nejprve Boží království" (Mat 6:33) a aby se modlili k Bohu, aby seslal Království: "Přijď Tvé království, staň se Tvá vůle na zemi" (Mat 6:10). Ježíš řekl, že křesťanům bude udělena země nebo svět jako jejich odměna (Mat 5:5). Neříkal nic o jítí do nebe. Ve Starém zákoně Bůh, Ježíšův Otec, už dříve slíbil zemi nejen Abrahamovi a Davidovi, ale také věrným ze všech národů. Zaručil jim vlastnictví této zaslíbené země navždy, což ovšem za-

¹ *Ibid.*, str. 340, 350.

² James Dunn, *Christology in the Making*, str. 51.

hrnuje nesmrtnost. Tato nesmrtnost a to, jak o ni nyní usilovat, je středem Ježíšova evangelia o Království.

Pokud Ježíš vždycky promlouval o Království, a hlásal je jako evangelium, bylo by logické, že Ježíšovi následovníci budou dělat totéž. To mi připadá jako poctivý test. Pokud náš jazyk nezní jako Ježíšův, následujeme ho? Je křesťanství jen otázkou být laskavý a dobrý, jak je vymezíme? Ukřižují se "dobří lidé", nebo bylo v Ježíšově učení zahrnuto mnohem více, než být "dobrý"?

Křesťanství, jak je učil Ježíš, je záležitostí prožívat každé Boží slovo. Ježíš nám dal tuto moudrou radu: "Člověk nemá žít pouze chlebem, ale každým slovem, které vychází z Božích úst" (Mat 4:4). Pravděpodobně to zahrnuje důkladné pátrání v Písmu, abychom viděli, co nás učí. (Všimněte si pozorně, že Ježíš nevyžadoval, abychom žili podle zákonů Starého zákona, které byly dány jako dočasné vodítko Izraeli skrze Mojžíše.

Ježíš zavedl Novou smlouvu, která sjednocuje všechny národy v jedné víře. List Galatským se zabývá tímto důležitým tématem.) Pokud je Boží království ústředním tématem Bible ve spojení s Kristem, který vždy kázal evangelium o Království, nemusí pak být středem veškeré křesťanské činnosti a kázání? Pokud ne, jak si můžeme být jisti, že myslíme jako Ježíš a děláme to, co přikázal? "Toto evangelium o Království bude kázáno na celém světě všem národům a pak přijde konec" (Mat 24:14). "Zvěstujte evangelium všem národům" (Mar 16:15, Mat 28:19, 20). Zdálo by se, že toto je nejjednodušším popisem práce církve. Velké pověření je velmi jasné. Ježíš vydal trvalý příkaz, když řekl svým následníkům "jděte ke všem národům, čiňte učedníky, křtěte je a uče je všemu, co jsem vás učil" (Mat 28:19, 20). Je zřejmé, že totéž evangelium o Království mělo jít nezměněno do celého světa. Muži a ženy měli být křtěni ve vodě, stejně jako sám Ježíš. Ano, Židé byli prvními, kdo dostal zachraňující evangelium o Království. Ale když svědectví jim bylo úplné a mnozí z nich je odmítli i svého Mesiáše, pak totéž zachraňující evangelium o Království mělo pokračovat mezi národně.

Lidé všech ras a jazyků by tímto způsobem měli příležitost věřit v Ježíše a v jeho evangelium o Království a být zachráněni. Teprve když toto "evangelium o Království" (Mat 24:14) křižovalo země-

kouli s dostatečnou intenzitou, může přijít konec věku. Pak bude čas, aby se Ježíš vrátil. Davidův trůn bude obnoven v Jeruzalémě a Mesiáš přijme svou funkci jako král světa.

Tato informace o Království, o křesťanské naději, byla předána plně a s fascinující podrobností v Ježíšově slavném podobenství o rozsévači. Podle Markova oznámení⁶ je toto podobenství také podobenstvím o podobenstvích. "Pokud neuchopíte pointu tohoto podobenství o rozsévači," řekl Ježíš, "neporozumíte žádnému podobenství" (viz Mar 4:13). Podobenství o rozsévači/semeni je klíčem ke všemu Ježíšově učení a pro naši spásu je životně důležité "rozbalit" evangelium o Království.

Ježíš použil dokonalý příklad, aby znázornil, jak probíhá duchovní znovuzrození: semeno. Všichni rozumíme semenům. My sami jsme všichni "semeny". Všechno začíná semenem. Jsme obklopeni důkazy o síle semene. "Semenem" je klíčem k životu v přírodním světě. Je také klíčem k životu, který trvá navždy, k nesmrtelnosti.

"Vyšel rozsévač, aby zasal své semeno." Rozsévač je kazatel evangelia o Království. Semeno je "slovo o Království" (Mat 13:19). Lukáš je nazývá "Božím slovem" (Lukáš 8:11). Marek je zkracuje na "slovo" (Marek 4:14). Ani on ani Lukáš nemínili jen Bibli jako celek. Mínili evangelium o Království.

V těchto třech paralelních zprávách máme nejjednodušší rovnice: "slovo/evangelium o Království" = "Boží slovo" = "slovo". Noste tyto definice dané Ježíšem v sobě, když čtete zbytek Nového zákona. Především za žádných okolností neopouštějte slovo "Království". Pokud tak učiníte, přestanete myslet a mluvit jako Ježíš.

Ježíš byl tedy vzorem "rozsévače semene", vytvářejícím možnost života věčného navždy. Řekové věděli, že "slovo" popisuje princip soudržnosti ve vesmíru. Ježíš ukázal, jaký je skutečný význam života a vesmíru tím, že nám říká, čím "slovo" opravdu je. "Semenem je slovo" (Luk 8:11). Semeno je životní jiskra nového života, který končí v nesmrtelnosti. Je to jediné "*logos*" definitivní hodnoty, perla velké ceny. Ježíš tak nahradil veškerou moudrost současné filozofie a vědy. Žádný filozof ani vědec nezná tajemství života navždy. Ale všichni se ho můžeme dozvědět od Ježíše:

Některá semena padla na skalnatou půdu. To znamená, že skutečně nikdy nepronikla do srdcí a myslí těch, kteří v první kategorii slyšeli. Slyšeli to, ale nepochopili. Byli rychle vyrušeni množstvím soutěžících atrakcí a semeno přišlo nazmar. "Jedním uchem dovnitř, druhým ven", "nad jejich hlavy", jak říkáme. Jiní přijali semeno evangelia o Království s rozechvěním. Nevytrvali však dlouho jako křesťané. Byli povrchní a nezapustili žádné kořeny. Podle evangelia nebyli "zakořenění a zakotvení". Někteří *věřili na chvíli* (Lukáš 8:13). Ano, byli skutečnými věřícími, ale velmi krátkodobými. Dočasní křesťané. Když se objevily zkoušky a pokušení, opustili poselství. Odpadli od víry a nenesli ovoce.¹

Pouze čtvrtá kategorie skutečně uspěla se semenem. Semeno bylo hluboce zasazeno do jejich chápání a nakonec s vytrvalostí, uprostřed zkoušek, neslo ovoce. Toto je ovoce ducha. To ovšem naznačuje, že semeno nese v sobě samotného Božího ducha. Tento duch začal přebývat v srdcích obrácených a ovoce bylo přinášeno v pravý čas. Výnos ovoce byl někdy udivující – stokrát více. Semenné poselství o Království obsahovalo jiskru nového života, tajemství nesmrtelnosti. Mohli bychom říci, že předává dokonalou DNA samotného Boha.

Není divu, že Ježíš pozvedl svůj hlas, když kázal toto podobenství (Lukáš 8:8: "Zvyklý pozvednout svůj hlas"). Kázal je znovu a znovu. Věděl, že v sázce je lidský osud. Bylo to poselství o nesmrtelnosti, které veřejnost potřebovala slyšet. Ježíš, pamatujeme, "v evangeliu vynesl na světlo život a nesmrtelnost" (2 Tim 1:10). Semeno bylo zárodkem nového života. Skrze Ježíše, který byl dokonalým lidským zmocněncem Jediného Boha, svého Otce, byl přenášen skutečný život Boha samotného. Semeno je asi nejdokonalější ilustrací nového života, vitality a energie. Všichni víme něco o tom, jak semena fungují. Sami jsme produktem samčího semena spojujícího se s vajíčkem samičky. Náš život je plozen tímto zázrakem a život všech zvířat sleduje tento vzor. Semena jsou zasazena všude a jsme stále vystaveni plodu semene.

¹ Markova podoba podobenství o rozsévání je v kapitole 4, u Matouše v kapitole 13 a u Lukáše v kapitole 8. Všechny tři zprávy by měly být čteny znovu a znovu, aby se shromáždil jejich důležitý význam pro Boží program nesmrtelnosti a pro cestu ke spáse.

Přesně stejný proces se semeny je pravdivý v záležitosti být znovu zrozen, *znovu* se narodit. Kdysi jsme se narodili z tělesného semena. To nestačí k tomu, aby nám přineslo nesmrtelnost. Musíme se narodit znovu. Musíme podstoupit *duchovní* narození, znovuzrození. Nemůžeme znovu vstoupit do dělohy své tělesné matky. Místo toho vstupujeme do lůna naší matky, Církve, jako do společenství víry založeného na slibech.

Pavel mluvil o "Jeruzalémě nahoře" (Gal 4:26). To je Jeruzalém budoucnosti, Boží království. Právě ten je připravován Bohem a Ježíšem. Bude se projevovat na zemi, až se Ježíš vrátí. Jsme synové a dcery tohoto evangelia o Království, děti slibu (Gal 4:28) a tak synové a dcery Boha a Ježíšovi bratři a sestry. Když se znovu narodíme, stáváme se "novorozenci" a pak musíme hledat "čisté mléko slova", abychom mohli dospět k duchovní dospělosti (1 Pet 2:2). Toto mléko pro znovuzrozeného křesťana je ve skutečnosti "mléko evangelia". Petr použil slovo související se "slovem" (*logos* v řečtině). Odkazuje na mléko evangelia, mléko "*logikos*".

Semeny je evangelium kázané Ježíšem (Luk 8:11; Mat 13:19). Toto semeno musí být inteligentně přijato v našem srdci, v našem pochopení. Satan je odhodlán tento proces zhatit všude, kde může. Pozoruje pokrok semene a náhle je chňapne všude tam, kde je k tomu připuštěn. Musíme se rozhodnout, že budeme následovat evangelium. Pokud nevěnujeme pozornost semenu evangelia o Království, ďábel "odejme semeno zaseté do našeho srdce, abychom mu nemohli uvěřit a být spaseni". To je Lukáš 8:12, úžasně zajímavý verš. Ježíš učinil toto brilantní pozorování. Jasně popisuje, co se děje v oblasti duchovního boje. Ďábel neúnavně vzdoruje evangeliu o Království. Ježíš pochopil Boží vůli a záměr. Věděl, jak je ďábel odhodlán zabraňovat Boží vůli. Věděl také, že lidem je dána možnost volby. "... aby nemohli uvěřit a být spaseni" (Luk 8:12). Pozorně si všimněte těchto slov. Poselství o Království je přímo spojeno se spásou. Přijetí evangelia o Království je záležitostí života a smrti. Samozřejmě, jak víme dnes, smrt a vzkříšení Ježíše jsou také důležitou součástí poselství, které musíme pochopit. Tyto události byly přidány nebo zahrnuty do evangelia, když nastaly na konci Ježíšovy služby. Ježíš prolil svou krev jako oběť za hříchy, jako

náhradní obět' v našem zájmu. Zemřel na našem místě, aby nám mohlo být odpuštěno.

Naše hříchy byly pokryty. Není nám však odpuštěno, pokud radikálně nezměníme svou mysl a nezačneme žít opravdově jako křesťané. "Ježíš je původce spásy pro ty, kteří ho poslouchají" (Heb 5:9). Pavel mluví o "poslušnosti víry." A pokání a odpuštění *závisí přímo na našem přijetí evangelia o Království* (Mar 4:11,12). Naše poslušnost Ježíšova příkazu evangelia *věřit* Božímu evangeliu o Království (Mar 1:14, 15).

Základem této nezbytné změny mysli je naše přijetí Kristova evangelia o Království. Marek 4:11, 12 nám dává poctivé varování. Ježíš tam prohlásil, že nám může být odpuštěno pouze za podmínky, že změníme svou mysl, činíme pokání. Jak ale Ježíš definuje pokání? Ježíš činí inteligentní přijetí evangelia o Království *podmínkou*, abychom byli přijati Bohem a Ježíšem. Toto je nejdůležitější Ježíšovo učení. Mělo by být čteno s nejvyšším soustředěním, neboť poskytuje klíč k novozákonnímu systému spasení. Ježíš řekl: "Kdyby chápali a přijali slovo evangelia, pak by mohli změnit svůj názor a mohlo by jim být odpuštěno." Zde je volba velmi jasná, Jak řekl jeden komentátor, Ježíš rozděluje společnost do dvou protilehlých táborů: "ti, kteří slyšeli, pochopili a přijali Boží evangelium o Království, a ti, kteří ne."¹

Není to jasný význam Marka 4:11, 12? Lukáš oznamuje stejnou pravdu takto: "Přichází satan a odnímá slovo z jejich srdce, aby nemohli uvěřit a být spaseni" (Luk 8:12). Žádná víra v evangelium, jak je kázal Ježíš, žádná spása.

Nečiní Ježíš zjevně spásu závislou na ochotném přijetí a chápání evangelia o Království, jak je kázal? A co Lukáš 18:17? "Pokud nepřijmete Boží království jako malé dítě, nevstoupíte do něj." Jsou to mimořádně působivá a důležitá slova. Vstoupit do Království znamená být zachráněn. Věřit evangeliu o Království je klíčem, klíčem poznání (Luk 11:52).

Není divu, že po celou dobu své služby "Ježíš vítal lid a začínal mluvit s nimi o Království" (Luk 9:11). Pavlův misionářský styl byl přesně stejný. Pavel vítal lid a kázal Boží království (Skutky 28:30,

¹ George Ladd, Theology of the New Testament, str. 51.

31). Pavel poslouchal velké pověření. Kázal evangelium. Ježíš přikázal jako poselství záchrany pro všechny národy: "Jděte do celého světa a uče je všemu, co jsem vás učil" (Mat 28:19, 20).

Kdyby Pavel kázal jiné evangelium, jak někdo mylně řekl, dostal by se pod vlastní prokletí! V Galatským 1 se Pavel zaníceně zajímal o každého, kdo by zkresloval evangelium tím, že by něco do něj přidával nebo z něj ubíral. Pavel hrozil podvodníkům kazícím evangelium nějakým prokletím. Měnit evangelium jakýmkoliv způsobem by bylo jako dodat cizí přísady do dobrého jídla a tím je znehodnotit. V žádném případě by se evangelium nemělo měnit nebo upravovat. Ztratilo by spásonosné účinky. Zbavit je jeho skálopevného základu v Království, jak je kázal Ježíš, by znamenalo hrozné riziko. Všichni Apoštolové kázali stejné evangelium o Království nesmrtelnosti. Byli stoupenci evangelia o Království kazatele Ježíše, ale můžeme totéž říci o moderních evangelistech?

Podle Janovy zprávy o proslulém rozhovoru mezi Ježíšem a židovským učitelem Bible jménem Nikodém Ježíš vyzval tohoto vůdce: "Pokud se nenarodíš znovu, nemůžeš vidět Boží království ani do něj vstoupit" (Jan 3:3-5). Nikodém byl zřejmě prominentní náboženský vůdce a navštívil Ježíše v noci. Ježíš věci správně rozuměl. Bez znovuzrození neexistuje ani spása, ani nesmrtelnost, ani vstup do nadcházejícího Království.

Ježíš chtěl, aby Nikodém pochopil, že se musíme narodit znovu a pak jako duchovní děti růst až do zralosti. Tímto procesem můžeme vstoupit do Království, až se Ježíš vrátí. Království bude připraveno a budeme pozváni "vstoupit do království připraveného pro vás od založení světa" (Mat 25:34). Lukáš podává zprávu o Ježíši, jak veřejně říká přesně to, co řekl Nikodémovi: "Pokud nepřijmete Boží království jako malé dítě, nevstoupíte do něj" (Luk 18:17).

Někteří učinili rozhovor s Nikodémem velmi matoucím. Mysleli si, že Ježíš říká, že se nemůžete narodit znovu až do budoucího vzkříšení. Ježíš to neřekl. Jednoduše poukázal na to, že "tělo", lidské bytosti ve svém přirozeném, neduchovním stavu, nemohou vytvářet ducha. Pouze duch vytváří to, co je duchovní. Teď máme být duchovní pokáním, obrácením a přijímáním evangelia o Království, které nese duchovní semeno nesmrtelnosti.

Působení Božího ducha na nás nyní je jako neviditelná síla větru. Konec konců hebrejské slovo pro ducha znamená také dech nebo vítr. Boží slova v Bibli jsou slova naplněná duchem (Jan 6:63). Předávají nám svatého ducha. Zprostředkovávají nám Božího ducha a Jeho mysl. Takto se učíme pravdu – tím, že se pokoušíme proniknout do Boží mysli prostřednictvím Jeho inspirovaných slov. Pavlovo klasické prohlášení to potvrzuje: "Jak jste obdrželi ducha? Skrze skutky zákona nebo slyšením evangelia a vírou v něj?" (Gal 3:2). "Když jste slyšeli slovo pravdy, evangelium vaší záchrany, byli jste zapečetěni svatým duchem slibu" (Ef 1:13). Odpověď na klíčovou otázku o tom, jak je duch obdržen, dal Pavel. Právě slova pravého evangelia jim předávala ducha, vložila ducha do jejich srdcí (2Kor 1:21, 22). Vzpomeňte si, že evangelium o Království je v Novém zákoně ve skutečnosti nazýváno "slovem".

Zpět k Ježíšovu setkání s Nikodémem. Je velmi zajímavé, že zde v Janově zprávě o Ježíšově učení, být znovu narozen, je uvedena absolutně nezbytná podmínka pro to, být zachráněni v budoucím Království. Ve zprávách o Ježíšově učení, které napsali Matouš, Marek a Lukáš, nenacházíme nikde přesná slova "narozen znovu". Znamená to, že Matouš, Marek a Lukáš nevěděli o Ježíšově primárním a základním učení ohledně být spasen? Zapomněli zmínit takové životně důležité učení? Neoznámili klíč ke spáse? Samozřejmě že ne. Skutečností je, že Matouš, Marek a Lukáš zaznamenali stejné učení o "být zrozen znovu" pod jiným obrazem. Použili pojem "semeno". Jednalo se o obrázek ze zemědělství, z rolnictví. Janův záznam Ježíšova rozhovoru s učencem Nikodémem ukazuje, že Ježíš mluvil o novém životě v duchu jako o paralele se znovuzrozením, být zrozen znovu. Ježíš použil v Janově zprávě srovnání s lidským narozením. V Matoušovi, Markovi a Lukášovi, když mluvil k veřejnosti a k učedníkům, použil zemědělské srovnání; to znamená, že mluvil o semeni zasetém do našich myslí jako o oživujícím činidle nového narození.

Ostatní pisatelé Nového zákona byli jednotní ve svém představení tajemství života navždy. Následovali Ježíše a naučili se "profesi" nesmrtnosti od svého Mistra. Věděli, že nesmrtnost prochází poselstvím o semeni evangelia. Slyšeli Ježíše vyučovat toto den po dni v různých situacích. Slyšeli, jak pozvedá svůj hlas, když vyja-

druje své zánícení, aby zachránil umírající lidské bytosti (Luk 8:8, Jan 12:44).

Jakub, Ježíšův nevlastní bratr, připomněl svým čtenářům, že Bůh "ze své vlastní vůle *nám dal zrození* skrze slovo pravdy" (Jak 1:18). (Tento verš sám přesvědčí lidi bez předsudků, že teď nejsme jen v zárodečné fázi!)

Petr slyšel, jak Ježíš mluvil mnohokrát o semeni a znovuzrození. Petr zaznamenal toto centrálně důležité učení, když říkal, že křesťané byli "znovu zrozeni [všimněte si minulého času], nikoliv z porušitelného semena, ale z neporušitelného semena skrze nepomíjející slovo živého Boha ... Toto slovo bylo evangelium vám kázané" (1 Pet 1:23-25). Pozorně naslouchejte Petrovi: Nyní můžete mít vzájemnou upřímnou lásku jako bratři a sestry, protože jste byli očištěni od svých hříchů, když jste přijali pravdu dobrého poselství. Ujistěte se, že se opravdu milujete navzájem intenzivně celým svým srdcem. Neboť jste byli zrozeni znovu, ne ze semena, které je pomíjivé, ale z nepomíjejícího semena. Tento nový život bude trvat navždy, protože přichází od věčného, živého Božího slova. Jak říká prorok: "Lidé jsou jako tráva, která uvadá; její krása vybledne stejně rychle jako krása polních květů. Tráva vadne a květy opadávají.

Ale Pánovo slovo bude trvat věčně." A toto slovo je dobré poselství [evangelium], které vám bylo kázáno (1 Pet 1:22-25). "Jako novorozené děti toužíte po mléku evangelia, takže díky němu můžete vyrůstat ke spáse" (1 Pet 2:2). Křesťan je přirovnán k novému dítěti, nikoliv k plodu.

Vidíte, jak Petr krásně kombinuje myšlenky pravdy, znovuzrození, semena, slova a evangelia? Petrův učitel Ježíš mluvil o znovuzrození, semeni, slovu a evangeliu. Pavel sdílí stejné pochopení. Mluví o křesťanech jako o těch, kteří se jsou "zrozeni z ducha" (Gal 4:29). Tím míní "ty rozené ze slibu" (Gal 4:28). Jsou výsledkem velkého slibu nesmrtelnosti v Božím království. Tento slib jim přinesl nový život v Kristu. Pavel také pozoroval, že ti "zrozeni z ducha", mají pravděpodobně být pronásledováni těmi, kteří jsou stále ještě v těle a odporují jim (Gal 4:29). To vše nám připomíná Ježíšova slova o těle, které se narodilo z těla, a o duchu narozeném z ducha (Jan 3:6). Pavel v této 4. kapitole listu Galatským přirovnává Starou smlouvu založenou na deseti přikázáních a celý systém Zá-

kona předaný na Sinaji k "poddanství" nebo k "otroctví" ve srovnání se svobodou v Kristu pod Novou smlouvou. Je to velká pravda přehlížená mnohými, kteří usilují o pochopení Bible. Existuje nový

Zákon nebo "Tóra Kristova" (1 Kor 9:21, Gal 6:2), který není zrovna opakováním Mojžíšova zákona! Tóra Kristova je v duchu a nikoli v literě. Tělesná obřízka přikázaná každému, kdo usiluje o účast v Boží staré smlouvě (Gen 17), byla v Nové smlouvě nahrazena obřízkou samotného srdce. To předkládá vzorec obrovského rozdílu mezi oběma smlouvami.

Apoštol Jan se intenzivně zajímal o semeno, které musí přebývat v srdci křesťanů. V 1. Janově 3:9 poznamenal, že křesťané jsou ochráněni před vrozeným hříchem *semenem*, které v nich žije. Toto semeno způsobí znovuzrození. Toto semeno není nic menšího než charakter a povaha samotného Boha, přenášené na nás evangeliem a slovy Písma. Semeno, Ježíš řekl, "je Boží slovo" (Lukáš 8:11). Semeno je semenem života navždy, nesmrtelnosti v nadcházejícím Království.

Nikdy nezapomínejme na rovnici "evangelium/slovo o Království" = "slovo Boží" = "slovo." Ani na posloupnost vytyčenou Ježíšem pro získání spásy: "vidění, slyšení, pochopení, pokání a odpuštění" (zhuštěno jedním z mých studentů jako "SHURF" z anglických slov seeing, hearing, understanding, repenting and being forgiven).

U křesťanů se předpokládá, že jsou "sdělovacími kanály" nebo prostředky šíření ducha a slov od Boha. Ti, kdo přijímají semeno, se stávají semeny a předpokládá se, že rozmnožují další semena. David si na to činil pro sebe nárok, když pronášel tato krásná a nezapomenutelná slova v 2. Samuelovi 23:2. David popsal svou vlastní zkušenost s Bohem. "Pánův duch mluvil skrze mne; Jeho slovo bylo na mém jazyku." Zde vidíme, že Davidova mysl byla v souladu s Božím duchem a myslí. Bůh byl schopen předat své myšlenky a ducha do mysli Davida a David vyjádřil tohoto ducha slovy.

Tato definice ducha se mi velmi líbí: Duch není jen Boží dech, ale jeho sebeuvědomění, jeho *mysl*, jeho vnitřní bytí. Může být zdrojem nebo sídlem Boží vitality, ale je to víc. Je to jeho vědomí svého já, jeho pravé bytí, centrum jeho Osoby, jak bychom mohli

řící. Stejně jako duch člověka je jeho konečnou skutečností, když je zbaven všeho, co je vedlejší pro jeho bytí, tak Boží Duch je jeho vnitřní já. Duch může tedy být v rozporu s Kristem, pokud je Ježíš Božím obrazem, zatímco duch člověka je jeho vnitřním bytím.¹

Slovní spojení "duch říká" ukazuje, že duch sám sebe vyjadřuje slovy. Slova jsou verbalizovaným duchem. Voda je v nádrži neviditelná, ale když se kohoutek zapne, je vidět. Duch existuje nejdříve v mysli, a když jsou slova pronesena, projevují tohoto ducha, a činí jej srozumitelným. Tak účinek ducha a slova je stejný.

Jak duch, tak slovo jsou tvůrčí činnostmi Boha, který v nás působí. Není divu, že Pavel mohl říci o evangeliu/slově, že nás "energizuje" (1 Tes 2:13). Veškerý pravdivý duch a slovo mají svůj zdroj v samotném Bohu, který komunikuje duchem. Ježíš řekl, že jeho vlastní slova jsou "duch a život" (Jan 6:63) a Petr věděl, že Ježíš vlastnil "slova života příštího věku" (Jan 6:68) a Petr mluvil o "všech slovech tohoto života" (Sk 5:20). Novozákonní vůdci jsou v této věci naprosto v souladu, jelikož se zabývají veřejným nabízením slov věčného života, což znamená slova života příštího věku nebo Království.

Není tedy divu, že Nový zákon vydává nejsilnější možné varování před zanedbáváním Ježíšova kázání/učení. Tak jednat by znamenalo ohrozit laskavou nabídku nesmrtelnosti. Znamenalo by to vyhodit perlu velké ceny a promrhat tajemství života navždy. Neříkal Ježíš: Nebeské Království je jako poklad, který člověk objevil skrytý v poli. Vzrušen ho znovu skryl a prodal vše, co vlastnil, aby získal dost peněz ke koupi toho pole – a také aby získat poklad! Opět, nebeské Království je jako obchodník s perlami, který dává pozor na výběr perel. Když objevil perlu velké hodnoty, prodal vše, co vlastnil, a koupil ji! (Mat 13:44-46).

Není divu, že apoštolové činili vždy maximum, aby zabránili svým sborům opustit Ježíšova slova/učení. Pavlova slova mají trvalou hodnotu: Každý, kdo učí něco jiného a nedrží se zdravého učení, jež je učením našeho Pána Ježíše Krista, nebo doktríny, která je v souladu s pravým náboženstvím, je jak domýšlivý, tak ignorant-ský. Takový člověk má nezdravou touhu se hašteřit nad významem

¹ W.R. Bowie.

slov. To rozněcuje hádky končící žárlivostí, boji, pomlouváním a zlými podezřeními (viz 1 Tim 6:3, 4). A Jan řekl o ztrátě vzácného semena evangelia, jak ho Ježíš učil: "Neboť jestliže zabloudíte mimo Kristovo učení, nebudete mít společenství s Bohem. Ale pokud budete pokračovat v Kristově učení, budete mít společenství s Otcem i se Synem" (2 Jan 9).

Konec konců celý Ježíšův záměr nám měl předat náležité pochopení. Jan napsal: "A víme, že Boží Syn přišel a dal nám pochopení, takže můžeme znát pravého Boha. A teď jsme v Bohu, protože jsme v Jeho Synu, v Ježíši Kristu" (1 Jan 5:20).

Starozákonní pasáž, často zanedbávaná, prorokovala, že trpící služebník (Ježíš) "udělá mnoho spravedlivých *prostřednictvím svých znalostí*" (Iz 53:11).

Klíčem k dobrému porozumění je tudíž řídit se slovy Boha, který o Ježíši řekl: "Toto je můj milovaný Syn ... poslouvejte ho" (Mat 17:5). Smrt Ježíše je ovšem také nezbytná, ale Bůh neřekl: "Toto je můj milovaný Syn; sledujte ho, jak umírá."

Jiné padlo na skalnaté místo, kde nemělo mnoho země, a hned vzešlo, protože nemělo hlubokou zem. Když vyšlo slunce, spálilo je; a protože nemělo kořen, uschlo. ... tito jsou ,na skalnatá místa' zaséváni: Ti, když uslyší Slovo, hned je s radostí přijímají. A nemají v sobě kořen, ale jsou nestálí. Když nastane soužení nebo pronásledování pro Slovo, ihned odpadají. (např. Marek 4:5, 16, 17). Jiné padlo do trní; trní vzešlo a udusilo je, a zrno nevydalo úrodu. ... ti, kteří jsou rozséváni ,do trní': To jsou ti, kteří uslyšeli Slovo, ale potom přicházejí starosti tohoto věku, svod bohatství a žádosti po ostatních věcech a dusí Slovo, takže se stává neplodným. (např. Marek 4:7, 18, 19)

(Poznámka překladatele: Zde musíme přiznat jisté zmatení výkladu podobenství o rozsévači. Tyto nepřesnosti však nemají žádný účinek na další výklad o působení semene, neboť se soustředí na semena zasetá do dobré půdy a nesoucí užitek.)

Kapitola 9

Rozhlašovat své vyznání Ježíše jako Mesiáše a Boha Izraele, Ježíšova Otce

Ježíš vydal své pochodové rozkazy Církvi, když oslovil své vyvolené Apoštoly. Shromáždil je a přikázal jim, aby předávali všem národům vše, co je učil. Poučil je, aby obrácené křtili ve vodě, což také dělali. Toto bylo velmi jasné nařízení. Měli převzít přesně totéž evangelium, které Ježíš nabízel Židům, pro všechny národy. (Mat 28:19, 20).

Existuje rozšířená teorie, že lidem z národů bude nabízeno jiné evangelium, ale to je obrovská chyba. Existuje pouze jedno evangelium, jedno křesťanství, a je založeno na evangeliu, jak je kázal Ježíš. Ježíš byl tehdy nesmrtelný. Vrátil se ze smrti do života. Hrob byl prázdný a Ježíš se objevil svým blízkým stoupencům a jedl s nimi. "Jsme ti, kteří s ním jedli a pili poté, co vstal z mrtvých" (Skutky 10:41). Ježíš dal jasně najevo, že to je on, Ježíš, který se znovu objevil. Nebyla to nějaká neviditelná "duchovní bytost", ale

hmatatelná lidská osoba, která byla vzkříšena z mrtvých. Zjevil se živý za přítomnosti zcela spolehlivých svědků. Protože s ním jedli, hovořili s ním, věděli, že se vrátil ze smrti. Jeho vzkříšení ze smrti je největší skutečností světových dějin podložené nevyvratitelnými důkazy. Neexistuje žádný prostor pro pochyby. Musíte mít mnohem více "víry", než věřit, že Ježíš byl vzkříšen. Jaký by měl být pro Apoštoly důvod, aby falešně svědčili o podvodu, když je to stálo mnoho utrpení? Dokonce tvrdili, že nejdřív ho viděly živého ženy. V těch dnech se ženy (poměrně nespravedlivě) nepovažovaly za spolehlivé zdroje informací!

Ježíšovi učedníci dobře věděli, že Ježíš už není mrtvý. Je průkopníkem Božího programu nesmrtelnosti. Víme, že tento program je pravdivý, protože Ježíš to dokázal tím, že se po své smrti objevil naživu. Bůh ho vzkřísil ze smrti k životu. Nyní žije navždy. Vy můžete také. Abychom byli úspěšnými kandidáty pro život v Království, musíme být ochotni poslouchat to, co říká Ježíš: "Ten, kdo mě miluje, dodržuje moje příkazy," řekl Ježíš (Jan 14:15). Je nesmyslné chodit kolem, když tvrdíme, že následujeme Ježíše, pokud odmítá-

me jeho prosté učení. Ježíš přikázal víru ve své evangelium o Království.

Také přikázal mužům a ženám, aby byli pokřtěni ve vodě. Byl to veřejný obřad uvedení do církve, kterou slíbil vytvořit. Apoštolové, po celou dobu zaznamenanou ve Skutcích, poslouchali Ježíše tím, že učili a křtili muže a ženy, kteří se obrátili k víře.

Pavel se jasně vyjádřil, že žádný cizoložník nebo smilník, homosexuál, který pokračuje v homosexuálních praktikách, žádný opilec, žádný zloděj nemůže doufat, že bude v budoucím Království (1 Kor 6:9, 10). Naše životy se musí drasticky změnit. Od křesťanů jsou vyžadovány pokání a zcela nový životní styl. Bůh neučiní z nemravných či opilců nebo jiných kategorií uvedených v 1. Korintským 6:9, 10 vládce ve svém Království.

Jedním z velmi jednoduchých a jasných Ježíšových učení je to, že když jsme se dozvěděli o evangeliu o Království a jsme připraveni se rozhodnout, že tomu věříme, a tak následovat Ježíše, pak bychom měli být pokřtěni ve vodě. Pokřtěný přítel, který sdílí vaše přesvědčení, může provést tento křest. Pokud jsou k dispozici další členové církve, mohou být svědky této slavnostní příležitosti. S prostou modlitbou je jedinec ponořen do vody. Toto je veřejné prohlášení o úmyslu být křesťanem. Křest je apoštolská praxe, protože Ježíš ji přikázal. Petr následoval příkaz a přikázal jej také. Prostě následoval příkazy svého Mistra.

Ježíš přikázal vodní křest ve velkém pověření. Řekl Apoštolům a jejich nástupcům (dnes nemáme takové Apoštoly jako bylo původních 12, ale všichni musíme být učedníky Apoštolů), aby křtili věřící ve společném jménu Otce, Syna a svatého ducha. To nemá nic společného s mnohem pozdější doktrínou nazvanou Trojice, že Bůh je tři a jeden. Bůh je podle Bible jen jeden a Ježíš je Boží Syn, Boží zmocněnec, který zrcadlil vůli svého Otce dokonale a vždy poslouchal svého Otce. Duch je funkční moc a přítomnost Boha a Ježíše. Apoštolové poslouchali Ježíše tím, že křtili obrácené "ve jménu Ježíše", což znamená zastupující Ježíše. Křtili na Ježíšově místě jako jeho zmocněnci. Křtit ve jménu Ježíše znamená křtít jako jednající v zastoupení Ježíše a Království.

Křest je symbolickým spláchnutím našeho bývalého života vzpoury proti Bohu a naší nevědomosti o Jeho velkém plánu. Pavel

rovněž porovnává křest se smrtí a pohřbením Ježíše a s jeho návratem k životu. Začínáme zbrusu nový život, když jsme pokřtěni, abychom zpečetili naši reakci na Ježíšův příkaz věřit jeho evangelium o Království a žili křesťanský život. Nepotřebujeme před křtem projít roky výcviku. V Novém zákoně se lidé zavázali Ježíšovi po pouhém základním učení, po základním odhalení evangelia a Ježíšových záměrů a nároků. Eunuch ve Skutcích 8 byl Filipem poučen o podstatě a pak požádal Filipa, aby ho pokřtil ve vodě, a vstoupili do vody společně (Skutky 8:36-39).

Ve Skutcích 8:12 Filip pokřtil některé Samařany, "jakmile uvěřili Filipovi, když kázal evangelium o Království a jméno Ježíše Krista". Muži a ženy se pokřtili, aby veřejně prohlásili svou věrnost Ježíšovi. Stejně jako Ježíš kázal Království a rozséval semeno nesmrtelnosti, tak Filip nepřestával se stejnou evangelizací Království. Zasazoval semeno nesmrtelnosti do srdce svých obrácených. V případě těch Samařanů byli prvními v celém národě, kteří se stali křesťany a potřebovali zvláštní návštěvu Apoštolů z Jeruzaléma, aby dokončili jejich uvedení do církve. Petr a Jan sestoupili z Jeruzaléma, vložili ruce na tyto jedinečné věřící a Boží duch poskytl zvláštní znamení jejich postavení křesťanů, když mluvili cizími jazyky, které se nikdy neučili. Byl to úplný a prokazatelný zázrak. Určitě neznamená, že každý obrácený někdy poté musí mluvit cizími jazyky, jež se nenaučil! Dnešní snahy v některých skupinách hovořit jinými jazyky se zřejmě nemohou srovnávat s tím zářným příkladem zázračného mluvení jazyky v Bibli.

Jakmile je náš závazek k Ježíšovi zpečetěn křtem, musíme i nadále pevně lpět k evangelium o Království a k Ježíši jako Mesiášovi, Božímu Synovi po zbytek svých dnů. Musíme žít uvnitř hranic vymezených v kázání na hoře, které ukazuje, jak by kandidáti na Království měli vést svůj život. Pavel tato učení rozvinul v dopisech, které napsal církvím a svým mladým vyslancům, Titovi a Timoteovi.

Nová smlouva zavedená Ježíšem není jen opakováním Starého zákona. Pavel hovořil o Kristově zákonu, který se odlišuje od Mojžíšova zákona. Existují dvě smlouvy (Gal 4:24). Desatero přikázání bylo dáno národu Izraele jako souhrn celého právního systému, který jim byl uložen. Ježíš zduchovnil Mojžíšův zákon dosažením skutečného problému, totiž, že naše srdce musí být v souladu s vůlí

Boha a Ježíše. "Zákon byl dán Mojžíšem, ale milost a pravda přišli skrze Ježíše Krista" (Jan 1:17). Zde existuje zřetelný kontrast. Musíme se vyhnout míchání obou smluv.

Například Izrael jednou ročně oslavoval Pasach, nabízel beránka jako oběť na památku exodu z Egypta a jako "stín" slíbeného nadcházejícího Mesiáše. Novozákonní církev, nyní, když Ježíš přišel, nahradila každoroční Pasach pravidelnou oslavou Pánovy večeře připomínající obětní smrt Ježíše a těšící se na jeho budoucí příchod a na jejich setkání s ním v Království (Luk 22:14-30).

Měli bychom každodenně oslavovat velkou skutečnost, že Otec "je jediný, kdo je skutečně Bůh" (Jan 17:3), jak řekl Ježíš. Pavel opakoval stejnou velikou základní pravdu, když napsal Timoteovi: "Existuje jediný Bůh a jeden prostředník mezi jedním Bohem a člověkem, Mesiáš Ježíš, sám člověk" (1 Tim 2:5). Pavel také nabádal Timotea, aby hlásal evangelium o Božím království v době vhodné i mimo ni: "Slavnostně ti prohlašuji za evangelium před Bohem a Ježíšem, který bude soudit jak živé, tak i mrtvé, jak jeho příchod tak jeho Království. Zvěstuj slovo." (2 Tim 4:1, 2).¹ Pavel varoval, že přijde čas, kdy se posluchači nebudou držet pravdy, ale budou hromadit učitele, kteří budou "lechtat jejich uši" a budou jim říkat, co chtějí slyšet (2 Tim 4:3).

Slavná skutečnost ohledně Království a Božího plánu zůstává v srdci křesťanství. Bůh stanovil den, kdy bude soudit a spravovat svět skrze člověka, kterého si vybral. "Bůh ustanovil den, aby soudil svět ve spravedlnosti mužem, kterého ustanovil a ukázal každému, kdo jím je, tím, že ho pozvedl z mrtvých" (Sk 17:31). Tento nadcházející den je Boží království, na které se máme pilně připravovat. Ježíš vstal z mrtvých a společně s ním a s vírou v něho a v jeho učení si můžeme být jistí vzkříšením, až se vrátí.

Bůh předvedl svůj záměr udělit nesmrtelnost lidským bytostem. "Prokázal svůj záměr tím, že pozdvihl člověka Ježíše z mrtvých" (Sk 17:31). S touto úžasnou zprávou o probíhajícím, rozvíjejícím se Božím plánu nesmrtelnosti-Království pevně v mysli se radujme v naději nám předložené a snažme se vstoupit do Božího království.

¹ Beru zde Království jako přímý předmět slovesa "solemnly declare as Gospel - slavnostně prohlašuji za evangelium" (*diamarturomai*).

Nechť do nás padnou Ježíšova varovná slova, když postupujeme po cestě víry: Přičiňte se nejvíce vejít do úzkých dveří, neboť vám říkám, že se řada pokusí vstoupit, ale nebudou schopni to učinit. Když pán domu vstal a zavřel dveře, a vy, stále ještě venku, zaklepete na dveře a řeknete: "Pane, nech nás vejít"; odpoví: "Nevím, odkud přicházíte." Pak řeknete: "Jedli a pili jsme s tebou, a učil jsi v našich ulicích." Ale on řekne: "Skutečně, neznám vás, ani nevím odkud jste, odejděte ode mne, vy pracovníci zla." Budete plakat a křičet bolestí, až uvidíte Abrahama, Izáka a Jákoba a všechny proroky v Božím království, ale sami sebe zavřené venku. Přijdou od východu a od západu, od severu a od jihu, a zaujmou svá místa v Božím království. A poslední budou prvními a první posledními (Luk 13:24-30).

Slib evangelia o Království, učení Ježíše, včetně jeho obětní smrti za naše hříchy, poskytují skalní základ, na němž musí být založeno naše křesťanství.

Ježíšova smrt byla zástupná, jak říkají teologové. Ježíšova oběť, předem nastíněná celým obětním systémem Staré smlouvy zahrnujícím zvířata, přikrývá naše hříchy. Jsme tak "přikryti" a chráněni před trestem smrti, protože Ježíš ji snášel za nás. Jeden život, Ježíšův život, přikrývá jiný, když se jeden život odevzdá v lásce, aby mohl být ušetřen druhý. "Hleďte a uvidíte, jestli byl nějaký zármutek srovnatelný s mým žalem," říká Pláč Jeremjášův 1:12, když mluví o Božím potrestání Jeruzaléma. Mesiáš byl nevinně "mužem bolesti" (Iz 53:3), který čelil otřesné slepotě a tvrdohlavosti souvěrců a byl "obeznámený se žalem." Bůh "na něj položil nepravost nás všech" (Iz 53:6).

Nic není důležitějšího než pochopit, že evangelium je evangeliem o Království, a nic není cennějšího než naše plná oddanost tomuto evangeliu, které Ježíš považuje za oddanost vůči sobě. Ježíš mluvil o evangeliu o Království prostě jako o "evangeliu" nebo dokonce o svém "jménu", to znamená o všem, za čím stál.

V Markovi 10:29, 30 Ježíš řekl: "Amen, říkám vám, neexistuje nikdo, kdo se vzdal domu nebo bratrů nebo sester nebo matky nebo otce nebo dětí nebo polí kvůli mně a *kvůli evangeliu*, kdo nedostane stokrát tolik nyní v této době domů, bratrů, sester, matek,

děti a polí – až s velkými potížemi; a ve věku, který přijde, věčný život."

Nyní si všimněte, jak oznámil Matouš toto rčení: "A každý, kdo se vzdal domů nebo bratrů nebo sester nebo otce nebo matky nebo dětí nebo majetku *kvůli mně*, obdrží stokrát tolik na oplátku a bude mít věčný život" (Mat 19:29).

Lukáš smýšlí o oddanosti Božímu království jinými slovy, ale jde o stejnou myšlenku: "A on jim řekl: 'Opravdu vám říkám, neexistuje žádný člověk, který se vzdal domu nebo manželky, bratrů nebo otce nebo matky nebo dětí, *kvůli Božímu království*, který v této době nedostane mnohem víc a ve věku, který přijde, věčný život'" (Luk 18:29, 30).

Pouze jedno Království přežije. Jen jedno Království má trvalou hodnotu. Je to Království oznamované Ježíšem jako křesťanské evangelium – Království, které nám přikázal "hledat nejprve" a naléhavě se modlit za jeho příchod, aby se konečně svět mohl těšit z míru. To je náš úděl, váš i můj, a odpověď na hádanku o smyslu života.

PRŮVODCE BIBLICKÉ VÍRY

Lekce 1

Stát se křesťanem — kde začít

Diskuse uvedená v těchto lekcích o Božím království, o křesťanském evangeliu, předpokládá porozumět obětní, usmiřující smrti Ježíše a jeho vzkříšení a nanebevstoupení. To jsou základní prvky křesťanského evangelia (1 Kor 15:1-3). Ale není to celé evangelium. Potřeba zkoumat křesťanské evangelium spočívá ve skutečnosti, že Boží království je také absolutně nepostradatelnou součástí evangelizace Ježíše a Apoštolů. Pojem "Boží království" není nikdy prostě synonymem skutečností ohledně smrti a vzkříšení Ježíše. Kromě toho je Boží království často prvním článkem víry v novozákonních popisech zachraňujícího poselství (Mat 4:17, Mar 1:14, 15; Luk 4:43; 5:1; Skutky 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31:2 Tim

4:1, 2, atd.) jak před Ježíšovým vzkříšením tak po něm. Ježíš kázal evangelium o Království asi 30 kapitol (jak zaznamenali Matouš, Marek a Lukáš), aniž by v této fázi uváděl svou smrt a vzkříšení. Začal o tom mluvit mnohem později v Matoušovi 16:21. To musí prokázat myslí bez předsudků, že evangelium není jen to, že "Ježíš za mne zemřel".

Vůdčí texty:

"Ježíš přišel do Galileje a hlásal Boží evangelium [dobré poselství] a říkal: 'Přišel čas a blíží se **Boží království**: činite pokání a **věřte evangeliu**'" (Marek 1:14, 15).

"Když uvěřili Filipovi, jak veřejně oznamoval **evangelium o Božím království** a **jméno Ježíše Krista**, byli **pokřtěni**, a to jak muži, tak ženy" (Skutky 8:12).

"Pavel jim předal svůj případ, svědčil o **Božím království** a snažil se je přesvědčit o **Ježíši**, dokazoval z Mojžíšova zákona a z proroků. To pokračovalo od časného rána až do večera, a někteří byli přesvědčeni tím, co řekl, zatímco ostatní pochybovali" (Skutky 28:23).

"Pavel tam žil dva roky na vlastní náklady a vítal všechny [Židy a pohany], kteří k němu přišli, veřejně oznamoval **Boží království** a učil je o Pánu Ježíši Kristu se vši smělostí a bez zábran" (Skutky 28:30, 31).

V každém systému znalostí existuje základní myšlenka pro uchopení – základní koncept, kolem kterého musí být organizovány všechny ostatní údaje. Tato ústřední, dominantní myšlenka určuje charakter předmětu jako celku a dává smysl každé jeho části. Hlavní pojetí, základní téze, se stává kritériem, kterým jsou posouzeny všechny podpůrné myšlenky. Co tedy je osou, kolem které se točí křesťanská víra?

Křesťanská víra k nám přichází z Bible jako soubor informací vyzývajících nás k odezvě a k činnosti. Zdrojem této informace je v samé podstatě Bůh sám předávající své poselství skrze proroky a učitele a svrchovaně ve svém hlavním představiteli, Ježíši Mesiáši, v Božím Synu.

Co je tedy **ústřední jádrovou koncepcí Ježíšova učení**? Co tvoří jádro jeho **poselství**? Která **jediná myšlenka** tvoří základ veškerého jeho kázání a učení? Která primární myšlenka musí být

uchopena a které musí **uvěřit** každý, kdo chce následovat Ježíše? Co Ježíš považoval za základní evangelium/zachraňující poselství?

Odpověď na tuto otázku může objevit každý, kdo má běžnou schopnost číst, v jakémkoli překladu Bible, a vážnou touhu zjistit, co Ježíš učil. Význam klíčové myšlenky křesťanství tak zapůsobil na pisatele Nového zákona, že ji znovu a znovu zdůrazňovali.

Svědectvím o mimořádném způsobu, jakým mohou být ztraceny základní pojmy, je to, že **Ježíšova hlavní myšlenka je velmi zřídka, pokud vůbec, představována veřejnosti v kázání evangelia ve 21. století.**

Stejně úžasné je i to, že vůdci organizovaného křesťanství přiznávají, že veřejně neoznamují jako evangelium to, co jako evangelium oznamoval Ježíš. Ohledně evangelia, jak je kázal Ježíš, je velmi často nápadné, že není přítomno v současných prezentacích toho, čemu se říká "evangelium".

Ústřední myšlenka křesťanství

Aniž bychom měli jakoukoli možnou obavu z rozporu, můžeme s naprostou jistotou tvrdit, že osa, kolem níž se točí Ježíšovo učení, je **EVANGELIUM O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ**. Duch křesťanství je soustředěn v tomto jednom pojmu. Je to vůdčí myšlenka Ježíše a Apoštolů. Je jádrem jejich sjednocujícího volání k veřejnosti.

Bylo pro nás uchováno s velkou pečlivostí na stránkách Bible, zvláště v záznamech o Ježíšově službě. Je evangeliem, které pochází od Jediného Boha Bible – "Božím evangeliem" (Marek 1:14).

V Bibli existuje jediné evangelium, dobrá zpráva o Božím plánu poskytnout vám nesmrtelnost (nezničitelný život, život navždy) a připravit vás na spravování světa na obnovené zemi s Ježíšem v nadcházejícím Království (Mat 5:5; Zjev 5:10; 2 Tim. 2:12; Zjev 2:26; 3:21; 5:10; 20:1-6; 22:5; Iz 32:1; 1 Kor 6:2; Mat 19:28; Luk 22:28-30). Je nazýváno **Boží evangelium** nebo evangelium o Božím království (viz Mar 1:14, 15). Všimněte si dále, jak Pavel vždy mluvil, stejně jako Ježíš, o "Božím evangeliu" (Řím 1:1; 15:16; 2Kor 11:7; 1Tes 2:2, 8, 9). Všichni apoštolové kázali stejné zachraňující evangelium jako Ježíš (viz 1 Pet 4:17).

Těchto 8 odkazů na Boží evangelium, od Ježíše, Pavla a Petra, dokazuje svědectví Nového zákona o jediném zachraňujícím evan-

gelii. Otevřete Bibli u Marka 1:14, 15. Zde je zahájena Ježíšova životní dráha kázáním **evangelia o Božím království**.

Procházel Galileou a přivolával své krajany k úplné změně myslí a životního stylu – k pokání – a k víře **v dobrou zprávu či v evangelium o BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ**. Tady musí začít veškerá pravá víra a veškeré pravé pokání. Příkaz "čiňte pokání a věřte evangeliu o Království" je Ježíšův první příkaz a shrnutí víry, které představil. Je jediné rozumné začít na počátku Ježíšovy služby a vyučovat víru, jak ji učil on.

Měli bychom si ihned zapamatovat, že "ten, kdo poslouchá Syna, má život, a ten, kdo neposlouchá Božího Syna, zůstává pod Božím hněvem" (Jan 3:36). Ježíš na nás tedy naléhá, abychom věřili tomu, co učil jako zachraňující evangelium. Naše reakce na Ježíšovo evangelium je kritériem soudu. Budeme souzeni podle svých slov (Jan 5:24; 12:44-50, Mar 8:35-38). Jsme nabádáni, abychom se podrobili jeho úvodnímu příkazu lidstvu: "Věřte evangeliu o Božím království" (Mar 1:14, 15). Evangelium o Království je milosrdné Boží poselství, které nám říká, co On od nás očekává. Musíme poslouchat toto evangelium (2 Tes 1:8; 1 Pet 4:17).

Přehlížeť evangelium o Království nás staví do odporu proti Bohu a Ježíši. Ježíš byl obzvlášť rozhořčen na ty, kteří tvrdili, že ho následují, ale nedbali jeho učení. "Proč mi říkáte Pane, a přesto nebudete dělat to, co říkám?" (Luk 6:46).

Všichni pisatelé evangelií zdůrazňují zásadní význam **evangelia o Království**. (Jan používá pro stejnou myšlenku jinou terminologii. Nazývá Království "věčný život" nebo "život budoucího věku"). První informace o Ježíšovi, které nám dal Lukáš, když se oznamuje narození Mesiáše, se týká **Božího království**: "**Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida a bude kralovat nad domem Jákoba navždy**" (Luk 1:32). Úplně poslední otázka, kterou položili Ježíšovi vycvičení učedníci svému pánovi, byla: "Nastal nyní čas, abys obnovil Království pro Izrael?" (Skutky 1:6).

Jak každý zbožný Žid dobře věděl, Gabrielův slib o úloze Ježíše v Božím plánu byl v prohlášení o **Mesiášově království**, v nadcházejícím Božím království, které mělo být zřízeno na zemi, se sídlem v Jeruzalémě – v Jeruzalémě očištěném od zlých lidí a smířeným s

Bohem a s Jeho Mesiášem Ježíšem (viz Iz 1:26 a mnoho pasáží ve starozákonních prorocích, např. Iz 2:1-5).

Ježíš sám nám dává jasnou definici základního účelu své služby. Informuje nás o základu celé své životní dráhy těmito slovy: "Musím hlásat dobrou zprávu o Božím království také ostatním městům. Proto jsem byl poslán" (Luk 4:43). "K tomu mne Bůh pověřil." "To je hnací silou mé křesťanské mise ve světě." Tento text nám zpřístupňuje mysl Ježíše a poskytuje klíč k celé křesťanské víře, která musí být založena na jeho učení.

Ježíš nám v tomto verši sděluje celý důvod své služby. Slyšeli jste často tento citát? Věděli jste, že Lukáš 4:43 poskytuje jednu z nejzákladnějších pravd křesťanské víry?

Lukáš ihned dále sděluje, že Ježíš kázal "**poselství**" nebo "**slovo**" (Luk 5:1; Mar 2:2; Sk 8:4, 5, 12). To je biblická zkratka pro **křesťanské poselství spásy**. V Novém zákoně se objevuje jako "poselství o Království" (Mat 13:19), "**Boží slovo**" (Luk 8:11) nebo prostě "**slovo**" (Mar 4:14) a další fráze se stejným významem. Může být nazýváno jen "**evangelium**" nebo "**toto evangelium o Království**" (Mat 24:14; Mat 4:23; 9:35; Mar 13:10). Musíme pochopit *toto* poselství a věřit mu, ne jinému, abychom se mohli pustit do procesu stát se křesťanským věřícím. Nic nemůže být pro naše duchovní blaho důležitější než získat pochopení tohoto poselství. Je to jedno poselství a jen jediné poselství – **dobrá zpráva (evangelium) o Božím království**. Lukáš 4:43; 5:1 pokládá rovnítko mezi poselství o království a "**Boží poselství (slovo)**".¹

Šíření tohoto poselství evangelia bylo pro Ježíše a učedníky, kteří se rozhodli mu pomáhat, svrchovaně důležité. Bezpochyby to bylo poselství dobré zprávy o Božím království, které kázali všude: "Procházel celou Galileou a učil v jejich synagogách, hlásaje dobrou zprávu [evangelium] o **Božím království**" (Mat 4:23; 9:35). Ma-

¹ Další podrobnosti o různých novozákonních jménech pro jediné evangelium o Království naleznete v Příloze 1. Moje kniha *The Coming Kingdom of the Messiah: A Solution to the Riddle of the New Testament* (Mesiášovo nadcházející království: Řešení hádanky Nového zákona) je k dispozici na adrese 800-347-4261. Pozn. překl.: český překlad je k dispozici u mne.

touš opakuje tento souhrnný popis toho, co Ježíš dělal. Později Ježíš "vyslal je [dvanáct], aby hlásali **Boží království**" (Luk 9:2).

Ježíš definoval konečný účel života pro své následovníky: pát-rání po Božím království. Dává pokyn svým následovníkům: "Hle-dejte *nejprve* **Boží království** ..." (Mat 6:33). Stejný předmět ovlá-dal rozhovor mezi Ježíšem a učedníky po jeho smrti a vzkříšení. Téměř šest týdnů s nimi mluvil o **Božím království** (Skutky 1:3). Křesťanství, jak je učil Ježíš, je o Božím království a o Ježíši jako Králi tohoto nadcházejícího Království. Výzvou pro vás je připra-vovat se na vstup do tohoto Království, až v budoucnu přijde. Není divu, že Ježíš vyzýval věřící, aby se modlili "Přijď Tvé království" (Mat 6:10).

Informace nezbytné pro potenciálního věřícího

Lukáš nám říká o informacích požadovaných na potenciálních konvertitech, než by mohli být pokřtěni do křesťanské víry. Jeho prohlášení se přednáší jako rané vyznání víry: "**Když uvěřili Fili-povi, jak veřejně oznamoval evangelium o Božím království a jméno Ježíše Krista, byli pokřtěni, jak muži, tak ženy**" (Skutky 8:12).

Ježíš slíbil svým učedníkům nejvyšší odměnu. Měli pomáhat při řízení nového světa nebo nového věku nadcházejícího Království: "Přiděluji vám [doslovně sjednávám s vámi] Království jako můj Otec mi přidělil [smluvně] Království a budete sedět na trůnech, abyste vládli dvanácti kmenům Izraele" (viz Mat 19:28; Luk 22:28-30). Není proto divu, že Pavel, který věrně následoval Ježíše, mohl shrnout celou svoji službu tím, že ji nazval kázáním **evangelia o Království** (Skutky 20:25), které o jeden verš výše nazval "evange-liem o Boží milosti".

Lukáš si přeje, abychom nikdy nezapomněli, co Apoštolové vždy hlásali jako evangelium. Informuje nás o tom, že Pavel kázal **Boží království** tři měsíce v Korintu (Skutky 19:8). Aby nezůstal žádný prostor pro pochybnosti nebo nedorozumění, končí své druhé po-jednání, knihu Skutků, popisem Pavlovy činnosti v Římě: Během dvou let kázal **dobrou zprávu o Božím království a o věcech týkajících se Ježíšova jména** (Skutky 28:23, 31). Toto bylo posel-ství evangelia spásy, které adresoval jak Židům, tak pohanům

(Skutky 28:23, 31). Ježíš přikázal jediné evangelium pro všechny národy až do svého návratu (Mat 28:19, 20).

Je to evangelium o Království, které musí být neustále kázáno po celém světě, dokud se Ježíš nevrátí na konci věku: **"Toto evangelium o Království bude kázáno na celém světě ... a pak přijde konec"** (Mat 24:14). S tímto svědectvím, které máme před sebou – a je toho mnohem víc – můžeme říci, že nikdo, kdo poctivě hledá biblickou pravdu, nemůže minout ocenění hlavní myšlenky křesťanského poselství spásy. **Boží království** je nepochybně srdcem a jádrem kázání spásy Ježíšem a Apoštoly, základní myšlenkou, kolem níž se točí právě křesťanství.

Srovnání s tradičním kázáním

Biblické křesťanství je založeno, jak jsme viděli, na poselství o **Božím království a o Mesiáši Ježíšovi, Králi tohoto Království**. Pokud se však informujeme o různých současných církevních denominacích, brzy zjistíme, že Boží království je jedním z nejméně známých témat v jejich kázání. Slovo "evangelium o Království" je téměř úplně nepřítomné v současných prezentacích evangelia. Místo toho slyšíte mnoho hovoru o vágním "nebi, když zemřeme". Jeden populární kazatel říká, že křesťané budou "ležet v nebi duhy", "připravovat nebeské pokrmy" nebo "pečovat o nebeské zahrady." Ale takový jazyk nemá vůbec žádný základ v Bibli. Ježíš nikde neslíbil "nebe" jako budoucí odměnu věřících. Neustále zval své učedníky, aby se připravovali "vstoupit do Božího království" nebo je "zdědit". Chce, aby jeho následovníci zdědili zemi (Mat 5:5) a vládli s ním na zemi, až se vrátí (Zjev 5:10).¹

Následující slova bývalé hlavy anglikánské církve poukazují na dlouhodobou a mimořádnou nepřítomnost Ježíšova ústředního poselství! Zjevně církve nehlásaly stejné poselství jako Ježíš a Apoštolové. Zvažte tato slova významného církevního vůdce: Každá generace nachází v evangeliu něco, co má pro ni zvláštní význam a zdá se, že to bylo přehlédnuto v předchozím věku nebo

¹ Slovo "soudit", které se objevuje v mnoha verzích, je správně přeloženo "řídit", "spravovat" nebo "vládnout". Srv. "soudit" v knize Soudců. Soudci byli vládci. Všimněte si také skutečnosti, že králové "soudí" (Ž 2:10, 1 Mak 9:73 atd.). Mnoho moderních komentářů uznává skutečnost, že "soudit" v Mat 19:28, Luk 22:30 znamená spravovat.

někdy ve všech předchozích dobách církve. Velký objev věku, v němž žijeme, je nesmírná význačnost dávána evangeliu o **Božím království**. Pro nás je zcela mimořádné, že **tak málo figuruje v teologii a náboženských spisech téměř celého období křesťanských dějin**. Jistě v synoptických evangeliích [Matouše, Marka a Lukáše] má význam, který by sotva mohl být zvětšen.¹

Tento vůdčí učenec anglikánské církve souhlasí s námi, že evangelium o Království má "význam, který by sotva mohl být zvětšen" v novozákonních zprávách o Ježíšově službě. Zároveň si uvědomuje, že evangelium o Království je sotva patrné v "teologii a náboženských spisech téměř celého období křesťanských dějin".

To shledává "zcela mimořádným" stejně jako my. To by mělo být důvodem pro naléhavé znepokojení mezi věřícími. Doufáme, že účinek těchto udivujících skutečností nebude propásnut. Zatímco církve pokračovaly v činnosti během uplynulých skoro 2000 let od doby Ježíše, existuje křiklavý rozdíl mezi tím, co učil Ježíš a čemu byly učeny církve. To nemá co dělat s otázkami druhotného významu. Faktor, který chyběl v kázání a v učení, není nic jiného než srdce a střed všeho, co Ježíš učil – **poselství evangelia o Božím království**.

Svědectví současných badatelů

Neexistuje žádný prostor pro nesouhlas s tím, že Boží království bylo předmětem Ježíšova celého poselství a poslání. "V jednom středu existuje silná shoda názorů ... Konsensus může být shrnut takto: Hlavním tématem Ježíšova kázání a života bylo Boží království"². Tento autor však poukazuje na to, že v poselství kázaném církví od těch apoštolských dob "Boží království **nezaujímal**o **ústřední místo**".³

Další významná jména potvrdí absolutně ústřední význam poselství o Království v Ježíšově učení: "Tento termín [Boží království] je středem jeho veřejného oznamování."⁴

¹ William Temple, bývalý arcibiskup z Canterbury, v *Personal Religion and the Life of Fellowship* (*Osobní náboženství a život společenství*), 1929, str. 69, přidán důraz.

² Thomas H. Groome, *Christian Religious Education*, 1980, str. 39.

³ *Ibid.*, str. 42.

⁴ Hans Küng, *On Being a Christian*, str. 214.

Nejjistější historický údaj o Ježíšově životě je, že pojmem, který dominoval jeho kázání, skutečností, která dodávala smysluplnost všem jeho činnostem, bylo "Boží království". Tato skutečnost a její důsledky mají zásadní význam. To nám poskytuje dva podstatné klíče k pochopení Ježíše. Za prvé, Ježíš není ústředním ohniskem svého vlastního vyučování; tato skutečnost je běžně uznávána. Jak říká Karl Rahner, "Ježíš kázal království Boží, ne sám sebe."¹ [Ježíš si však dělal pro sebe výlučné nároky.]

Jiná prominentní svědectví podpírají naši tezi: "Celé Ježíšovo poselství se zaměřuje na Boží království."²

"Obecně se připouští, že ústředním bodem Ježíšova poselství bylo vnikání Božího království."³

Na přelomu minulého století A. Robinson, DD, přednášející Bampton Lectures on the Kingdom of God (*Bamptonské přednášky o Božím království*), tvrdil: "Není možné pochybovat o tom, že v učení našeho Pána je Boží království reprezentativní a všeobjímající shrnutí jeho osobitého poslání ... Po celou dobu je jeho poselství dobrou zprávou o Království."⁴

Co se stalo s poselstvím Ježíšova evangelia?

Je velice poučné si všimnout, že vůdčí spisovatel o evangelizaci v naší době upřímně přiznává, že Boží království v moderním kázání okatě chybí: "Kolik jste toho zde slyšeli o Božím království? Nic moc. Není to náš jazyk. Ale bylo Ježíšovým hlavním zájmem."⁵ Toto prohlášení pochází od prominentního evangelisty poté, co se zúčastnil Lausanne International Conference on World Evangelization v roce 1974.

Stejně pozoruhodné je i toto přiznání významného mluvčího hnutí pro růst církve: Moderní vzdělanost je zcela jednomyslná v názoru, že Boží království bylo Ježíšovým ústředním poselstvím.

Pokud je to pravda a já neznám důvod proč to brát v pochybnost, nemůžu si pomoci, abych se nahlas nedivil, proč jsem o něm

¹ Jon Sobrino, S.J., *Christology at the Crossroads*, 1976, str. 41.

² Norman Perrin, *The Language of the Kingdom*, str. 1.

³ Reginald Fuller, *Essays on the Love Commandment*, str. 51.

⁴ *Regnum Dei*, 1901, str. 8, 9.

⁵ Citováno Tomem Sinem, *The Mustard Seed Conspiracy*, str. 102, 103.

neslyšel víc během asi třiceti let, kdy jsem byl křesťanem. Určitě jsem o něm četl dost v Bibli.

Matouš se zmiňuje o Království 52krát, Marek 19krát, Lukáš 44krát a Jan 4krát. Ale upřímně si nemohu vzpomenout na nějakého pastora, pod jehož službou jsem byl, že by přednášel kázání o Božím království. Když se šťourám v kartotéce mých vlastních kázání, uvědomuji si, že jsem o něm nikdy sám nekázal. Kde bylo Království?

Ještě jednou, doufáme, že ničivé důsledky těchto tvrzení nebudou přehlíženy. Michael Green si všímá nepřítomnosti jazyka Božího království mezi předními evangelisty. Peter Wagner nekázal o Božím království.

Ježíš však vždy kázal o Božím království (Mat 4:17; 4:23; 9:35; 24:14; Luk 4:43; 16:16). Ježíšova služba pokračovala po jeho vzkříšení prostřednictvím Apoštolů, kteří vždy hlásali totéž evangelium o Království (Skutky 8:12; 14:22; 19:8; 20:25; 28:23; 31; 2Tim 4:1, 2).

Jiný dobře známý teolog pozoruje: Během uplynulých šestnácti let se mohu upamatovat pouze na dvě příležitosti, při kterých jsem slyšel kázání specificky věnovaná tématu Božího království ... Toto ticho považuji za spíše překvapivé, protože je všeobecně odsouhlaseno novozákonními vědci, že ústředním tématem evangelií a Ježíšova učení bylo Boží království ... Tato fráze byla používána Ježíšem více než kterákoli jiná ... Člověk by očekával, že moderní kazatel, který se pokouší přinést Ježíšovo sdělení svému sboru, by měl mnoho co říci o tomto tématu. Ve skutečnosti byla moje zkušenost opačná a slyšel jsem o něm zřídka.¹

Ale jak může být Kristus vůbec kázán, pokud jeho evangelium není sdělováno potenciálním konvertitům? Nepřichází "víra ze slyšení a **slyšení skrze poselství Mesiáše**" (Řím 10:17)? Na všech stranách je dohodnuto, že Ježíšův nejvyšší záměr se týkal Božího království. Zároveň ti, kteří prohlašují, že rozšiřují evangelium, jaké kázal Ježíš, neříkají o Království téměř nic!

¹ Dr. I. Howard Marwill, "Preaching the Kingdom of God," *Expository Times*, Oct., 1977, str. 13.

Elizabeth Achtemeier píše: Jedno z ústředních poselství Nového zákona, které nyní jen zřídka slyší průměrný věřící, je hlásání příchodu Božího království v osobě Ježíše Krista. Ten příchod byl slibován v každém významném teologickém celku

Starého zákona ... Proroci slíbili na druhé straně rozsudku o vyhnání nový věk Království, s novým exodem (Iz 52:11-12) a putováním pouští (Iz 48:20-21) do obnovené zaslíbené země (Iz 34:25-31), kde Izrael bude bydlet ve věrnosti a v bezpečí, v novém smluvním vztahu se svým Bohem (Jer 31:31-34) a jeho záře bude přitahovat všechny národy do jeho společenství (Iz 60:1-3; 56:6-8). Izrael předvídal nadcházející království a znal jeho předzvěst ve svém uctívání (Ž 47, 96-99). Skrz naskrz se většina stránek Starého zákona napíná vpřed směrem k jeho příchodu.¹

Poslední příklad pomůže posílit naše tvrzení, že evangelium Božího království nemá pro moderní kazatele nic podobného obsáhlému významu, jaký mělo pro Ježíše. V úvodníku časopisu *Missiology* říká Arthur F. Glasser: Dovolte mi otázku: Kdy jste naposledy slyšeli kázání o Božím království? Upřímně, těžko bych si vybavil, že jsem vůbec slyšel solidní výklad tohoto tématu. Jak uvedeme v soulad toto mlčení se široce přijímaným faktem, že Boží království ovládalo myšlení a službu našeho Pána? Moje zkušenost není neobvyklá. Prověřoval jsem si to se svými kolegy. Ochotně souhlasí ovšem, že často slyšeli kázání o drobnostech z Ježíšových podobností.

Ale pokud jde o solidní kázání o povaze Božího království, jak je učil Ježíš – po uvážení začali vyjadřovat překvapení, že je vzácný pastor, který se obtěžuje s tímto tématem.²

Ztráta evangelia, jak je kázal Ježíš

Výše uvedené skutečnosti vedou k jednoduchému závěru. Ježíš a Apoštolové učinili Boží království hlavním tématem veškerého svého učení. Provolávali evangelium o Božím království všude. Poselství dobré zprávy o spasení sestávalo z informací o Božím království. Obecně řečeno, církve, které si říkají křesťanské, přiznávají, že o království toho nikdy moc neříkali. Moderní kazatelé

¹ Preaching as Theology and Art, str. 41, 42.

² *Missiology*, duben, 1980, str. 134.

je nekáží. Současní evangelisté doznávají, že království není součástí evangelizační agendy. To lze snadno prokázat také poukázáním na nepřítomnost slova "království" v traktátech propagujících to, co se nazývá evangelium. Usuzujeme tedy, že existuje křiklavá ztráta obsahu evangelia, pokud porovnáme křesťanství Ježíše a Apoštolů s tím, co bylo nazýváno křesťanstvím již asi 1900 let.

V celé biblické zprávě o kázání Ježíše a Apoštolů nacházíme zřetelný záznam, že Boží království, slavnostně uvedené Ježíšem jako Králem tohoto Království, je hlavní představou křesťanství. Není a nikdy nebylo hlavní představou tradičního křesťanství. Musí následovat, tvrdíme, že křesťanství Ježíše a Apoštolů a křesťanství tradiční se podstatně liší v této důležité otázce vymezení obsahu evangelia.

Shrnutí biblických skutečností

Můžeme si uvědomit obrovský význam Božího království v biblickém křesťanství ocitováním některých z mnoha veršů, v nichž o něm Ježíš mluvil. **(Pojem "nebeské Království", který používá pouze Matouš, je přesným ekvivalentem "Božího království". Jsou vzájemně zaměnitelnými pojmy.)**: Mat 4:23: "Pak Ježíš cestoval po celé Galileji, učil v jejich synagogách a hlásal evangelium o Království." Mat 8:11, 12: "A já vám říkám, že mnozí přijdou z východu a ze západu a usadí se s Abrahamem, Izákem a Jakobem v nebeském Království, zatímco přirození dědicové království budou vyhnáni do temnoty venku. Tam budou plakat a skřípat zuby." Mat 9:35: "Ježíš procházel všemi městy a vesnicemi, učil v jejich synagogách a hlásal evangelium o Království." Mat 13:10: "Vám [učedníci] je dopřáno znát tajemství nebeského Království; jim ne." Mat 13:19: "Když člověk slyší poselství o Království..." Mat 6:33: "Hledejte nejprve Boží království a spravedlnost." Mat 13:41: "Syn člověka pošle své anděly, aby shromáždili z jeho Království všechny příčiny hříchu a všechny, kteří porušují jeho zákony; a budou uvrženi do ohnivé pece." Mat 13:43: "Pak spravedliví budou svítit jako slunce v Království jejich Otce. Slyšte všichni, kdo máte uši." Mat 6:9, 10: "Tímto způsobem se tedy modlete: 'Přijď Tvé království.'" Mat 19:24: "Je snadnější, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby bohatý člověk vstoupil do Božího království. Mat 20:21: "Přikaz", odpověděla, "aby tito moji dva synové mohli sedět jeden

po tvé pravici a jeden po tvé levici v tvém Království." Mat 26:29: "Říkám vám, že už nikdy nebudu pít ovoce vinné révy až do dne, kdy s vámi budu pít nové víno v Království mého Otce." Mat 24:14: "Toto evangelium o Království bude hlášáno po celém světě na svědectví národům; a pak přijde konec." Luk 4:43: "Musím hlásat evangelium o Božím království také i ostatním městům, protože za tím účelem jsem byl poslán." Luk 8:1: "Krátko poté navštívil město za městem a vesnici za vesnicí a hlásal poselství evangelia o Božím království." Luk 9:2: "Vyslal je hlásat Boží království a léčit nemocné." Luk 9:11: "A přijímav je laskavě, mluvil s nimi o Božím království." Luk 9:60: "'Nechte mrtvé', řekl Ježíš, 'pohřbívat své mrtvé; ale ty běž a oznamuj široko daleko Boží království.'" Luk 12:32: "Neboj se, malé stádo: vašemu Otci působí potěšení dát vám Království." Luk 21:31: "Tak také až uvidíte, že se tyto události dějí [události doprovázející návrat Ježíše k zemi], můžete si být jisti, že Boží království se chystá přijít." Luk 22:28-30: "Vy však jste zůstali se mnou v mých zkouškách; a uzavírám s vámi smlouvu, jako můj Otec uzavřel smlouvu se mnou, o Království, abyste jedli a pili u mého stolu v mém Království a seděli na trůnech a vládli dvanácti kmenům Izraele."

Tyto citace stačí k zdůraznění skutečnosti, že Boží království je skutečně hlavním zaměřením Ježíšovy služby a poslání. Království je nepřekonatelné ve své důležitosti. Je rozhodující pro smysl křesťanství, klíč, který odemyká učení Nového zákona.

Ježíš slavnostně otevřel svou službu v Galileji tím, že vyzval veřejnost, aby "činila pokání a věřila dobré zprávě o Božím království" (Mar 1:14, 15). Tímto rozléhajícím se příkazem vzkříšený Ježíš nadále mluví k mužům a ženám všude. Výzva je dnes stejně naléhavá, jako když byla poprvé vydána Ježíšem: Proměňte svou mysl a svůj život a věřte v dobré poselství o spáse, v poselství o Božím království, které Ježíš a Apoštolové vždy hlásali.

V naší příští lekci budeme zkoumat význam klíčové fráze "Boží království." To objasní základ naší víry v Boha a v Ježíše. Pro tuto chvíli zveme čtenáře, aby se odevzdali evangeliu, jak je kázal Ježíš, a pátrání po pochopení Ježíšova klíčového pojmu. Oznamoval Boží program nesmrtelnosti tím, že zval každého všude, aby věřil evan-

geliiu o Království a podrobil se mu. Bůh chce, aby každý byl spasen a dospěl k poznání Pravdy (pravého evangelia) (1 Tim 2:4).

"Boží království je křesťanskou odpovědí na nejdůležitější otázku, kterou musí člověk řešit, na otázku po smyslu své existence."¹

Lekce 2:

Věřit poselství evangelia o Království

Hlavní texty:

"Nebeský Bůh založí **Království**, které nikdy nebude zničeno ... Rozbije na kusy se a pohltí všechna tato [předchozí] království a bude stát navždy" (Dan 2:44).

"Na milosrdenství bude založen trůn a on [Mesiáš] bude na něm sedět ve svatostánku Davidově, bude soudit a usilovat o právo" (Iz 16:5).

"Tehdy budou nazývat **Jeruzalém trůnem Pána** a všechny národy budou shromážděny k němu, do Jeruzaléma, kvůli jménu Pána; ani nebudou chodit podle tvrdohlavosti svého zlého srdce" (Jer 3:17).

"Tehdy bude svrchovanost, nadvláda a velikost **všech království pod celým nebem** dána lidu svatých Nejvyššího. Jejich království bude věčným královstvím a všechna panství jim budou sloužit a je poslouchat" (Dan 7:27).

"Hle, přicházejí dny," praví Pán, "kdy vyzvednu pro Davida spravedlivou větev [Mesiáše] a on **bude vládnout jako král** a bude jednat prozřavě a bude vykonávat právo a spravedlnost v zemi. Během jeho dnů bude Juda spasen a Izrael bude bydlet bezpečně. A bude nazýván tímto jménem: 'Pán je naše spravedlnost'" (Jer 23:5, 6).

Když se Ježíš pustil do své intenzivní evangelizační kampaně v Galileji kolem roku 27 n.l., vyzval své publikum, aby "činili pokání a věřili evangeliiu o Božím království" (viz Mar 1:14, 15). Jeho vyzývání k radikální změně srdce bylo založeno na tom, že Bůh jednoho dne uvede světové Království slíbené Danielelem a všemi pro-

¹ A. Robertson, *Regnum Dei*, Bampton Lectures, 1901, str. VII.

roky – Království příslibené Davidovým potomkům (2 Sam 7). Inteligentní víra v tento **slib Království** má být prvním krokem učedníka. Musíme být připraveni na Království, připraveni do něj vstoupit, až přijde.

Povaha Ježíšovy činnosti nebyla taková, že bychom ji dnes nazývali kázání. Byl to přednes posla konajícího veřejné oznámení jménem jediného Boha Izraele. Údernost poselství byla v tom, že každý jedinec by měl provést radikální přeměrování svého života ve světle jistoty blížícího se Božího království. Toto bylo a stále je podstatou křesťanského evangelia. Jak to může být jinak, když je to poselství evangelia přicházejícího ze rtů samotného Krista? Křesťanství je založeno na Kristově učení. Je založeno na velkém pověření v Matoušovi 28:19, 20, kde Ježíš poučil své následovníky, aby vzali jeho evangelium všem národům a ve vodě křtili obrácené. To, co Ježíš vyžaduje, je věřit v Boží velký program Království a stát se součástí "týmu" spolupracovníků, kteří ho oznamují všude, kde mohou.

Být součástí programu Království, a to plně až přijde, znamená, že pevně *věříme* v to, že Bůh uvede Království, až se Ježíš vrátí.

Je věcí zdravého rozumu rozpoznat, že používáním pojmu "**Boží království**" by Ježíš v myslích svých posluchačů vzbuzoval myšlenky na božskou celosvětovou **vládu na zemi** s jejím **hlavním městem v Jeruzalémě**. Právě to jistě znamenalo Boží království pro jeho současníky. Spisy proroků, které Ježíš jako Žid uznával za božsky autorizovaná Boží slova, jednomyslně slibovaly příchod nové **éry světového míru a prosperity**. Danielova kniha je typická. Hovořila o čase přicházejícím, kdy "svrchovanost a královský majestát a nádhera všech království pod nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího" (Dan 7:27, Jeruzalémská Bible). Tato **ideální vláda**, nebo **Království**, nebo **říše** bude vládnout navždy na zemi. Boží lid bude vítězný na obnovené zemi. Mír se rozšíří napříč planetou.

Je skutečností, že termín "Boží království" jednoznačně odkazuje nejprve na božskou světovou vládu na zemi, která má být zavedena, jak všichni proroci předpovídali, nadpřirozenými otřesy. Očekávání **nového řádu na zemi** bylo národní nadějí Izraele v době, kdy Ježíš začal kázat. Že tomu tak bylo, lze prokázat zkoumáním

spisů proroků, jakož i literatury, která následovala po uzavření kanonu Starého zákona. Oznámení příchodu Království tedy znamenalo jak hrozbu tak slib. Těm, kteří reagovali na toto poselství vírou a novým uspořádáním svého života, bylo slibem na získání místa ve slávě budoucí Božské vlády. Ostatním by Království hrozilo zničením, protože Bůh vykonal rozsudek nad každým, kdo nebyl hoden vstupu do Království, když přišlo. Toto téma ovládá celý Nový zákon. Ježíš slíbil dva úděly: vstup do království pro ty, kteří poslouchají Ježíše, a zkázu pro ty, kteří odmítnou jeho poselství evangelia o Království. Toto téma je základem celého Nového zákona od Matouše až po Zjevení.

Ježíšovo křesťanství není míněno tak, aby zastaralo poté, co opustí zemi! Jeho nevlastní bratr Juda naléhal na lidi dokonce na konci prvního století, že by měli naléhavě "zápasit o víru, jež byla jednou provždy předána Božímu svatému lidu" (Juda 3).

Překážky pro víru v evangelium

Spojení Božího království s velkolepým božským zásahem vedoucím k ustavení nového světového řádu se prokázalo být překážkou pro většinu teologie posledních 1600 let. Byly použity různé metody, aby odstranily z Ježíšova učení tyto ústřední představy Božího království jako skutečné vlády, která je nařízena našemu světu. Nicméně vize proroků, kterou Ježíš přišel potvrdit (Řím 15:8), je neklamně jasná. A v Novém zákoně existuje spousta důkazů, které ukazují, že Ježíš sdílel se svými současníky nadějí na skutečné "vnější", a "pevné" Království, v němž se on a jeho následovníci budou těšit z postavení autority. Co by například mohlo být výslovnější než Spasitelův slib věrným křesťanům: Těm, kteří se prokáží vítězní a pracují stále pro mě až do konce, dám autoritu nad pohany takovou, jaká mně samému byla dána mým Otcem, panovat nad nimi železným žezlem a roztříštit je jako hrnčířské zboží... Těm, kteří se prokáží vítězní, dovolím podělit se o můj trůn, stejně jako já sám jsem zvítězil a zaujal své místo se svým Otcem na Jeho trůnu (Zjev. 2:26; 3:21, Jeruzalémská Bible).

Tato ujištění byla dána Církvi jako "poselství Božího Syna, věrného a pravdivého svědka" (Zjev 2:18; 3:14). (Pravý svědek znamená věrného kazatele evangelia.) Postupují přímo od Ježíše k jeho Církvi. Jak je dobře známo, přesně odrážejí židovskou (a novozá-

konní křesťanskou) naději na světovou nadvládu pod zaslíbeným Mesiášem a jeho věrným lidem, jak předpověděl Daniel. Ve stejné knize Zjevení nacházíme andělský chór zpívající o divech Božího plánu. Jejich hymnus je ke chvále Mesiáše, vykonavatele božského plánu: Jsi hoden vzít svitek a rozlomit jeho pečeti, protože jsi byl obětován a svou krví sis koupil pro Boha lidi každé rasy, jazyka, lidu a národa a udělal z nich královskou linii a kněze, aby sloužili našemu Bohu a řídili svět (Zjev 5:9, 10, Jeruzalémská Bible).

Tendence chtít tato jasná tvrzení zbořit a poskytnout jim menší "nepřístojnost" je rozšířená, ale musí být vědomě překonána. Proto, aby udělali Ježíše více "náboženským" a méně politickým, se mnozí pokoušeli myslet pouze na přítomné "panování" církve nebo na "panování" Krista "v srdci", ale to zjevně tyto texty o Království neříkají. Panství slíbené věřícímu bude uděleno teprve **poté, co se stal vítězným skrze zkoušky současného života**. Bude se podílet na Království s Ježíšem při (budoucím) **vzkříšení**, stejně jako Ježíš získal své postavení autority na Otcově trůnu až po svém vzkříšení. Ježíš také musel podstoupit zkoušku a soužení předtím, než ho Bůh schválil jako budoucího světového guvernéra.

Komentátoři se u těchto pasáží často pokoušejí držet takové sliby dál od těla. Jak se zdá, chtějí se distancovat od něčeho tak "židovského", dokonce někdy dávají těmto biblickým textům nálepku "nekřesťanské" nebo "surové". To by znamenalo, že Ježíš byl nekřesťanským a že byl nemesiášským Mesiášem!

Dalším způsobem, jak se tomuto nepohodlnému materiálu vyhnout, je zatřídit ho jako "apokalyptickou"¹ literaturu, jako kdyby takové zařazení mohlo být méně urážlivé! Je to vskutku křesťanský apokalyptické, přicházející k nám jako Zjevení (Apokalypsa), které Kristu udělil Bůh (Zjev 1:1). To ovšem neznamená, že je to nějak méně odrazem Ježíšovy mysli než kterýkoli jiný jeho výrok zaznamenaný v Novém zákoně. Pokud se nějaký slib "moci nad národy" zdá být příliš politický, může to být proto, že povaha Božího království nebyla pochopena. To, co je politické, není tedy nutně neduchovní. Nic nemůže být větším duchovním požehnáním než mít

¹ Popisující katastrofický božský zásah, uvádějící novou éru a novou vládu na zemi.

Ježíše jako Krále Božího království fungujícího v Jeruzalémě a po celém světě.

Hluboce zažrané myšlenkové návyky nás dlouho nutily myslet, že věci "duchovní" jsou trvale odloučeny od skutečných politických struktur fungujících na zemi. Takové myšlení je výsledkem staletí řeckého, platónského myšlení. Ježíš nebyl platonik a Pavel varoval před extrémními nebezpečími filozofie (Kol 2:8).

Hebrejský pohled, který sdílel Ježíš, však neúčinkuje v těchto dualistických podmínkách. A proto ani my nesmíme, pokud chceme být v souladu s historickým a vzkříšeným Ježíšem. Pokud se snažíme "spiritualizovat" nebo alegorizovat jasné výroky Bible o budoucnosti, jednoduše rozmazáváme jasné informace a dáváme jim jakýkoli význam, jaký nás uspokojí. To je opak sledování myslí a vůlí Boha a Ježíše. Nemůžeme riskovat vynalézání svého křesťanství v pojmech, které se nám zdají být duchovně nebo politicky "korektní".

Ježíš předtím při Poslední večeři mluvil o svém úmyslu sdílet panství se svými učedníky. Ujišťoval je čestným místem státních ministrů v nové vládě. To ve skutečnosti bylo podstatným bodem Nové smlouvy: "Vy jste ti, kteří jste stáli při mně v mých zkouškách; a stejně jako můj Otec uzavřel se mnou smlouvu o Království, uzavírám s vámi smlouvu, abyste jedli a pili se mnou v mém Království a seděli na trůnech vládnoucí¹ dvanácti kmenům Izraele" (Luk 22:28-30). Přesně stejná politická odměna byla slíbena Apoštolům při dřívější příležitosti se zvláštní poznámkou ohledně doby, kdy mesiášská vláda přijde k moci: "A Ježíš jim řekl: 'Skutečně, říkám vám, že vy, kteří jste mě následovali, v Novém světě, až Syn člověka usedne na svůj slavný trůn, také usednete na dvanácti trůnech, vládnoucí dvanácti kmenům Izraele'" (Mat 19:28).

Během staletí byly postaveny ohromné bariéry proti tomu, aby chom pochopili základní pojetí, které nám Ježíš uvedl ve **své "dobré zprávě (evangelii) o Božím království"**. Odstraněním Království z jeho biblického kontextu bylo možné je "přehodnotit" (rafinovaný způsob, jak opustit původní význam!) a nahradit je vlast-

¹ Slovo "soudit" v této souvislosti znamená "spravovat" nebo "řídit". Všimněte si, že v hebrejském myšlení králové byli "soudci", tj. vládci.

ním přijatelnějším "královstvím v srdcích lidí". Tak nová verze Ježíšova evangelia nahradila jeho původní

poselství. Ježíšovo jméno bylo přidáno k našim "dobrým způsobům", zatímco dobrá zpráva o mesiášském Království, chápáná tak, jak ji Ježíš mnil, byla návštěvníky bohoslužeb a kazateli často odhozena. Toto, tragicky, byla historie vývoje ústřední křesťanské myšlenky – **"evangelia o Království a věci týkajících se Ježíše"** (Skutky 8:12; 28:23, 31). Z úcty k Ježíši, jako Božímu Mesiáši, a v poslušnosti jeho původní výzvy věřit **dobré zprávě o Království** (Mar 1:14, 15) musíme trvat na vymezení Království v souladu s jeho biblickým prostředím. Může inteligentní odpověď na evangelium znamenat něco menšího?

Pozadí Božího království

Oznámení, že Boží království je "nablízku" (Mar 1:14) a že lidé by měli reagovat vírou v dobrou zprávu o Království (Mar 1:15), vyzývalo Ježíšovy posluchače, aby pochopily, že jejich národní naděje měly být uskutečněny. Ježíš neříkal, kdy přijde Boží království. Oznámení o tom, že bylo "nablízku" znamenalo stejně, jako to už dávno předtím znamenalo ve stejných slovech používaných proroky, že mluví o Pánově dnu, že by se lidé měli připravit na jeho příchod s největší naléhavostí. Koneckonců někdo z nás by mohl zemřít před příchodem Království. V další druhé vteřině (pro nás) poté, co usneme ve smrti, budeme čelit budoucímu Království. Když jsme mrtví, nemáme žádné poznání o čemkoli (Kaz 9:5, 10), včetně času. Probudíme se ze spánku smrti v době budoucího vzkříšení (Dan 12:2; 1 Kor 15:23).

Koncept Božího království měl bohatou historii v zaznamenaných sděleních proroků Izraele, o jejichž díle Ježíš výslovně řekl, že je nepřišel zničit (Mat 5:17). Oznámení Království Ježíšem by upozornilo na jisté naplnění těchto předpovědí: Ustavení božské vlády na zemi pod vedením ideálního Krále Izraele, Mesiáše.

O tom, že se Izrael těšil na éru světového míru pod vládou Mesiáše, nelze rozumně pochybovat. Fakt je dokumentován ve stovkách standardních díl o Bibli a o historii židovského náboženství. Expert na literaturu proroků uvádí, co je jasné každému, kdo četl jejich spisy: Po mnoho staletí věřili Židé, že někdy v nedaleké budoucnosti se jejich Bůh, stvořitel vesmíru, sám projeví a oslaví své Jmé-

no a svůj lid Izrael před očima celého lidstva. To je základní podstatou mesiášské naděje. Vzhledem k této naději lze vyjádřit postoje raných křesťanů takto: Jejich mysl byla vždy plná pocitu očekávání, pocitu nastávající změny ohromného významu, při které Ježíš obsadí ústřední a viditelné postavení ve způsobilosti Mesiáše, a oni, jako jím zvolení učedníci, se budou podílet na jeho slávě.¹ Netřeba dodávat, že naděje křesťanů směřovaly k návratu Ježíše v moci a slávě, aby slavnostně uvedl velkou éru svého Království.

Jiný starozákonní učenec poznamenává, že prorok Daniel "srovnává nadcházející království se zlatým věkem a představuje si, že bude ustaveno zde na zemi jako konečná fáze dějin."² Království by znamenalo restrukturalizaci lidské společnosti pod božskou vládou působící na obnovené zemi.

Člověk musí jen zběžně projít tematické nadpisy dané překladateli Jeruzalémské bible, aby ulovil vůni starozákonního pozadí Ježíšova hlásání Božího království. Ve spisech velikého proroka Izaiáše poznáváme éru "věčného míru" (Iz 2:1-4); "budoucí obnovení" (Iz 4:46); "příchod působivého Krále" (Iz 33:17-24); "osvobození Izraele" (Iz 43:1-7); "slavné vzkříšení Jeruzaléma" (Iz 60).

V Jeremiášovi čteme "Sion v mesiášském věku" (Jer 3:14-18); "obrácení národů" (Jer.16:19-21); "budoucí král" (Jer 23:1-8); "sliby o obnovení severního království Izraele" (Jer 30); "slib obnovy pro Judu" (Jer 31: 23-26); "Jeruzalém velkolepě přestavěn" (Jer 31:38-40); "instituce budoucnosti" (Jer 33:14-26). Ezechiel nám dává popis "Juda a Izrael v jednom království" (Eze 37:15-28); Ozeáš mluví o "pokání a smíření Izraele: slib budoucího štěstí" (Oz 14:2-9); Joel předvídá "slavná budoucnost Izraele" (Joel 4:18-21); Amos píše vřele "vyhlídky na obnovu a idylický blahobyt" (Amos 9: 11-15); Abdiáš popisuje politický triumf Božího království (Obad 21, Mar 4:1-5); nakonec Zachariáš poskytuje živý obraz "Mesiášská spása" (Zach 8:1-17); "Mesiáš" (Zach 9:9-10); "obnova Izraele" (Zach 9:11-17). Uzavírá popisem "nádhera Jeruzaléma" (Zach 14:1-21).

¹ H.D. Hamilton, D.D., *The People of God*, sv. II, str. 19, 20.

² D.S. Russell, *Apocalyptic, Ancient and Modern*, str. 26.

Nikdo, kdo přemítal o této strhující vizi budoucnosti, nemůže snad minout její pointu. Izraelští proroci jednoznačně prohlašovali, že na zemi přichází epocha míru a trvalého bezpečí pro všechny národy pod dohledem Božího vyvoleného zmocněnce, zaslíbeného Davidova syna. To, co Irving Zeitlin píše o Izaiášovi, shrnuje židovskou naději na Boží království na zemi: Prorok se těší na konec této éry a uvedení do nové, kde arogance, útlak, válka a modlářství všechny společně zmizí. Pouze poté, co byl Izrael očištěn od své nadutosti, se skutečně stane Božím lidem a ponese jeho slovo ostatním národům. "Neboť vyjde ze Sionu zákon a Pánovo slovo z Jeruzaléma."¹

Význačný oxfordský profesor Starého zákona poznamenal ve svém komentáři k Danielovi, že: "Izaiáš a Micheáš zobrazují mesiášský věk jako začínající bezprostředně po trápeních, které minuly – kterým byl jejich národ vystaven z rukou **Asyřana** (Iz 11:1-10, viz 28-34; 30:19-26, viz v. 31; 31:7, 32:18, viz 31:8; Mich 5:4-7)." Zde se dozvídáme o identitě budoucího konečného nepřítele Izraele. Musíme zde ohlásit náš protest proti mimořádné představě, že tato vize budoucnosti byla splněna během historické Ježíšovy služby, nebo před či po ní. Mělo by být zřejmé všem, že národy nezkuily své meče v zemědělské nástroje a že Ježíš jako Král-Mesiáš dosud viditelně nepřevzal své postavení vládce národů na obnoveném Davidově trůnu (Luk 1:32, 33). Kdy Ježíš někdy v minulosti osvobodil Izrael od Asyřana (viz Mich 5:5-7)? Micheáš předkládá proctví pro budoucnost.

Slib nastávajících dobrých věcí

Předpověď proroků o budoucí zlaté době je pro naše chápání křesťanského evangelia tak zásadní, že musíme podrobně zkoumat slova proroků. Když Ježíš přikázal pokání a víru v dobrou zprávu o Božím království (Mar 1:14-15), jeho poselství obsahovalo mnohem víc než slib odpuštění osobních hříchů. Požadoval víru v Boha dějin a inteligentní **víru v Jeho plán**, který měl vyvrcholit při založení Božího království na zemi.

Je nám přikázáno "činit pokání", to znamená změnit celý náš životní postoj a *věřit dobré zprávě o Království* – věřit plánu, který

¹ Ancient Judaism, str. 228.

Bůh zpracovává ve prospěch nás jako jednotlivců, i světa, prostřednictvím Ježíše.

Poslušná odpověď na dobrou zprávu o Království zjevně znamená pochopit význam slova "Království". Nemůžete věřit dobrým zprávám o něčem, čemu nerozumíte! Jaká je tedy tato dobrá zpráva? Řada základních textů leží za Ježíšovým používáním pojmu "Boží království". Na nich je postaveno očekávání Božího království.

Musíme trvat na tom, že dobrá zpráva zahrnovala informace o **blížící se světové vládě**, s Ježíšem jako jejím vedoucím představitelem, a o tom, jak musíme reagovat přípravou na její příchod. Ačkoliv pojmy jako "vláda" a "představitel" mohou mít pro nás, kteří jsme byli svědky zneužití pravomoci, negativní konotace, přesto biblický slib je o spravedlnosti a míru na zemi pod vlídnou vládou Mesiáše. A kdo netouží po míru a spravedlnosti v lidských záležitostech?

Království slíbené Davidovi a jeho potomku

Rozhodující důležitost pro Ježíše a jeho posluchače (a ne méně pro nás) měl slavný slib daný králi Davidovi, že království Izraele se jednoho dne stane trvale bezpečným, až jeho významný potomek převezme otěže moci: Musíš říci mému služebníkovi Davidovi toto: "... dám ti slávu tak velikou, jakou je největší sláva na zemi. Poskytnu místo pro můj lid Izrael; Upevním je tam a už nikdy nebudou znovu vyrušeni; ani ti zlí je nebudou dál utlačovat tak, jak to činili během dnů, kdy jsem dosazoval soudce nad Izraelem; dám jim odpočinek od všech jejich nepřátel. Jahve tě udělá velikým; Jahve ti postaví Dům. A když se tvé dny naplní a ulehneš se svými otci, pozvednu tvého potomka po tobě, který vyjde z tebe, a zřídím jeho Království. On postaví dům pro mé jméno, a zřídím trůn jeho království navždy. Budu mu **otcem** a on bude mým **synem** ... a tvůj dům a tvé Království vydrží před tebou navždy; tvůj trůn bude ustaven navždy" (2 Sam 7:8-16, asi 1000 př.n.l.).

Tato pozoruhodná božská věštba, kterou Davidovi poskytl prorok Nátan, představuje učiněný zlatý důl informací. Obsahuje mnoho základních složek novozákonní teologie týkající se Ježíšovy osoby a díla. Jsou nepostradatelné jako vodítko k Ježíšovu poselství o dobré zprávě o Božím království. Pro nás je důležité vědět, jak židovský národ chápal tento slib národní slávy, který se uskuteční

v zaslíbeném Mesiášovi a v jeho Království. Na základě naděje obnoveného Davidova království následující výňatky z "Šalomounových žalmů", datovaných 50 let před Ježíšovým narozením, zobrazují mesiášskou říši budoucnosti.

Tyto žalmy nejsou samy o sobě součástí oficiálního kánonu Písma. Čerpají však inspiraci přímo z mnoha mesiášských pasáží ve starozákonních žalmech a prorocích a zvláště z 2. Samuelovy 7 a ze Žalmů 72, 89 a 132: Pane, vyvolil jsi Davida, aby byl králem nad Izraelem, a přísahal jsi mu o potomkovi navždy, že jeho království by nemělo před tebou zklamat ... Viz, Pane, a povznes pro ně jejich krále, syna Davidova, aby vládl nad tvým služebníkem Izraelem, v dobách, které znáš ty, ó Bože. Podlož jej silou, aby zničil nepřátelské vládce, očistil Jeruzalém od pohanů, kteří jej pošlapali ke zničení; aby v moudrosti a spravedlnosti vyhnal hříšníky z dědictví; aby roztržil domýšlivost hříšníků jako hrnčířskou nádobu; aby roztrousil všechny jejich prostředky jako železnou tyč; aby zničil bezákonné národy slovem svých úst; při jeho varování budou národy prchat od jeho přítomnosti; a odsoudí hříšníky za myšlení jejich srdce. Shromáždí svatý lid, který povede ve spravedlnosti, a bude soudit pokolení lidu, který byl učiněn svatým díky Pánovi, jejich Bohu. Nebude snášet, aby mezi nimi prodlévala nespravedlnost, ani žádný, kdo zná hříšnost, s nimi nebude žít. Neboť bude vědět, že všichni jsou dětmi jejich Boha. Rozloží je po zemi podle jejich kmenů ... a bude mít pohanské národy sloužící pod jeho jhem a bude oslavovat Pána na místě prominentním nad celou zemí. A očistí Jeruzalém a učiní jej svatým, jako to bylo od počátku, pro národy, aby přišli od konců země vidět jeho slávu, aby přinesl jako dary jeho děti, které byly vyhnány, a aby viděly slávu Pána, kterou jej oslavil Bůh.

Nebude mezi nimi existovat nespravedlnost v jeho [Mesiášových] dnech, neboť všichni budou svatí a jejich Králem bude Pán Mesiáš. Neboť se nebude spoléhat na koně, jezdce a luky, ani nebude shromažďovat zlato a stříbro pro válku. Ani nevybuduje nadějí na zástupu pro den války. Pán sám je jeho králem, nadějí toho, kdo má silnou naději v Bohu...

Ó Pane, tvoje milosrdenství je nad díly tvých rukou navždy. Ukážeš svou dobrotu Izraeli bohatým darem. Tvé oči se na ně dívá-

jí a nikdo z nich nebude v nouzi. Tvé uši naslouchají modlitbě chudých plné naděje, tvé soucitné soudy jsou po celém světě a tvoje láska je pro potomky Abrahama, Izraelce. Tvoje kázeň je pro nás jako pro prvorozeného syna, pro jediné dítě, aby odvrátila vnímavou osobu od neúmyslných hříchů. Nechť Bůh očistí Izrael pro den milosrdenství v požehnání, pro stanovený den, kdy bude jeho Mesiáš vládnout. Požehnání jsou ti, kteří se narodili v těch dnech, aby viděli dobré věci od Pána, které učiní pro nadcházející pokolení, které bude pod prutem kázně Pána Mesiáše, v bázni jeho Boha, v moudrosti ducha a spravedlnosti a síly, aby směřovala lidi ke spravedlivým činům, k bázni před Bohem, aby je všechny nastavila k bázni z Pána, dobrá generace žijící v bázni před Bohem, ve dnech milosrdenství (ze Šalomounových žalmů 17, 18).

Tyto žalmy zachycují podstatu mesiášské naděje představené ve Starém zákonu a běžné v době, kdy Ježíš začal oznamovat Boží království. Ukazují překvapující spřízněnost také s pasážemi v Lukášově evangeliu (1:32; 2:11), v knize Zjevení (11:15-18; 19:15-16) a v dalších textech Nového zákona.

Vize Krále a Království

Vůdčím zastáncem evangelia o Božím království byl prorok Daniel ze šestého století př.n.l. V sérii pozoruhodných vidění předpověděl, že "nebeský Bůh založí království, které nikdy nebude zničeno a že Království nepřejde k jinému lidu. Rozdrtí a ukončí všechna tato království, ale samo vydrží navždy" (Dan 2:44).

Božímu království bylo určeno nahradit nepřátelské světové říše vylíčené velkým obrazem ve 2. kapitole Daniela. Podle proroka, v jehož poselství jsme vyzváni věřit, "velký Bůh oznámil králi [Nebúkadnesarovi], co se bude dít v budoucnu [v hebrejštině, *be acharit hayamim*, tj. v mesiášských dobách]; tak sen je pravdivý, a jeho výklad důvěryhodný" (Dan 2:45). Spolu se slibem Království přichází ujištění, že bude ovládáno "Synem člověka" (Ježíšův oblíbený titul pro sebe, ale včetně jeho následovníků, kteří tvoří "Kris-tovo tělo"), jehož "nadvláda je věčným panstvím, které nepomine; a jeho Království nebude zničeno" (Dan 7:14). Právo vládnout mělo být uděleno Synu člověka, podporovanému jeho svatými (Dan 7:27), jemuž budou dány "panství, sláva a Království, aby všechny

národy, národnosti a lidé každého jazyka jim mohli sloužit" (Dan 7:27, RSV).

Světlá budoucnost není nikde živěji zobrazena než ve slovech proroka Izaiáše. Jeho vidění se týká: nadcházejících dnů, kdy se hora Jahvova chrámu bude vypínat nad horami a bude vyvýšena nad pahorky. Všechny národy k ní budou proudit; nespočetní lidé k ní přijdou; a budou říkat: "Pojďte, vystupme na Jahvovu horu, do chrámu Boha Jákobova, aby nás učil o svých cestách, takže můžeme chodit po jeho stezkách; poněvadž zákon bude vycházet ze Sionu a Jahvova věštba z Jeruzaléma." Bude vykonávat pravomoc nad národy a soudně rozhodovat mezi mnoha národy; ty vykovají své meče v pluhy, svá kopí v srpy. Národ nepozvedne meč proti národu; už dál nebude existovat výcvik pro válku. Ó Jákobův dome, pojďme chodit v Jahvově světle (Iz 2:1-5, Jeruzalémská Bible).

Když se rozední onen nový věk, "ti, kteří jsou zanecháni Sionu a zůstávají Jeruzalému, budou zváni svatí, a ti, kteří odešli do Jeruzaléma, zapsáni pro přežití" (Iz 4:3). Po očištění oblasti Chrámu, když "Pán umyl špínu dcery Sionu a očistil Jeruzalém od krve v něm prolité" (Iz 4:4), "Jahve přijde a spočívá na celém úseku hory Sion a na těch, kteří se tam shromáždili, oblak ve dne, a kouř, a v noci jas plápolajícího ohně. Poněvadž Jahvova sláva bude baldachýnem a stanem, aby dala stín ve dne před horkem, útočiště a úkryt před bouří a deštěm" (Iz 4:6).

Zázračná povaha předpovězeného Království je spojena s nadpřirozeným pojetím Mesiáše: "Dívka bude s dítětem a porodí syna, kterého pojmenuje Immanuel" (Iz 7:14). Matouš vidí v zázračném početí Ježíše konečné naplnění věštby doručené Izaiášem o 700 let dříve. Ohledně Mariina zázračného těhotenství prostě oznamuje, že "toto všechno se stalo, aby splnilo slova vyslovená Pánem skrze proroka" (Mat 1:22). "Ten v ní zplozený [přivedený k existenci] je ze svatého ducha" (Mat 1:20). Neoddělitelný od velikosti budoucího Království je majestát slíbeného Krále: Neboť se nám narodilo dítě, syn nám daný, a panství je položeno na jeho ramenou; a toto

je jméno, které mu dávají: zázračný rádce, mocný Bůh,¹ Otec² nadcházejícího věku [tak řecká verze hebrejského textu], Kníže pokoje.

Obšírná je jeho nadvláda v pokoji, který nemá konce, pro Davídův trůn a pro jeho královskou moc, kterou zřizuje a zajišťuje ve spravedlnosti a bezúhonnosti od tohoto času až na věky. Horlivá láska Jahve Sabaoth [Pána nebeských vojsk] to učiní (Iz 9:6, 7).

Když se objeví slíbený národní hrdina Izraele, další slova Izaiáše nalézají splnění: Výhonek vypučí z pařezu Jišaje, ratolest vyraší z jeho kořenů: Jahvův duch na něm spočívá, duch moudrosti a vhledu, duch rady a síly, duch poznání a Jahvovy bázně. (Jahvova bázeň je jeho dech.) Nesoudí podle vzhledu; nevydává rozsudek podle doslechu, ale soudí ubohé čestně, a se spravedlností vydává rozsudek pro chudé země.

Jeho slovo je hůl, která zasáhne bezohledně; jeho věty přinášejí smrt zlým. Bezúhonnost je bederní pokrývkou kolem jeho pasu, věrnost řemenem kolem jeho boků (Iz 11:1-5).

Pod spravedlivou vládou budoucího krále i příroda bude zrcadlit odpovídající harmonii: Vlk žije s jehnětem; panter uléhá s dítětem; telata a mláďata se krmí spolu s malým chlapcem, který je povede. Kráva a medvěd jsou přáteli; jejich mláďata uléhají spolu. Lev žere slámu jako vůl. Dítě si hraje nad otvorem kobry; do doušky zmiže dítě vloží svou ruku. Nezraní, ani neublíží na mé svaté hoře, neboť země je naplněna poznáním Jahveho, jako se voda dme v moři (Iz 11:6-9).

Stejně jako v Danielově vidění bude mírumilovné Království založeno na troskách bývalých zlých vlád: Jakmile útisk skončí, a kazisvět už dál není, a ti, kteří teď pošlapávají zemi pod svýma nohama, odešli, bude trůn zajištěn jemností, a na něm tam bude sedět ve vši věrnosti, uvnitř Davidova stanu, soudce pečující o spravedlnost a dychtivý po bezúhonnosti (Iz 16:5).

¹ Mocný Bůh podle standardního hebrejského lexikonu znamená "božský hrdina". Mesiáš měl odrážet samu slávu Boha, svého Otce (Luk 1:35 dává základ pro tento vztah otec-syn).

² Mesiáš ovšem není Bůh, Otec. Ale Mesiáš je rodičem příštího věku Království. Připravuje se na toto Království a bude mít na starost všechny jeho záležitosti

Triumf Království bude znamenat vypovězení všech nepřátelských sil: "V ten den Jahve potrestá nahoře vojska nebes, dole krále země; budou sehnáni dohromady, zamčeni v žaláři, stísněni ve vězení, a po dlouhých letech potrestáni" (Iz 24:21, 22). V tomto okamžiku se objeví slavné království: "Měsíc skryje svou tvář, slunce se zastydí, neboť Jahve Sabaoth [Pán nebeských vojsk] bude králem na hoře Sionu v Jeruzalémě" (Iz 24:23).

Nadejde čas pro splnění Božího velkého plánu pro zemi: "Hle, král spravedlivě vládne a knížata vládnou právem. A každý bude jako útočiště před větrem a přístřeší před bouří, jako vodní toky v suché zemi, jako stín obrovské skály ve vyprahlé zemi" (Iz 32:1, 2).

S tímto souborem myšlenek poskytujících nepostradatelné pozadí Ježíšova hesla, Boží království, máme možnost reagovat s porozuměním na jeho první zaznamenaný příkaz: "Čiňte pokání a věřte dobré zprávě [o Božím království]" (Mar 1:14, 15).

Křesťanská naděje jako nezbytná součást evangelia

Po svém příchodu do Galileje zahájil Ježíš svou kampaň jménem dobré zprávy o Božím království. Jeho použití známého pojmu "Boží království" podněcovalo naděje na mír na zemi, na základě všech proroků.

Ježíš se představil jako konečný "stoupenec teokracie", jako ten, kdo poprvé mohl zaručit světový mír a prosperitu.

Pokud fráze "Boží království" pro mnohé přestala mít konkrétní význam, možná bychom ji měli nahradit "**budoucí božskou mesiášskou vládou na zemi**", neboť toto je pojetí, které je základem celého Ježíšova poslání. Myšlenka nevzniká s Ježíšem. Spíše přišel "potvrdit sliby dané otcům" (Řím 15:8). Jako ten, který byl určen k vládnutí v Království, nadále přivolává veřejnost, aby odpověděla na dobrou zprávu před příchodem Království. Současnost je časem naléhavé přípravy na úsvit Království. Musíme se naučit žít způsobem odpovídajícím našemu volání po Království. Pozvání odpovědět inteligentně na dobrou zprávu dále vychází ven, jak Církev věrně poslouchá své pověření "**veřejně oznamovat tuto dobrou zprávu o Království na celém světě**" (Mat 24:14). Až byl svět řádně varován, přijde konec věku (Mat 24:14). Teprve pak bude uveden nový věk božského Království na zemi.

Ve světě nasyceném evangelií uplatňujícími nárok na Kristovo jméno je naléhavě nutné trvat na skutečnosti, že pravé křesťanské evangelium – to jediné veřejně oznamované Ježíšem samotným – je evangeliem o Království.

Naše křesťanské dokumenty přinášejí tuto skutečnost přede všemi jinými: Ježíš přišel do Galileje, veřejně oznamoval Boží evangelium a říkal: "Čas se naplnil a Boží království je nablízku, čiňte pokání a věřte evangeliu" (Mar 1:14, 15). "Musím veřejně oznamovat dobrou zprávu o Božím království: To je důvod, proč jsem byl poslán" (Luk 4:43). "Toto evangelium o Království bude veřejně oznámeno po celém světě" (Mat 24:14).

Totéž evangelium včera, dnes, dokud Království nepřijde

"Teologie" vypracovala řadu technik, jak se vyhnout zřejmému. Kupodivu, jak jsme viděli v lekci jedna, upustila od nanejvýš důležitého výrazu "evangelium o Království". Nahradila je evangeliem, které mluví pouze o smrti a vzkříšení Ježíše, ne o jeho Království. Pokusila se o to uhýbáním před definitivním důkazem Matouše, Marka a Lukáše o Ježíšově ustavičném hlásání Království (Luk 4:43 atd., dlouho předtím, než řekl slovo o své smrti a vzkříšení! Viz Luk 18:29-34). Také se vyhnula výslovné informaci uvedené Lukášem v knize Skutky o činnosti církve po Ježíšově vzkříšení. Lukáš vynakládá veškeré úsilí, aby nám zabránil vůbec někdy zapomenout, že inteligentní víra v Boží království je prvním krokem k přijetí biblického křesťanství: **"Když uvěřili Filipovi, jak hlásal dobrou zprávu o Božím království a jméno Ježíše Krista, byli pokřtěni, jak muži, tak ženy"** (Skutky 8:12).

Toto je Lukášova záměrně zvolená formule pro popis obsahu poselství spásy. Opakuje ji v stěžejních kritických bodech svého vyprávění (Skutky 1:3, 6; 19:8; 20:25; 28:23, 31). Dokonce si ji rezervuje pro své poslední slovo o křesťanské misi pod Pavlem v Římě: **"Veřejně oznamoval Boží království a učil všem věcem, které se týkají Pána Ježíše Krista, s veškerou otevřeností a bez překážek"** (Skutky 28:31). Nejen, že zde Spasitel obdržel svůj plný oficiální titul "Pán Ježíš Mesiáš"; jeho vlastnímu evangeliu o Království je dáno oficiální uznání jako poselství, které nyní jde k pohanům. Je přesně stejným poselstvím, které odmítli někteří Židé, když Pavel **"vysvětloval Boží království a svědčil o něm, a pře-**

svědčoval je o Ježíši, a to jak z Mojžíšova zákona, tak z Proroků od rána do večera" (Skutky 28:23). Není divu, že poselství Království není nic jiného než to, které bylo vždy hlášáno samotným Ježíšem. Hebreům 2:3 definuje poselství spásy jako evangelium původně oznamované samotným Ježíšem. A Římanům 16:25 pokládá rovnítko mezi Pavlovo evangelium a evangelium zvěstované Ježíšem.

Může někdo odporovat závěru, že Boží království je primární složkou (ovšem kromě "věci týkajících se Ježíše") v evangeliu podle Bible? Evangelium o Království je hlavním zájmem Ježíše během celé jeho služby a je obvyklým poselstvím duchem naplněných křesťanů ve Skutcích, kteří autorizují křest (jak zdůraznil Ježíš, Mar 16:15, 16, Matouš 28:19, 20) pouze tehdy, když jejich publikum vyznává víru **v dobrou zprávu (v evangelium) o Království a ve jméno Ježíše Mesiáše** (Skutky 8:12; 19:8; 28:23, 31).

Je pozoruhodnou skutečností, že církve již nepoužívají apoštolskou formuli víry požadovanou na kandidátech křtu (Skutky 8:12), formuli víry v **"Boží království a ve věci týkající se jména Ježíše"** (srov. Skutky 28:23, 31). Nepomohlo by použití tohoto prvotního vyznání s primárním důrazem na Království zajistit, aby Ježíšovo vlastní křesťanské evangelium nebylo nikdy zapomenuto?

Ve třetí lekci budeme sledovat naše zkoumání významu Božího království z jeho pozadí v prorocích. To nám umožní pochopit Ježíšovo poselství v jeho biblickém prostředí a odvrátit všechny pokusy vykořenit je z jeho dědictví v proroctvích Starého zákona. Za každou cenu musí být poselství evangelia bráněno proti mnoha náhradním poselstvím, kterými je neustále ohrožováno. Ježíšovo evangelium rozhodně není "evangeliem o konzumním způsobu života". Ani není "evangeliem o nebi" jako místu pro odtělesněné duše. *"Jeho učením je evangelium - 'dobrá zpráva' - o Království."*¹

¹ A. Robinson, *Regnum Dei*, Bampton Lectures, 1901, str. 62.

Lekce 3

Základ pro uvěření křesťanskému evangeliu o Božím Království

Hlavní texty:

"Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn; a vláda spočine na jeho ramenou ... Nebude konec růstu jeho vlády nebo míru na Davidově trůnu a nad jeho královstvím, aby je potvrdil a prosazoval právem a spravedlností od té doby a navždy. Horlivost Pána zástupů to vykoná" (Iz 9:6, 7).

"Jak krásné jsou na horách nohy toho, kdo přináší dobrou zprávu, kdo ohlašuje pokoj, přináší štěstí, vyhlašuje spásu a říká Sionu: 'Tvůj Bůh je Králem'" (Iz 52:7).

"Musím veřejně oznamovat **dobrou zprávu o Božím království** také v jiných městech; to je důvod, proč jsem byl poslán" (Luk 4:43).

Ze zaznamenané služby Ježíše Krista jsme viděli, že jeho evangelizační činnost se soustředila na veřejné provolávání: Oznámení, že **Boží království** mělo být slavnostně uvedeno na zemi, a že muži a ženy by měly reagovat na tuto **dobrou zprávu o Království** tím, že uvěří poselství a proto změni svou mysl a svůj život (Mar 1:14, 15). Tímto způsobem by byli připraveni vstoupit do Božího království, až nastane druhým příchodem Ježíše. Stále ještě očekáváme příchod toho Království. Josef z Arimatie, křesťanský učeník, je očekával po dokončení Ježíšovy služby na zemi (Mar 15:43). Nepředstavoval si, že Království už přišlo!

Zastáváme tento názor: poněvadž toto bylo poselstvím evangelia vždy představované Ježíšem, je to samozřejmě křesťanské evangelium. Žádný div, že raná církev požadovala od svých potenciálních kandidátů na křest, aby věřili "**v Boží království a jménu Ježíše Krista**" (Skutky 8:12; 28:23, 31). Ježíš se nezměnil (Heb 13:8) ani nezměnil své poselství evangelia o Království, které nadále požaduje naléhavou odpověď od všech, kteří je slyší. Všichni křesťané, pokud mají být zapojeni do Božího díla (1 Kor 15:58), by měli nějakým způsobem působit jako učitelé nebo podporovatelé evangelia o Božím království, jak je učil Ježíš (viz např. Luk 8:3).

Měli by být spolupracovníky pro Království (Kol 4:11). Měli by si však udělat dostatek času na přípravu dřív, než to budou učit veřejně. O evangeliu lze mluvit v mnoha různých situacích. Důležité je, aby zpráva byla šířena (Luk 9:60). Matouš 5:5 – "Blažení jsou mírní, protože zdědí zemi/Boží království" – je dobré místo pro začátek. Obrácení by měli být povzbuzováni k tomu, aby **se vzdali svých řečí o "jití do nebe", "když se dostanu do nebe", "ten a ten šel na lepší místo" atd.**, a začali se řídit Ježíšovým jazykem o **vstupu do Království a o zdědění Království, až se Ježíš vrátí.** To je dobré učednictví. Lidé, kteří neustále hovoří o "jití do nebe", vůbec nemluví jako Ježíš.

Také jsme poukázali na to, že dobrá zpráva o Království má své kořeny v prorocích Starého zákona. Ta oznamovala **příchod zlatého věku na zemi** po rozhodujícím katastrofickém zásahu ze strany Boha nazývaném Pánův den nebo "veliký a hrozný Pánův den". Božím záměrem je založit spravedlivou vládu po celém světě pod dohledem Jím vybraného zmocněnce, Mesiáše (Krista). (Viz zejména Dan 2:44; 7:18, 22, 27.)

V lekci 1 jsme široce citovali odborníky na teologii Bible, kteří se shodují, že poselství o Království bylo srdcem a duší všeho, co Ježíš přišel kázat a učit. Tato kardinální skutečnost může být uchopena jakýmkoli čtenářem Nového zákona, zejména s ohledem na Ježíšovo všeobjímající tvrzení o účelu: **"Musím veřejně oznamovat dobrou zprávu o Božím království také v jiných městech; to je důvod, proč jsem byl poslán" (Luk 4:43).**

V protikladu k nepochybné výtečnosti, kterou Bible dává Božímu království, jsme si všimli nápadného ticha o tomto tématu ze strany církví, které si říkají křesťanské. Podle svých předních mluvčích, v minulosti i v současnosti, *Boží království nikdy nemělo ústřední postavení v jejich poselství evangelia* ani v jejich vyznáních víry. Jejich spisy a traktáty zabývající se evangelizací nadále říkají málo nebo nic o Království. Jsme ohromeni touto skutečností stejně tak, jak se zdají být udiveni také oni. Zdá se, že situace vyžaduje naléhavě nové přezkoumání biblických dokumentů, abychom zjistili, čemu jako údajní křesťané máme věřit v tom nejkritičtějších z témat – v poselství evangelia. Evangelium je Boží poselství pro naši spásu! Musíme je pochopit správně. Křesťanství je reakcí na

evangelium kázané Ježíšem, tedy poslušností Ježíši jako Pánu Mešiášovi (Luk 2:11).

Naše podezření spočívá v tom, že po apoštolských dobách byla původní víra potopena pod záplavu cizích myšlenek zavedených především pohany, kteří měli malé pochopení pro starozákonní kořeny Ježíšova oznamování Království. Pojetí Království postupně ztratilo svůj význam **skutečné vlády**, která má být v budoucnu přivedena k moci na zemi, a stalo se "královstvím v srdci" – náboženským ideálem, často tvořeným vlastními tužbami a sny člověka. Tímto způsobem dynamické veřejné oznamování **nadcházející krize ve světových dějinách** bylo do značné míry nahrazeno "pohodlnějším" evangeliem, které tvrdilo, že se zabývá "osobní" spásou nebo sociálním zlepšením. Některé z podstatných skutečností poselství hlásaného Apoštoly byly zachovány – smrt, pohřbení a vzkříšení Ježíše. Nicméně primární faktor v evangeliu, nutnost pochopit a **věřit v nadcházející Království** (Mar 1:14, 15; Skutky 8:12; 28:23, 31), byl opuštěn. Matné sliby o "nebi" při smrti nahradily příslib **zlatého věku Božího království na zemi, který bude zaveden návratem Ježíše**.

Tato vyprázdněná, zkrácená a pokřivená verze evangelia se stala populární protože:

1. Starozákonní kořeny evangelia o Království jsou ignorovány.

2. Jednoznačné svědectví Matouše, Marka a Lukáše o tom, co Ježíš kázal jako evangelium, není bráno v úvahu. Luther a Kalvín a v naší době C.S. Lewis a evangelisté většinou jsou zodpovědní za selhání kázat evangelium nejprve z Ježíšových slov v evangeliu.

3. Jasná prohlášení ve Skutcích o pokračujícím veřejném oznamování **Božího království** Církví **jako srdce evangelia** jsou obcházena (Skutky 8:12; 19:8; 20:25; 23:28, 31).

4. Protižidovská tendence způsobila, že Ježíšovo evangelium se zdá být příliš "židovským" a mesiášským.

Křesťanské doklady prokazují, mimo každou polemiku, že Ježíš kázal evangelium *o Božím království*. Nejen to, on zpočátku neříkal nic o své vlastní smrti a vzkříšení (Luk 18:31-34). **To musí jednoznačně prokázat, že zpráva o Království obsahuje informace jiné než o smrti a vzkříšení Spasitele.**

Tento bod je pro náš celý argument tak zásadní, že jej musíme dále zdůrazňovat. Ježíš veřejně oznamoval evangelium o Království ve společnosti dvanácti Apoštolů: "Nyní poté se vydal cestou po městech a vesnicích, kázaje a hlásaje dobrou zprávu o Božím království. S ním šlo těch dvanáct" (Luk 8:1). Později "povolal těch dvanáct společně a dal jim moc a autoritu nad všemi démony a moc léčit nemoci, a vyslal je **veřejně oznamovat Boží království a uzdravovat**" (Luk 9:1-2).

V této fázi neměli učedníci žádné poznání o smrti a vzkříšení Ježíše. To je prokázáno jejich následnou reakcí na Ježíšovo oznámení jeho blížícího se zatčení a ukřižování: Pak vzal těch dvanáct stranou a řekl jim: "Teď vystupujeme do Jeruzaléma a všechno, co je napsáno proroky o Synu člověka, se má splnit. Neboť bude vydán pohanům, bude vysmíván, týrán a poplíván, a když ho zbičovali, popraví ho; a třetího dne vstane." Ale ničemu z toho nerozuměli; to, co řekl, bylo pro ně zcela nesrozumitelné; neměli tušení, co to znamená (Luk 18:31-34).

Ani ihned po vzkříšení to učedníci stále ještě nechápali. A přesto kázali evangelium o Království ve společnosti Ježíše. "Ještě nechápali Písmo, že musí vstát z mrtvých" (Jan 20:9). To bylo po smrti a vzkříšení Ježíše.

Nyní pokud, jak se běžně říká, evangelium obsahuje pouze informace o smrti a vzkříšení Ježíše, jak to, že Ježíš a těch dvanáct *hlásali evangelium bez odkazu na smrt a vzkříšení Spasitele*? Odpověď je jasná. Evangelium o Království bylo oznamováno před tím, než Ježíš zemřel (Mar 1:14, 15, Mat 4:23; 9:35; Luk 4:43; 8:1, atd.), a jak nás informuje kniha Skutky i po vzkříšení (Skutky 1:3; 1:6; 8:12; 19:8; 20:25; 28:23; 31).

Ve Skutcích však nacházíme *k evangeliu o Království přidány nové skutečnosti o Ježíšově smrti a vzkříšení, které se nyní staly historií*. Výsledkem je **poselství evangelia o Božím království a jména Ježíše Krista (Skutky 8:12; 28:23, 31)**. Poselství o Království zůstává jako hlavní součást evangelia. Ježíšova smrt a vzkříšení jsou dalšími, nepostradatelnými předměty víry.

Hebrejštější pozadí

Moderní komentátor poznamenává, že Boží království "pro Ježíšovy první posluchače ... nebylo prázdným nebo mlhavým výra-

zem, jakým je často dnes. Ten pojem měl ve Starém zákoně dlouhou historii a rozsáhlé pozadí."¹ Protože království je hlavním předmětem evangelia spásy, musí následovat, že samotné křesťanské evangelium se pro moderní publikum stalo "prázdnou nebo mlhavou" věcí! Proto je naléhavá potřeba **definovat srdce evangelia z jeho starozákonního dědictví a z Ježíšových slov**. Zcela zjevně nemůže existovat jakákoli víra/reakce na počáteční výzvu Ježíše k pokání a k **víře v Království** (Mar 1:14, 15), dokud království zůstává mlhavou myšlenkou. Víra musí mít předmět a tím předmětem je poselství o Království jakož i o samotném Ježíši. Nemůžete poctivě oddělit Ježíše od jeho poselství.

Proto Ježíš říká: "Kdo ztrácí svůj život **kvůli mně a kvůli evangeliu ...** Ten, kdo se stydí **za mne a za má slova**" (Mar 8:35, 38). A evangelium bylo, a vždy je, evangeliem o Božím království.

Izraelský národ byl již dávno přesvědčen o svém velkém údělu v Božích záměrech. Součástí smlouvy mezi národem a jeho Bohem bylo, že se Izrael měl těšit ze zvláštního privilegia: "Pokud budete poslouchat můj hlas a držet se pevně mé smlouvy, vy ze všech národů budete mým skutečně vlastním, neboť celá země je moje. Budu vás považovat za **království kněží**, za zasvěcený národ. Toto jsou slova, která máš mluvit synům Izraele" (Exodus 19:5-6).

Izrael jako celek se opakovaně nedokázal chovat v souladu se svým vysokým posláním. Nicméně slib světové nadvlády byl vyhrazen pro věrný zbytek určený k tomu, aby zdědil budoucí Boží království. Pozvání ke královskému postavení bylo opakováno skrze proroka Izaiáše: Dávej pozor, pojď ke mně; poslouchej a tvá duše bude žít. S tebou uzavřu věčnou **smlouvu** mimo náklonnosti slíbených Davidovi. Věz, učinil jsem tě **svědkem** národům, vůdcem a **pánem národů**. Věz, přivoláš národ, o kterém jsi nikdy nevěděl, ti neznámí přijdou k tobě ve spěchu, kvůli Jahvemu, tvému Bohu, svatému Izraele, který tě oslaví (Iz 55:3-5, Jeruzalémská Bible).

V Novém zákoně je vyhlídka na **královské postavení** v Království nabízena **Novému Izraeli, Církvi** (Gal 6:16, Fil 3:3), shromážděné jak ze Židů, tak i z pohanů. Už jsme se odvolávali na Ježíšovu vlastní záruku věrné Církvi: Těm, kteří se prokáží jako vítězní, do-

¹ Hugh Anderson, New Century Bible, The Gospel of Mark, str. 84.

volím **sdílet svůj trůn**, stejně jako jsem sám vítězný a zaujal jsem své místo se svým Otcem na trůnu ... Těm, kteří se prokáží jako vítězní a stále **pracují pro mne** až do konce, dám autoritu nad pohany takovou, jaká mně samotnému byla dána mým Otcem, vládnout nad nimi železným prutem a rozbít je jako hrnčířské zboží (Zjev 3:21; 2:26, 27).

Tato vyhlídka dala vzniknout křesťanskému "sloganu", který se nachází ve 2. Timoteovi 2:12: "Pokud s ním budeme trpět, **budeme také s ním vládnout jako králové.**" Věřící všech věků a všech národů jsou určeni "vládnout jako králové na zemi" (Zj 5:10). To je jejich královská budoucnost a nyní se musí připravovat na tuto velmi vysokou čest.

Ve Zjevení 2:26 (výše) Ježíš cituje slavný mesiášský žalm 2, jeden z mnoha, který popisuje slávu budoucího Božího království. Bude zahájeno rozhodujícím zásahem ze strany Boha, posílajícím svého Mesiáše rozdrtit politickou vzpouru a založit novou vládu v Jeruzalémě. Skutečnost, že tato výzva 2. žalmu je vsazena do knihy Zjevení, ukazuje, že tradiční mesiášská naděje byla převzata do křesťanství s plným souhlasem Ježíše samého: Proč tato vřava mezi národy? Proč tohle bezmocné reptání pohanů – králů na zemi povstávajících ke vzpouře, knížat strojících úklady proti Jahvemu a Jeho Pomazanému [Mesiášovi]. "Rozlámejme nyní jejich pouta! Nuže, odhodme jejich jho!" Ten, jehož trůn je v nebi, sedí a směje se; Jahveh se jim vysmívá. Pak je rozzlobeně osloví; v hněvu je zasáhne zděšením: "Toto je můj Král mnou dosazený na Sion, na mou svatou horu." "Dovolte mi provolat výnos od Jahve; řekl mi: 'Ty jsi můj Syn, dnes jsem se stal tvým otcem. Požádej a **dám ti národy jako dědictví, konce země jako tvé panství.** Železným prutem je rozbiješ, roztrčíš je jako hrnčířskou nádobu'" (citováno Ježíšem ve Zjev 2:26). Takže teď, králové, učte se moudrosti, pozemští vládci, dejte si pozor: Služte Jahvemu, bojte se ho, třeště se a líbejte mu nohy, nebo se rozzlobí a zahynete, neboť jeho hněv je velmi rychlý. Šťastní všichni, kteří se v něm ukryjí (Žalm 2, Jeruzalémská Bible).

Slib "konců země jako tvé panství" se odráží v Ježíšově vlastním nároku na "autoritu, která mi byla dána mým Otcem" (Zjev 2:26). Totéž téma je vyzdvíženo andělským sborem, když zpívají o věřících, kteří "**budou vládnout jako králové na zemi**" (Zjev 5:10) a

ve slavné pasáži o tisíciletí, která předvídá, že svatí povládnu s Mesiášem po tisíc let (Zjev 20:4). Toto Království svatých patří do **budoucího věku** Kristova tisíciletého vládnutí. Ježíš označil tuto dobu za "**ten [slavný] věk**" (Lukáš 20:35). Je to věk budoucího Božího království na obnovené zemi a účastní se na něm ti, kteří nyní reagovali na evangelium o Království, byli pokřtěni ve vodě v poslušnosti Skutků 2:38, 8:12 atd. a pokračují ve víře, dokud se Ježíš nevrátí. (Jestliže usnou v smrti, než se Ježíš vrátí, Ježíš je vzkřísí, aby se účastnili Království. Viz Dan 12:2, 13; 1 Kor 15:23 atd.)

Ztráta mesiášského prvku v evangeliu

Pokusy komentátorů vyhnout se tomuto mesiášskému materiálu jsou pomníkem lidských snah sestavit své vlastní "odmesiáščené" verze křesťanství. Podstatou problému je to, že člověk nechce, aby Bůh uvalil svou vládu na zemi. Ještě mnohem méně se mu líbí myslet na Ježíše, jak je tříští a vládne nad nimi železným prutem.

Původní mesiášská verze křesťanství, kázaná a vyučovaná Ježíšem a Apoštoly, byla proto demontována. Její mesiášský rámec byl odstraněn. To, co zůstává jako "křesťanství", je sotva rozpoznatelné coby víra Nového zákona. Jméno Ježíše bylo připnuto k náboženskému systému výrazně odlišného od původní víry.

Sliby éterického "nebe" mají daleko k Ježíšovu neustálému vybízení mužů a žen, aby hledali Boží království a "**zdělili zemi**" (Mat 5:5).

Nový zákon má jako svůj nejvyšší cíl zřízení, božským zásahem, světového míru pod vládou nadcházejícího Mesiáše. "Opravená" verze víry slibuje spásu pro jednotlivce ve sféře daleko vyjmuté ze země. Ježíš však nabídl svým stoupencům zodpovědné pozice v budoucím novém světovém řádu – v Božím království. Víra v tento nový světový řád byla, a je, prvním krokem k inteligentní víře v evangelium. "Boží království je nablízku; **čiňte pokání a věřte dobrému poselství**" (Mar 1:14, 15).

Ztráta křesťanského ústředního bodu může být přirovnána k týmu, který doufá, že půjde na Měsíc. Rozhodnou, že potřebují startovací rampu a kosmickou loď, aby realizovali svůj sen. Poté, co získali potřebné vybavení pro cestu, zapomněli, na co potřebovali zařízení. Jejich zájem o rampu a kosmickou loď zůstává, ale výlet na měsíc je zapomenut. Návštěvníci bohoslužeb nemají podob-

ně téměř žádnou představu o své budoucnosti a o svém údělu. To vede ke zbídačení víry a odepíná je od Ježíšových slov a od Bible.

V novozákonním křesťanství poskytuje hnací sílu k celému křesťanskému dobrodružství naděje na místo v budoucím Božím království. Smrt a vzkříšení Ježíše umožňují věřícímu naději na místo v tomto království.

Uchopit povahu této naděje je prvním krokem, jak být přijat za učedníka. Víra v Ježíše poskytuje cestu k cíli a zaručuje jeho konečnou realizaci.

V současných podáních "evangelia" jsou lidé žádáni, aby "věřili v Ježíše", "dali své srdce Ježíši", "pozvali Ježíše do svého života" atd. Ale neexistuje jasná představa o tom, za čím si Ježíš stojí. **Publikum není vystaveno Ježíšovu poselství o Království**, které kázal dlouho předtím, než hovořil o své smrti a vzkříšení.

Situace je srovnatelná s politickou kampaní, ve které kandidát vyzývá k podpoře dřív, než voliči vědí, co vlastně prohlašuje. Je nemožné vyjádřit **inteligentní víru v Ježíše, dokud člověk nerozumí tomu, co Ježíš míní svou "zprávou o Království" - evangeliem**. To vysvětluje, proč Lukáš ve Skutcích tak přesně shrnuje proces, kterým mají být obrácení zasvěceni do víry: "Když uvěřili Filipovi, jak veřejně oznamoval **dobrou zprávu o Božím království a jméno Ježíše Krista**, byli pokřtěni, jak muži, tak ženy" (Skutky 8:12). Výzva věřit dobré zprávě o Božím království (Mar 1:14, 15) zůstávala v srdci křesťanského kázání po Ježíšově vzkříšení. Dnes je naléhavě potřebná jako nepostradatelné vodítko k evangelizaci podle apoštolské metody.

Jak můžeme být spojeni s Ježíšem, aniž bychom pochopili jeho vlastní vášeň pro Boží království? Když Ježíš říkal, že byl pověřen veřejně oznamovat Boží království (Luk 4:43), dal příklad všem věřícím. Můžeme říci, že jsme také "posláni veřejně oznamovat Království"? Měli bychom být schopni s jistotou následovat v tomto ohledu Ježíše.

V Bibli lidé jen "nepřijímali Pána". Přijímali Ježíšovo poselství (Jan 17:8; Sk 8:12 atd.). "Přijmout Ježíše" v Bibli znamená "věřit v jeho jméno" (Jan 1:12). Ježíšovo jméno znamená odhalení evangelia, které nám přinesl pro naši spásu. Neexistuje žádné věření v Ježíše, aniž by se věřilo Ježíšovým slovům. **Musíme nejen věřit**

v Ježíše. Musíme věřit tomu, v co věřil Ježíš (viz Jan 5:47). Křesťanství znamená mít "Ježíšovu víru" jakož i víru v něj.

Ježíš sám dal poslední varování v Janovi 12:48: "Ten, kdo mě odmítá a nepřijímá mé řeči, má toho, kdo ho bude soudit. Slovo, které jsem mluvil, je tím, co ho bude soudit v posledním dnu." Pokud odmítnout Ježíše znamená "nepřijmout jeho výroky", zjevně **"přijmout Ježíše" znamená přijmout jeho výroky**. Ale kde byste našli tyto jednoduché informace v současných traktátech nabízejících "spásu"?

Více o evangeliu o Království v prorocích

Velká část poselství proroků je věnována popisům přicházejícího Božího království. Neexistuje ani nejmenší pochybnost o významu těchto nadšených zpráv o Mesiášově budoucí celosvětové říši: Narodilo se nám dítě, je nám dán Syn a vláda bude na jeho rameni ... Rozmnožování jeho vlády a pokoje nebude

konce, **na Davidově trůnu, a nad jeho Královstvím**, aby je zřídil a aby je podpíral právem a spravedlností od tohoto času až na věky (Iz 9:6, 7, RSV).

Jmenovaný vládce bude charakterizován "duchem moudrosti a porozumění, duchem rady a moci, duchem poznání a bázně Páně. A jeho potěšení bude v bázni Páně" (Iz 11:2, 3, RSV). S ním "knížata povládnou podle práva" (Iz 32:1). Důsledky Mesiášovy dokonalé vlády budou vidět v samotné přírodě: Pustina a suchá země budou potěšeny, poušť se bude radovat a kvést; stejně jako šafrán bude hojně kvést a oslavovat s radostí a zpěvem. Sláva Libanonu jí bude dána, velkolepost Karmelu a Šaronu. Budou vidět slávu Pána, majestát našeho Boha... Pak budou otevřeny oči slepců a uši hluchých uvolněny; pak chromý člověk bude skákat jako jelen a jazyk němého zpívat pro radost, neboť vody vyprýští v pustině a potoky na poušti; spálená země se stane tůní a žíznivá země prameny vody ... A Pánovi vykoupení se vrátí a přijdou k Sionu se zpěvem; věčná radost bude na jejich hlavách; obdrží radost a potěšení, a zármutek a vzdychání uprchnou pryč (Iz 35:1-10). V Izajáši 40:10 je jazyk evangelia úzce spojen s časem v budoucnu, kdy "Pán Bůh přichází s mocí a jeho paže pro **něj vládne**". V předchozím verši čteme o někom, kdo **"evangelizuje Sion a přináší evangelium do Jeruzaléma"** (40:9). Spojení obou myšlenek "evangelia" a "vlády" přiro-

zeně vede k pojmu novozákonního "**evangelia o Božím království**". Kdykoli biblický text hovoří o tom, že Bůh se stává Králem, židovské komentáře překládají hebrejské sloveso "vládnout" podstatným jménem: "Boží Království bude zjeveno" (Židovský Targum, tj. komentář k Iz 40:10). Tak také v Exodu 15:18, "Pán bude vládnout navěky věků" znamená, že "Pánovo království potrvá navěky věků".

Starozákonní kořeny Božího království musí být vždy vzaty v úvahu, když se vyrovnáváme s Královstvím v Ježíšově poselství evangelia. Vykořeněním z jeho hebrejského pozadí se Království stává vskutku mlhavým pojmem v myslích mnoha čtenářů Bible. Existuje vážné riziko kvůli umístění takového významu na tento ústřední pojem evangelia, který nebude mít takový smysl, jaký mu přikládali Ježíš a Apoštolové. Výsledkem bude nevyhnutelně ztráta životně důležitých a spásu přinášejících informací.

Přesně to samé spojení mezi evangeliem a Královstvím se nachází v Izaiáš 52:7: "Jak krásné na horách jsou nohy toho, kdo přináší dobrou zvěst, kdo oznamuje pokoj, kdo přináší dobrou zvěst o dobru, kdo oznamuje spásu, kdo říká Sionu: 'Tvůj Bůh panuje.'" Kontext hovoří o veřejném prohlášení Pána: "Pán odkryl svou svatou paži před očima všech národů; a všechny konce země spatří spásu našeho Boha" (Iz 52:10). To se týká druhého příchodu Ježíše, aby zřídil své Království na zemi.

Tyto kriticky důležité pasáže spolu s popisem Božího království, nahrazujícím říši světa v Danielovi 2:44, poskytují jasný obraz Království jako nadcházejícího **Božího panování** nebo přicházející Boží **vlády na zemi**, která je zavedena nadpřirozeným zásahem. Je to víra v tuto úžasnou událost, které se Ježíš domáhá svou výzvou k "pokání a k víře v evangelium [o Božím království]" (Mar 1:14, 15). Tak jednájice, potvrzujeme svou víru v to, co Bůh slíbil udělat. To je podstatou víry a naděje. Přizpůsobíme se Božímu plánu tím, že věříme v to, co Bůh vypracovává na zemi skrze Ježíše.

Abychom přidali do našeho obrazu Království, citujeme dále z Izaiášovy vize jasné budoucnosti: Neboť hle, tvořím nová nebesa a novou zemi; a dřívější věci nebudou připomínány ani nepřijdou na mysl. Ale buďte radostní a veselte se navždy v tom, co tvořím; neboť hle, tvořím pro Jeruzalém veselí a pro lid radost. V Jeruza-

lémě se budu radovat a budu rád ve svém lidu; už v něm nebude slyšet zvuk pláče a výkřik úzkosti. Už v něm nebude existovat dítě, které žije jen pár dní, nebo starý člověk, který nevyplní své dny, neboť dítě zemře ve stu letech a hříšník i stoletý bude proklet. Budou stavět domy a obývat je; budou štěpovat vinice a jíst jejich ovoce. Nebudou stavět a jiný obývat; nebudou štěpovat a jiný jíst; neboť jako dny stromu budou dny mého lidu, a moji vyvolení budou dlouho užívat dílo svých rukou. Nebudou pracovat nadarmo, nebo rodit děti do pohromy; neboť oni budou potomstvem požehnaných Pána a jejich děti s nimi. Ještě než zavolají, odpovím; zatímco ještě mluví, už slyším. Vlk a jehně se budou pást spolu, lev bude žrát slámu jako vůl a prach bude hadím pokrmem. Neublíží ani nezničí na vší mé svatě hoře, říká Pán (Iz 65:17-25, RSV).

Evangelium o Království

Během služby Apoštolů je základním poselstvím spásy "evangelium o Království a jméno Ježíše Krista" (Skutky 8:12). Totéž poselství se může objevit pod různými jmény jako "Boží evangelium", "Kristovo evangelium", "evangelium milosti" nebo "evangelium pokoje". Statisticky zdaleka nejčastějším označením evangelia je "evangelium o Království", jak je vidět z následujícího přehledu. Nemělo by nikdy být zapomenuto, že poselství provolávané Ježíšem samým, dvanácti a sedmdesáti před ukřižováním, se soustředilo na Boží království. Totéž poselství o Království však dále utvářelo jádro veřejného oznamování po smrti a vzkříšení Ježíše. Důkazy z Matouše, Marka, Lukáše a Skutků nenechávají prostor pro pochybnosti ohledně obsahu křesťanského evangelia: Mat 4:17: "Od té doby začal Ježíš kázat a říkat: 'Čiňte pokání, neboť nebeské království je nablízku'" (Jan Křtitel vydal stejnou výzvu k pokání a k víře v evangelium o Království v Mat 3:2).

Mat 4:23: "A chodil po celé Galileji, učil v jejich synagogách a hlásal evangelium o Království a uzdravoval každou nemoc a každý neduh v lidu." Mat 9:35: "A Ježíš obcházel všechna města a vesnice, učil v jejich synagogách a hlásal evangelium o Království a uzdravoval každou nemoc a každý neduh." Mat 13:19: "Když někdo slyší poselství o Království a nechápe je, přichází ten zlý a náhle uzme to, co bylo zaseto do jeho srdce." Mat 24:14: "A toto evangelium o

Království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům; a pak přijde konec."

Tato informace nesporně ukazuje, že podstatou poselství evangelia bylo, a je, Boží království. Totéž evangelium o Království zůstává spásnou zprávou až do konce věku (Mat 24:14).

Markovo evangelium obsahuje 14 výskytů pojmu "Boží království". Stejně jako Matouš chápe Marek evangelium o Království jako základní spasitelné poselství: "Ted', když byl Jan zatčen, Ježíš přišel do Galileje, kázal Boží evangelium a říkal: 'Čas je naplněn a Boží království je nablízku. **Čiňte pokání a věřte evangeliu** '" (Mar 1:14, 15). **Křesťanství, jak učeno Ježíšem, začíná vírou v poselství evangelia o Království.**

Šíření evangelia znamenalo rozsáhlé hlásání dobré zprávy o Království: "Pojďme někam jinam do blízkých měst, abych konal své veřejné prohlašování; k tomu jsem byl pověřen" (Mar 1:38).

Lukáš činí neklamně zřejmým, že dobrá zpráva se týká Božího království. Čtrnáctkrát (Lukáš 4:43; 8:1; 9:2, 11, 60; 10:9, 11; 16:16; Skutky 1:3; 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31, citováno dále) definuje evangelium jako evangelium o Království: Luk 4:43: "Musím hlásat evangelium o Božím království také ostatním městům; k tomu jsem byl poslán."

Luk 8:1: "Brzy poté procházel městy a vesnicemi, káže a přinášeje evangelium o Božím království." Luk 9:2: "A vyslal je, aby hlásali Boží království." Luk 9:11: "Vítal je a mluvil s nimi o Božím království." Luk 9:60: "Pokud jde o tebe, jdi a rozhlašuj Boží království." Luk 10:9, 11: "Říkejte jim: 'Boží království se k vám přiblížilo.'" Luk 16:16: "Zákon a proroci byly až do Jana; od té doby je **kázáno evangelium o Božím království** a každý si vynucuje do něho svou cestu" (možná lépe přeloženo: "Každý je vážně pobízen, aby do něj vstoupil").

Skutky 1:3: "Mluvil s nimi o Božím království [po čtyřicet dní]." Skutky 8:12: "Když uvěřili Filipovi, jak kázal evangelium o Božím království, a v Ježíšovo jméno byli pokřtěni, jak muži tak ženy." Skutky 19:8: "A [Pavel] vstoupil do synagogy a po tři měsíce směle mluvil, dokazoval a obhajoval Boží království." Skutky 20:25: "Vím, že nikdo z vás, mezi kterými jsem chodil, abych hlásal Království, už neuvidí mou tvář." Skutky 28:23: "A vysvětloval jim tu věc od

rána do večera, svědčil o Božím království a snažil se je přesvědčit o Ježíši jak z Mojžíšova zákona, tak z proroků." Skutky 28:30, 31: "A žil tam dva roky na vlastní náklady a vítal všechny, kteří k němu přišli, a přitom kázal Boží království a vyučoval o Pánu Ježíši Kristu zcela otevřeně a bez překážek." Ve Skutcích 20:24 Pavel shrnuje svou službu Efezanům jako svědectví "evangelium Boží milosti." To bezprostředně ztotožňuje s "kázáním o Božím království" (v. 25). Jak nedávná studie o Lukášově chápání Království správně uvádí: **"Kázání o Království shrnuje službu Ježíše, apoštolů, učedníků a Pavla".**¹ Ten samý autor říká, že **"křesťanské poselství může být shrnuto do fráze 'Boží království'."**² Avšak když někdo hodnotí stovky traktátů a náboženských knih, které nabízejí "evangelium", nikdy by si nepomyslel, že Boží království bylo srdcem poselství nebo dokonce jeho součástí vůbec! Fráze "Boží království" a "evangelium o Království" téměř zcela chybí.

Potlačování informací?

Existuje zřetelná absence výrazu "Boží království" na místech, kde bychom nejvíce očekávali, že bude nalezen.

Významný vůdce ekumenického hnutí, který sloužil jako generální tajemník Světové rady církví, si všímá, že: Boží království bylo ústředním tématem Ježíšova kázání, jak je nacházíme v Novém zákoně... A přesto nelze říci, že bylo ústředním tématem velkých klasických tradic křesťanstva. V Apoštolském vyznání není uvedeno. Nikejské krédo o Kristu říká, že "jeho království nebude mít žádný konec", ale nepoužívá frázi Boží království. Hlavní tradice pocházející z reformace mluví o "kázání evangelia" nebo o "kázání Krista", ale *zřídka o "kázání Království"*.³

Nedávný traktát vydaný v Billy Graham Evangelistic Association (evangelizační asociaci Billy Grahama) nese titul "Co je evangelium?" Pisatel se vyhýbá frázi "evangelium o Království", ale říká nám, že evangelium je "Boží evangelium", "Kristovo evangelium", "evangelium o naší spáse" a "evangelium pokoje". Je zmínka také o

¹ Robert O'Toole, S.J., in *The Kingdom of God in 20th-Century Interpretation*, ed. Wendell Willis, str. 153.

² Ibid.

³ Leslie Newbegin, *Sign of the Kingdom*, str. vii, zdůraznění přidáno.

frázi "evangelium Boží milosti" (Skutky 20:24), **ale překvapivě poučná, vysvětlující fráze, která se objevuje hned v příštím verši (Skutky 20:25), je zcela vynechána. Pavel zde definuje "evangelium milosti Boží" jako "hlásání Království"!**

International Standard Bible Dictionary (Mezinárodní standardní slovník k Bibli) pojednává pojem "evangelium" a vysvětluje, že ten pojem odkazuje na poselství, které oznamovali Kristus a jeho Apoštolové. Poté poukazuje na to, že na některých místech se nazývá "Boží evangelium" (Mar 1:14; Řím 1:1; 1 Tes 2:2, 9; 1Tim 1:11). V jiných se nazývá "Kristovo evangelium" (Mar 1:1; Řím 1:16; 15:19; 1 Kor 9:12, 18; Gal 1:7).

V jiném se nazývá "evangelium Boží milosti" (Sk 20:24); v jiném "evangelium pokoje" (Ef 6:15); evangelium vaší spásy (Ef 1:13); a ještě další "slavné evangelium" (2 Kor 4:4, AV).¹

Navzdory skutečnosti, že evangelium je přímo spojeno s pojmem Království, jako "dobrá zpráva o Božím království" na několika 20 místech v Matoušovi, Markovi a Lukášovi, **slovník zcela vynechává cokoli o frázi "evangelium o Království"**. Toto mimořádné mlčení o Božím království je charakteristické pro tolik toho, co je známé jako křesťanská literatura (viz lekce 1).

Než začneme zkoumat Boží království v prorocích (v lekci 4), dokončíme naši analýzu obsahu evangelia, jak bylo kázáno apoštolskou církví ve Skutcích apoštolů. Ve Skutcích 8 používá Lukáš několik paralelních frází, aby popsal evangelizační aktivitu církve. "Kázali poselství jako dobrou zprávu" (doslovně "evangelizovali slovo", v. 4); Filip "jim **veřejně oznamoval Krista**" (v. 5). Samařsko tak "přijalo **Boží poselství**" (v. 14). Poté, co "svědčili a mluvili o Pánově poselství, vrátili se do Jeruzaléma **veřejně oznamující evangelium** mnoha vesnicím Samařanů" (v. 25). Ve středu této zprávy Lukáš poskytuje nejobsáhlejší popis obsahu spásného poselství. Pečlivě stylizovanou formulí nás nechává poznat přesně, co znamená "veřejné oznamování Krista" nebo "veřejné oznamování poselství" nebo "veřejné oznamování evangelia". Je to "veřejné oznamování evangelia o **[o, řecké *peri*] Božím království a jména Ježíše Krista**" (Skutky 8:12). Toto je Lukášův nejúplnější sou-

¹ str. 1281.

hrn evangelia. Opakuje to ve dvou jiných kriticky důležitých bodech svého vyprávění (Skutky 28:23, 31). Vymezuje jeho další "těsnopisné" prohlášení a mělo by sloužit jako sjednocující bod pro všechna veřejná oznámení evangelia. Zcela výjimečně se o těchto textech zmiňuje, pokud vůbec, literatura, která vymezuje evangelium. Kdyby byly brány vážně, stávající "evangelia" by byla obnažena jako závadná. Vynořila by se další důležitá skutečnost.

Apoštolové nebyli méně naléhaví ohledně Božího království jako náplně svého poselství než Ježíš. Následovali svého Mistra věrně. Může se však říci totéž o evangelizaci dnes? Bez pochopení fráze "evangelium o Království" nemůže existovat inteligentní reakce na Ježíšův první příkaz.

Jsme žádáni "**činit pokání a věřit dobré zprávě o Božím království**" (Mar 1:14, 15). Všechna následující kázání v Novém zákoně by měla být odkazována na toto základní dizertační tvrzení o evangeliu spásy.

Odstříhněte se od Ježíšovy výzvy k **víře v evangelium o Království** a kázání se samo vystavuje hrozbě překrouceného a tedy "jiného evangelia". To, že k takovému překroucení došlo, by nemělo být těžké vidět. Jedinec musí pouze poslouchat kazatele "evangelia", aby si uvědomil, že ať snad káže cokoli, není to o Božím království. To může pouze znamenat, že hlavní prvek Ježíšova svolávání byl umlčen. Takto "nasadit náhubek" Spasiteli ve jménu Spasitele zůstává zarážejícím a znepokojivým rysem současného kázání.

*"Boží království je ústředním bodem Kristova učení ... Základní učení Ježíše se přirozeně sjednocuje kolem tohoto ústředního tématu."*¹

Lekce 4

Moudrá reakce na dobrou zprávu o Království

Hlavní texty:

"Tak tedy se stane, že v posledních dnech se hora Jahvova chrámu bude vypínat nad horami a bude vyvýšena nad pahorky. Všechny národy k ní budou proudit; nespočetní lidé k ní přijdou; a

¹ Dictionary of Christ and the Apostles, sv. 1, str. 486.

budou říkat: 'Pojďte, vystupme na Jahvovu horu, do chrámu Boha Jákobova, aby nás učil o svých cestách, takže můžeme chodit po jeho stezkách; poněvadž zákon bude vycházet ze Sionu a Jahvova věštba z Jeruzaléma.' Bude vykonávat pravomoc nad národy a soudně rozhodovat mezi mnoha národy; ty vykovají své meče v pluchy, svá kopí v srpy. Národ nepozvedne meč proti národu; už dál nebude existovat výcvik pro válku." (Iz 2:1-4).

"A ve dnech těch králů [zastoupených Danielovým obrazem] nebeský Bůh založí Království, které nikdy nebude zničeno, a toto království nepřejde k jinému lidu; rozbije na kusy a pohltí všechna tato království a samo bude stát navždy" (Dan. 2:44).

"Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího; a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida [2 Sam 7:14-16] a bude vládnout nad Jákobovým domem navždy" (Luk 1:32, 33).

Autor série vysvětlujících kázání "Essential Christianity (O podstatě křesťanství)" se v roce 1894 tázal: Přemítali jste vážně o skutečnosti, že Ježíš Kristus **vždy hlásal "Boží království"** a že ve vzorové modlitbě, kterou nám předal, nás učil vždy se modlit, aby jeho **Království** mohlo přijít (Mat 6:10)? V dnešní době lidé stále mluví o "církvi" ... Vzhledem k této moderní praxi není nijak překvapující připomenout, že ve vzorové modlitbě vůbec neexistuje odkaz na "církve", zatímco odkaz ke "Království" vyčnívá a je výrazný ...? Tak dalece jak zpráva pokračuje, Kristus se odvolal na Církev jen dvakrát ... Na druhé straně mluví o Království nejméně sto dvanáctkrát.

Stejný autor poukázal na to, že: **jedna z nejzlomyslnějších a nejosudovějších chyb, k nimž došlo v křesťanské historii, byla chyba sv. Augustína, který ztotožnil Boží království s církví...** Církev však není o nic víc Božím královstvím než britská armáda Britskou říší. **Je nejvyšší čas pro všechny křesťany, aby uvažovali o dávno ztraceném Kristově učení o Božím království.**¹

Naším předmětem sporu bylo, že ztráta jasnosti týkající se Božího království musí přímo ovlivnit naše chápání Ježíšova poselství evangelia – křesťanského evangelia. Boží království je, jak jsme

¹ Hugh Price Hughes, M.A., *Essential Christianity*, str. 57-59, přidáno zdůraznění.

viděli, hlavním tématem všeho, co Ježíš učil (Luk 4:43 atd.). Nemůže tedy existovat pochybnost ohledně naší reakce na jeho výzvu k pokání a k víře v poselství evangelia o Království, pokud nevíme, co míní Božím královstvím. Každá výzva, abychom přijali "evangelium", když se neobjevuje žádný odkaz na Boží království, musí být závadná, protože vynechává podstatnou součást spásného poselství nabízeného k uvěření Ježíšem a Apoštoly (Mar 1:14, 15; Luk 4:43; Mat 4:17; Skutky 8:12; 28:23, 31).

Pokud jsme si snad mlhavě představovali, že Království je synonymem pro Církev, společenství věřících, budeme muset prozkoumat biblické důkazy, abychom zjistili, zda Království může snad být omezeno na Boží panování v současné době, a to buď v našich srdcích nebo ve sboru věřících jako celku. Pokud jsme mluvili o "nebi" jako o cíli křesťana, budeme muset místo toho začít mluvit, jak Ježíš vždy činil, o Božím království.

Autor, jehož jsme citovali výše, nám dále sdělil o kořenech Ježíšova pojetí Království: Myslím, že nemohou být pochyby o tom, kde Ježíš Kristus našel a živil svou doktrínu o Království. Našel ji v knize Danielově, zvláště v Danielovi 7. Existuje mnoho důkazů, že kniha Daniel byla jednou z oblíbených knih Ježíše Krista, jednou z knih, které pečlivě a hluboce studoval v letech pokojného neznáma v Nazaretu předtím, než začala jeho bouřlivá veřejná služba. Několikrát se odkazuje na Daniela, a když je kniha Daniela jednou pochopena, vrhá dostatečný proud světla na četná podobenství, v nichž náš Pán popsal Království... Znovu a znovu prohlašoval, že prvním cílem jeho života je Království, jež má zařídit, a tvrdil, že by mělo být prvním cílem našeho života, jež máme podporovat. Všechny naše povinnosti shrnul v nezapomenutelném příkazu "hledat nejprve Boží království a jeho spravedlnost" (Mat 6:33).¹

Vezmeme-li podnět z knihy Daniela, můžeme snadno zjistit skutečnost, že Boží království (nebo nebeské království) je skutečným externím impériem. Nejen to, má být impériem, které náhle a dramaticky uchopí moc od světových vlád, které je předcházely; bude spravováno "Synem člověka" (Dan 7:13, 14) a "svatými" (Dan 7:27). V žádném případě podle dokladu v Danielovi by nemohlo

¹ *Ibid.*, str. 59.

být neviditelnou vládou založenou pouze v srdcích věřících. Její **politický rozměr** jakož i její umístění **na zemi** jsou neomylně jasné. Je také stejně zřejmé, že Boží království, které Daniel popsal, se ještě neobjevilo. "A ve dnech těch králů nebeský Bůh zřídí Království [v Novém zákoně, Boží království nebo nebeské Království], které nikdy nebude zničeno, a toto Království nepřejde k jinému lidu; rozdrtí a ukončí všechna tato království, ale samo vydrží navždy" (Dan 2:44). V dalším verši je dopad Království přirovnán ke kamenu, který rozdrtí "železo, bronz, hlinu, stříbro a zlato" bývalých světových říší. Jistota této tříšticí události je založena na tom, co "velký Bůh oznámil králi" a co "se bude dít v budoucnu. Sen je pravdivý a jeho výklad důvěryhodný" (Dan 2:45).

Jemu [Synu člověka – Ježíšovo oblíbené sebe označení] bylo dáno panství, sláva a království, aby mu mohli sloužit všechny národy, národnosti a lidé každého jazyka. Jeho nadvláda je věčná, která nepomine; a jeho Království je takové, že nebude zničeno ... Potom bude svrchovanost a nadvláda a velikost všech království pod celým nebem dána lidu svatých Nejvyššího. Jejich Království bude věčným královstvím a všechna panství jim budou sloužit a je poslouchat (Dan 7:14, 27, RSV).

Boží království je zjevně impériem vykonávajícím moc nad všemi národy. Přichází k moci na Zemi ("pod celým nebem") a jeho zřízení bude katastrofou, mezinárodním rozvratem vedoucím k úplné politické reorganizaci.

Správa Království bude v rukou "Syna člověka" a "svatých". Opakujícím se tématem Nového zákona (ale jen zřídka kázání) je to, že Ježíš a jeho následovníci budou představiteli nové světové vlády – Božího království (Mat 19:28; Luk 22:28-30; 1Kor 6:2; 2Tim 2:12; Zjev 2:26; 3:21; 5:10; 20:4). Být svatým v Novém zákoně znamená být jedincem jmenovaným k vládě s Mesiášem v nadcházejícím království.

Ježíšovo oznámení o blížící se krizi

Ve světle těchto informací o pozadí je Ježíšovo veřejné prohlášení o blízkosti Božího království třeba chápat jako varování týkající se velké budoucí krize v dějinách. Neuvěřitelná událost předvídaná nejen Daniele, ale i jinými hebrejskými proroky požadovala bezprostřední pokání a nápravu životního stylu. Pointa výzvy k po-

kání, "neboť Boží království je nablízku" (Mar 1:14, 15), byla prostě v tom, že místo v Království bude uděleno pouze těm, kteří žijí ve věrné poslušnosti Bohu. Výhrušný prvek v hlásání evangelia lze vidět z výzvy Jana Křtitele k "obratu do protisměru" v chování, soukromém a národním, protože Boží království bylo "nablízku" (Mat 3:2). S odkazem na Ježíše Jan říká: "Jeho provívací vidle jsou v jeho ruce, a důkladně pročistí svůj mlat; a shromáždí svou pšenici do stodoly, ale spálí plevy neuhasitelným ohněm" (Mat 3:12). Matouš popisuje toto poselství přesně stejnými slovy, jak shrnuje Ježíšovo učení. Oba zmocněnci Božího slova, Jan a Ježíš, vyzývali k pokání, "neboť Boží království je nablízku" (Mat 3:2; 4:17). Poselství obsahovalo jak hrozbu, tak slib – náhlou smrt jako otřesný důsledek přetrvávající neposlušnosti, a slávu Království těm, kteří dbali na poselství a připravovali se podle něj. Toto jednoduché téma ovládá celý Nový zákon. Existují dva možné úděly lidských bytostí – "stodola nebo vatra". Buď jedinec vstupuje do království, nebo je zničen. Tudíž kritický varovný prvek v křesťanském evangeliu.

Podkladem výzvy k pokání byl dobře známý pojem "Pánův den" předpovídaný starozákonními proroky. Tento den hrozného božského hněvu je v Novém zákoně roven druhému příchodu Ježíše, aby zřídil slíbené Království. Tak v dobře známém podobenství o plevelu jsou dobrým semenem synové [učedníci] Království a plevelem jsou synové toho Zlého; a nepřítel, který je zasel, je ďábel, a sklizeň je koncem věku, a ženci jsou andělé. Proto právě jako se shromažďuje plevel a spálí se na ohni, tak to bude i **na konci věku**. Syn člověka pošle své anděly a ti shromáždí z jeho Království všechny kameny klopýtání a ty, kteří páchají bezpráví, a uvrhnou je do ohnivě pece; na tomto místě bude pláč a skřípání zuby. Potom spravedliví budou zářit **v Království** svého Otce. Kdo má uši, aby slyšel, nechť slyší (Mat 13:38-43).

Je stěžejní si všimnout, že příchod Božího království, ve kterém mají spravedliví "zářit jako slunce", je umístěn **na konec věku**. Ve stejnou dobu jako objevení se Království budou zlí "uvrženi do ohnivě pece". "Království jejich Otce" (tj. Boží království), v němž se spravedliví objevují v slávě, je zjevně novým pořádkem, jenž uvede rozsudek, podle kterého zlí zahynou. Království v těchto

textech určitě není královstvím přítomnosti, mnohem méně "Boží vládou v srdci". Musí se ještě objevit na "konci věku". Všechno to se skvěle hodí ke Království popsánému v Danielovi 2 a 7 a je zřejmé, že Ježíš odvodil své učení z této knihy.

Tyto prosté skutečnosti jsou potvrzeny kontextem v Danielovi, od něhož je vzat Ježíšův odkaz na zářící spravedlivé. Slova jsou součástí Danielovy předpovědi o vzkříšení mrtvých (Dan 12:2-3). Je to tehdy, když "se mnozí z těch, kteří spí v prachu země, probudí k věčnému životu", že spravedliví "září jasně jako jasnost nebeského prostoru" v Božím království (Dan. 12:3). Všimáme si, že spravedliví podle Ježíše (Mat 13:43) jsou "ti, kteří způsobují, aby mnozí pochopili, a pomáhají mnohým ke spravedlnosti" (Dan 12:3). Znamená to, že "Služebník učiní mnohé spravedlivými svým poznáním" (Iz 53:11). To jsou nejdůležitější texty popisující křesťanský život. Znalost plánu Božího království je podstatným základem křesťanského života.

Království očekávané Ježíšovými současníky

Boží Království dychtivě předjímané Ježíšovými krajany bylo nepochybně Novým světovým řádem působícím nejen na hrstku učedníků, ale na celou Zemi. "Pánův den", který jej měl zavést, bude kvůli své ničivé síle katastrofou, jakou byla potopa. Přesto na druhé straně strašného rozsudku se má vynořit obnovená, regenerovaná země, a rozumná a mírumilovná vláda zajistí zlatý věk pro všechny, kterým bude dovoleno přežít do nového Království. Na rozdíl od mnoha moderních posluchačů ti, kteří slyšeli Ježíše veřejně oznamovat Království, si byli plně vědomi toho, co proroci říkali o nadcházejícím velkém obratu historie: Smrtelný bude pokořen a ponížen ... Dostaňte se mezi skály, skryjte se v prachu, při pohledu na Jahvovu hrůzu, na lesk jeho majestátu, když povstane, aby způsobil otřesy země. Lidská pýcha poníží své oči, domýšlivost lidí bude pokořena, v onen den bude Jahve vyvýšen. Ano, ten den bude den Jahveh Sabaot (Pána nebeských vojsk) proti vši pýše a domýšlivosti, proti všemu velikému, aby bylo poníženo... Lidská pýcha bude pokořena, domýšlivost lidí bude ponížena. Onoho dne bude Jahve vyvýšen, a všechny modly smeteny. Jděte do dutin a skal, do jeskyní země, při pohledu na Jahvovu hrůzu, na oslnivost jeho majestátu, když povstane, aby zatřásl zemí. Onoho dne člověk

mrští ke krtkům a netopýrům modly stříbrné a modly zlaté, které si udělal k uctívání (Iz 2:9-20, Jeruzalémská Bible).

Moudrá reakce na evangelium

Naděje na novou éru míru na zemi, po hrozném Pánově dnu, může být uchopena prostým čtením toho, co říkají proroci. Očekávání ohledně Království, běžné, když Ježíš zahájil svou kampaň za pokáním a vírou v dobrou zprávu, bylo jasně zdokumentováno historikem a teologem stejně. Fakta, které představují, poskytují nepostradatelné vodítko k významu Ježíšovy oblíbené fráze "Boží Království". Dokud tento pojem není pevně zakořeněn ve svém hebrejském prostředí prvního století, je zcela nemožné vědět, co od nás Ježíš požaduje svou výzvou k "pokání a víře v evangelium o Království" (Mar 1:14, 15; srv. Skutky 1:3; 1:6; 19:8; 20:25; 28:23, 31). Odděleno od svého kontextu, bylo Boží království nově vymezeno, s téměř úplnou nevšímavostí vůči jeho biblickému významu, různě odlišnými způsoby přijatelnými pro naše vlastní náboženské představy a vzory. Je však zcela nesprávné přisuzovat je pak Ježíši nebo je nazývat jeho evangeliem. Ztráta vlastního historického smyslu pro vymezení křesťanského evangelia o Království spočívá v jádru celého našeho teologického zmatku a rozdělení.

Jeden významný historik křesťanství popisuje historické uspořádání nezbytné pro pochopení dopadu oznamování Království Ježíšem a Janem Křtitelem: Očekávání velkého vysvobození ... a zlatého věku spravedlnosti a pokoje a blahobytu, udržovaného naživu lekce z Písma, které byly čteny a vysvětlovány v synagógách ... čas od času vedly k prorokům, kteří oznamovali, že velký okamžik nastal.¹

Svým veřejným oznamováním jak Ježíš, tak Jan vyzývali muže a ženy, aby se připravovali na přicházející božský zásah, na Pánův den, který v Novém zákoně odpovídá očekávanému příchodu Království. Učení Ježíše a Apoštolů je veskrze ovládáno očekáváním nadcházejícího soudu a následného slavnostního uvedení nového světového řádu. Každé slovo jejich nabádání je zaměřeno k naší přípravě na tu velkou událost.

¹ G.F. Moore, *History of Religions*, str. 107.

Celý Nový zákon je příručkou výuky pro ty, kteří se připravují vládnout s Ježíšem v nadcházejícím království. Apoštolské zvěstování evangelia o Božím království, křesťanského evangelia, předpokládá pochopení tohoto hebrejského pohledu na historii. Náš problém spočívá v tom, že posluchači jsou nyní neustále žádáni, aby přijali "evangelium", aniž by znali hebrejský rámec předpokladů, v němž Ježíš vyučoval. To vede k nedorozumění, které může být opraveno pouze tehdy, když potenciální konvertité jsou vyučeni základnímu "slovníku" Nového zákona. Není řešením omezit evangelium jen na zprávu o smrti a vzkříšení Ježíše. **Tyto události nejjistěji zaručují budoucí zřízení Království;** ale Království zůstává Královstvím předvídaným proroky.

Stále ještě se máme modlit o jeho příchod (Mat 6:10). A je jádrem evangelia spásy (Skutky 8:12; 28: 23, 31; Mat 13:19; Luk 8:12).

Dlouhodobá averze k Ježíšovu židovství

Komentátoři často projevují svou nelibost vůči Ježíši, Kristu, když jsou konfrontováni se Spasitelovým mesiášským náhledem. Tuto antipatii vůči mesiášskému Království (a tedy vůči evangeliu o Království) můžeme nejsnáze ilustrovat citováním myšlenkového směru, který popírá, že kniha Zjevení odvozuje svou inspiraci od Ježíše Krista. Podle učenců s tímto přesvědčením je Zjevení napsáno někým, kdo: žije na učených závěrech minulých věků. Studoval knihy a vstřebal knihy. Načerpal z nich svůj velký eschatologický [týkající se budoucnosti] systém ... Tato velmi lidská moudrost, kterou produkuje, jako by to bylo Boží slovo, a snaží se skrýt před sebou svůj vhled na skutečný původ knihy tím, že hlasitě prosazuje její božský původ, jak je to jen možné ... Tímto se jeho dílo stává pomníkem úpadku prorocství ... Závěrečný čin dramatu je jím popsán ve dvou fázích... Za prvé, po Mesiášově bitvě je tu tisíciletá vláda Krista a mučedníků ... To je vskutku oficiální židovská eschatologie ... Máme zde nejúplněji představitelné navrácení ke starému povědomému národnímu židovskému jazyku. Křesťanský lid bere místo židovskému a přebírá jeho pohrdání vůči pohanům ...

Pro takové křesťany byla celá proměna, kterou Ježíš způsobil pojetím Božího království, marná.¹

To je vše o Ježíši z knihy Zjevení! Podle našeho citátu je právě on neotesaným Židem. Bohužel ti, kteří patří k tomuto myšlenkovému směru, začínají nepochopením Ježíše a jeho poselství o Království. Pak obviňují Ježíše (ze Zjevení) za rozpory se svou mylnou představou! Zdá se, že nedůvěra v sobě obsahuje nevyhnutelný trest: "Pokud neuvěříte, ani nepochopíte" (Iz 7:9, LXX). Je možné být odevzdán pod moc svého vlastního hříchu.

Citujeme další důkazy o skutečnosti, že Ježíšovo poselství v knize Zjevení, a tak jeho celý mesiášský výhled, bylo mnohými odmítnuto.

Jedna kniha vyžaduje upozornění z důvodu její podivné povahy a jejího vlivu na křesťanskou eschatologii [učení o budoucnosti], jmenovitě Janovo Zjevení... Většina vidění obsahuje tak málo toho, co je výslovně křesťanské [ač jsou dána Ježíšem Kristem!], že byla vážně zpochybňována, zda nebyla celá přivlastněna z židovských zdrojů pouze s povrchním přizpůsobením křesťanskému použití. Bez ohledu na stupeň literární původnosti může být autorovi povoleno, že záležitost je veskrze židovská. Vzkříšení svatých, aby se těšili z tisícileté vlády Mesiáše; válka Goga a Magoga na konci tisíciletí a jejich zničení; obecné vzkříšení a poslední soud; nový Jeruzalém sestupující z nebe se všemi svými zlatými třpyty, dokonce ještě řeka života a stromy nesoucí každý měsíc plody nového ovoce a léčivých listů, jsou otřepané představy a obraznost židovské eschatologie ... s jejím tělesným vzkříšením a s jejím tisíciletým panováním. [Ty byly] přeneseny do církve a našly přijetí ... mezi nevzdělanými křesťany. Ve druhém století milenaristická eschatologie [víra, že svatí pohládnou s Kristem po tisíc let] byla pravověrností v Malé Asii a rozsáhlých regionech, které čerpaly svou teologii z tohoto zdroje; to je víra Irenejova. Přechkala všechny proměnlivosti teologie a stále znovu vybuchovala v epidemiích nadšení.²

Můžeme tleskat tomuto vynikajícímu shrnutí toho, co kniha Zjevení očekává v budoucnu, zatímco žasnout nad přezíravým způso-

¹ Paul Wernle, *The Beginnings of Christianity*, 1903, sv. I, str. 364, 372-374, zdůraznění přidáno.

² G.F. Moore, *History of Religions*, str. 144, 145, zdůraznění přidáno.

bem, jakým jsou velké pravdy Nového zákona odmítnuty jako nekřesťanské a Ježíšova vize je odmítnuta jako "otřepaná".

Je málo známou skutečností, že "zakládající otcové" velkých částí protestantského křesťanství také shledali Ježíšovo poselství znamenáné v Zjevení nepřijatelným: Luther v první (předmluvě k překladu Nového zákona, 1522) vyjádřil silnou averzi vůči knize [Zjevení] a prohlásil, že pro něj má každý znak toho, že není ani prorocká ani apoštolská ... Nemůže vidět, že to bylo dílo Ducha svatého. Navíc se mu nelíbí příkazy a hrozby, které pisatel vyjadřuje o své knize (22:18, 19) a slib blaženosti těm, kteří dodržují to, co je v ní napsáno (1:3; 22:7), když nikdo neví, co to znamená, když neříká nic o jejím dodržování, a existují mnohé ušlechtlejší knihy, které mají být uchovávány. Navíc mnozí otcové tuto knihu odmítli... "Nakonec si každý myslí o tom cokoli, co sděluje jeho duch. Můj duch se nedokáže přizpůsobit této knize, a dostatečným důvodem, proč ji neoceňuji vysoko, je to, že v ní Kristus není ani učen, ani uznáván, což je tím, co by apoštol měl dělat především."

Později (1534) nachází Luther v knize možnost křesťanské užitečnosti ... ale přesto si stále ještě myslel, že je skrytým, hloupým proroctvím, pokud není vysvětlena, a při vysvětlování nebyla po mnoha snahách dosažena jistota ... Trval na pochybách ohledně jejího apoštolství a (v roce 1545) ji vytiskl s Hebreům, Jakubem a Judou jako přílohu ke svému Novému zákonu, nezařazené do indexu ... Zwingli (přední reformátor) považoval Zjevení za "nebiblickou knihu" a dokonce Kalvín, i při svém vysokém oceňování inspirace, nekomentuje 2. a 3. Jana a Zjevení.¹

Čtenáři by měli přemýšlet o pozoruhodné skutečnosti, že církev nadále poskytuje svou oddanost Kalvínovi a Lutherovi, nehledě na váhavost ohledně Zjevení u Kalvína a na zjevné odmítnutí dbát Ježíšových varování předaných ve Zjevení: Dosvědčuji každému, kdo slyší slova prorocství této knihy, pokud někdo přidá k těmto věcem, Bůh mu přidá pohromy napsané v knize; a kdyby někdo odstranil ze slov prorocství, odstraní Bůh jeho podíl z knihy života a ze svatého města a z věcí napsaných v této knize (Zjev 22:18, 19). Blažený je ten, kdo se drží výroků prorocství této knihy. Blažený je ten,

¹ Revelation, " *Hastings Dictionary of the Bible*, sv. IV, str. 241.

kdo čte, a ti, kteří slyší slova tohoto proroctví a zachovávají to, co je v něm napsáno: neboť čas je nablízku (Zjev 1:3). **To sotva zní, jako by ta kniha mohla být bezpečně vyhoštěna do přílohy!**

Knihy Zjevení, jak je dobře známo, sjednocuje vlákna starozákonního proroctví a popisuje zřízení Božího království na zemi při Ježíšově druhém příchodu. Je trefným vyvrcholením nadějí Starého a Nového zákona, zobrazujícím triumf Božího království nad nepřátelským světem.

Boží království oznamované Ježíšem konečně přijde k moci na Zemi, až zatroubí sedmý anděl: **Království tohoto světa [všimněte si, že žádný ze současných národů není nyní Božím královstvím] se stala královstvím našeho Pána a Jeho Mesiáše; a bude vládnout navždy a věčně ... Vzdáváme ti díky, Pane Bože všemohoucí, který jsi a byl jsi a máš přijít; protože jsi převzal moc a začal kralovat. [Srv. Ž 97:1 a 99:1, "Pán začal kralovat."] A národové se rozhněvali a přišel tvůj hněv a čas mrtvých, aby byli souzeni, a abys odměnil své služebníky proroky a svaté a ty, kteří se bojí tvého jména, malé a velké; a zničil ty, kteří ničí zemi (Zjev 11:15-18).**

Toto je Boží království ohlášené v poselství evangelia, a Království, o které se křesťané mají modlit: "Přijď Tvé království!" Nemí všeobecně známo, že když se tak modlí, křesťané přejímají svržení lidských vlád, aby pokoj a harmonie mohly převládat po celé planetě. Jedna skutečnost je v Novém zákoně neomylně jasná: Boží království přijde pouze v důsledku božského zásahu ukončujícího "současný zlý věk" (Gal 1:4).

Protimesiášská tendence

Odmítání knihy Zjevení poukazuje na hluboce zakořeněnou protimesiášskou tendenci v mnohé tradiční teologii. Když komentátoři posuzují Zjevení jako nekřesťanské, pokoušejí se odstranit je z kánonu Písma nebo je "přehodnotit", aby se vyhnuli jeho "židovskému" proroctví o milénium, ukazují svou nelibost vůči Ježíši, jehož vše pohlcující zájem měl přinést mír zemi a spravedlnost pro všechny prostřednictvím jeho Království.

Skutečný Ježíš nikdy neopustil naději proroků o mesiášské vládě na zemi. Věděl však, že triumf Království musí čekat na jeho druhý příchod ve slávě. Tak je v Novém zákoně očekáván příchod

Pánova dne, až se Ježíš vrátí "v planoucím ohni a pomstí se těm, kteří Boha neznají" (2 Tes 1:7). Pak přijde Království; pak naděje všech věků dosáhnou naplnění; jen pak může zoufalé volání "Jak dlouho, ó Pane?" najít odpověď. Nový zákon se upíná, verš za veršem, k této mesiášské budoucnosti. (Někdo vypočítal, že Druhý příchod je v Novém zákoně uveden více než 300krát. Toto číslo je mnohem vyšší, když se vezmou v úvahu synonyma pro návrat Ježíše.) Jakmile se však šňůra napětí mezi věřícím a jasnou budoucností v Království zklidní, ztrácí se životní síla víry a pointa učednictví je zničena. V současné době návštěvníci bohoslužeb často postrádají tento zásadní pohon k dosažení zaslíbeného Království. Nebylo jim řečeno, čím je ono Království.

Zdá se, že mnozí z jejich učitelů nemají soudržný pohled na křesťanskou budoucnost. V celé poslední kapitole jejich knihy je prázdné místo, které musí být naplněno veškerým bohatstvím biblické naděje na Kristovu vládu na zemi.

Budoucnost bez podstaty

Vyhlídka na nadcházející panování Krista a věřících na zemi je nedílnou součástí poselství evangelia neoddělitelně spojeného s Ježíšovou obětí a smrtí a vzkříšením (Skutky 8:12; 28:23, 31). Je tragické, že mnozí, kteří si nárokují být křesťany, znevažují naději na nadcházející Království považující je za už jednou nevratně použité, za pozůstatek primitivní mentality, kterou bychom si my s naším nesmírně kvalitnějším vědeckým rozhledem nemohli ani představit jako přijatelnou. Tím staví křesťanské učení o Království do mlhy. Křesťanská budoucnost je omezena na nicotný nezdar, nikoliv na úžasné vyvrcholení historie, na které je všem přikázáno se připravit. Skutečnost, že ne každý přežije až do příchodu Ježíše v moci, není omluvou pro zanedbávání učení o návratu Mesiáše. Datum tohoto navrácení není známo nikomu. Ti věřící, kteří zemřeli před koncem věku, se budou účastnit slávy Království skrze vzkříšení (1 Tes 4:13; 1 Kor 15:23, Zjev 11:15-18).

Následující dotaz byl adresován zástupci duchovenstva v časopise *Presbyterian*. Odpověď ilustruje neochotu mnohých čelit drsné skutečnosti ohledně Ježíšových varování o budoucnosti: Ot. Proč existuje v našich církvích tak málo kázání o druhém příchodu? Je toto částí naší víry nebo ne? Od. Ne všichni křesťané smýšlejí po-

dobně o věcech teologie, ale bylo by těžké, aby se cítil jako doma v naší tradici někdo, kdo Boha nepochopil jako toho, který přišel, který je přítomen (Kristus je vzkříšen) a který má ještě přijít v budoucnosti, ať je forma konce jakákoli. Popisovat druhý příchod slovy znamená zničit jak jeho krásu, tak i význam. Ignorovat jej znamená vyhybat se tomu, co může být nejdůležitější částí evangelia, o němž víme, protože minulost a současnost, relativně řečeno, jsou krátké, zatímco zítřek sousedí s věčností. Přiměřená reakce na tuto odpověď se objevila v pozdějším vydání časopisu: Skládám poklonu panu Reverendovi za jeho matoucí neodpověď na to, co, jsem si jist, byla vážná otázka ohledně druhého příchodu Ježíše Krista. Pokud chápu jeho odpověď, ve skutečnosti řekl: "Všichni se neshodujeme. Ale pokud chcete být v našem společenství příjemný, musíte souhlasit, že Ježíš přichází znovu, ale ne opravdu – neboť pokud skutečně věříte ve druhý příchod, zničíte jeho krásu i význam. Přesto jej nemůžete ignorovat, protože je v budoucnu." Proč ne jednoduchá odpověď? Proč nepřiznat, že ti, kteří nemohou přijmout Bibli doslovně, musí zduchovnit druhý příchod, protože je příliš velkým segmentem Nového zákona na to, aby byl přehlížen?

Tento přístup k novozákonnímu učení o budoucnosti je typický pro mnoho z toho, co po mnoho staletí procházelo pod názvem křesťanské učení. Pro mnohé bylo těžké odhalit trik hraní se slovy, když otevřené odmítnutí biblické doktríny o Království je zahaleno působivým "teologickým" jazykem. To, co mnoho z tradiční teologie dovedlo s druhým příchodem, by nemělo být poctěno výrazem "zduchovnit". Nechala vypařit návrat Krista. Celá vize proroků a celé evangelium o Království jsou v ohrožení, pokud je odstraněn jeho dominantní prvek ohledně budoucnosti. Dokonce i evangelium předkládané mnoha evangelíky trpí stejnou nepřítomností jakéhokoli odkazu na budoucnost. Zde je, jak definují evangelizaci: Evangelizovat znamená šířit dobrou zprávu, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a že byl vzkříšen z mrtvých podle Písma a že jako vládnoucí Pán nyní nabízí odpuštění hříchů a osvobozující dar ducha všem, kteří činí pokání a věří.¹

¹ The Lausanne Covenant, International Congress on World Evangelization, Lausanne, Switzerland, July, 1974.

Zdá se nám, že chybí základní prvky evangelia, jak je učil Ježíš. Ježíš kázal evangelium o Království a teprve později přidal informace o své smrti a vzkříšení. Ježíš mluvil o reakci na poselství evangelia o Království jako o zásadním prvním kroku k spasení a k nesmrtelnosti. Učil, že semeno nesmrtelnosti se nacházelo v evangeliu o Božím království (viz Mat 13:19; Luk 8:12; 1 Pet 1:21-25).

Budoucí Království z evangelia

Ježíšův naléhavý požadavek "činit pokání a věřit dobré zprávě o Království" (Mark 1:14, 15. Proč kázání evangelia nezačít tímto veršem?) zahrnuje pochopit pojem "Boží království". Když Ježíšova fráze zůstává nejasná, samotné evangelium je zatemněno. Snad tato nejistota ohledně významu Ježíšova hlásání Království způsobila, že evangelíci opustili ve své definici evangelia veškerý odkaz na Boží království, a spolehli se na to, o čem si myslí, že je plným popisem spasitelného poselství: smrt, pohřeb a vzkříšení Ježíše. Je zvykem apelovat na slova Pavla v 1. Korintským 15:1-5: Nyní vám, bratří, uvádím ve známost evangelium, které jsem vám kázal, které jste také přijali, v němž také stojíte, kterým také jste spaseni, jestliže se budete pevně držet poselství, které jsem vám kázal, pokud jste neuvěřili marně. Neboť jsem vám doručil jako prvního významu (doslovně "mezi prvními", NASV okraj) to, co jsem také obdržel, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písma a že byl pohřben a že byl pozvednut třetího dne podle Písem, a že se zjevil Kéfasovi, a potom dvanácti ... Ať už jsem to byl já nebo oni, tak jsme kázali, a tak jste uvěřili.

Důležitým klíčem k pochopení Pavlova skvělého výroku o jeho vlastním poselství evangelia se nachází malá fráze *en protois*, "mezi věcmi prvotního významu" (v. 3). Tím bodem je, že nastalo vzkříšení Ježíše, což někteří z Korint'ánů začali zpochybňovat: "Jak to, že někteří z vás říkají, že neexistuje vzkříšení mrtvých?" (1Kor 15: 12). V reakci na tuto *konkrétní krizi víry* Pavel připomíná svým posluchačům, že smrt a vzkříšení Ježíše mají naprosto zásadní význam v křesťanském evangeliu. Bez smrti Ježíše nelze získat odpuštění pro nás všechny a bez jeho návratu ze smrti k životu skrze vzkříšení nemůže existovat naděje spásy v nadcházejícím Království.

Je však nebezpečnou chybou argumentovat tímto textem, že skutečnosti o Ježíšově smrti a vzkříšení tvořily celé poselství evangelia. Pavel je pečlivý v tom, aby řekl, že tato ústřední fakta byla kázána "mezi věcmi prvotního významu" (verš 3). Toto však nebylo celým evangeliem. V evangeliu existovaly i jiné věci stejné důležitosti, a to oznámení o Božím království (Skut 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31). Připomínáme, že Ježíš vyhlašoval Království dlouho předtím, než hovořil o své smrti a vzkříšení (Luk 4:43, srv. Luk 18:31-34) – skutečnost, která dokládá, že Boží království není synonymem pro smrt a vzkříšení Krista.

Dále je zřejmé, že Pavel se zde přímo nezabýval tématem Božího království jako budoucí události shodující se s návratem Ježíše. Korinťané tuto víru přijali jako součást evangelia spásy. Pavel je tedy schopen rozpracovat nauku o Království jen o několik veršů později. Když se právě zmínil o budoucím příchodu Ježíše (v. 23), mluví o Království, nad nímž Ježíš bude předsedat při svém příchodu (v. 25-27). Toto Království, mělo by být pečlivě povšimnuto, je Království, do něhož nemůže vstoupit "tělo a krev", neboť "pomíjivé nemůže zdědit nepomíjivost" (v. 50). Aby křesťané vstoupili do Božího království, musí být povoláni ze smrti při poslední trubce a proměnění, během okamžiku, v nesmrtelné osoby (v. 51, 52). Tyto verše znovu potvrzují skutečnost, že Boží království přichází k moci při druhém příchodu.

Království má hlavní místo v novozákonním poselství evangelia, navíc, ovšem, k stejné zásadnímu hlásání smrti a vzkříšení Spasitele. Je to vážné nesprávné zacházení s Biblí postavit 1. Korintským 15:1-5 do rozporu s masivním důkazem o ústředním významu Božího království v svolávání před a po vzkříšení (Luk 4:43; Mar 1:14, 15; Mat 4:17; Skutky 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31, atd.). Ještě jednou musíme zdůraznit důležitost Skutků 8:12 (zopakované ve Skutcích 28:23, 31) jako Lukášova zevrubného souhrnného prohlášení o poselství evangelia: "Když uvěřili Filipovi, jak kázal dobrou zprávu o Božím království a jméno Ježíše Krista, byli pokřtěni, muži i ženy" (srv. Mat 13:19; Luk 8:12).

Současné prohlášení o evangeliu

Definici evangelia nabídl konferenci o evangelizaci v Lausanne v roce 1974 (citováno výše). Hovoří o odpuštění hříchů skrze Ježí-

šovu smrt, o jeho vzkříšení a jeho přítomné vládě v nebi. Neříká však nic o Božím království jako o cíli věřícího křesťana. Budoucí rozměr spásy, tak prominentní v Novém zákoně, chybí. Tato nepřítomnost Království, zřejmě zkracuje poselství evangelia na polovinu a tak ho zbavuje jeho silného důrazu na Boží plán poslat svého Syna **zpátky na zem, aby vládl se svými následovníky v mesiášské vládě** slibované proroky. Novozákonní evangelium se netýká jen minulosti a přítomnosti, ale minulosti, současnosti a budoucnosti. Člověk však může pátrat v soudobých prohlášeních poselství evangelia (v traktátech, knihách a výzvěch v rozhlasu a televizi) marně po jakémkoli odkazu na budoucí činnost Ježíše Krista. Přesto nás Ježíšovo ohnisko v evangeliu směřuje ke konečnému cíli, k získání místa ne "v nebi", ale v Božím království na zemi (Dan 7:27). Bylo by obtížné vidět, jak by mohl být jasněji definován křesťanský cíl než v následujících verších: "Blažení jsou mírní, neboť zdědí zemi" (Mat 5:5). "Učinil jsi je Královstvím a kněžími našeho Boha a budou vládnout na zemi" (Zjev 5:10).

Naděje v evangeliu

Ztráta Božího království z křesťanského evangelia pochází ze ztráty biblického pohledu na budoucnost, který tvořil tak životně důležitou součást původního křesťanství. Po staletí byli návštěvníci bohoslužeb přesvědčováni, že konečným cílem jejich oddanosti Kristu je "jít do nebe", když zemřou. Tato představa je v podstatě nebiblická. Podkopává potřebu příchodu Božího království na zemi při návratu Ježíše. V Novém zákoně je naděje (druhá z trojice křesťanských ctností, víry, naděje a lásky) zaměřena na slavnou mesiášskou budoucnost. "Naděje může být definována jako touha po budoucím dobru, doprovázená vírou v její realizaci ... **Víra** se stejně stará o minulost, přítomnost a budoucnost, zatímco **žádná nejistota v Písmu, která se týká především budoucnosti. Naděje je zaměřena pouze na budoucnost.**"¹

Jasná naděje byla vštěpována do mysli věřícího, když slyšel evangelium o Království: "Slyšeli jsme o vaší víře v Krista Ježíše a o lásce, kterou máte ke všem svatým, kvůli naději pro vás uložené v nebi, o které jste předtím slyšeli ve slově pravdy, v evangeliu ...

¹ "Hope," *Hastings Dictionary of the Bible*, sv. I, str. 583. Hope, česky naděje.

tak jak jste se to dozvěděli od Epafry" (Kol 1:4-7). "Také v Kristu, po naslouchání poselství pravdy, evangelia o vaší spáse – když jste také uvěřili, jste byli zapečetěni svatým duchem zaslíbení, který nám byl dán jako záloha na naše dědictví" (Ef 1:13, 14). O několik veršů dále se Pavel modlí, aby "oči vašeho srdce byly osvětleny, abyste mohli vědět, jaká je **naděje** jeho povolání, jaké je bohatství slávy jeho **dědictví** ve svatých" (Ef 1:18). Je vážně důležité, aby věřící věděli, že jsou pozváni, aby vládli s Mesiášem na zemi v nadcházejícím novém řádu.

V těchto verších se stává zřejmým, že budoucí naděje byla součástí Pavlova evangelia. Apoštolská evangelizace přesahovala slib odpuštění hříchů a víru v Ježíšovu smrt a vzkříšení. Předkládala konvertitovi slib zdědit Boží království při Kristově návratu. Proto poselství evangelia, které není zaručeno budoucí skutečností Božího nadcházejícího zásahu ke svržení všech lidských vlád a k udělení Království Církvi, není evangeliem

Nového zákona. Naděje, o které se Kolosští dozvěděli, když slyšeli evangelium, je tak významná, že Pavel hovoří o jejich lásce a víře, které "pramenily z naděje" (NIV). "Kvůli naději" (Kol 1:5, NASV) pro ně připravované v nebi mají Kolosští rozvíjet víru a lásku v duchu. Měli bychom si všimnout, že jejich naděje na zdědění Božího království, je "uložena v nebi". To je typické pro židovské přesvědčení, že všechny dobré věci budoucnosti jsou již připraveny v nebi pro věřící a čekají na to, aby byly zjeveny na zemi při příchodu Mesiáše (viz 1 Pet 1:4, 5). Zůstává tedy skutečnost, že křesťanská naděje je zaměřena nikoliv na "jití do nebe" při smrti, ale na "zdědění země" (Mat 5:5) a na vládnutí na ní (Zjev 5:10), až se Kristus vrátí. Království je připraveno v nebi. Ale objeví se na zemi, až se Ježíš vrátí. Nehodláme opustit zemi pro nebe! Přesný opak: Ježíš hodlá opustit nebe a vrátit se na zem.

Ve světle těchto skutečností navrhuje, že definice o evangelizaci z Convention v Lausanne potřebuje změnu následovně: Evangelizovat znamená šířit dobrou zprávu, že Bůh plánoval jako cíl dějin zřít své Království na zemi, až se Ježíš vrátí; že Ježíš nyní nabízí odpuštění skrze víru ve své evangelium o Království a ve svou usmiřující smrt a vzkříšení. Všem těm, kteří věří poselství evangelia a poslouchají Ježíše (Sk 5:32), slibuje svého ducha nyní

jako "zálohu" na to, aby je v současném životě posiloval při přípravě na pozice ve vládě s Kristem v Království a aby při jeho návratu byli uvedeni do úřadu.

Tímto způsobem je apoštolská orientace směrem k budoucímu Království začleněna do evangelia a zrcadlí novozákonní vzor.

Naléhavá potřeba obnovit rámec evangelia

Ježíšovo poselství je usazeno v židovském, starozákonním rámci (který Ježíš nepřišel zničit, Mat 5:17). Přišel, aby přinesl konečný význam Zákona, ne jen opakovat literu. Na rozdíl od mnoha moderních čtenářů Bible Ježíš věřil poselství proroků a, s nimi, toužil po splnění jejich jednotné vize nadcházejícího Království pokoje. Podobně výzva k nám věřit prorokům je vestavěna do Ježíšova poselství evangelia. Jsme nabádáni činit pokání a věřit evangeliu o Království (Mar 1:14, 15). To je místo, kde začíná kázání novozákonního evangelia. Je to výzva k víře v Boží plán, nejen poskytnout Svého Syna jako obětního beránka, aby zemřel za hříchy světa, ale také ho poslat zpátky, aby vládl ve svém Království (Skutky 3:21; 2Tim 4:1).

Křesťanství v pojmech Nového zákona je výzvou připravovat se nyní na účast v Království, které bude zavedeno nadpřirozenými otřesy, když se Ježíš vrátí. Necht' si vědecky myslící přečtou Nový zákon s tímto jednoduchým schématem na mysli, zkoušejíce důkazy, a Písma budou jasná. Ale jakmile je Boží království "přehodnoceno" (důkladně klamný způsob, jak je odmítnout, zatímco se předstírá, že ne!) tak, aby, znamenalo pouze náboženský ideál nyní, s příslibem "nebe při smrti", jasnost Nového zákona je ztracena. *Jedinec prostě nemůže odstranit židovský apokalyptický rámec, v němž je usazeno křesťanské evangelium, aniž by se zhroutilo celé poselství.* Nepřítomnost slova "Království" v moderních podáních "evangelia" svědčí o ztrátě základních informací o spáse. Jak učený odborník anglikánské církve poznamenal: "Když řecká a římská mysl postupně, namísto hebrejské mysli, začala ovládat Církev, došlo k pohromě ve víře a v praxi, z které jsme se nikdy nevzpama-

tovali ani v doktríně ani v praxi."¹ Zotavení začne, až se znovu dosadí Ježíšovo a Pavlovo poselství evangelia o Království.

*To, že ústředním tématem Ježíšova učení je oznamování Božího království, je nesporné ... Dobré poselství, evangelium, je přesně to, že Boží království je nablízku: o tomto bodě není pochyb. ... Evangelium je ke Království, jež je pozvánkou k svátku.*²

Lekce 5

Boží království — Boží plán v dějinách světa

Hlavní texty:

"Bůh řekl Abrahamovi: 'Podívej se všude kolem sebe, odkud jsi na sever a na jih, na východ a na západ. Celou zemi, která je k vidění, dám tobě i tvým potomkům navždy ... Začni procházet celou děl i šíř země, neboť ti ji míním dát'" (Gen 13:14-17).

"Bůh řekl Abrahamovi, 'Zde je nyní moje smlouva s tebou: staneš se otcem mnoha národů. Už se nebudeš jmenovat Abram, tvé jméno bude Abraham ... Přetvořím tě na národy, a tvým potomstvem budou králové. Ustanovím svou smlouvu mezi mnou a tebou i tvým potomstvem po tobě, pokolení za pokolením, smlouvu na věčné časy, abych byl tvým Bohem a Bohem tvých potomků po tobě. Dám tobě i tvým potomkům po tobě zemi, v níž žiješ, celou zemi Kanaán, abyste vlastnili na věčné časy a já budu tvým Bohem'" (Gen 17:3-8).

"A Písmo, předvídaje, že Bůh ospravedlní pohany vírou, zvěstovalo evangelium předem Abrahamovi, řka: 'Všechny národy budou v tobě požehnány'" (Gal 3:8).

"Jestliže se [Izraeli] podřídíš mému hlasu a budeš se držet pevně mé smlouvy, ty ze všech národů budeš mým vlastním, neboť celá země je mou. Budu tě považovat za království kněží, za zasvěcený národ" (Ex 19:5-6).

¹ Canon H. Goudge, "The Calling of the Jews, " in *Essays on Judaism and Christianity*.

² Charles Guignebert, Professor of the History of Christianity, *Jesus*, str. 325, 326.

"Jste-li Kristovi, pak jste považováni za potomky Abrahama a jste dědici slibů [daných Abrahamovi]" (Gal 3:29).

Království a vlastnictví země Palestiny tvořily základ Boží smlouvy mezi Ním a vyvoleným národem, zastoupeným původně Abrahamem. Královská funkce Izraele však závisela na jejich poslušnosti. Do jaké míry se jim dařilo chovat se podle vysokého ideálu, od nich požadovaného, je dokumentováno ve starozákonní historii Izraelců. Byl to často příběh selhání odpovídat Božímu standardu, přičemž je David výjimečným příkladem (navzdory některým pokleskům) vládnutí vykonávaného ve spolupráci s Bohem. Izraelští proroci byli také vynikajícími vzory poslušnosti Boha a služby v Jeho velkém plánu Království.

Jak jsme již viděli, národní naděje Izraele, stále ještě planoucí i v dobách útluaku od svých nepřátel, bylo, že konečný ideální král, Mesiáš, nakonec přivodí zlatý věk světového míru tak živě předpovězený proroky. S úsvitem tohoto velkého dne by přišlo Boží království. Víme, že modlitby za příchod Království byly vzdávány nepřetržitě v synagoze v době, kdy Ježíš začal kázat. Je nemožné si nevšimnout blízkého spříznění této modlitby s "Pánovou modlitbou": "Vyvýšeno a posvěceno je jeho velké jméno ve světě, který vytvořil podle své vůle. Kéž zřídí své Království ve vašem životě, ve vašich dnech a v životě celého domu Izraele, dokonce i rychle a v nejbližší době."

Jak říká význačný německý teolog, "pravé pozadí Ježíšova učení se má nacházet v ... židovském myšlení ohledně Boha jako vládce, a jeho Království jako projevu jeho královské činnosti."¹

Weiss tvrdí, že se jedná o dominantní důraz ve Starém zákoně a ukazuje, že takový důraz sebou nese myšlenku na konflikt s pozemským či lidským královstvím. To pojetí znamená, že Bůh prokáže své královské postavení soudním činem proti pozemskému království. Na tomto pozadí můžeme vidět, že bylo pro proroky přirozené... když vyhlášovali velkou krizi, která má přijít, a dělali to formou svolání o nadcházejícím impozantním aktu Boha jako krále. Naděje vyjádřená v [prorocích] je pro nadcházející mocnou královskou aktivitu Boha, kterou bude jeho lid vykoupen, jeho i je-

¹ John Weiss, *Jesus' Preaching of the Kingdom of God*, 1892.

jich nepřátelé zničení a současný zlý stav věcí [srov. Gal. 1:4, "tento současný zlý věk"] zcela a navždy zrušen ... Za Ježíšovým používáním pojmu Boží království spočívá tato naděje.¹

Určeno, aby vládcem byl člověk

Předmět křesťanského evangelia, Boží království, má své kořeny hluboko v hebrejských Písmech (poněkud bohužel známých jako "Starý zákon", protože mnozí vyznávající křesťané myslí na "starý" jako prakticky rovnocenný s "vyřazeným"). Je dobré si připomenout, že Pavel se odkazoval na Starý zákon jako na "posvátné spisy, které vám [křesťanům] mohou poskytnout moudrost, která vede ke spáse skrze víru, která je v Ježíši Mesiáši" (2 Tim 3:15). Abychom byli křesťany, musíme tudíž získat moudrost a porozumění nacházející se v posvátných zjeveních hebrejské části našeho Písma.

Úplně první příkaz člověku byl, aby "panoval ... nad celou zemí" (Gen 1:26). Vidíme zde začátek zlaté nitky Království, která probíhá celou Biblií od Genesis až po Zjevení. Adamovi bylo přiděleno postavení Božího místodržícího. Udělán k obrazu a podobě Boha (Gen 1:26) je člověk "faksimilí" Boha, reprezentací, která odpovídá vzoru. Slovo "obraz" znamená "vytesanou nebo vyřezanou sochu, jakou je modla", sošku. Jak "obraz" tak "podobu" jsou výrazy, které ... směřují zpět od člověka k Bohu ... Bůh ukazuje sám sebe jako 'prototyp' a 'originál' člověka."²

Žalmista zpívá o vyvýšeném postavení, jež člověku udělil Bůh: "Co je člověk, že o něj dbáš? A syn člověka, že ho navštívuješ? Neboť jsi ho učinil jen o málo nižším, než je Bůh, a korunoval ho slávou a ctí. Způsobuješ, aby měl nadvládu nad díly tvých rukou; všechno jsi dal pod jeho nohy" (Žalm 8:4-6). Čest a vznešenost jsou přívlastky krále (Ž 96:6, 10, 13: "Oděn ctí a vznešeností Bůh přichází vládnout světu"). Člověk je proto vytvořen, aby byl Božím zastupujícím vládcem na zemi. Problém je v tom, že "ještě nevidíme, že je mu všechno podrobno" (Heb 2:8). Ale člověk ještě jed-

¹ Norman Perrin, *The Kingdom of God in the Teaching of Jesus*, str. 19, diskutující o díle Johna Weisse.

² Friedrich Horst, "Face to Face," *Interpretation*, July, 1950, str. 260.

nou bude správně vládnout světu, až se Ježíš vrátí jako zaslíbený druhý Adam.

Naděje na spravedlivou vládu na zemi

Napětí mezi "současným zlým stavem věcí" (Gal 1:4) a nadějí nadcházejícího Božího království vyvolává pocit vzrušení a dramatu celé Bible. Promyšlená "zápletka" probíhá celým Písmem. Adam je vytvořen s božským úřadem. "Zaprodává se" satanovi poté, co byl přelstěn prohnáním ďábla (arcipadoucha dramatu). První pár takto "hlasuje pro" zlého vladaře a tato tendence podrobit se satanovi je v následujících generacích zvěčněna. Narůstající vzpoura dosahuje krize v Genesis 6, kde se zlé andělské bytosti ("Boží synové", srv. Ž 29:1; 89:6; Dan 3:25; Job 38:7; Job 1:6; 2:1) vměšují do lidského genetického systému, aby vytvořili rasu obrů. Tento strašný stav na zemi volá po světové katastrofě v potopě, ve které přežívá pouze osm osob. Potomci Noeho nejsou lepší než jejich předchůdci. Druhá rasa tyranů se rodí z hybridních andělsko-lidských "sňatků" (Gen 6:4, Num 13:33, viz také Juda 6; 2 Pet 2:4).

Božské řešení pro záchranu člověka z jeho patrně nenapravitelné špatnosti spočívá ve slibu "Abrahamova semena" (Krista, Gal 3:16). Naděje na konečné vysvobození ze spárů satanských vlád (2Kor 4:4: satan je "bůh tohoto věku") se naplní až poté, co "semeno ženy" (Gen 3:15) navždy ukončí naše současné (zlé) světové systémy. K tomu dojde, až vlastnictví země přejde k oprávněným dědicům, ke Kristu a jeho věrným následovníkům. Nadvláda nad zemí byla v Genesis určena člověku. Tato vláda se stane skutečností, když druhý Adam – člověk, jak bylo zamýšleno – převezme "království tohoto světa" (Zj 11:15) a "povládne uprostřed svých nepřátel" (Ž 110:2). Spolu s Mesiášem budou při inauguraci nové světové vlády "ti, kteří se dobrovolně nabízejí v den [Mesiášovy] moci" (Ž 110:3). Jeho čerstvě oživený lid, těšící se z nového života

jako vzkříšené, nesmrtelné bytosti, budou pomáhat Ježíšovi v jeho úkolu založit na zemi novou společnost. (Všechna současná hnutí "nového věku (New Age)" a skupiny podporující panství Církve *před* návratem Krista jsou nebezpečným překroucením biblického plánu přinést do světa mír.)

Abraham, země a úřad Krále

Slib země (Gen 13:14-17, výše) jako vlastnictví byl dán Abrahamovi za podmínky, že se vzdává všeho v poslušnosti Bohu (Gen 12:1-4). Abraham, "otec věřících", je "vzorovým křesťanem", prokazujícím svou víru v neviditelného Boha. Je chválen za svou důvěru, že navzdory všem dokladům o opaku (Řím 4:18) bude vskutku "otcem" slíbeného Mesiáše. Jeho dědictví zahrnovalo Boží království, které nebylo ničím menším než zaslíbená země, rozšiřující se za hranice Palestiny do vzdálených koutů země: "Neboť slib Abrahamovi nebo jeho semenu, že bude dědicem světa, nebyl skrze zákon, ale skrze spravedlnost z víry" (Řím 4:13).

Parafráze podaná v *International Critical Commentary on Romans* (Mezinárodním kritickém komentáři k dopisu Římanům) dává smysl přesně: Slib daný Abrahamovi a jeho potomkům o celosvětové mesiášské vládě, protože nebyl závislý na obřízce, tak také nebyl závislý na Zákonu, ale na spravedlnosti, která byla produktem víry. Kdyby toto celosvětové dědictví skutečně záviselo na jakémkoli právním systému a pokud by bylo omezeno na ty, kdo jsou podřízeni takovému systému, nebylo by místo pro víru nebo pro slib.¹

"Celosvětová mesiášská vláda" je synonymem pro Boží království, které je hlavním tématem křesťanského evangelia (Luk 4:43; Mar 1:14, 15; Skutky 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31 atd.). Musí se říci, že Ježíš a Apoštolové oznamovali "celosvětovou mesiášskou vládu", když hlásali evangelium. Je vládou čekající na veřejné zjevení při druhém příchodu. Všechny snahy přinutit ji k přítomnosti (kromě toho, že síla a duch budoucího Království jsou již aktivní předem, protože Ježíš nyní sedí po pravici Otce) jsou narušeními biblického plánu a zodpovídají za masivní zmatek, který existuje na téma Království (a tedy i samotné křesťanství). Máme se modlit "Přijď Tvé Království." To znamená, že Království ještě nepřišlo!

Skutky 7:5 prostě tvrdí, že Abraham během svého života nezískal ani "metr čtvereční" ze svého dědictví, ale Bůh mu slíbil, že je obdrží: "Bůh slíbil, že je dá jemu a jeho potomkům po něm." Heb 11:8-13 je třeba pečlivě číst:

¹ str. 109.

Vírou Abraham, když byl povolán, vyšel na místo, které měl obdržet za dědictví ... Vírou žil v zemi slíbu jako v cizí zemi, sídlil ve stanech s Izákem a Jákobem, spoludědici téhož slibu ... Ti všichni zemřeli ve víře, aniž obdrželi sliby ... Hledali město, které má přijít (Heb 11:8-13; 13:14). (Všimněte si, že město přichází na zem: patriarchové se k němu nedostali!)

Je třeba si nejpečlivěji všimnout, že patriarchové žili na místě, které jim bylo slíbeno (Heb 11:8, 9) – na místě, které jednoho dne zdědí. Tímto místem nebyla "říše nad oblohou", ale pozemky ležící na zemi. Zemi je určeno, aby byla ovládána Božím lidem. Velkým ústředním tématem celého Písma je slib, že ideální vláda bude přinesena na zemi, až se Ježíš, jako Mesiáš, semeno Abrahama a Davida (Mat 1:1), vrátí, aby vládl. Je načase, aby čtenáři Bible "slyšeli" a uchopili význam svého povolání "Abrahamových dětí", "spoludědiců" a budoucích "spoluvládců" s Mesiášem: Mat 5:5: "Blažení jsou mírní, neboť zdědí zemi."

Zjev 5:10: "Učinil jsi je Královstvím a kněžstvími našeho Boha a budou vládnout na zemi." Zjev 20:4: "Přišli k životu [při vzkříšení] a vládli jako králové s Mesiášem po tisíc let." 2Tim 2:12: "Pokud s ním trpíme, budeme s ním vládnout jako králové." 1 Kor 3:21: "Všechno patří vám." Heb 2:5: "Bůh nepodřídil obydlenu zemi budoucnosti andělům, což je naše téma [ale podrobil ji Ježíši a jeho následovníkům]." Ž 115:16: "Nebesa jsou nebesa Pánova, ale zemi dal lidským dětem." Zjev 2:26: "Kdo zvítězí, bude vládnout národům." Luk 19:17: "Vezmi si na starost deset měst." Mat 25:23: "Vládni nad mnohým." Ž 112:1, 2; 111:6; 113:7, 8: "Jak blažený je člověk, který se bojí Pána ... Jeho potomci budou mocní na zemi ... Obeznamil svůj lid s mocí svých děl tím, že jim dal dědictví národů ... Pozvedá ubohé z hromady popela, aby je posadil s knížaty, s knížaty svého lidu." 1Tes 2:12: "Chod'te způsobem hodným Boha, který vás povolává do svého vlastního Království a do své slávy."

Měl by se klást důraz na skutečnost, že tato jasná budoucnost je určena "mírným". Ti věřící, kteří i nadále vyhrožují svým nepřátelům a spoluvěřícím v jiných zemích jaderným zánikem, by se měli zeptat, zda patří do kategorie, o které mluví Ježíš. Dokonce i král David byl vyloučen z budování chrámu, protože jako muž válek

vzal život druhým (1 Paral 28:3). To je důležitá lekce pro křesťanskou církev.

"Kázání na hoře" vysvětluje vlastnosti charakteru a chování vyžadované u těch, kteří doufají, že zdědí království. Poslušnost skrze ducha je požadována Ježíšem: "Každý, kdo slyší tato moje slova, a řídí se jimi, bude jako moudrý člověk, který postavil svůj dům na skále" (Mat 7:24).

Populární forma teologie takzvaného "dispenzacionalismu" výhrůžně prohlašuje, že "kázání na hoře není přesně církevní pravdou" Bylo by těžké uvažovat o křiklavějším protikladu k Ježíšovým slovům než o tomto. Musíme jasně říci, že "kázání na hoře" je přesně pravda pro křesťanskou církev, pravda, bez níž není možné vstoupit do Království.

Apoštol Jan si dobře uvědomoval učení, které se prohlašovalo za "křesťanské", zatímco popíralo to, co učil Ježíš: "Pokud někdo nezůstává v Kristově učení, ale jde mimo ně, nemůže u sebe mít Boha; pouze ti, kteří se drží toho, co učil, mohou mít u sebe Otce i Syna" (2 Jan 9).

V této souvislosti mohou slova kvakerského vůdce, napsaná v roce 1676, pomoci předložit ten bod jasně: Kdokoliv může uvést v soulad "Neprotiv se zlému" a "Odporuj zlému silou", nebo "Nastav také svou druhou tvář" a "Znič je, udělej z nich kořist, stíhej je ohněm a mečem" nebo "Modlete se za ty, kdo vás pronásledují" a "Pronásledujte je pokutami, vězením a samotnou smrtí." O tom, kdo může najít způsob, jak tyto věci smířit, lze také předpokládat, že nalezl způsob, jak Boha smířit s ďáblem, Krista s Antikristem, světlo s temnotou a dobro se zlem.¹

Boží království spatřené proroky

V předchozích lekcích jsme rozsáhle citovali z hebrejských proroků, abychom ukázali, že neustále hovoří o přicházejícím čase míru pro lidstvo pod dohledem Mesiáše, Božího vyvoleného Krále. Velký obrat v dějinách nastane, až se Ježíš "vrátí stejným způsobem jakým odešel do nebe" (Skutky 1:11). Každé slovo Nového zákona je zamýšleno tak, aby nás povzbuzovalo k maximálnímu

¹ Robert Barclay.

úsilí, když se připravujeme na událost určenou k uskutečnění největší změny ve světové politice.

Ezechiel píše o době, kdy Bůh vezme syny Izraele z národů, kam odešli. Shromáždím je odevšad a přivedu je domů na jejich vlastní půdu. Přetvořím je v jeden národ v mé zemi a na horách Izraele, a jediný Král má být Králem všech; nebudou už ze dvou národů, ani nebudou dvě oddělená království. Už se nebudou znesvěcovat svými modlami a špinavými praktikami a všemi svými hříchy. Zachráním je ze všech zklamání, kterými byli vinni; očistím je; budou mým lidem a budu jejich Bohem. Můj služebník David bude nad nimi vládnout, jeden pastýř pro všechny; budou následovat mé předpisy, respektovat mé zákony a praktikovat je. Budou žít v zemi, kterou jsem dal služebníkovi Jákobovi, zemi, v níž žili vaši předkové. Budou v ní žít, oni, jejich děti, děti jejich dětí, navždy. David, můj služebník, bude jejich knížetem navždy. Uzavřu smlouvu o pokoji, věčnou smlouvu s nimi. Přesídlím je a rozmnožím je. Usadí se ve své svatyni mezi nimi navždy (Eze 37:21-26).

Hory Izraele, necháte růst větve a přinášet ovoce pro můj lid, který se brzy vrátí. Ano, přicházím k vám. Obrátil jsem se k vám. Budete pěstovány a osívány. Rozmnožím lidi, kteří na vás žijí, celý dům Izraele, ano, vše. Města budou žít znovu a trosky obnoveny. Rozmnožím lidi i zvířata, kteří na vás žijí; bude jich mnoho a budou plodní. Znovu vás osídlím tak, jak jste byly předtím; Budete vzkvétat více, než jste byly předtím, a tak se dozvíte, že jsem Jahve. Díky mně budou lidé opět šlapat po tvé půdě, můj lid Izrael. Budou vás mít za svou vlastní doménu a už je nikdy nebudete olupovat o jejich děti ... Už nikdy vám nedovolím slyšet urážky národů; už nikdy nebudete muset slyšet úsměšky cizinců ... Je to Pán Jahve, kdo mluví (Eze 36:8-15, Jeruzalémská Bible).

Ozeášova vize slavné budoucnosti Izraele není o nic méně fascinující a zřetelná. Nejprve vyzývá Bůh lidi k pokání: Izraeli, navrať se k Jahvemu, svému Bohu; tvá nepravost byla příčinou tvého pádu. Zásob se slovy a vrať se k Jahvemu. Řekni mu: "Odejmi všecku nepravost, abychom znovu mohli mít štěstí, a nabídneme ti naše slova chvály. Asýrie nás nemůže zachránit; už nebudeme jezdit na koních, ani říkat 'náš Bůh' tomu, co vyrobily naše vlastní ruce, neboť ty jsi tím, v němž sirotci najdou soucit." Vyléčím jejich nevěr-

nost. Budu je milovat celým svým srdcem, neboť se můj hněv od nich odvrátil. Budu padat jako rosa na Izrael. Pokvete jako lilie a vystrčí kořeny jako topol; jeho výhonky se rozšíří daleko; bude mít krásu oliv a vůni Libanonu. Vráť se žít v mém stínu; budou pěstovat obilí, které vzkvétá; budou zušlechťovat vinnou révu tak proslulou jako víno z Helbonu.

Co má Efraim ještě co dělat s modlami, když jsem vyslyšel jeho modlitbu a staral se o něj? Jsem jako cypřiš stále zelený. Všechna věrnost pochází ode mne. Nechť moudrý pochopí tato slova. Nechť inteligentní uchopí jejich význam. Neboť cesty Jahvy jsou přímé a ctnostní lidé v nich chodí, ale hříšníci klopýtají (Ozeáš 14:1-10, Jeruzalémská Bible).

Když přijde ten den, hory se spolčí s novým vínem a kopce budou oplývat mlékem a všechna říční dna Judy se spolčí s vodou. Zřídlo vytryskne z domu Jahve do vody v údolí akácií. Egypt se stane opustěností, Edom pouštní pustinou kvůli násilí, které učinil synům Judy, jejichž nevinnou krev prolily v jejich zemi. Ale Juda bude obýván navždy, Jeruzalém od věku do věku. "Pomstím jejich krev a nenechám nikoho ujít bez trestu," a Jahve učiní svůj domov v Sionu (Joel 4:18-21).

Tyto sliby najdou naplnění po velkém Pánově dnu popsaném v předchozích verších (Joel 4:15-17).

Úděl Izraele je podobně zmapován Amosem: Přesto nehodlám úplně zničit dům Jáкова [Izraele] – je to Jahve, který mluví. Prozatím budu vydávat příkazy a třepat dům Izraele mezi národy, jako třesu sítím tak, že ani jeden oblázek nemůže padnout na zem. Všichni hříšníci mého lidu zahynou mečem, všichni ti, kteří říkají: "Žádná smůla se nás nikdy nedotkne, ani nepřijde nikam poblíž nás." Ten den [po Ježíšově zásahu v den Páně] znovu vztyčím Davidovu potácející se chýši, napravím díry v ní, obnovím její zříceniny a přestavím ji tak, aby byla takovou jako za dávných časů, tak že mohou dobýt zbytky Edoma a všechny národy, které mi patřily. Je to Jahve, který mluví, a on to uskuteční. Teď přicházejí dny – je to Jahve, kdo mluví – kdy bude po orbě následovat sklizeň, hned po zasetí se budou šlapat hrozny, když se hory spojí s novým vínem a kopce budou oplývat vším. Chci obnovit bohatství svého lidu Izraele; znovu vystaví zbořená města a budou v nich žít, vysadí vinice a

budou pít své víno, okopají zahrady a budou jíst jejich plodiny. Upevním je v jejich vlastní zemi, aby nikdy nebyli znovu vykořeneáni ze země, kterou jsem jim dal, říká Jahve, váš Bůh (Amos 9:8-15, Jeruzalémská Bible).

Obnovení všech věcí

Mocné kázání podané Petrem krátce po dni letnic končilo typickou výzvou k pokání. Recept na evangelizaci pro naši dobu není méně příhodný: Nyní musíte činit pokání a obrátit se k Bohu, takže vaše hříchy mohou být vymazány, a tak může Pán přinést časy občerstvení. Pošle vám Mesiáše, kterého předurčil, to znamená Ježíše, kterého musí podržet nebesa, dokud nepřijde všeobecné obnovení, které Bůh oznamoval, když mluvil skrze své svaté proroky (Skutky 3:19-21).

Klíčové slovo "obnovení" vyvolává v jeho posluchačích celý soubor slíbených požehnání mesiášského věku. Teprve krátce předtím učedníci, kteří byli plně kvalifikovanými vykladači evangelia o Božím království (Skutky 1:3), se dotazovali se zřejmým vzrušením: "Je toto čas, kdy hodláš obnovit Království Izraeli?" (Skutky 1:6).

Čas pro velkou obnovu nebyl odhalen, neboť Ježíš sám ukázal jasně svou neznalost (opravdu nevěděl, Marek 13:32 – skutečnost, která by měla ukončit každé tvrzení, že byl vševědoucím!) ohledně kalendářního data svého návratu, aby slavnostně uvedl Království. Skutečnost nadcházejícího obnoveného Království ovšem nikdy nebyla zpochybněna. Přesný čas nebyl součástí Božího zjevení, ačkoli znamení hrozícího přetvoření světa byla podrobně popsána Ježíšem (Matouš 24), když zakládal své předpovědi na již existujících Danielových prognózách.

Ježíš denně mluvil o "životě přicházejícího věku" (nepřiměřeně podáno v našich verzích jako "trvalý život" nebo "věčný život", což ukazuje znaky řeckého zpohanštělého vlivu a ztrátu vize na Království). V novém světě Království se mají Apoštolové těšit z postavení státních ministrů v mesiášské vládě (Mat 19:28). Ve Skutcích 3:21 Petr ujišťuje národ a ty z nás, kteří se stali součástí nového "Božího Izraele" – Církve (Gal 6:16), že celý svět zažije univerzální obnovu, až se Mesiáš, který je dočasně zadržen v nebi, vrátí, aby převzal otěže moci. Neprohlašoval Ježíš, že se narodil, aby byl Krá-

lem? "Ano, jsem Král. Proto jsem se narodil; proto jsem přišel do světa: přinést svědectví o Pravdě a všichni, kteří jsou na straně Pravdy, slyší můj hlas" (Jan 18:37). To je Janova paralela k Lukáši 4:43, kde Ježíš popsal celý svůj záměr, kázat evangelium o Království. Před Pilátem uvedl, že přinášet svědectví o svém postavení Krále v Království bylo důvodem pro jeho celé poslání. Kázat Království a Ježíše jako Krále je "ta pravda".

Boží království a království satana

Království, o kterém Ježíš hovořil, není "z tohoto světa" (Jan 18:36). Silná agitační kampaň příliš dlouho zabraňovala obyčejným čtenářům Bible, aby "slyšeli" význam slova "ne z tohoto světa". Tragicky byli přemlouváni, aby věřili, že Ježíšovo království se nebude nikdy nacházet na planetě Zemi! Díky jedinému verši se zdá, že mnozí chtějí odporovat vizi všech proroků (a mnoha novozákonním textům), které popisují příchod Božího království na tuto zemi. Ježíš mínil, že jeho Království nemá svůj původ v současném zlém systému – ve "světě." Důvod pro toto je prostý. Satan je vládcem nebo "knížetem" (jednajícím jen v mezích předepsaných Bohem) všech vládních systémů zorganizovaných před příchodem Království při Ježíšově návratu. Toto je pro biblické křesťanství zásadní a je v Novém zákoně prohlašováno znovu a znovu: Satan řekl: "Dám ti celou tuto moc a slávu těchto království, neboť byla svěřena mně a dám ji komukoli, koho si vyberu. Uctívej mne tedy, a to vše bude tvé" (Luk 4:6, 7).

"Bůh tohoto světa oslepil mysl nevěřících" (2 Kor 4:4).

"Celý svět spočívá v moci toho Zlého" (1 Jan 5:19).

"Pravěký had, známý jako ďábel a satan, klame celý svět" (Zjev 12:9).

"[Křesťanský zápas] je proti světovládcům a mocnostem, které dávají vznik temnotě tohoto světa, proti duchovnímu vojsku zla v nebesích" (Ef 6:12).

Povaha podvodné tyranie satana je mnohem jemnější, než mnozí uznávají. Šíří se hluboko do oblasti "náboženství", ve kterém "jsou falešní apoštolové, nečestní dělníci přestrojeni za Kristovy apoštoly. Není to nic neočekávaného; pokud se sám satan přestrojuje za anděla světla, není třeba být překvapen, když se i jeho služebníci maskují jako služebníci spravedlnosti" (2 Kor 11:13-15).

Naděje na život v zaslíbené zemi

Nový zákon je prosycen nadějí, že se Ježíš vrátí, aby zbavil svět jeho rostoucích tlaků a problémů. Protože "láska mnoha lidí bude ochladat", jak se blíží konec věku (Mt 24:12), existuje větší naléhavost než kdy jindy k pronikavému studiu Bible a z toho vyplývajícího křesťanského chování založeného na Ježíšově učení. Aby udržoval věřící v jejich nejtemnější hodině, Bůh dal ujištění o "radosti, která byla postavena před Ježíše" (Heb 12:2). Byla to naděje na život v nesmrtelnosti, z něhož se má těšit v Božím království, v zaslíbené zemi. Jak málo významu je přikládáno zemi moderními čtenáři Nového zákona! Pohanské představy o nesmrtelné duši, která odchází do nebe při smrti, zničily biblickou naději na vzkříšení v zaslíbeném dědictví nové země.

Přední učenec popisuje zásadní význam země v biblické víře: V původním slibu Abrahamovi jeho obsah sestává z potomstva, požehnání a země ... Dále: Izrael se stane velkým národem. Slib je učiněn tak, že předpovídá vzestup davidovské říše ... Smlouva Jahve s Davidem při jeho uvedení v Hebronu (2 Král 5:1 a násl.) odráží smlouvu abrahamovskou ... Slib země Abrahamovi byl vtělen v abrahamovské smlouvě ... Božský slib Abrahamovi byl skalním podloží, na kterém spočívají všechny následující historické ostatky ... Celý hexateuch [prvních šest knih Bible] ve své rozsáhlé spletitosti byl řízen tématem splnění slibu Abrahamovi v osídlení Kanaánu. Hlavním účelem tohoto díla bylo představit v celém jeho biblickém a teologickém významu *toto jediné vůdčí pojetí* ve vztahu, k němuž všechny ostatní koncepce hexatechu přebírají vedlejší roli. Ze všech slibů udělených patriarchům to byl slib o *zemi*, který byl nejvíce vyčnívající a rozhodující ... Pro hexateuch *je tou zemí země zaslíbená*, a to neporušitelně ... Skalním podloží pro Židy zůstával Pentateuch [prvních pět knih Bible]. *Příslib země* je v něm zakotven. Neposlušnost Jahvových příkázání prostřednictvím smíšených sňatků s obyvateli země [Kanaán] by neúprosně přivedila odnětí Jahvovy podpory a ztrátu země. Jedna věc se zdá být jasná: starost o zemi a naděje na zemi se objevují na mnoha místech ve Starém zákoně i mimo hexateuch. Zatímco slib byl považován za splněný osídlením (viz Skutky 7:17 – slib Abrahamovi byl zčásti splněn), toto osídlení nebylo považováno za kompletní osídlení

(viz Skutky 7:5 – Abraham nikdy nedostal zemi slibu) ... Sliby, které byly v historii naplněny, nebyly tím vyčerpány ze svého obsahu, ale zůstávají jako sliby na odlišné úrovni ... Slib země byl vyhlášen někdy znovu, dokonce i po jeho naplnění ... Slib a splnění oznamují hodně ze Starého zákona a tradice, avšak změněny, nadále obsahovaly naději na *život v zemi*.¹

Ježíš, jehož učení je zakořeněno ve Starém zákoně, se ani na okamžik nevzdal naděje na obnovenou zemi. Vskutku jeho celým záměrem bylo povzbuzovat muže a ženy, aby nyní přeorientovali své životy v přípravě na příchod zaslíbené země Božího království. Toto je výzva křesťanského evangelia, které slibuje, že "mírní zdědí zemi" (Žalm 37:11, citován v Mat 5:5).

Jediné společné téma stmeluje všechny části Písma dohromady. Jeho ústřední strukturou je mandát vládnout daný člověku (Gen 1:26), obnovený Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi (Gen 12 a násl.), potvrzený v Davidově dynastii (2 Sam 7) a dosahující svého vrcholu v zaslíbeném Mesiášovi, v Ježíši. Není proto divu, že Matouš představuje Ježíše jako "syna Davidova, syna Abrahamova" (Mat 1:1). Ani nepřekvapuje, že Lukáš buduje svoje oboje pojednání (Lukáše a Skutky) kolem slibu "království a věcí týkajících se Ježíše" (Luk 1:32-35, Skutky 8:12; 28:30, 31). Biblický příběh se týká otázky nadvlády. Kdo má mít na starosti zemi? Neschopnost člověka vytvořit spravedlivou společnost na zemi může být napravena pouze tím, že přijmeme Ježíšovu vládu nejprve ve svém životě a nakonec jako světovou vládu přicházející k moci při návratu Mesiáše. Taková, stručně, je dobrá zpráva o Božím království, křesťanské evangelium. Vstup do společenství s Jediným Bohem Izraele skrze jeho Syna, Mesiáše, začíná vírou v evangelium o Království, stejně jako přijetím Ježíšovy usmiřující smrti k zahlazení našich hříchů. Pokání zahrnuje víru v biblické zjevení o Božím plánu v dějinách odhaleném od Genesis po Apokalypsu (Zjevení) a závazek k němu. Patří sem, jak je dobře známo, zástupná smrt Ježíše pro naše odpuštění. Ježíš zemřel na našem místě. Křest následuje inteligentní víru v dobrou zprávu (Skutky 8:12). Následně musíme

¹ W.D. Davies, *The Gospel and the Land*, 1974, str. 19-25, 36, zdůraznění přidáno.

vytrvát až do konce, v naději na naše dědictví země (Mat 5:5), což je přesně totéž jako dědictví Božího království (2 Pet 1:11). Toto dědictví leží rozhodně v budoucnu. Nemůže být přijato, dokud se Ježíš nevrátí.

Ve své příští lekci doufáme prokázat, že Boží království v Bibli je především Královstvím určeným k tomu, aby dorazilo při budoucím příchodu Ježíše. Pouze druhotně a v odlišném smyslu lze říci, že království je již přítomno. Mohli bychom se vyvarovat spousty zmatku, kdybychom vzali jako axiom prohlášení Lukáše 21:31: "Když uvidíte, že se všechny tyto věci [pohromy spojené s koncem věku] dějí, vězte, že Boží království se chystá přijít" (Good News Bible).

Krásným snem hebrejského proroctví bylo, že v pozdějších dnech by Boží království nebo Mesiášovo království mělo přesáhnout hranice lidských říší, a nakonec pokrývat celou zemi ... Proroctví se nikdy neunavilo při vyprávění o zlatém věku, který vidělo v daleké budoucnosti, kdy se zvednou stíny a nový úsvit přejde po celém světě ... Je nepravděpodobné, že pojem Boží království byl jednou z běžných frází té doby, zlatou rakví držící uvnitř sen o obnoveném hebrejství.¹

Lekce 6

Boží království – událost v budoucnosti

Hlavní texty:

"Nastane pláč a skřípání zubů, až uvidíte Abrahama, Izáka a Jákoba a všechny proroky v Božím království, ale sebe vyhozené. Přejdou od východu a západu a od severu a jihu a uloží se u stolu v Božím království" (Luk 13:28, 29).

"Upřímně vám říkám, už nikdy nebudu pít z ovoce vinné révy až do toho dne, kdy je budu pít nové v Božím království" (Mar 14:25).

"Neboť vám říkám, že nebudu od nynějška už pít z ovoce révy, dokud nepřijde Boží království" (Luk 22:18).

"Když uvidíte [tyto katastrofální události konce věku], uvědomte si, že Boží království je blízko" (Luk 21:31).

¹ Henry Burton, *St. Luke*, str. 251, 251.

"Přijď Tvé Království!" (Mat 6:10).

"V ten den," prohlašuje Pán, "shromáždím chromé a sesbírám vyvržence, ty, které jsem zle postihl. Učiním z chromého zbytek a z vyhnance silný národ. A Pán nad nimi bude vládnout na hoře Sionu od nynějška až na věky. Pokud jde o tebe, věži stáda, kopci dcery Sionské, k tobě to přijde – dokonce i bývalá nadvláda přijde, Království dcery Jeruzaléma" (Micheáš 4:6-8).

Naše diskuse v předchozích lekcích se soustředila na základní pojetí Božího království, tématu křesťanské dobré zprávy. Je snadné prokázat z Písma, že **Ježíš vybudoval celé své poslání a službu kolem myšlenky Království**. Je tedy znepokojující, bez zveličování, že moderní hlásání evangelia má jen málo co říci o Království. Zdá se, že je ohroženo samotné evangelium, když v poselství chybí Království. Upřímný hledač Pravdy shledá tento překvapivý rozdíl mezi tím, co učili jako dobrou zprávu Ježíš a Apoštolové, a tím, co je nyní předváděno jako evangelium, tedy podnět hloubit dále při hledání vzácných informací, které vedou ke spáse.

Obecně souhlasí komentátoři Nového zákona, že Boží království má v Ježíšově učení odkaz na současnost i na budoucnost. Pokusy vymezit Království přesněji jsou zamořeny tendencí soustředit se téměř výlučně na současný aspekt Království. Budoucí Království je obvykle odmítnuto s mlhavým odkazem na jeho "dovršení".

Budoucí rozměr Království je v Novém zákoně primární. Žádný text neříká, že křesťané zdědili Boží království. To se nemůže stát, dokud se Ježíš nevrátí. Království je cílem veškerého křesťanského úsilí. Duch Království, kázání a slib Království jsou přítomny vždy, když se evangeliu o Království uvěří. Ale Království jako Ježíšova říše na zemi je v budoucnu. Můžeme mít červnové počasí v dubnu, ale kdybychom říkali, že duben je opravdu červnem, bude vládnout zmatek.

Je nemožné pochopit význam Ježíšova oblíbeného pojmu "Boží království", pokud nevěnujeme plnou pozornost ohromujícímu množství odkazů na Království jako na **událost budoucnosti**.¹ Zdá se, že je to odpor k této podstatné skutečnosti Nového zákona, který způsobuje, že čtenáři Bible se ustanovují téměř výhradně na Lukáši 17:20, 21 jako na svém oblíbeném textu o Království:

(Viz náš článek "The Kingdom of God: Present or Future?" na www.restorationfellowship.org)

Nyní byv vyslýchán farizeji ohledně toho, kdy přichází Boží království, odpověděl jim a řekl: "Boží království nepřichází se znamenímí, aby bylo pozorováno; ani neřeknou: 'Podívej, tady je' nebo 'tam je!' Neboť hle, Boží království je ve vašem středu." Když člověk čte tento text s vyloučením spousty veršů, které popisují Království jako budoucí událost spojenou s druhým příchodem, mohl by usoudit, že Království bylo především přítomno ve svém Králi, Ježíši, nebo v souladu s King James Version Lukáše 17:21, že je "uvnitř vás", tj. ve vašem srdci. King James je zde téměř jistě nesprávně přeložen, protože Ježíš nikdy nehovořil jinde o Království jako o vnitřním, tedy v lidském srdci.

Pokud se bere v úvahu bezprostředně následující kontext Lukáše 17:20, 21 je zřejmé, že příchod Syna člověka (o němž Lukáš jinde říká, že je příchodem Božího království – Lukáš 21:31) bude "stejně jako blesk, když vyšlehne z jedné části oblohy, osvítí druhou část oblohy ... V den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, pršely oheň a síra z nebe a zahubily všechny. Bude to stejné jako v den, kdy se zjeví Syn člověka" (verše 24, 29, 30). V pozdější kapitole Lukáš podává zprávu o Ježíši, jak říká: A budou na slunci, na měsíci a na hvězdách znamení a na zemi zděšení mezi národy, ve zmatku od řevu moře a vlnobití, lidé omdlávající strachem a očekáváním věcí, jež přicházejí na svět, neboť nebeské mocnosti budou otřeseny. A pak uvidí Syna člověka přicházejícího v oblaku s mocí a velikou slávou ... Když uvidíte, že se tyto věci dějí, uvědomte si, že Boží království je blízko (Luk 21:25-31). S tímto důkazem před námi je naprosto nemožné omezit Boží království na přítomnost Mesiáše v Palestině v prvním století, mnohem méně na náboženský ideál zřízený v srdci.

Ježíš mohl dobře říci, jak potvrzují moderní překlady, že jako král je "mezi nimi" a nedokázali uznat Království jím zastupované. Jiní učenci tvrdí, že Lukáš 17:21 znamená, že Království, až přijde, bude všestranně viditelné, ne cosi skrytého.

Boží království pro Lukáše a pro další pisatele Nového Zákona znamená především Boží vládu, která má být vnucena zlému světu Ježíšovým mocným zásahem na konci věku. Pokud nepočítáme

s tímto základním faktem Starého a Nového zákona, zbavujeme Ježíšovo učení jeho motivační dynamiky – potřeby nás všech připravovat se nyní na ten velký den. Všichni musíme čelit Mesiáši a podat zprávu o našich činech, buď prostřednictvím vzkříšení nebo přežití až do jeho příchodu.

Přišlo už Království?

Je důležité, abychom prozkoumali masivní doklady o Božím království jako novém stadiu světových dějin, které **bude zavedeno při Ježíšově návratu**. Mluvit o tom jako o "dovršení" Království je zavádějící. Nový zákon říká, že *současný zlý věk* bude "dovršen" (tj. přijde ke svému konci, Mat 24:3), když se Ježíš vrátí. Boží království se v té době projeví veřejně. Bude pak slavnostně uvedeno jako řídící orgán Nového věku.

Poněvadž Království přichází v moci až v okamžiku, kdy se Ježíš vrací, je matoucí říkat, že již přišlo. Jeho příchod leží v budoucnu. Máme se stále modlit "Přijď Tvé království!" (Mat 6:10; Luk 11:2). Musíme se vystříhat ředění významu této petice změnou, že to znamená něco jako "ať Tvé království roste", "ať se Tvé království rozšiřuje" nebo "ať je Tvé království zdokonaleno". Pro Ježíše a učedníky Království **ještě nepřišlo**. Křesťané mají toužit po jeho příchodu a modlit se za to, aby bylo zřízeno, aby Boží "vůle se mohla dít na zemi". Petice obsahuje dokonalou definici Království. Je to stav záležitostí na zemi, kdy budou dodržovány Boží cesty. Tento stav věcí však nelze celosvětově uskutečnit až do vyhnanství sata-
na z jeho nynějšího postavení "boha tohoto věku" (2 Kor 4:4). Se-
sazení satana musí podle Božího plánu počkat na návrat Mesiáše. Takový je světový názor, který proniká celým Novým zákonem.

Pánova modlitba je zaměřena na příchod Království v budoucnu. Máme posvěcovat Boží jméno. Máme s úctou a vážností zacházet s Jeho celým plánem Království v Ježíši. Boží jméno poukazuje na celé zjevení, které nám Bůh dal o sobě v Písmu. Naší první prioritou v modlitbě je žádat o příchod Království, až se Ježíš vrátí. Království je pak popsáno jako nová nebesa a nová země, když se Boží vůle uskutečňuje na zemi i v nebi. Možná, že žádost o "denní chléb" znamená chleba "pro zítřek" budoucího království. Ted' potřebujeme duchovní výživu, abychom pokračovali na cestě víry ke Království. Modlitba končí žádostí o osvobození z doby soudu, jež

předchází Království, a od "toho zlého," odkaz pravděpodobně na ďábla spíše než na zlo obecně.

Pokusy lidí hlásících se ke křesťanství zavést Království před předem stanovenou dobou, musí skončit nezdarem. Ježíš vždy operoval uvnitř vědomí toho, co "musí být" v Božích záměrech. Křesťanstvo jako celek ignorovalo božský program, dokonce se pokoušelo (od doby Konstantina) zřídit sebe jako nyní vládnoucí v Božím království, někdy ve spolupráci se světským státem. **Taková věc je naprosto nemožná ve světovém názoru podle Nového zákona.** Satan je v současnosti "vládcem tohoto světového systému". Národy jsou v současné době rozhodně nekřesťanské, rozhodně ne Božím královstvím. Zavěsit se do sebe se satanem v úsilí přeměnit jeho království na Boží království je plné neštěstí. Ti, kdo se vydají na tuto cestu, se jednoduše stávají "přáteli světa" a v důsledku toho "Božími nepřáteli" (Jak 4:4). "Co mám co dělat se souzením (tj. s řízením) těch mimo nás?" Říká Pavel (1 Kor 5:12). Křesťanská správa je nyní omezena na tělo věřících: "Nespravujete ty, kteří jsou v Církvi?" (1 Kor 5:12). Systémy víry, které se nyní pokoušejí zavést Boží království – takzvaná teologie dominia – nepředstavují Ježíšovo učení o Království.

Příchod království

Království z Nového zákona dosud určitě "nepřišlo". Pán Mesiáš krátce před svou smrtí neočekával, že bude opět pít víno z poháru při pasachu, dokud Království nepřijde: "Neboť vám říkám, nebudu odteď už pít z ovoce vinné révy, dokud nepřijde Království" (Luk 22:18). Navíc Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem (Mat 27:57), **očekával nadcházející Boží království** po Ježíšově ukřižování a historické službě: "A hle, člověk jménem Josef, který byl členem rady, dobrý a spravedlivý člověk (nesouhlasil s jejich plánem a činem), muž z Arimatie, města Židů, který očekával Boží království ... " (Luk 23:50, 51, Mar 15:43). Kleofáš mluví za učedníky nyní zjevně zklamané, když po Ježíšově vzkříšení vyjadřuje jejich naději, že "to byl Ježíš, který se chystá vykoupit Izrael" (Luk 24:21). Vykoupení Izraele bylo spojeno v jejich myslích s příchodem Království v moci. Ta událost ještě ležela v budoucnu.

Potvrzení Lukášova chápání, že Království nepřišlo s Ježíšovou službou, se nachází v Lukášovi 21:31. Dramatické události, které

povedou k návratu Syna člověka v moci a slávě, ohlašují příchod Božího království: "Když uvidíte, že se všechny tyto věci dějí, vězte, že Boží království se chystá přijít" (Luk 21:31, Good News Bible).

Urozený člověk z podobenství v Lukášovi 19

Kriticky důležité podobenství v Lukášovi 19 podobně klade Boží království do budoucna a spojuje ho s příchodem Ježíše k vládě. Urozený člověk (Ježíš) má odejít do vzdálené země (tj. k Otci v nebi), aby obdržel svou autoritu vládnout a pak se vrátit jako král, aby zahájil Království. Tato informace je dána Ježíšem, aby opravil nedorozumění, že Království se má "projevit okamžitě" (Luk 19:11). Podle Ježíše není pochyb o tom, že Království se objeví, ale ne v bezprostřední budoucnosti (srov. Skutky 1:6; 3:21). Je poučné si všimnout, že to byla blízkost Ježíše k Jeruzalému v té chvíli, která vyvolala vzrušení, že se Království tehdy dostane k moci. Ve svém historickém prostředí je to přesně ten druh Království, který bychom měli očekávat. Jeho hlavním městem bude Jeruzalém, sídlo mešiášské vlády ("město velkého krále", Mat 5:35), stejně jako si to představovali všichni proroci. Ježíš neříká nic, tehdy ani kdykoli jindy, aby naznačil, že jejich pojetí Království bylo zásadně špatné (nebo "hrubé" - přezíravý termín někdy používaný komentátory). Je to jen *čas příchodu* Království, který je třeba vyjasnit. Žádné přesné chronologické datum není nabízeno zde ani nikde v Bibli, aby bylo možné stanovit data. Mnohá újma byla učiněna novozákonnímu učení o druhém příchodu těmi, kteří podléhají iluzi, že datum velké události může být známo předem. (Obrovský zmatek byl způsoben Jehovovými svědky, kteří jako datum druhého příchodu stanovili rok 1914, a když Ježíš tehdy nepřišel, vyhýbali se důsledkům svého nesprávného výpočtu tím, že řekli, že Ježíš přišel neviditelně! Adventisté sedmého dne předložili nebiblickou představu, že rok 1844 označil zvláštní vstup Ježíše do "druhé místnosti nebeské svatyně".)

Podobenství v Lukášovi 19 přispívá dvěma důležitými body k Božímu království. Za prvé, Království ještě nedorazilo ani na konci Kristovy služby. Za druhé, objeví se v moci a viditelně, až se Kristus vrátí ze "vzdálené země" na konci neurčené doby nepřítomnosti. Když se Mesiáš vrátí, odmění své věrné následovníky tím, že je pověří péčí o městské obyvatelstvo (v. 17) a popraví své nepřátele,

kteří "nechtěli, abych nad nimi vládl" (v. 27). Takto popsané Království se jistě neomezuje jen na Ježíšovo panování "v srdcích lidí." Má pravomoc udělovat moc těm, kteří následovali Mesiáše, a právo zbavit se nenapravitelně zlých osob popravou. (Popravy jiných nyní těmi, kteří tvrdí, že jsou křesťané, by podle norem Nového zákona bylo nemyslitelné, což nezabránilo některým křesťanům zabít své křesťanské oponenty. Kauza Kalvínovy popravy Serveta kvůli problému ohledně nauky je klasickým příkladem nerespektování příkazu milovat. *Církev nemá v současném věku absolutně žádné právo brát životy jiným.*)

Ve všech případech, kdy je popsán *příchod* Království, je míněna událost budoucnosti. (Necháváme na příležitostný okamžik verš, který naznačuje přítomnost Království, v jiném smyslu, v Ježíšově službě.)

"V Království"

Nyní bychom měli zkoumat skupinu úsloví, která popisují situaci, kdy se o lidech říká, že jsou "v Božím království". Je to v přítomnosti nebo v budoucnosti? Fráze "v Království" se nejprve nachází v Matouši 8:11, kde Ježíš říká, že mnozí přijdou a spočinou s Abrahamem, Izákem a Jákobem "v Království", zatímco jiným bude odmítnut vstup k mesiášské hostině. Událostí je snad slavnost slíbená v Izaiáši 25:6-8. Bude "hostina připravená na této hoře [Jeruzalém]", při níž se budou věřící radovat s Ježíšem. Další odkaz na tuto velkou příležitost je učiněn, když Ježíš oznamuje, při Poslední večeři, že už nebude pít víno pasachu, dokud je nepopije "v Božím království" (Mat 26:29, Luk 22:18). Ježíš očividně očekává oslavu s učedníky "v Království", až "přijde Království" (Luk 22:18).

Království je očividně budoucí, když Jakub a Jan žádají od Ježíše prominentní pozice s ním "v tvém Království" (Mat 20:21). Toto je žádost o uznání v budoucím panování Mesiáše. Ačkoli petice nemůže být udělena, Kristus potvrzuje skutečnost budoucího Království a jeho povahu skutečné vlády tím, že uvádí, že nejvyšší úřady v něm budou přiděleny těm, které si Bůh vybere (Mat 20:23). Podobně Matouš 19:28 umisťuje inauguraci Království do nového věku nebo do nového světa (Moffat a NIV). Tedy Kristus "sedí na svém slavném trůnu", to znamená, "když přijde Syn člověka ve své slávě" (Mat 25:31) a jeho autorita vládnout je sdílena s jeho Apoš-

toly. Zároveň se spravedliví "rozzáří v Království svého Otce" (Mat 13:43, cituje Dan 12:3). Tato událost nastává "na konci věku" (Mat 13:40), v době, kdy budou zlí vrženi "do ohnivé pece" (Mat 13:42).

Kombinovaná verze Matoušova a Lukášova popisu Království nepřipouští žádný prostor pro pochybnost o tom, že Boží království je světovou vládou spojenou s návratem Ježíše: "Sděluji vám jasně," odpověděl Ježíš, "ve znovuzrozeném světě, když si Syn člověka vezme trůn státu, budete také usazeni na dvanácti trůnech, vládnete dvanácti kmenům Izraele. Vy jste ti, kteří jste zůstali se mnou přes všechny mé zkoušky, a stejně jako můj Otec mně slíbil (smluvně zajistil) své Království, tak také já vám nyní slibuji, že budete jíst a pít u mého stolu v mém Království a budete sedět na trůnech vládnete dvanácti kmenům Izraele" (Mat 19:28; Luk 22:28-30).¹

Můžeme snadno zjistit, kdy učedníci očekávali, že povládnu s Kristem v Novém světě. S křišťálovou jasností nám Matouš zcela přesně říká, kdy to je, že Ježíš má sedět na svém slavném trůnu: "Když přijde Syn člověka ve slávě a všichni svatí andělé s ním, pak bude sedět na trůnu své slávy ... Pak řekne král ... ujměte se dědicství v Království" (Mat 25:31, 34).

S rizikem opakování uvádíme následující kombinovanou verzi důležitých Ježíšových výroků o budoucnosti. Tyto informace poskytují jasný obraz o Božím plánu pro zavedení Království: "Ve znovuzrozeném světě, když se Syn člověka posadí na svůj slavný trůn [to znamená, 'když přijde Syn člověka ve své slávě,' Mat 25:31] i vy budete sedět na dvanácti trůnech [jíst a pít u mého stolu v Království, Luk 22:30], vládnete dvanácti kmenům Izraele." Tento stav věcí se nikdy nestal, což dokazuje, že Království ještě nepřišlo.

Vstoupit do Království a zdědit je

Když se centrum systematické teologie zakládá na zaznamenaných Ježíšových slovech, Boží království bude považováno za úhrn biblického křesťanství. Pokud nezbavíme Království jeho historického významu a nevynalézáme pro ně nové významy, budeme mít malé potíže s uchopením jeho zásadního charakteru jako skutečné

¹ *Authentic New Testament*, překlad Hughha Schonfielda.

světové vlády, která je prozatím připravována a čeká na zjevení při druhém příchodu. Uvnitř tohoto mesiášského rámce vypráví Nový zákon souvislý příběh. Bez něj Nový zákon může být (a byl) ohýbán tak, aby vyhovoval téměř jakékoli ideologii.

Koncept vstupu do Království nebo zdědění Království se objevuje všude v Novém zákonu. Kdy k tomu má dojít? Jednoznačnou odpověď najdeme v Matoušovi 25, kde jsou blažení pozváni, aby "zdědili Království připravené pro vás od založení světa" (v. 34). To se stane "když přijde Syn člověka v slávě a usedne na svůj slavný trůn" (v. 31). Je zřejmé, že dědictví má být nabyto v budoucnosti při návratu Ježíše. Jinde v Matoušovi, Markovi a Lukášovi se vstup do Království rovná vstupu do "života" nebo do "života nového věku" (nebo jak bychom mohli říkat "novověkého života (New Age Life)", který nemá nic společného s populárními hnutími pod tímto názvem!).

Marek klade vstup do "života" do doby, kdy zlí žijící při příchodu Krista "půjdou do Gehenny, do neuhasitelného ohně" (Mar 9:43). Vstup do "života" nebo "života příštího věku" (v našich verzích nepřesně přeložený "trvalý" nebo "věčný život") je přesně stejný jako vstup do Božího království: "Učiteli, jakou dobrou věc musím dělat, abych získal věčný život? ... Pokud chceš **vstoupit do života**, dodržuj přikázání ... Opravdu vám říkám, je těžké, aby bohatý člověk **vstoupil do nebeského Království** ... Je snadnější, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby bohatý člověk **vstoupil do Božího království**" (nebeské Království = Boží království). "Kdo tedy může být spasen?" (vstoupit do království = být spasen). "V novém světě budete sedět na trůnech, abyste **vládli nad dvanácti kmeny Izraele**" (být spasen = vládnout s Kristem v Království). "Každý, kdo opustil dům ... kvůli mně zdědí **věčný život**", tj. život v příštím věku Království – koncept je založen na předpovědi v Danielovi 12:2 (Mat 19:16, 17, 23, 24, 25, 28, 29). Tento základní "slovník" ovládá Nový zákon. Křesťanské dědictví je vždy kladeno do budoucnosti. Pouze v jednom verši (Kol 1:13) Pavel mluví o přenesení křesťanů do Božího království jako o už skutečnosti. To není pro Pavlovo myšlení netypické, neboť v současnosti je možné okusit všechny reality budoucnosti. Království nyní existuje v nebi, kde se Ježíš připravuje na jeho založení na zemi. Jediný verš by

však neměl být používán k rozporu s převládajícími důkazy v Matoušovi, Markovi a Lukášovi, ani s jasnými tvrzeními Pavla v jiných místech, v nichž klade křesťanské dědictví a vstup do Království do budoucna.

Slovní spojení "Boží království" se obvykle používá ve sv. Pavlovi o mesiášském Království, které má být odměnou a cílem křesťanského života ... Proto se tím zde rozumí principy nebo myšlenky, na nichž je založeno toto království, které se již projevují v tomto světě.¹

V Římanům 14:17 Pavel mluví o Království, které je "spravedlností, pokojem a radostí ve svatém duchu". To by nemělo být v rozporu s jeho výroky jinde, které kladou zdědění Království do druhého příchodu. Ačkoli křesťané již byli přeneseni z království temnoty (Kol 1:13), jen o pár veršů později Pavel říká: "Obdržíte za odměnu dědictví" (Kol 3:24).

Království je především budoucí

Je důležité zdůraznit, že příchod Božího království v Novém zákonu je převážně budoucí událostí vedoucí k **novému světovému uspořádání na zemi**. Následující jasná prohlášení vůdčích autorit poskytují nutnou nápravu široce zastávaného názoru, že Království je především v současnosti: V Novém zákonu je Boží království pojato **především jako něco v budoucnu** (Mar 9:1, 47; 14:25; Mat 13:41-43; 20:21; Luk 22:16, 18; 1 Kor 15:50, atd.), které přichází od Boha (Mar 9:1; Mat 6:10; Luk 17:20; 19:11). Je tudíž něčím, na co člověk může jen čekat (Mar 15:43), co může hledat (Mat 6:33; Luk 12:32) a zdědit (1 Kor 6:9 a násl.; Gal 5:21, Jak 2:5), ale není schopen to vytvořit sám.² Kéž by bylo toto jasné prohlášení přijato do srdce všemi komentátory!

Objektivní analýza Božího království v Matoušovi poskytnutá v *Dictionary of Christ and the Gospels* by měla sloužit jako velmi potřebné vodítko ke všem našim přemýšlením o Království: Království – ústřední předmět Kristova učení. Tím zahájil svou službu (Mat 4:17) a kamkoli šel, vyučoval je jako dobrou zprávu (4:23).

¹ International Critical Commentary on Romans 14:17.

² Eduard Schweitzer, *The Good News According to Mark*, str. 45, přidáno zdůraznění.

Království, o němž učil, přicházelo, **ale ne během doby jeho života**. Po svém nanebevstoupení přijde jako Syn člověka na nebeských oblacích (16:17; 19:28; 24:30) a bude sedět na trůnu své slávy ... **Pak by mělo sedět dvanáct Apoštolů na dvanácti trůnech soudíce dvanáct kmenů Izraele**. Mezitím on sám musí trpět a zemřít a být vzkříšen z mrtvých. Jak jinak by mohl přijít na nebeských oblacích? **A učedníci měli kázat dobrou zprávu o nadcházejícím Království (10:7; 24:14) mezi všemi národy činíce 3 4 Událost v budoucnosti učedníky křtem (28:19)**. Takto získaná skupina učedníků přirozeně vytvoří společnost spojenou společnými cíli. Proto učedníci Království vytvoří nový duchovní Izrael (21:43).¹ Tatáž autorita dále říká: Vzhledem k potřebám tohoto nového Izraele Kristových učedníků, kteří měli čekat na jeho příchod na nebeských oblacích, je přirozené, že velká část učení zaznamenaná v evangeliu by se měla týkat *způsobilosti požadované na těch, kteří doufali ve vstup do Království, až přijde* ... Tak podobenství předkládají nějaké poučení o povaze Království a o období přípravy na ně. Mělo by být dostatečně zřejmé, že pokud se ptáme, jaký význam měla podobenství pro editora prvního evangelia, odpověď musí být, že si je vybral, protože ... vyučují lekce o Božím království *ve smyslu, v němž je toto slovní spojení použito všude v evangeliu o Království, které má přijít, až přijde Syn člověka na nebeských oblacích*. Tak podobenství o rozsévaci ilustruje různici se přijetí, s nímž se setkává dobrá zpráva o Království, když je kázána mezi lidmi. Podobenství o plevelu se také nezabývá samotným Královstvím, nýbrž dobou přípravy na ně. Na konci věku přijde Syn člověka, aby slavnostně uvedl své Království ... *Zde ani jinde v tomto evangeliu neexistuje nic, co by naznačovalo, že scéna Království je jiná než současný svět obnovený, uzdravený a vyčištěný*. Poslední věta naší citace je skvělou pointou: Matouš neočekává, že by věřící "šli do nebe", ale že se Ježíš vrátí, aby s nimi vládl na obnovené zemi. Vnímavý čtenář Nového Zákona zaznamená úžasný rozdíl mezi biblickým pohledem na Království a tím, čím bylo v pobiblických časech nahrazeno: odchodem věřících při smrti do říše vzdálené od země.

¹ Sv. II, str. 145, přidáno zdůraznění

Stížnosti komentátorů ohledně nebiblické myšlenky, že křesťané "jdou do nebe, když zemřou", jak se zdá, udeřily na hluché uši. Opatrovaná tradice zůstává neotřesena slavnými poznámkami Henryho Alforda: Slova "veliká je vaše odměna v nebesích" nesmí být brána, jako by měla nějaký vztah k budoucímu obydlí oslavených svatých ... Zdejší problém má být rozhodnut úplně odlišnými svědectvími Písma – celkovým zněním proroctví a analogiemi božských jednání; a **ty všechny ukazují neomylně na tuto zemi vyčištěnou a obnovenou, ne na nebesa v jakémkoliv běžném slova smyslu, jako věčné obydlí blažených.**¹

"Království, o němž učil, přicházelo, ale ne během doby jeho života." "V Novém zákoně je Boží království pojato především jako něco v budoucnosti" (citováno výše). Tak mluví vedoucí analytici záznamů evangelií. Můžeme přidat další prohlášení od uznávané autority na Lukáše: Nemůže být skutečně zpochybněno, že Lukáš míní Královstvím budoucí entitu. Zduchovňující interpretace, podle níž je Království přítomné v Duchu a v církvi, je zcela zavádějící ... Přítomno je poselství o Království, které se v Lukášovi odlišuje od samotného Království. Neví nic o imanentním [tj. již existujícím] rozvoji na základě kázání Království.²

Nemůže být příliš silně zdůrazněno, že Boží království, srdce křesťanského evangelia, je hlavně Království, které má ještě převzít moc nad národy, až se Ježíš vrátí. Království, jako v jistém smyslu přítomné v službě Církve, bylo obrovsky přehnané v poměru ke Království jako budoucnosti. Určitě má poselství o Království být veřejně oznamováno nyní a jistě musí být křesťany prokazováno chování vhodných kandidátů pro Království (1 Tes 2:12), ale Království, správně řečeno, má být Královstvím zřízeným, když se Ježíš vrátí.

Pro potvrzení tohoto centrálního klíče k četbě Nového zákona s pochopením přidáváme prohlášení dvou dalších uznávaných autorit:

V Matoušovi, Markovi a Lukášovi není nic, co by bylo v rozporu s eschatologickým [tj. budoucím] pohledem na Království. Králov-

¹ *Commentary on the Greek New Testament*, Sv. I, str. 35, 36, přidáno zdůraznění.

² Hans Conzelmann, *The Theology of St. Luke*, str. 122, přidáno zdůraznění.

ství není v žádném smyslu přítomno, není sladitelné se skutečností, že je také a *hlavně budoucí* ... Odkazy na Království jsou převážně futuristického dosahu ... Ježíš se neodloučil od tradičního názoru, že konec přijde formou katastrofické transformace, kulminující adventem samotného Mesiáše, který přijde z nebe ... Zdá se, že všude na tento názor vložil svou pečeť ... Neochvějně uvažoval o posledním zázraku zničení a přebudování, jež bude dokonalým zřízením Božího království na zemi.¹

Grimm-Thayerův Lexicon projednává slovo "Království" v Novém zákonu a upozorňuje následovně: Mnohem častěji (než použití Království jako přítomného) se o nebeském (nebo Božím) království mluví jako o budoucím požehnání, protože jeho dokonalé zřízení je třeba hledat při Kristově slavnostním návratu z nebe, kdy je mrtvá bytost znova povolána k životu, a nemoci a špatnosti, které zatěžují současný stav věcí, jsou odstraněny.²

Království ve zbytku Nového zákona

Pokud zkoumáme důkazy mimo Matouše, Marka a Lukáše, zjistíme, že pisatelé důsledně používají termín "Boží království", aby ukázali budoucí odměnu a cíle současného křesťanského života. *The Theological Wordbook of the Bible*, mezi mnoha jinými autoritami, tuto skutečnost potvrzuje docela prostě: Boží vláda stále ještě má být zřízena ... Obecně v tomto [budoucím] smyslu se výraz Boží království používá v Novém zákoně mimo evangelia ... Boží království je dominantním tématem zaznamenaného Ježíšova učení ... Křesťanské dědictví je ztotožněno s Božím královstvím, se zemí, s věčným životem, spásou, milostí života, slávou (srv. Mar 10:37, "sláva" = Mat 20:21, "Království"), s místem (tj. Kanaán), se světem ... Boží království je nejcharakterističtějším popisem dědictví ... Pro křesťany je dědictví budoucí ... Dědictví je předmětem naděje ... Křesťané jsou dědici předpokládanými; jejich příchod k dědictví má stále ještě nastat.³

Jasně odkazy na budoucí Království se nacházejí v následujících textech: Skutky 14:22: "Do Božího království musíme vstoupit skr-

¹ Eschatology," *Dictionary of Christ and the Gospels*, přidáno zdůraznění.

² *basileia*" (Kingdom), *Thayer's Lexicon*, str. 97.

³ str. 113, 121.

ze mnohá soužení." 1 Kor 6:9: "Nechápete, že zkažení nezdědí Boží království?" Gal 5:21: "Lidé, kteří se takových praktik dopouštějí, nikdy nezdědí Boží království." Ef 5:5: "Bud'te si jisti v tom: nikdo vinný sexuální neřestí, nebo nečistotou nebo chtivostí (která je stejně špatná jako modlářství) nemá nějaké dědictví v Kristově a Božím království."

Jakub 2:5: "Poslyšte, moji bratři, nevybral Bůh chudé tohoto světa, aby byli bohatí vírou a zdědili Království, které slíbil těm, kteří ho milují?"

1Pet 1:11: Když nyní rozvíjíte křesťanské vlastnosti osobnosti, "bude vám poskytnut vstup do věčného Království našeho Pána a Spasitele, Ježíše Krista".

Heb 12:26, 28: "Ještě jednou zatřesu nebem a zemí ... Proto vzdávejme díky, že obdržíme neotřesitelné Království."

1 Kor 15:50: "Tělo a krev [tj. lidské bytosti ve svém současném složení] nemohou zdědit Boží království", tj. pro zdědění Království je nutná proměna našich současných těl v těla duchovní. Stane se to při druhém příchodu (1 Kor 15:50, 51).

Zjev 11:15: "Království tohoto světa se stala Královstvím našeho Boha a jeho Mesiáše" (při druhém příchodu).

Na rozdíl od tolika současných kázání zůstává evangelium o Království v celém Novém zákoně poselstvím o spasení. Nejen to – Královstvím novozákonní pisatelé nemíní nyní abstraktní Boží vládu v srdci. Ani tím nemyslí viditelnou skupinu (tělo) křesťanů, Církev. To, co opravdu míní, je vláda, která zasáhne, aby vytvořila mír a harmonii na zemi, o které člověk tak beznadějně usiluje.

Že to je základní skutečností naší Bible, je potvrzeno proslulými jmény v současné vzdělanosti, ačkoli stejný závěr může být dosažen kýmkoli, kdo provádí svůj vlastní pečlivý výzkum Bible: **"Kázání Království ve Skutcích zjevně odkazuje na Boží království, které začne Parousií [druhým příchodem Krista]."**¹

"Nic zjevně neodlišuje pojem "Boží království" ve Skutcích od tak apokalyptického [tj. budoucího a dramatického] použití v evangeliích; například jedinec do něj vstupuje skrze mnohá soužení

¹ E. Haenchen, *Acts of the Apostles*, 1971, str. 141, pozn. pod čarou 2.

(Skut 14:22)."¹"Lukášovo chápání Království je, že je ještě v budoucnu a bude znamenat obnovu Izraele. "² "Ve Skutcích se termín 'Boží království' používá pouze pro budoucí událost." "Lukášova teologie předjímala obnovený Izrael"³ (tj. reálné, externí Království na zemi v budoucnu, Skutky 1:6). Závěrečná citace správně shrnuje novozákonní důkaz pro dobrou zprávu o budoucím Božím království na zemi. To, co Lukáš popisuje jako apoštolskou víru a učení, je daleko od toho, co je v dnešní době prezentováno jako evangelium: Skutky obsahují mnoho známých prvků v novozákonním kázání. Kazatelé hlásají Boží království nebo jeho náležitosti (Skutky 1:3; 8:12; 20:25; 28:23, 31). Pojem "Boží království" se objevuje téměř od prvního verše až po poslední verš v knize. "Boží království" představuje vzorec zjevně paralelní k pisatelovu charakteristickému jedinému slovesu "evangelizovat".⁴

Souhrn

Svět informací je spojen s křesťanským evangeliem o Království. Strážný duch křesťanství je soustředěn ve slově "Království". Tato základní spasitelná informace je často veřejnosti odpírána, ačkoli jsou lidé zaplavováni výzvami k přijetí "evangelia". Staletí tradice dokázaly přesvědčit čtenáře Bible a návštěvníky bohoslužeb, že Boží království je hlavně abstraktní Boží vláda v srdci věřícího. To je naprostým popřením Nového zákona. Ačkoli křesťanské dokumenty uznávají, že moc budoucího Království již pronikla do současného zlého světového systému (Království "se zmocnilo" jednotlivců, když jsou osvobozeni od démonského útlaču, Matouš 12:28, Lukáš 11:20). Boží království je *nejprve a především novým světovým řádem, který nemůže povstat a nepovstane na zemi, dokud se Kristus nevrátí, aby jej slavnostně uvedl*. Tato skutečnost je revoluční ve svých důsledcích pro pochopení a praxi křesťanské víry, vskutku křesťanského evangelia.

Znamená to, že celá koncepce křesťanské budoucnosti jako odchodu věřícího při smrti "do nebe" je překroucením biblického

¹ H.J. Cadbury, *Acts and Eschatology*, str. 311.

² Kevin Giles, *Reformed Theological Review*, Sept.-Dec., 1981.

³ E. Earle Ellis, *New Century Bible Commentary* on Luke, str. 13.

⁴ H.J. Cadbury, *Acts and Eschatology*.

učení. Bible vidí budoucnost z hlediska naděje na vládnutí s Kristem na zemi při druhém příchodu. Pokusy přesunout tisíciletí království Krista a svatých (Zjev 20:1-6) do současnosti ("amilenialismus") jsou příznakem úplné dislokace biblického schématu, ke které došlo skrze základní nepochopení Království. To působí na evangelium a na všechny aspekty učení Nového zákona. Celá naše tradiční struktura je tendenčně zkreslena augustinovským platónstvím, které je nadále přijímáno s nekritickým souhlasem celými denominacemi prohlašujícími, že zakládají svou víru výhradně na Bibli.

Základem odmítnutí biblického pohledu na budoucnost je protizidovská a antimesiášská tendence. Církve propadly kouzlu představy, že to, co je "duchovní", nemůže být spojeno s novým politickým řádem na zemi. Teologie proto neustále potlačuje nebo ignoruje zjevné mesiášské motivy obou Zákonů, nebo se je pokouší "reinterpretovat" a zařídit, aby se hodily do jejich vlastních platonizovaných verzí víry. Toto pokračující "jemné zašlapávání" jasného učení Apoštolů o budoucnosti zabraňuje celým úsekům Bible, aby měly svůj zamýšlený dopad jako podnět k naději a vytrvalosti vzhledem k slavné budoucnosti našeho světa. Celý rozměr Nového zákona v různé míře chybí v současné teologii a kázání. V biblickém křesťanství je budoucnost mnohem ostřeji definovaná, čímž se dosahuje odpovídajícím způsobem většího vlivu na život už nyní. Zotavení novozákonní hnací síly nastane ruku v ruce s ujasněním dobré zprávy o Božím království.

Starozákonní proroctví učí, že Boží království bude uvedeno spíše božským zásahem než přirozenými dějinnými procesy, a toto hledisko je nepostradatelné pro apokalyptickou eschatologii. Ježíš sdílel tento pohled.¹

¹ Desmond Ford, *The Abomination of Desolation in Biblical Prophecy*, str. 14.

Lekce 7

Boží velký plán Království skrze Ježíše: Jak žít navždy

Hlavní texty:

"Všechno Písmo [Bible] je vydechnuto Bohem a je užitečné pro vyučování, pokárání, nápravu a výchovu ve spravedlnosti" (2 Tim 3:16)

"Jak blažení jsou mírní; budou mít zemi jako své dědictví" (Mat 5:5)

"Každý, kdo jde příliš daleko a nezůstává v Mesiášově učení, nemá vztah s Otcem, a ten, kdo zůstává v tomto učení, má vztah s Otcem i se Synem" (2 Jana 9).

Moudrost praví: "Vyleji na vás svého ducha; obeznámím vás se svými slovy" (Přísl 1:23).

"Ne každý, kdo mi [Ježíši] říká, 'Pane, Pane', vstoupí do Království, ale pouze ti, kteří konají vůli mého Otce v nebi. Mnozí mi budou v onom [budoucím] dnu říkat: 'Pane, Pane, kázali jsme ve tvém jménu, že? Ve tvém jménu jsme udělali mnoho úžasných zázraků, že? Vymítali jsme demony ve tvém jménu, že?' Tehdy jim prohlásím: 'Odejděte ode mne, vy, kdo děláte nepravost. Nikdy jsem vás neznal'" (Mat 7:21-23).

"Přijde na tebe [Marie] moc ducha, a právě proto ten, kdo se narodí [vejde v existenci], bude nazýván Božím Synem" (Luk 1:35).

Evangelium je nanejvýš důležitým poselstvím Bible. Její projekt nás lidské bytosti má informovat o tom, co Bůh plánuje pro nás i pro svět. Odhaluje nám účel existence. Představuje nám úžasný úděl. Ten nám byl doručen Božím zázračně zrozeným Synem, který, jak řekl, "přišel kázat evangelium o Království: to je důvod, proč mě Bůh pověřil" (Luk 4:43; Mar 1:38). Pavel a ostatní Apoštolové učili stejné evangelium o Království jako Ježíš. Poslušně sledovali Ježíše tím, že propagovali evangelium, jaké kázal Ježíš.

Existuje tedy jedno evangelium pro každého, pro všechny národy. Ježíš vydal své pochodové příkazy pro Církev, dokud se nevrátí (Mat 28:19, 20). Prikázal, aby bylo oznamováno všem národům

stejně evangelium, jaké sám kázal. Ježíš také přikázal, aby obrácení byli vyučeni v naukách křesťanské víry a byli pokřtěni ve vodě.

Vodní křest není "volitelným doplňkem". Zůstává, jako vždy byl, přímým Ježíšovým příkazem až do konce věku. Ježíš varoval, že říkat mu "Pane" je nedostačující, pokud nejsme ochotni dělat to, co říká: "Proč mě nazýváte pánem a neděláte to, co říkám?" (Luk 6:46). Je prázdnou záminkou uplatňovat nárok na Krista jako Mistra a poté odporovat jeho prostým základním učením, jako je víra v evangelium o Království, vodní křest a ovšem vytrvalý křesťanský životní styl až do konce.

Křesťanský svět je nyní roztržštěn do tisíců odlišných skupin. Něco se stalo, aby zmátlo jednotnou víru pisatelů Nového zákona. Mezi nimi byli lidé, kteří osobně Ježíše znali, strávili s ním hodiny a poslouchali den po dni jeho učení. Znají dobře jeho úžasné záměry a nároky. Navíc věděli, že tři dny poté, co byl zabit ukřižováním, se znovu objevil živý a nesmrtelný. "Jedli a pili s ním poté, co se vrátil ze smrti" (Skutky 10:41).

Svědectví Ježíšových apoštolů a následovníků o jeho vzkříšení si zaslouží naši plnou důvěru. Existují všechny důvody, proč jim věřit. Viděli Ježíše zemřít. "A všichni jeho známí a ženy, kteří jej doprovázeli z Galileje, stáli v povzdálí a viděli tyto věci" (Luk 23:49). Věděli, že byl krutě popraven; ženy ho viděly pohřbeného a Apoštolové a další ho viděli znovu naživu. Neměli vůbec žádný důvod lhát. Ani neměli halucinace! Prostě věděli, co se přihodilo, a byli přirozeně nuceni dělit se s námi všemi o slavnou naději na nesmrtelnost, když následujeme a posloucháme Ježíše.

Proti Apoštolům byly vzneseny některé absurdní námitky. Nikdo neviděl Ježíše opustit hrob, je řečeno. Proto vzkříšení je jen domněnka. Pokud jste viděli někoho doma a zdravého, o kterém jste věděli, že byl v nemocnici, okamžitě byste pochybovali o tom, že odešel z nemocnice, protože ho nikdo neviděl odcházet?

Bůh od nás neočekává, abychom se domýšleli, nebo jen "měli slepou víru". Víra je uvěření a uvěření je založeno na pevném důkazu, důkazu důvěryhodných svědků. Každý, kdo zná dobře dokumenty Nového zákona, pracuje snad s původními jazyky nebo čte Bibli v mnoha verzích, ví, že to nejsou podvodné spisy. Jejich autoři

by lhaním nic nezískali a choromyslní nebyli. Šílení lidé nemohou vytvořit spisy mimořádně vysoké kvality Nového zákona.

Apoštolové riskovali život nebo zranění a zuřivý odpor některých Židů a pohanů, když obeznamovali římskou říši s dobrou zprávou o Království. Někteří z nich zemřeli kvůli poselství, které kázali tak neúnavně. Představovat si, že zemřeli za něco, o čem věděli, že je nepravdivé, je absurdní! Tito muži byli upřímní a odvažní. Byli očitými svědky událostí Ježíšova života, smrti a vzkříšení. Je největší troufalostí a nadutostí někoho, kdo o dva tisíce let později říká, že to ví lépe. Nebyli jste tam. Oni byli.

Ježíš a pátrání po nesmrtelnosti v Království

Cílem Ježíše bylo ukázat veřejnosti, jak žít navždy. Jak mít nezničitelný život. Jak být nad mocí smrti. Jak mít dokonalé zdraví po celou věčnost. Ježíš nabízel tajemství nesmrtelnosti tak, že všude vybízel muže a ženy, aby věřili tomu, co učil. Sám si činil nárok, že je jediným dokonalým Božím zmocněncem a Božím Synem. Ježíš byl jedinečně Božím Synem jako přímý výsledek zázraku nového stvoření, kterým ho Bůh, Otec, Bůh Izraele a Bible, přivedl k existenci; Ježíš učil evangelium o Království jako klíči k nesmrtelnosti. Učil velkou dobrou zprávu o Království už celé roky, než přidal ke zprávě skutečnost o své blížící se smrti a vzkříšení. Královské evangelium, včetně smrti a vzkříšení Spasitele, obsahuje podmínky Nové smlouvy.

Stejně jako Mojžíš dal lidu Izraele podmínky a ustanovení Staré smlouvy (Ex 24) a poté vylil krev nad lidem i nad knihou obsahující slova smlouvy, tak Ježíš jako konečný prorok (Deut 18:15-18, Skutky 3:22; 7:37) učinil totéž. Nejprve předal všechna slova Nové smlouvy v pěti blocích výuky ve zprávách Matouše, Marka, Lukáše a Jana. Pak Ježíš oznámil svou smrt. Krev je nezbytná pro inauguraci Božích hlavních smluv v Bibli.

Ježíš pak dal vlastní drahocennou krev, aby oficiálně zahájil Novou smlouvu založenou nejen na jeho smrti, ale též na nesmírně důležitých slovech smlouvy, na svých vlastních učeních.

Při poslední večeři, kterou jedl se svými apoštolý v noci předtím, než šel na mučednickou smrt na kříži, mluvil Ježíš o svém budoucím opětném setkání s Apoštolý a samozřejmě se všemi svými dalšími bratry a sestrami ve víře. Hovořil s nimi o blížícím se Krá-

lovství tak, že jim pečlivě slíbil politickou budoucnost se sebou samým v Království, které se při jeho návratu dostane k moci po celém světě. Lukáš 22:29-30 obsahuje velkolepé shrnutí Nového zákona. "Stejně jako se mi můj Otec smluvně zavázal dát mi Království, tak nyní s vámi uzavírám smlouvu dát vám Království. Budete povýšeni, abyste seděli na dvanácti trůnech a spravovali [znovu shromážděné] kmeny Izraele." To je souhrn Královského evangelia. Je to konečný slib Ježíše jeho učedníkům.

Slib místa v budoucím Království byl výsadou a výzvou. Ježíš věděl, že jako Mesiáš bude řešit mezinárodní a osobní problémy světa a vyzýval své následovníky, aby se s ním na tomto podniku zúčastnili. Stejně jako on se jeho následovníci měli stát služebníky-správcí v Království. Měli snášet různé zkoušky v současném chaotickém věku (O satanovi je řečeno, že je bohem současných národů, 2 Kor 4:4). Poté, až vytrvají ve své víře až do konce svých životů nebo až přijde Kristus, budou znovu přivedeni k životu, bude jim dána nesmrtelnost a radost z podílu na celosvětové Královské vládě se sídlem v obnoveném Jeruzalémě.

Tento plán dával a už nyní dává nejvyšší možný smysl životu a umožňuje těm, kdo se na něm podílejí, snášet utrpení a nezdary, protože vědí, že Bůh "spolupracuje všemi věcmi s těmi, kteří jsou povoláni podle jeho záměru" (Řím 8:28).

Ztráta Ježíšovy identity

Roztržštění v Církvi a ztráta Božího prostého programu nesmrtelnosti prostřednictvím Ježíše je důsledkem obrovského posunu od Ježíšových učení, který začal brzy po smrti Apoštolů. Učení Ježíše a jeho Apoštolů byla postupně kažena vlivem řecké, pohanské filozofie, která se mísila se základními vůdčími principy Bible.

Bůh jak Starého tak Nového Zákona je Jediným Bohem Izraele. Vyznání víry Izraele vyžaduje víru v jednu osobu, která je "jediným pravým Bohem" (Jan 17:3). Záměrem tohoto vyznání bylo působit jako štít proti jakémukoli odklonu od poznání pravého Boha. Ježíš sám ve své závěrečné a nezapomenutelné modlitbě v přítomnosti svých učedníků hovořil o podstatě programu nesmrtelnosti jako o věření v Otce jako "jediného, kdo je skutečně Bůh" a v sebe, v Ježíše jako Mesiáše, kterého ten Jeden Bůh pověřil (viz Jan 17:3).

Na tomto vyznání není nic složitého. Kdyby zůstalo neporušené, historie Církve by byla zcela odlišná. Avšak pohanská mysl některých raných konvertitů po smrti Apoštolů časem nesprávně pochopila, že Boží Syn, Ježíš, začal existovat, když ho Bůh zplodil v Marii (Lukáš 1:35). Na základě pohanského pohledu na vesmír tito pohaní nakonec odporovali vyznání Izraele, které Ježíš potvrdil jako křesťanské vyznání a nejdůležitější ze všech názorů víry v Markovi 12:28-34.

Tito nesprávně poučení konvertité přidali Ježíši, nepochybně ve jménu "pokroku", předhistorii, která z něj učinila v podstatě nečlověka. Od druhého století začala ztráta Ježíšovy lidské bytosti, Božího Syna. Ježíš byl nakonec proměněn ve Stvořitele v příběhu o stvoření v Genesis. Tak vytlačil svého vlastního Otce, který v Starém zákoně neustále trval na tom, že On, sám a bez doprovodu, byl skutečným Stvořitelem všech věcí (Iz 44:24).

Tato první fáze ztráty pravé identity Ježíše z něj učinila stvořenou Osobu, ale *stvořenou před Genesis*. Tento drastický posun stačil k tomu, aby Ježíše zbavil jeho skutečného postavení reálného člověka začínajícího v lůně své matky, stejně jako všichni lidé. Slíbený Mesiáš je syn Davidův, ne předhistorická osoba přišlá z nebe!

Zmatek ohledně Mesiáše Ježíše a jeho totožnosti byl znásoben následnou revizí od "církevních otců"¹ čtvrtého století. Potom se tvrdilo, že Syn Boží byl ve skutečnosti *nestvořeným* druhým členem věčného Božství.

S tímto novým zkroucením bylo unitární vyznání Izraele a Ježíše (Mar 12:28-34) znovu ohroženo a pokaženo. Nyní bylo nutné vysvětlit nevysvětlitelné: jak by Jediný Bůh mohl opravdu být Otec i Syn; jak dva (a později tři, když byl Duch svatý nesprávně definován jako třetí osoba) mohli být skutečně Jeden.

¹ Tertullián (stejně jako později Arius) řekl, že byl čas, kdy Syn neexistoval (Ad Hermogenes, 3) a sotva může být počítán za trojjediného. Órigenés zavedl nápad "věčného rození" Syna, ale myslel Syna jako podřízeného Otci. Historie tohoto celého nešťastného vývoje je velmi dobře analyzována a kritizována v díle Karl-Heinz Ohlig: *One or Three? From the Father of Jesus to the Trinity* (Lang, 2002). Viz též *The Doctrine of the Trinity: Christianity's Self-Inflicted Wound* (International Scholars Publications, 1998). (česky: *Doktrína o trojici: Sebezranění křesťanství*)

Díky používání terminologie vypůjčené ze světa pohanské filosofie bylo nyní soudně rozhodnuto a vynucováno řadou církevních koncilů, že Boží Syn neměl žádný počátek; že byl opravdu Bůh a že na sebe vzal "neosobní lidskou přirozenost" v lůně své matky. V tomto okamžiku byl Syn zbaven svého lidského stavu. Byl proměněn v Boha. Ačkoli slovní podpora byla věnována mesiášskému Božímu synu, neexistoval skutečně žádný biologický Davidův syn, který *vznikl* v Marii. Tento lineální potomek Davida, zaslíbený Mesiáš, byl nahrazen věčně existujícím Božím Synem, druhým členem trojediného Boha. Marie, pod novým schématem, nesla "lidskou přirozenost", která se obrovsky liší od Davidova syna!

Aby církev neutralizovala velmi zřejmou námitku, že nyní věřila ve dva, kteří byli oba "věčným Bohem", prohlásila, že Bůh je jediný v "podstatě", už ne, jak učilo biblické vyznání, jediný v Osobě.

Toto opuštění židovsko-křesťanského Ježíšova unitárního kréda vedlo k nevýslovnému zmatku v terminologii a vyústilo po staletých sporech do nevyzpytatelného "tajemství" známého jako doktrína o trojici. Toto nové dogma, Ježíši a Novému zákonu neznámé, a přesto prohlašované v Ježíšově jménu, bylo vynucováno pod trestem exkomunikace. To zůstalo charakteristickým znakem, co je údajně pravým nebo "ortodoxním" křesťanstvím. Nicméně, jak ví mnoho učenců, je velmi nepravděpodobné, že by Ježíš uznal trojici jako vyznání víry věrné Božím slovům v Písmu.

Působivá propagandistická kampaň přesvědčila nic netušící členy církve, že pouze ti, kteří jsou připraveni věřit v pobiblické revivované vyznání víry, v trojici, a že Ježíš je plně Bůh a plně člověk, mohou být přijímáni jako křesťané.

Naneštěstí je tato víra nejen vnucována do Bible, někdy dokonce i špatným překladem v některých verzích,¹ ale samotná Bible se velmi obtížně čte inteligentně, protože ani Ježíš ani apoštolové nevěřili v trojici. Ježíš nikdy netvrdil, že *je Bůh*. Vždy vyjadřoval svou podřízenost Bohu, svému Stvořiteli a Otci. Požadoval ovšem jedinečné postavení, které mu Bůh udělil, a stále vyjadřoval svou

¹ NIV špatně překládá Jana 16:28 a 20:17, aby vyvolal dojem, že se Ježíš vrátil k Otci, a Fil 2:6, aby řekl, že Ježíš je Bůh ("byv ve své podstatě Bůh"), když Pavel napsal, že Mesiáš Ježíš "byl v Boží podobě".

úplnou závislost na Jediném Bohu, na svém Otci, ve všem, čeho dokázal dosáhnout v úsilí o Boží vůli.

Cílem satana je odporovat Boží vůli očerňováním důstojnosti lidských bytostí, které Bůh vytvořil. Satan stupňuje svůj odpor proti potenciálu člověka ve službě Bohu. Byla vyhlášována lež, že Ježíš, jako Boží Syn, je "příliš dobrý" na to, aby byl člověkem! Jeho zázraky, mimořádný život a učení jsou daleko za hranicemi, které může dosáhnout jakákoli "pouhá" lidská osoba. Boží stanovený lidský a bezhříšný Spasitel byl považován za nedostatečného pro dosažení naší spásy. Ježíš, vzhledem k tomu, co dělal a říkal, musí být Bůh! Tento argument je bezpochyby příležitostí k náboženské představitosti, ale nepředstavuje biblické učení.

Bible je unitární dokument od první do poslední stránky. Oslavuje skutečnost, že "spasení je ze Židů" (Jan 4:22) a Židé, jak by všichni měli vědět, věřili, že Bůh je jediná, nerozdělená božská Osoba. Židé byli vyzýváni po celou svou historii pod Bohem, aby se nikdy neodchýlili od této základní víry, že Bůh je jeden, ne dva nebo tři.

Bůh Židů je také Bohem pohanů. Pavel tuto skutečnost jasně uvedl v Římanům 3:29-30. Nikdy ani nenaznačil revizi biblického vyznání.

Doktrína o trojici si také znepřáteluje miliardu muslimů, kteří byli po staletí rovněž vzděláváni, aby se nikdy neodchýlili od víry v Boha jako jediné božské osoby. Židé i muslimové se mohou správně odvolávat na hebrejskou bibli, která se svými tisíci osobními zájmeny v jednotném čísle popisuje Boha, a tak nás informuje, že Bůh je jediná Osoba! Uplatňovat tento nárok znamená prostě prosazovat, že jeden z nejdůležitějších zákonů komunikace – že jednotlivá osobní zájmena popisují jednotlivé osoby – se týká Bible jako veškeré literatury.

Pobiblický odklon od základního rámce Bible, který uznává Ježíše jako lidského Mesiáše a Boha jako jednu osobu, byl pohromou pro původní křesťanskou víru. S touto ranou ztrátou Ježíšovy identity jako židovského Messiáše biblické předpovědi šla ruku v ruce také ztráta evangelia o Božím království.

Opět, pod vlivem pohanické filozofie, byl cíl křesťanů posunut. Elementární lež přemohla základní biblickou pravdu, že člověk se

rodí jako smrtelná bytost a podléhá nevyhnutelné smrti. Lež byla zavedena z platónské filozofie, že člověk je vrozeně nesmrtelný! Toto falešné učení o přirozenosti nás lidí zamlžilo Ježíšovo učení o nesmrtelnosti. Zatímco Církev převzala pohanskou představu o vrozené nesmrtelnosti, Ježíš se namáhal, aby poučoval veřejnost o tom, jak dosáhnout nesmrtelnosti, nesmrtelnosti, kterou nikdo z nás vrozeně nemá.

Ježíšovou vlastní pointou, stále opakovanou, bylo, že se musíme "narodit znovu", abychom dosáhli nesmrtelnosti v budoucím Božím království na zemi. Znovuzrození je dosaženo, Ježíš učil všude, díky našemu inteligentnímu přijetí poselství o Království. V podobnosti o rozsévání se Ježíš představil jako rozsávající podstatné semeno nesmrtelnosti, tajemství života navždy.

Ježíš byl aktivní v naplnění příkazu, který byl původně dán člověku "být plodný a rozmnožovat se." Rozséváním semena nesmrtelnosti vytvářel z jiných *duchovní* bratry a sestry. Očekával od těch, kteří měli tajemství nesmrtelnosti, aby je sdíleli s ostatními a tak pokračovali v procesu rozmnožování. Semenné evangelium o Království zprostředkuje zástupy kandidátů na nesmrtelnost. Pavel se odkazoval na křesťanskou jednotu s Kristem. Jejím účelem je přinášet ovoce (Řím 7:4), které musí jistě obsahovat "rozmnožování" jiných věřících jako dědiců království.

Evangelium o Království je definováno jako "slovo" nebo Boží poselství a je také popsáno jako "semeno". Když je toto semenné poselství o Božím království zasazeno do srdcí vnímavých posluchačů a působí na ně, zárodek života navždy je uložen uvnitř věřícího. Jeho oči jsou otevírány božským programem obsaženým v Ježíšově učení. Uvědomuje si svůj úděl být kandidátem na život v budoucím Království. Boží Duch a Ježíš je přenášen tímto semenným poselstvím. Zálohu na nesmrtelnost, kterou křesťan plně získá vzkříšením, až se Ježíš vrátí, předává Boží duch, mysl a charakter.

Nový zákon učí, že víra v Ježíše a v Království musí být zachována až do konce. Neexistuje žádná taková doktrína jako "jednou spasen, navždy spasen". Spása je proces začínající nyní a pokračující až do konce. "Spása", řekl Pavel, "je nám nyní blíže, než když jsme poprvé uvěřili" (Řím 13:11). Varoval obrácené křesťany, že pokud by nezůstali ve víře, budou "odříznuti" (Řím 11:22). "Někter-

ří věří na chvíli," varoval Ježíš (Luk 8:13), ale pouze ti, kteří vytrvávají až do konce, budou spaseni (Mat 24:13).

Na mladého věřícího čeká v našem současném zmateném náboženském světě několik pastí. Jako první je hrozba zaměňování podmínek Nové smlouvy, kterou Ježíš učil, s Mojžíšovým zákonem Staré smlouvy.

Pavel nevyžadoval, aby jeho obrácení dodržovali sobotu jako sabat, ani svátky hebrejského kalendáře ani novoluní. Důležitou hlavní myšlenkou Pavlova učení bylo, že dělicí hradba, která oddělovala Židy od pohanů, byla v Kristu zrušena (Ef 2:15). Stravovací zákony dané Izraeli v Levitiku 11 už nemají platnost (Řím 14:14, 20, kde Pavel používá slovo s naprosto opačným významem než to, které se nachází v Lev 11: "čisté" jako protichůdné k "nečistému"). Jako Žid a křesťan Pavel byl přesvědčen, že "všechny věci jsou čisté"; "nic není samo o sobě nečisté, ledaže si to myslíte". Pavel těmito slovy sotva prosazoval košer zákony Levitiku 11!

Neděle není nový sabatní den, je však zcela vhodné, aby se křesťané setkávali v tento den na oslavu vzkříšení. Skutky 20:7 hovoří o takovém setkání věřících v "prvním dnu týdne". Aby se zabránilo sbírkám, když byl Pavel na návštěvě, členové církvi byli žádáni, aby ukládali peníze každou neděli (1 Kor 16:2). Židé se setkávali v synagoze v sobotu a Pavel se účastnil takových shromáždění za účelem evangelizace. Setkávání v synagogách nebyla samozřejmě křesťanská. Synagoga jako celek nepřijala Ježíše jako Mesiáše.¹

Písmo Nového Zákona nám bylo dáno v řeckém jazyce. Argumenty o původní aramejské verzi nás mohou odvrátit od důležitého úkolu porozumět Písmu, jak je máme, v řečtině. Nemáme originální texty (autografy), ale velké množství kopií v řečtině. O tom, kde došlo k poškození, obvykle nadále existují doklady. Argumenty o používání božského jména Jahueh, nebo jak bylo vyslovováno,

¹ O kontrastu mezi oběma Smlouvami bylo napsáno hodně dobré literatury. Hlavní myšlenkou Pavlovy služby bylo usnadnit společenství mezi židovskými a pohanskými křesťany. Naše kniha *The Law, the Sabbath and New Covenant Christianity* popisuje naši cestu od legalizmu ke svobodě a představuje tuto kauzu na základě Písma. Český překlad *Zákon, sabbat a novozákonní křesťanství: Křesťanská svoboda v Ježíšově učení* je k dispozici u překladatele.

nejdou užitečné. Přesná výslovnost není známá a Nový zákon si nedává nijak zvlášť záležet ohledně důležitosti, jak vyslovovat v hebrejštině Boží jméno (nebo jméno Ježíše). Inspirované řecké rukopisy ukazují, že jména mohou být legitimně přepsána do jiných jazyků.

Dalším naléhavým nebezpečím pro nově obrácené je nátlak na "mluvení jazyky". Ve Skutcích se zázrak "jazyků", což znamená jazyky, ne sérii nesmyslných slabik, týkal nadpřirozené schopnosti Apoštolů a jejich společníků mluvit jazyky, jež se nikdy neučili. Zázrak byl divem mluvení, rozhodně ne divem slyšení v myslích ještě neobrácených. Byli to Apoštolové, kteří zázrakem promlouvali k davu lidí, kteří rozpoznali své vlastní různé dialekty, jimiž hovořili ti, kteří se je nikdy neučili. Zázrak byl prokazatelným důkazem, že zde působí Bůh, a identifikoval Apoštoly jako Ježíšem uznané zmocněnce.

"Jazyky" určitě nebyly "praktickým" zázrakem, jak překonat jazykové bariéry. Když Petr kázal stejnému davu (Skutky 2), mluvil aramejsky nebo řecky a všichni mu rozuměli. Dar jazyků v 1. Korintským 12-14 je uveden jako nejméně důležitý a nebyl nikdy pozitivně zamýšlen pro každého věřícího. "Mluví snad všichni v jazycích?" ptal se Pavel. "V žádném případě" (viz 1 Kor 12:30).

Pokusy vytvářet tyto dary dnes nejsou přesvědčivé. Nejsou uznávány důsledně a spolehlivě jako skutečné jazyky. Mluvíci jazyky často nevědí, co říkají. Naproti tomu, pod Pavlovým dohledem, dary byly jednoznačné. "Jazyky" by měly být potvrzeny jako reálné jazyky, jako byly jasně ve Skutcích 2. A ten, kdo si nárokuje schopnost mluvit v jazycích, je nabádán, aby překládal "jazyk" tak, aby to mohlo být prospěšné (1 Kor 14:13). Neexistuje žádná taková věc v 1. Korintským 12-14 jako "jazyk", který má zůstat vždy v soukromí.

Tisíce nahrávek "jazyků" na kazetách dnes nepředkládají důkaz reálných jazyků, jež jsou mluveny nadpřirozeně. Spíše byli mnozí přesvědčeni, aby napodobovali praxi druhých, a pohanští náboženství mají důkaz "jazyků" ukazující, že jejich zdroj není nezbytně od Boha. V 1. Korintským 13:8-12 Pavel nepotvrdil, zda tyto dary budou pokračovat po celou dobu, dokud se Ježíš nevrátí. Poznamenal, že nadpřirozené promluvy v jazycích a v proroctvích jeho vlastní doby poskytovaly poznání, které bude nahrazeno při návra-

tu Ježíše. Neříkal, že promluvy a proroctví samy o sobě budou i nadále předávány po uzavření kánonu Písma.

Znalosti zjevené v proroctví (a v jazycích, když přeloženy, jsou formou proroctví, 1 Kor 14:5), byly jistě nadpřirozeně předány a Pavel dospěl k závěru, že "jazyky jsou znamením [prokazatelným zázrakem] pro nevěřící" (1 Kor 14:22). Dnes mezi námi nejsou žádní Apoštolové na úrovni Petra nebo dvanácti nebo Pavla. V Novém zákoně neexistuje nic o ustanovení jakýchkoli nástupců Apoštolů. Apoštolové jsou ti, kteří osobně viděli vzkříšeného Ježíše, a Pavel nárokoval své apoštolství na základě své schopnosti dělat "znamení a zázraky apoštola" (2Kor 12:12; Řím 15:19) a viděl Ježíše osobně (1 Kor 9:1). Apoštolové byli základem novozákonní Církve, kterou ustanovil Ježíš, a základ nemůže být znovu položen. Měli bychom ovšem být všichni učedníky Apoštolů, kteří věrně zastupovali víru, jak ji učil Ježíš.

Nic z toho neznamená, že Bůh nezasahuje tak, jak si přeje. Jeho účast u věřícího, aby jej usměrňoval a školil, je slíbena až do příchodu Ježíše. "Bůh působí ve všech věcech k dobrému těm, kteří ho milují" (viz Řím 8:28).

Další past očekává nového věřícího. Je to teorie, že v Písmu neexistují žádné nadpřirozené zlé osobnosti, že satan nebo d'ábel jsou prostě metaforou pro zlo, které spočívá v lidské přirozenosti. Nový zákon mluví s naprostou jasností o démonech jako nelidských, nadpřirozených inteligentních bytostech. Ježíš s nimi mluvil a oni mluvili s ním. Vždy jsou odlišní od nešťastných lidských osob, které jsou jimi ovlivněny. Popírat existenci satana jako padlou nadpřirozenou bytost znamená vymazat celou dimenzi reality z posvátného textu. Znamená to odmítnutí věřit ve významný prvek božského zjevení v Bibli. Slovo "démon" má v řečtině dokonale jasný základní význam a nemůžeme přepisovat lexikony a slovníky, abychom podpořili vlastní teorie. Pokud by novozákonní pisatelé nevěřili v existenci démonů, jedinou věcí, kterou nikdy nemohli udělat, bylo olemovat své zprávy slovy a aktivitami démonů nebo zlých duchů. V řečtině existují naprosto dobrá slova, která popisují "šílenství" a "nemoc", ale pisatelé referovali, že démoni jsou inteligentní, zlé, nadpřirozené osobnosti pracující pro d'ábla, který je stejně osobní bytostí.

Ježíš uznával jejich existenci, a tak by měli i jeho následovníci. Nečinit tak by bylo formou nedůvěry. Snažit se zamluvit nadpřirozené zlo zpochybňuje autenticitu biblického textu a nutí jeho vykladače podstrkovat teorii o Bibli, která v sobě zahrnuje, že Ježíš byl nevzdělanou obětí "nevědeckého věku". Existence démonů jako démonů byla zřejmá milionům čtenářů posvátného textu.

Snad nejproblematictější pro jasné pochopení Bible je jakákoli teorie Božího království, která je vymezuje proti důkazům Nového zákona. Pokud je Království nesprávně pochopeno, tak je automaticky evangeliem, jež je evangeliem o *téměř Království*. Jedna velká denominace, Church of Christ (Kristova církev), klade rovnítko mezi Království a Církev a vytváří velký zmatek nad evangeliem. Navrhují dokonce, že Pánova modlitba "Přijď Tvé království!" už pro nás nemá platnost, protože Království nastalo při Letnicích, když byl Ježíš usazen s Bohem v nebi.

Zmatek Církve ohledně Království zatemňuje budoucí Boží království, jak bylo viděno všemi proroky. Žádný text neříká, že křesťané Království již zdělili. Jelikož mrtví jsou nyní mrtví a nevládnou s Kristem, je logicky nemožné, aby Boží království jako společná vláda Ježíše s věřícími bylo realitou současnosti. Převážná většina veršů o Království v Novém zákoně se týká Království, které bude slavnostně uvedeno při návratu Ježíše a vzkříšení mrtvých. Zjevení 11:15-18 je zlatý text pro zachování jasnosti Království. Jeho příchod je při sedmé trubce, kdy se národy současného systému stávají Božím královstvím. Církev má jistě nyní vychovávat k připravenosti pro Boží království, až přijde. Království však ve svém pravém smyslu zůstává v budoucnu, ačkoli jeho požehnání může být částečně prožíváno skrze Božího a Ježíšova ducha, o němž se říká, že je "zálohou" na budoucí nesmrtelnost v Království.

Skutky 1:5-7 poskytují křišťálově jasné svědectví proti myšlence, že Boží království bylo zahájeno, když Ježíš šel sedět po pravici Otce v nebi. Ve Skutcích 1:5 poté, co Ježíš dával šestitýdenní seminář o svém oblíbeném tématu, o Království (Skutky 1:3) učedníci, kteří už kázali evangelium Království pod Ježíšovým dohledem, položili tuto zjevnou otázku. Když slyšeli, že duch má být vyléván z nebe, neměli nepřiměřeně předpokládat, že se Boží království objeví ve stejnou dobu. Vymezili Království tak, jak je Ježíš učil. Mys-

leli na to, že zahrnují obnovené kmeny Izraele v zemi. "Je to v této době," ptali se, "že hodláš obnovit království Izraeli?" (Skutky 1:6). Ježíš je nijak nepokáral za jejich dobrou otázku. Prostě jim oznámil, že čas na příchod Království nemůže být znám. Obnova království Izraele je brána jako samozřejmost. Čas, který musí uplynout před příchodem Království, nemůže být znám. Všimněte si však tohoto podstatného bodu, který urovná jakoukoli námitku ohledně Království ve vztahu k příchodu ducha. Duch měl přijít "za pár dní." Ale Království mělo dorazit v neznámém čase. To zjevně ukazuje, že příchod ducha o Letnicích není stejná událost jako příchod Království.

Pustošivější ve svém účinku na evangelium je teorie známá jako dispenzacionalismus nebo v extrémní podobě "ultradispenzacionalismus". Tyto teorie účinně odtrhly Ježíše od evangelia, které kázal. Navrhují, že Ježíš, když kázal Království jako evangelium, mluvil k Židům pod Starou smlouvou a nekázal spásné evangelium pro nás všechny! Tak vůdčí zastávce dispenzacionalistické školy napsal: "Kázání na hoře není přesně církevní pravdou." Kázání na hoře je ve skutečnosti základním srdcem etiky Nové smlouvy a je tedy přímo a naléhavě použitelné pro všechny věřící v Krista. *Unger's Bible Dictionary* ve svém heslu "Gospel (Evangelium)" hovoří dvojmyslně o "dvou podobách evangelia". Z toho se klubou dvě evangelia. Evangelium o Království, jak se zde říká, bylo míněno Ježíšem jen pro Židy. Pavel, na druhé straně, představil evangelium milosti, které je nyní pro všechny. Ale až přijde čas budoucího velkého soužení, evangelium o Božím království bude znovu dosazeno pro lidi podstupující toto období nebyvalého soužení.

"Ultra" forma této mylné teorie evangelia nás žádá, abychom věřili, že Království bylo kázáno buď až do Skutků 13, dokonce i Pavlem, nebo podle varianty stejné teorie až do Skutků 28. Následně, tak říká tato ohromující teorie, Pavlovi bylo předáno konečné zjevení "posvátného tajemství", které poskytovalo evangelium pro ty, kteří se náhodou setkali s Pavlem po tomto novém zjevení. To by bylo evangeliem pro nás dnes.

Obě formy dispenzacionalismu jsou ničivé pro novozákonní evangelium. Zasahují do srdce Nového zákona, který nabízí, že Ježíšova slova jsou klíčem ke křesťanské víře. Pavel by byl pod svým

vlastním prokletím za zničení evangelia (Gal 1:6-9), kdyby se neřídil velkým pověřením tím, že by nekázal stejné evangelium o Království, které Ježíš autorizoval až do svého návratu na konci věku (Mat 28:19, 20). Pavel vždy kázal evangelium o Království, jak je vidět ve Skutcích 19:8; 20:24, 25; a 28:23, 31. Kázal stejné evangelium o Království všem. Skutky 20:24, 25 urovnávají jednou provždy (ač skutečnost je zřejmá ze zbytku Nového zákona), že evangelium milosti je totožné s evangeliem o Království.

Nakonec je absurdní si představit, že Pavlovi bylo pozdě v jeho životě předáno speciální evangelium, které nahrazovalo předchozí verze evangelia. Podle všeho by musel zpětně vystopovat své kroky a učit konvertity novou formu křesťanství, o níž nic nevěděl, když s nimi dříve byl! Pavel neřekl, že existuje evangelium zjevené jen jemu. Řekl, že evangelium bylo zjeveno Apoštolům v množném čísle (Ef 3:5). Naštěstí existuje jen jedno evangelium. Ježíš byl jeho prvním kazatelem (Heb 2:3). Je to svědectví samotného Ježíše. Toto "svědectví o Ježíši" je znamením pravých věřících podle Zjevení 19:10. Svědectví o Ježíši je evangeliem o Království, které Ježíš kázal a prikázal jako zachraňující evangelium pro všechny národy.

Další mimořádně vlivné učení dispenzionalismu je teorie, která vymýšlí další vzkříšení, událost, která se v Písmu nenachází. Podle široce publikovaných názorů Tima Lahaye a Jerry Jenkinse (autorů knih *Left Behind*) se Ježíš vrátí tajně *sedm let předtím*, než se vrátí veřejně, aby slavnostně uvedl Království na zemi.

Takzvaná teorie "tajné vytržení (secret rapture)" se týká 1. Tesalonickým 4:13-18. Tvrdí, že okamžik, kdy jsou mrtví věřící vzkříšeni a živí křesťané jsou "vytrženi" nebo uchváteni, aby se setkali s Pánem ve vzduchu, se může vyskytnout kdykoli. Najednou zmizí miliony a po sedm let budou tito věřící v nebi s Ježíšem. Potom nastane veřejné vystoupení Ježíše. Toto vytržení-vzkříšení "před soužením" je příjemnou iluzí slibující únik do nebe všem věřícím před dobou velkého soužení. Bible vskutku mluví o budoucím velkém soužení těsně před příchodem Ježíše, aby inauguroval Království (Matouš 24:21 = Dan 12:1). Ale Písmo neříká vůbec nic o příchodu Ježíše, aby vzkřísil mrtvé *před* velkým soužením.

Ježíšův popis budoucnosti rozhodně odporuje teorii "Left Behind". Ježíš výslovně prohlásil, že "bezprostředně po velkém souže-

ní ... slunce ztmavne, a měsíc nedá svého světla a objeví se Syn člověka a shromáždí své vyvolené ze čtyř koutů světa" (viz Mat 24:29-31). Jedná se o shromažďování věřících "post" (= po) soužení.

Pavel potvrdil Ježíšovo chápání nabádáním svých konvertitů, aby očekávali uvolnění a úlevu od současných utrpení "když se Pán Ježíš Kristus zjeví z nebe v planoucím ohni mstící se svým nepřítelům" (2Tes 1:7-8). Pavel jasně neočekával uvolnění z křesťanského utrpení nebo jeho ukončení o sedm let dříve!

Pokus dispenzacionalistů vsunout "příchod" Ježíše v tajnosti činí násilí Ježíšovu jasnému prohlášení, že hodlá shromáždit křesťanské "vyvolené" po velkém soužení (Mat 24:29-31). Říkat, že vyvolení v Matoušovi 24:31 nejsou křesťany, je příznakem selhání dispenzačního systému! Zapomínají, že Ježíšovo učení v Matoušovi 24 je pro křesťany. Jakýkoli systém, který odděluje Ježíše od jeho vlastního učení, zůstává odsouzen sám sebou. Ježíš učil Novou smlouvu a křesťanství je založeno na Ježíši a na jeho učení.

Poselství Nového zákona je prosté. Křesťanský život je životem v sexuální čistotě, postrádá nenávist a je službou Bohu a člověku, službou vyznačující se předáváním evangelia o nesmrtelnosti v Království. Je to život víry v každodenní závislosti na Bohu a na Jeho Synu. Existuje jediný Bůh, Otec, a Ježíš je Boží Syn, Mesiáš, který má nárok na jedinečné postavení "Božího vlastního Syna", Božího Syna, kvůli svému zázračnému začátku v lůně Marie.

Boží království nabízí nesmrtelnost těm, kdo v ně věří a žije pro ně v očekávání jeho příchodu při návratu Ježíše, aby panoval se svatými všech věků na obnovené zemi (Zjev 5:9, 10; Mat 5:5).

Náš základní předpoklad předložený veřejnosti k prozkoumání je, že církve již dávno ztratily mnoho z jednoduchosti systému učení Nového zákona. To byla také stížnost nespočetných církevních historiků a badatelů Bible, v minulosti i současnosti. Ukončujeme cenným komentářem předního učenice anglikánské církve: *"Když řecká a římská mysl začala ovládat Církev, došlo ke katastrofě, z níž jsme se nikdy nezotavili, ani v náboženské víře, ani v praxi."*¹

¹ H.L. Goudge, D.D.

Příloha 1

Různé novozákonní názvy evangelia

Následující seznam výrazů poskytuje nejprve "hlavní definici" evangelia a pak dává rovnocenné názvy evangelia nalezené po celém Novém zákoně. Veškeré hlásání evangelia v Bibli je hlásáním evangelia o Božím království, jak je zvěstoval Ježíš. Všechna pozvání ke spáse jsou pozvání zdědit Boží království, ne "jít do nebe". Následování Ježíše vyžaduje používat jeho terminologii, ne naši vlastní. Mluvit jako Ježíš (což dovoluje ovšem překlad do našich mateřských jazyků!) znamená smýšlet jako on.

Pokud někdo kombinuje odkazy na "evangelium o Království", "evangelium" a "kázání" nebo "hlásání", existuje asi 325 odkazů na evangelium o Království. "Věřit" v Novém zákoně znamená věřit v "evangelium o Království a ve jméno Ježíše Krista" (Skutky 8:12). Následující verš (Skutky 8:13) říká, že Šimon "věřil", tj. věřil evangeliu o Království a jménu Ježíše. To je význam křesťanské víry (v případě Šimona víra nevydržela).

Ve Skutcích 28:24 někteří byli přesvědčeni evangeliem o Království (v. 23) a někteří neuvěřili. Proto věřit v Novém zákoně znamená být přesvědčen o Božím a Ježíšově Království.

Boží království je klíč, který odemyká tajemství Ježíšova učení a předává nám znalost Božího plánu pro nás samotné, pro celé lidské plémě a pro budoucnost této země.

"Matečná definice" evangelia pochází od samotného Ježíše jako vzorového zmocněnce evangelia (Heb 2:3). Ježíš byl původním hlasatelem poselství o Království (krátce představeným Janem Křtitelem, Mat 3:2). Evangelium přichází s konkrétní definicí. Jeho základní a podstatný název se objevuje 18krát:

Evangelium o Božím království (Mat 3:2; 4:17, 23; 24:14; 9:35; Luk 4:43; 8:1; 9:2, 6, 11, 60; 10:9; 16:16; Skutky 8:12; 19:8; 20:25; 28:23, 31)

Různé zaměnitelné fráze popisují stejné evangelium o Království:

= **SLOVO O KRÁLOVSTVÍ** (Mat 13:19; viz 2 Tim 4:1, 2; Zjev 1:9)

- = **BOŽÍ EVANGELIUM** (Mar 1:14 = "Věřte v Království", v. 15; Řím 1:1; 15:16; 2 Kor 11:7; 1 Tes 2:2,8, 9; 1 Pet 4:17)
- = **EVANGELIUM** (Mat 11:5; Mar 13:10; 14:9; 16:15; Luk 3:18; 4:18; 7:22; 9:6; + 80krát)
- = **TOTO EVANGELIUM O KRÁLOVSTVÍ** (Mat 24:14)
- = **TOTO EVANGELIUM** (Mat 26:13)
- = **EVANGELIUM BOŽÍ MILOSTI** (Skutky 20:24)
- = **HLÁSÁNÍ EVANGELIA O KRÁLOVSTVÍ (Skutky 20:25)**
- = **OZNAMOVÁNÍ CELÉ BOŽÍ RADY** (Skutky 20:27)
- = **EVANGELIUM SPÁSY** (Ef 1:13; Řím 1:16)
- = **EVANGELIUM JEŽÍŠE KRISTA** (Mar 1:1)
- = **KRISTOVO EVANGELIUM** (2 Kor 9:13)
- = **EVANGELIUM KRISTOVY SLÁVY** (2 Kor 4:4)
- = **EVANGELIUM BLAŽENÉHO BOHA** (1 Tim 1:11)
- = **TAJEMSTVÍ EVANGELIA** (Ef 6:19; viz Řím 16:25)
- = **TVOJE (BOŽÍ) SLOVO(A)** (Jan 17:6; 17:8: "přijmout slova")
- = **BOŽÍ SLOVO** (37KRÁT)
- = **JEHO SLOVO** (Tit 1:3; 1 Jan 2:5)
- = **SLOVO** (46krát)
- = **SLOVO PRAVDY** (2 Kor 6:7; Ef 1:13; Kol 1:5; 2 Tim 2:15; Jakub 1:18)
- = **POZNÁNÍ PRAVDY** (1 Tim 2:4; 2 Tim 2:25; 3:7; Tit 1:1; Heb 10:26)
- = **PRAVDA** (50krát)
- = **POKÁNÍ A ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ V JEŽÍŠOVĚ JMÉNU** (Luk 24:47)
- = **PÁNOVO SLOVO** (Skutky 8:25; 12:24; 13:44, 48, 49; 15:35, 36; 16:32; 19:10; 19:20; 1 Tes 1:8; 4:15; 2 Tes 3:1; 1 Pet 1:25)
- = **SLOVO EVANGELIA** (Skutky 15:7)
- = **NAŠE EVANGELIUM** (1 Tes 1:5; 2 Tes 2:14; 2 Kor 4:3)
- = **EVANGELIUM NAŠEHO PÁNA JEŽÍŠE** (2 Tes 1:8)
- = **SLOVO JEHO MILOSTI** (Skutky 14:3; 20:32)
- = **MILOST A PRAVDA** (Jan 1:14, 17)
- = **SLOVO KŘÍŽE** (1 Kor 1:18)
- = **BOŽÍ SLOVA** (Jan 3:34; 8:47; Zjev 17:17; 19:9)
- = **SLOVA ŽIVOTA PŘÍCHÁZEJÍCÍHO VĚKU** (Jan 6:68)

- = MOJE (JEŽÍŠOVO) SLOVO (Jan 5:24; 8:31, 37, 43, 51, 52; 14:23, 24; 15:20; Zjev 3:8)
- = MOJE (JEŽÍŠOVA) SLOVA (Mat 24:35; Mar 8:38; 13:31; Luk 6:47; 9:26; 21:33; Jan 5:47; 14:10, 24; 15:7)
- = MOJE UČENÍ (Jan 7:16; 2 Tim 3:10)
- = TATO MÁ SLOVA (Mat 7:24, 26)
- = MÉ ŘEČI (Jan 12:47, 48)
- = MOJE (PAVLOVO) EVANGELIUM (Řím 16:25)
- = MOJE (PAVLOVO) SLOVA (Skutky 26:25)
- = MOJE (PAVLOVO) POSELSTVÍ (1 Kor 2:4)
- = MOJE (PAVLOVO) KÁZÁNÍ (1 Kor 2:4)
- = **TAJEMSTVÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ (Mat 13:11; Mar 4:11; Luk 8:10)**
- = KÁZÁNÍ JEŽÍŠE KRISTA (Řím 16:25)
- = KRISTOVO TAJEMSTVÍ (Kol 4:3; Ef 3:4; Kol 1:27)
- = TAJEMSTVÍ (Řím 16:25; Ef 1:9)
- = TAJEMSTVÍ VÍRY (1 Tim 3:9)
- = TAJEMSTVÍ ZBOŽNOSTI (1 Tim 3:16)
- = SLOVO ŽIVOTA (Fil 2:16; 1 Jan 1:1)
- = BOŽÍ TAJEMSTVÍ (Zjev 10:7)
- = SLOVO VÍRY (Řím 10:8)
- = SLOVO KRISTOVO (Skutky 10:36; Řím 10:17; Kol 3:16)
- = NEPOMÍJEJÍCÍ SLOVO BOŽÍ (1 Pet. 1:23)
- = ZASETÉ BOŽÍ SLOVO (Jakub 1:21)
- = NAŠE ZPRÁVA ("slyšené slovo") (Jan 12:38; Řím 10:16)
- = VÍRA (32krát)
- = SLOVO TÉTO SPÁSY (Skutky 13:26)
- = TATO SPÁSA (1 Pet 1:10)
- = TATO BOŽÍ SPÁSA (Skutky 28:28)
- = NAŠE SPOLEČNÁ SPÁSA (Juda 1:3)
- = VÍRA JEDNOU A PROVŽDY DORUČENÁ SVATÝM (Juda 3)
- = VYJEVENÍ PRAVDY (2 Kor 4:2)
- = SLOVO SMÍŘENÍ (2 Kor 5:19)
- = MEČ DUCHA (Ef 6:17)
- = SLOVO SPRAVEDLNOSTI (Heb 5:13)
- = SLOVO MÉ VYTRVALOSTI (Zjev 3:10)
- = SLOVO JEJICH SVĚDECTVÍ (Zjev 12:11)

= JEŽÍŠOVO SVĚDECTVÍ (Zjev 1:2, 9; 12:17; 19:10; 20:4)

= EVANGELIUM O PŘÍCHÁZEJÍCÍM VĚKU (Zjev 14:6)¹

Pro důkaz evangelia zbaveného Království viz *New Scofield Reference Bible on Revelation 14:6* a článek "Gospel (Evangelium)" v *Unger's Bible Dictionary*.

Příloha 2

Co je smrt a kde jsou mrtví?

Jaký dojem získáváte z těchto veršů, vytažených z řady spisů Písma?

Kde jsou mrtví a v jakém stavu? Kdy nastane uvolnění ze smrti?

Bůh řekl Adamovi: "Jsi prach a do prachu se vrátíš" (Gen 3:19).

"Duše, která hřeší, *zemře*" (Ez 18:4). (Může duše znamenat ne-smrtelnou duši? Zjevně ne.)

"Pán zabíjí a oživuje, Pán sráží do ŠEOLU/HÁDU [do sféry mrtvých] a pozvedá" (1 Sam 2:6-8, oživení = pozvednutí = vzkříšení).

"Člověk umírá a leží přemožený ... Člověk si lehne a nepovstane: dokud nebesa trvají, nebude probuzen ani vyburčován ze spánku ... Skryj mě v ŠEOLU ... Pokud zemře člověk, bude znovu žít?" (Job 14:10-14).

"Bude mou nadějí sestoupit do ŠEOLU? Sestoupíme spolu do prachu?" (Job 17:16).

"Osвіт' mé oči, abych **nespal spánkem smrti**" (Ž 13:4).

"Má duše měla trápení dost; můj život se přiblížil k ŠEOLU. Jsem počítán mezi ty, kteří sestupují do jámy ... Opuštěn mezi mrtvými, podobný těm zabitým, kteří leží v hrobě, na které si už nikdy nevzpomeň, na tmavých místech, a jsou odříznuti od Tvé ruky" (Ž 88:4-6).

¹ "Věčné evangelium" je špatný překlad. Evangelium není věčné; je dobrou zprávou o přicházejícím věku Království. "*Aionios*" v řečtině znamená "mít co dělat s přicházejícím věkem". "*Aionios* evangelium není v křesťanském jazyce 'věčné evangelium', ale 'evangelium týkající se věku Království'" (Nigel Turner, Ph.D., *Christian Words*, str. 456). "Věčný" ("stále trvající") je tedy v mnoha pasážích rovnocenný "tisíciletý" nebo "mající co dělat s věkem království, jenž přijde".

"Vykonaš zázraky pro mrtvé? Povstanou stíny a budou Tě velebit? Bude Tvá milující laskavost hlásána v hrobě? Tvá věrnost v Abaddonu? Budou známy Tvé zázraky v temnotě? A Tvá spravedlnost v zemi zapomnění?" (Ž 88:11-13).

"Neboť ŠEOL Ti nemůže děkovat, smrt Tě nemůže velebit; ti, kteří sestupují do jámy, nemohou doufat v Tvou věrnost" (Iz 38:18).

"Poděkování Ti vzdává živý, stejně jako já dnes; otec vypráví svým synům o Tvé věrnosti" (Iz 38:19).

"Proč tedy nepromineš můj přestupek a neodejmeš mou nepravost? Neboť nyní **si lehnu** do prachu; a budeš mě hledat, ale já nebudu" (Job 7:21).

"Jaký prospěch je v mé krvi, jestli sestoupím **do jámy**? Bude Tě chválit prach? Vyhlásí Tvou věrnost?" (Ž 30:10).

"Mrtví nevelebí Pána, ani nikdo, kdo sestupuje do **ticha**" (Ž 115:17).

"Vrať se, Pane, zachraň mou duši; zachraň mě kvůli své milující laskavosti. Neboť **není o Tobě zmínka ve smrti**; v ŠEOLU, kdo Ti bude vzdávat díky?" (Ž 6:5, 6).

"Neboť existuje naděje pro strom, když je poražen, že znovu vyraší a jeho výhonky neselžou. Ačkoli jeho kořeny zestárlý v zemi a jeho pařez umírá v suché půdě, při vůni vody vykvete a rozvine ratolesti jako bylina. Ale člověk umírá a leží přemožen. **Člověk skončí a kde je?** Jako se voda odpaří z moře a řeka vyprahne a vyschne, tak člověk leží a nezvedne se. Dokud nebesa budou, neprobudí se, ani nebude vyburcován ze **svého spánku**" (Job 14:7-12).

"Když hledám ŠEOL jako svůj domov, **stelu si lůžko ve tmě**; když volám na jámu, 'ty jsi můj otec'; na červa, 'moje matka a moje sestra'; kde je teď má naděje? A kdo se ohlíží po mé naději? Sestoupí se mnou do ŠEOLU? Sestoupíme spolu do prachu?" (Job 17:13-16).

"Ale člověk ve své okázalosti nepřetrvá; **je jako zvířata, která zahynou**" (Ž 49:13).

"Jsou jako ovce určeni pro ŠEOL; smrt bude jejich pastýřem; a vzpřímení budou nad nimi vládnout ráno a jejich podobu má strávit ŠEOL, tak nemají obydlí" (Ž 49:15).

"Nedoufej v knížata, ve smrtelného člověka, v němž není záchrana. Duch člověka odchází; on se vrací do země [do prachu se navrátíš]. V ten den jeho myšlenky zanikají" (Ž 146:3, 4).

"Živí vědí, že zemřou, ale **mrtví nevědí nic**; ani nemají žádnou odměnu, neboť jejich památka je zapomenuta ... Není žádná činnost nebo plánování nebo znalosti v ŠEOLU, kam se jdeš" (Kaz 9:5, 10).

"Nebot' úděl lidských synů a úděl zvířete je stejný. Jako umírá člověk, tak umírá ono. Všichni mají stejný dech a pro člověka není žádná výhoda nad zvířetem ... Vše jde na stejné místo. Všichni pošli z prachu a všichni jdou do prachu" (Kaz 3:19, 20, srv. "do prachu se navrátíš" Gen 3:19).

Prorocství pro budoucnost: "Mnozí z těch, **kterí spí** v prachu země, se probudí, někteří k věčnému životu ... Jdi svou cestou ke konci svého života. Budeš odpočívat a **znovu vstaneš** na konci věku pro svůj přidělený podíl." (Co dělají mrtví a kde jsou?) (Dan 12:2, 13).

Ježíš řekl: "Nežasněte nad tím: Přichází hodina, když všichni ti, kteří jsou v hrobech [srv. 'spí v prachu země'] uslyší jeho hlas a vyjdou ven: ti, kteří konali dobré skutky, ke vzkříšení života, ti, kteří se dopustili zlých skutků, ke vzkříšení soudu" (Jan 5:28, 29).

"Budeš odměněn při vzkříšení spravedlivých" (Luk 14:14).

"Ježíš vzkřísil Lazara z mrtvých" (Jan 12:17). Jak nastává vzkříšení? Jan 11:11, 14: "Náš přítel Lazar **usnul [a stále ještě spí, jak naznačuje řecký minulý čas]**. Jdu ho probudit **ze spánku** ... Lazar je mrtvý" (srv. Ž 13:3). Lazar vyšel z hrobu (Jan 11:43). Ježíš "povolal Lazara z hrobu a vzkřísil ho z mrtvých" (Jan 12:17).

Pavel řekl: "Bůh nejen vzkřísil Pána, ale **také vzkřísí nás** [=probudí nás] prostřednictvím své moci" (1 Kor 6:14).

"Ten, kdo vzkřísil Pána, nás také vzkřísí [probudí nás] s Ježíšem a představí nás s vámi jemu" (2 Kor 4:14).

Po Ježíšově vzkříšení řekl Petr: "Patriarcha David zemřel a byl pohřben a jeho hrob je s námi až do dnešního dne ... David *nešel do nebe* ... David poté, kdy sloužil Božímu záměru ve své vlastní generaci, usnul a byl uložen mezi své otce [kteří také spali!] a podstoupil rozklad. Ale ten, kterého vzkřísil Bůh, neprodělal rozklad" (Skutky 2:29, 34; 13:36, 37).

Ti, kteří patří Kristu, budou vzkříšeni (probuzeni) při jeho příchodu (1 Kor 15:23). Trubka zazní a mrtví budou vzkříšeni (vzbuzeni) k nesmrtelnosti (viz 1 Kor 15:50-55). Při zvuku poslední trubky (srv. Zjevení 11:15-18: =7. trubka) budou mrtví vzkříšeni a bude jim dána nesmrtelnost a to jen tehdy (a ne o chvíli dříve!), kdy je hádes přemožen. Tak Pavel cituje Ozeáše 13:14: "Vysvobodím je z moci ŠEOLU; Vykoupím je ze smrti. Ó smrti, kde jsou tvé ostny? Ó ŠEOLE, kde je tvoje žihadlo?" Pavel vidí tento verš o osvobození ze ŠEOLU jako událost vzkříšení, o kterém všude říká, že nastane, až se Ježíš vrátí (1 Kor 15:23).

Každá teorie, která říká, že HÁDES/ŠEOL byl již Ježíšem osvobozen, se čelně sráží s tímto prohlášením v 1. Korint'ánům 15:55: Hádes bude přemožen až v budoucnu. Dokonce i když kniha Zjevení byla napsána v roce 96 n.l., Ježíš je tím, kdo má klíče k smrti a hádu. Ještě je nevyužil. Později v Zjevení 20:13-15 se smrt a hádes vzdávají mrtvých, kteří jsou v nich. Ježíš osvobozuje věrné mrtvé z hádu ve Zjevení 11:15-18; 20:1-4. Tak také v 1. Tesalonickým 5:10 Pavel očekává, že křesťané, až se Ježíš vrátí, budou buď spát ve smrti, nebo přežívat bdící na zemi: "Ať už jsme bděli **nebo spící**, budeme spolu s ním žít." Podmínka před všemi křesťany, jak přijít k životu společně ve vzkříšení, se nazývá "spící" – přesně to samé jako Daniel 12:2: "Mnozí, kteří **spí v prachu země**, budou vzbuzeni, někteří k věčnému životu ..."

"Pán *sestoupí* z nebe s výkřikem anděla a zvukem trubky, a mrtví v Kristu *povstanou* nejprve" (1 Tes 4:16).

Stav křesťanů před vzkříšením je buď spící ve smrti, nebo bdící, živí. Obě skupiny budou žít s Kristem při budoucím vzkříšení (1 Tes 5:10).

"Chci poznat Krista a moc jeho vzkříšení ... abych dosáhl vzkříšení z mrtvých" (Fil 3:10, 11). "Dychtivě *očekáváme Spasitele z nebe*, který promění náš skromný stav v souladu s tělem jeho slávy" (Fil 3:20, 21).

Když psal pozdě v prvním století, pisatel Hebreům řekl: "Tito [všichni patriarchové, Abraham, Izák, Jákob a proroci, včetně Enocha a proroka Eliáše] **zemřeli ve víře, aniž obdrželi sliby**" (Heb 11:13, 39).

Opravdu věřil, že už jsou v nebi, v blaženosti, v radosti? Nebo všichni čekají na vzkříšení, když mrtví budou oživeni? (1 Kor 15:22, 23). Jak můžete být "oživeni", pokud jste již živí?! Jak můžete být oživeni a stát se nesmrtelnými, pokud jste již živí a nesmrtelní?

Všimněte si varování před úlovím, že vzkříšení/znesmrtelnění již nastalo: "Bud' horlivý, aby ses představil Bohu schválený, jako dělník, který se nemusí stydět [srv. Mar 8:38]. Zacházej se slovem pravdy přesně. Ale vyvaruj se prázdného žvanění, neboť to povede k další bezbožnosti a jejich slovo se bude šířit jako gangréna. Hymenaios a Filétos odešli od pravdy [evangelia, jak je kázali Ježíš a Apoštolové], když říkají, že **vzkříšení už nastalo**, a tak narušují víru některých" (2 Tim 2:15-18).

Říkat, že mrtví jsou nyní skutečně naživu, porušuje důležité varování ze Starého zákona: "Mezi vámi nebude nalezen nikdo, kdo dělá, že jeho syn nebo jeho dcera prochází ohněm, ten, kdo používá věštění, člověk, který praktikuje magii, ten, kdo vysvětluje osudová znamení, nebo čaroděj nebo ten, kdo zaklíná, nebo médium, nebo spiritista, nebo ten, **kdo vyvolává mrtvé**" (Deut 18:10, 11).¹

Příloha 3

W.C. Allen, profesor Starého zákona v Oxfordu, a jiní vůdčí učenci o Božím království

Objektivní analýza Božího království v Matoušovi, poskytnutá v *Dictionary of Christ and the Gospels*, by měla sloužit jako velmi potřebný průvodce pro všechna naše přemýšlení o Království. Království je srdcem křesťanského evangelia: Království – **ústřední předmět Kristova učení**. Jím začal svou službu (Mat 4:17) a kamkoli šel, učil je jako dobrou zprávu [evangelium] (4:23). Království, učil, přichází, ale ne za celou dobu jeho života. Po svém nanebevstoupení přijde jako Syn člověka na nebeských oblacích (16:17, 19:28, 24:30) a bude sedět na trůnu své slávy ... Pak by mělo dva-

¹ Viz dále brožura *What Happens When We Die?* Česky *Co se děje, když zemřeme?* je k dispozici u překladatele

náct Apoštolů sedět na dvanácti trůnech soudíce dvanáct kmenů Izraele (19:28). V mezidobí on sám musí trpět a zemřít a být vzkříšen z mrtvých. Jak jinak by mohl přijít na nebeských oblacích? A učedníci měli **kázat dobrou zprávu o nadcházejícím Království** (10:7, 24:14) mezi všemi národy činíce učedníky křtem (28:18). Takto získaný sbor učedníků by přirozeně vytvořil společnost spojenou společnými cíli. Proto učedníci Království vytvoří nový duchovní Izrael (21:43).¹

Stejná autorita dále říká: Vzhledem k potřebám tohoto nového Izraele Kristových učedníků, kteří měli čekat na jeho příchod na nebeských oblacích, je přirozené, že velká část učení zaznamenaná v evangeliu by se měla týkat **způsobivosti požadované u těch, kteří doufali, že vstoupí do Království, až by přišlo...** Taková podobenství předkládají několik lekcí o povaze Království a o období **přípravy na ně**. Mělo by být dostatečně zřejmé, že pokud se ptáme, jaký význam mají podobenství pro redaktora prvního evangelia, odpověď musí být, že si je vybral, protože ... vyučoval lekce o Božím království *ve smyslu, ve kterém se tato fráze používá všude v evangeliu o Království, které mělo přijít, když přišel Syn člověka na nebeských oblacích*. Takto podobenství o rozsévači ilustruje různici se **příjetí, s nímž se setká dobrá zpráva [evangelium] o Království, je-li kázána mezi lidmi**. Podobenství o plevelu se také netýká samotného Království, nýbrž období **přípravy na ně**. Na konci věku přijde Syn člověka, aby **slavnostně uvedl své Království** ... Není zde nic, ani jinde v tomto evangeliu, co by naznačovalo, že **scéna Království je jiná než přítomný svět obnovený, uzdravený a vyčištěný**.²

Můj komentář: Poslední věta naší citace má skvělou pointu: Matouš neočekává, že by věřící "šli do nebe", ale že se Ježíš vrátí, aby s nimi vládl na obnovené zemi. Vnímavý čtenář Nového zákona si všimne nápadného rozdílu mezi biblickým pohledem na Království a tím, čím bylo v pobiblických dobách nahrazeno: odchodem věří-

¹ Dictionary of Christ and the Gospels, sv. II, str. 145.

² *Ibid.*, přidáno zdůraznění. Stejný pohled na Království vyjádřený autorem tohoto článku o Matoušovi v jeho komentáři k Matoušovi (W.C. Allen, *The International Critical Commentary, St. Matthew*, T & T Clark, 1907, str. LXVII-LXXI).

cích při smrti do říše vzdálené od země. "Království, které učil, přichází, ale ne za jeho života." "V Matoušovi [a v Novém zákoně] je Boží království pojato **především** jako něco **v budoucnosti**" (citováno níže). Tak říkají vůdčí analytici evangelijních záznamů. Můžeme přidat další prohlášení od uznávané autority na Lukáše: Nemůže být skutečně zpochybněno, že Lukáš míní Královstvím **budoucí** entitu. Zduchovňující interpretace, podle níž je Království přítomné v Duchu a v Církvi, je zcela zavádějící ... Přítomno je poselství o Království, jež je v Lukášovi odlišeno od Království samotného. On neví nic o imanentním [tj. již přítomném] rozvoji na základě kázání Království.¹

The International Standard Bible Encyclopedia dává důraz na budoucí pravdu: "Boží království je nablízku" mělo neoddelitelnou konotaci "rozsudek je nablízku" a v tomto kontextu, "čiňte pokání", v Markovi 1:14, 15 musí znamenat "vyhnout se být odsouzen". Proto učení našeho Pána o spasení **mělo především budoucí obsah: pozitivně přípuštění do Božího království a negativně osvobození od předcházejícího rozsudku**. Tak je Boží království nejvyšším dobrem Kristova učení ... Povaha člověka je dokonale přizpůsobena jeho duchovnímu prostředí a člověk má být "s Kristem" (Luk 22:30) a s patriarchy (Mat 8:11). Ať je Království čímkoliv [?!], jistě není vyčerpáno pouhou reformou současného řádu hmotných věcí.²

Mark 1:14, 15: Marek uvádí krátké shrnutí kázání Ježíše. Kázání a dobrá zpráva jsou Markovy oblíbené výrazy. Ježíšovo povolání je přesně shrnuto v 1:15, kdy spojení pokání a víry odkrývá jazyk církve (Skutky 5:31; 11:18; 20:21). Markův zájem má objasnit, že tímto kázáním se Ježíš dále vydává do světa a tato výzva proto směřuje i k tomu, kdo čte evangelium dnes. Následně tato část slouží jako nadpis celého evangelia o Božím království. Když Ježíš prohlašuje, že Boží království je blízko, osvojuje si pojetí, které bylo raženo Starým zákonem. Ačkoli to označuje Boží suverenitu nad stvořením (Ž 103:19; 145:11 a násl.), odkazuje se *především* na nespornou svrchovanost Boha v *konečném čase* (Iz 52:7) ... Ju-

¹ Hans Conzelmann, *The Theology of St. Luke*, str. 122.

² The International Standard Bible Encyclopedia, 1929, sv. 4, str. 2667

daismus hovořil o Boží vládě, která přichází *po zničení každého nepřítele* a po ukončení veškerého utrpení ... V Novém zákoně je Boží království pojato *především* jako něco v budoucnosti (Mar 9:1, 47; 14:25; Mat 13:41-43; 20:21, Luk 22:16, 18; 1 Kor 15:50 a další), které přichází od Boha (Mar 9:1; Mat 6:10; Luk 17:20; 19:11). Proto je něčím, na co člověk může jen *čekat* (Mar 15:43), co může hledat (Mat 6:33); obdržet (Mar 10:15; srv. Luk 12:32) a zdědit (1Kor 6:9 a násl.; Gal 5:21; Jakub 2:5), ale není schopen to vytvořit sám ... Ježíšovými činy a slovy k němu už budoucí Království přišlo. Přesně v tom okamžiku je rozhodnuto, zda vůbec kdy bude v Království nebo nebude ... Pokání není ničím menším než závazkem k dobré zprávě z celého srdce.¹

Ernest Scott, D.D., profesor Nového zákona v Union Theological Seminary, dělá dobré postřehy, ale zdá se být nejistý ohledně evangelia: Zdá se téměř nemožné definovat křesťanské "evangelium". Někdy je ztotožňováno s naším náboženstvím jako celkem, někdy s nějakým prvkem, který je považován za ústřední. Přijmout evangelium znamená věřit ve smíření s Bohem nebo v lásku k němu, nebo ve zjevení v Kristu nebo ve skutečnost lidského bratrství.

Přesto je dobře si uvědomit, že slovo, které je nyní používáno tak volně, mělo **na začátku význam, který byl jasně chápán**. "Ježíš přišel do Galilee, kázal evangelium o Božím království a říkal: 'Čas se naplnil a Boží království je nablízku.'" Evangelium podstoupilo podivuhodný vývoj ... **ale dobrá zpráva byla vždy v podstatě tím, čím byla na prvním místě – oznámením Království**. Ze způsobu, jakým Ježíš oznamoval, je zřejmé, že navázal na myšlenku, která již byla dobře známa. **Nevysvětloval, co míní Královstvím, protože mohl předpokládat, že se všichni jeho posluchači na ně těší**. Jejich naděje na ně byla nově podnícena Janem Křtitelem ... Už dlouho mysleli na Království a byli zvědaví, kdy přijde, a teď se vynořil prorok, který prohlašoval, že je nablízku...V náboženství Izraele musíme hledat bezprostřední původ Ježíšovy ideje Království ... Dlouho poté, co byl královský dům pevně ustanoven, vytrvávala idea, že vládnoucí král je pouze zástupcem neviditelného Krále...Izrael byl vybrán jedinečným Bohem, který byl až dosud poznán svým vlastním lidem, ale přesto byl Králem celé země. Při-

¹ *Good News According to Mark*, Eduard Schweizer, str. 45, 46, 47.

cházel den, kdy všechny národy uznají Jeho svrchovanost ... Na vyšších úrovních prorocství je očištěný Izrael budoucnosti pojímán tak, že přitahuje ke službě Jedinému Bohu všechny národy svým vznešeným příkladem. Častěji se předpokládá, že Izrael, až bude plně ukázněn, bude obnoven k Boží přízni a Jím zdokonalen k svrchovanému postavení. Jako Král tohoto výtečného lidu bude Bůh konečně vládnout nad světem ... Na jedné straně Bůh již Králem je. Na druhou stranu je uznáváno, že úřad Krále leží v budoucnu ... **Pátrají po nadcházejícím dnu, kdy přemůže všechny uchvacující moci a prosadí se jako Král.** Tak proroci před nimi udržují vizi nového věku, kdy se Boží království plně projeví. V této šťastné době bude Izrael vyvýšen, bude nastolena věc spravedlnosti, země plná Pánovy slávy. Příroda v ten den bude obnovena do své neposkvrněné slávy a vlk bude ležet s beránkem a dobytek se bude pást na velkých pastvinách; světlo měsíce bude jako světlo slunce. On [a Jeho Mesiáš] bude vládnout z hory Sion a všechny národy mu budou sloužit. Král nad spravedlivým národem rozšíří svou nadvládu na celou zemi.¹

Nový zákon je založen na Starém. Ježíš přišel, aby:

- 1) hlásal Boží království (Luk 4:43)
- 2) potvrdil sliby dané otcům (Řím 15:8)
- 3) nám předal **pochopení**, abychom mohli znát Boha (1 Jan 5:20)
- 4) ospravedlnil lidi nejen svou smrtí, ale svým poznáním (Iz 53:11).

V pobiblických časech původní víra v evangelium o Království utrpěla masivní změnou, jež obrátila evangelium v něco zcela jiného. Vůdci v církvi se stali Řekové, spíše než Židé, a ti vnesli do církevních učení cizí řeckou filozofii. Tato změna původní víry nakonec vedla v 16. století k reformaci, která byla prosbou vrátit se k Bibli. Ale tito reformátoři plně neoživilo evangelium o Království. Proces obnovy se prosazuje, když lidé vážně hledají původní význam Božího království, jak je kázal původní Ježíš. Samotné evangelium je všude o Božím království a "evangelium" by nikdy nemělo být odtrženo od Království.

¹ 1931, str. 11-21.

Evangelium je veřejné oznamování Království, které oznámil Ježíš (Mar 1:14, 15) a nyní hlásáno Církví.¹

Evangelium, jak jsme většina mých církevních přátel i já v minulosti poznali, je tak malou částí celého jednání, že je těžké nazývat je vůbec přesným evangeliem. Snad toto omezené poselství evangelia, jak je hlásáno moderními křesťany, vysvětluje omezený dopad, který má na dnešní Ameriku.²

Stanley Grenz přehodnotil neúspěšné pokusy evangelické teologie zažehnout představivost moderního světa. Argumentuje pro Boží království jako nové organizační centrum toho, co říkáme a co děláme.³

Během uplynulého roku se fakulty každé ze tří Fullerových škol setkaly společně, aby účastníci diskutovali o otázce: Co je evangelium? Před tuctem let zpochybnil zesnulý Robert Guelich námět své inaugurační řeči, neboť si všiml, že roky profesionální práce jej znovu a znovu vracely k tomuto základnímu tématu. Guelich vyprávěl příběh o setkání se zakladatelem Charlesem Fullerem po seminárním fóru, jehož tématem byla "inspirace Písma". Fuller poznamenal, že touží po dni, kdy seminář uvede fórum na otázku: "Co je evangelium?"⁴

Můj komentář: Je to úžasné přiznání. Faktem je, že si opravdu nejsou jistí, co je to evangelium, a přesto říkají, že zachraňují lidi tím, že "to" káží. Je jasné, že evangelium o Království ovšem včetně potvrzující Ježíšovy krve a jeho vzkříšení je tím evangeliem. Dokud nebude učení "nebe" při smrti, jež je Platónovo a ne Ježíšovo, opuštěno, jak může být dosaženo pokroku? A jak si můžeme být jisti, že je někdo spasen tím, že věří Platónovu učení a nazývá ho Ježíšovým učením? Je Bůh tak nedbalý jako my s naším myšlením?! Je tak shovívavý, že se opravdu nestará, pokud jsme upřímní, ač neznalí ohledně povahy člověka, jeho údělu, totožnosti Boha a Ježíše?

Je vážnou chybou se domnívat, že Boží království nehraje žádnou důležitou roli v apoštolském křesťanství. Takový pohled postrádá historickou perspektivu a je v rozporu s veškerým myšle-

¹ Harper Collins Bible Dictionary

² Gary Burge, NIV Application Commentary.

³ Revisioning Evangelical Theology.

⁴ *Theology, News and Notes*, Fuller Theological Seminary, jaro 2004.

ním literatury apoštolského křesťanství. Samotné jméno nového hnutí, *křesťanství*¹, by naznačovalo opačný názor. Názor, že eschatologické Boží království bylo sekundárním prvkem v rané církvi, je daleko od skutečnosti; *bylo pro víru velice podmiňující*. Kázání prvních evangelistů nebylo výzvou k etickým ideálům ani argumentem ohledně určitých prav. Spíše bylo hlásáním poselství ... Pokud jde o osobu Mesiáše, není ovšem pochyb o tom, že raná církev věřila, že Ježíš byl Kristus, který odešel do nebe, odkud přijde zavést nový věk a nové Království. To bylo samotným jádrem celého křesťanského hnutí. **Představovat si, že Ježíš záměrně používal pojem s významem odlišným od toho, čím byl pro ostatní, neznamená jen vznést otázku ohledně jeho morálky, ale také ohledně jeho schopnosti učitele.**²

Rada pro evangelisty!

Winston Churchill řekl: "Pokud máte důležitý bod, nesnažte se být jemný nebo chytrý. Použijte beranidlo. Udeřte na ten bod okamžitě. Pak se vraťte a znovu udeřte. Pak udeřte potřetí – obrovskou ranou."

Příloha 4

Stav mrtvých podle vůdčích autorit

Věhlasný *Interpreter's Dictionary of the Bible*: "Žádný biblický text neopravňuje tvrzení, že v okamžiku smrti je duše oddělena od těla."³

The Distinctive Ideas of the Old Testament, od Normana Snaitha: "Žádná pasáž [ve Starém zákoně] nehovoří o nesmrtelnosti duše, která vůbec není biblickou myšlenkou."⁴

Všimněte si, že Evangelical Alliance, na setkání v roce 1846, uvedla ve svém prohlášení názor víry "v nesmrtelnost duše."

¹ Anglicky *Christianity* obsahuje jméno Krista = *Christ*. Doslovný překlad by byl *kristovství*, tedy ne *křesťanství*. (pozn. překl.)

² Shailer Matthews, D.D., Professor of Theology, Chicago Seminary, *The Messianic Hope in the New Testament*, University of Chicago Press, str. 144, 155

³ sv. 1, str. 802.

⁴ str. 89.

Christian Words and Christian Meanings, od Johna Burnaby: "Řeční filozofové tvrdili, že rozpad, který nazýváme smrtí, se nestane ničemu jinému než tělu, a že duše lidí jsou podle své vrozené konstituce nesmrtelné.

Řecké slovo pro nesmrtelnost se objevuje v Novém zákoně jen jednou a tam nepatří nikomu jinému než Králi Králů...*Nesmrtelnost duše není součástí křesťanského vyznání*, stejně jako není součástí křesťanské antropologie rozdělovat duši a tělo a omezit skutečného člověka, podstatu osobnosti, do údajně oddělitelné duše, pro kterou je vtělení vězením...*Ježíš nevyučoval žádnou nauku o věčném životě pro odtělesněné duše*, takovou, jakou by žádný Žid věrný víře svých otců nemohl přijmout, dokonce ani pochopit. Židovská víra však spočívala ve vzkříšení mrtvých v Posledním dni."¹

Proč tedy církve neustále říkají, že odtělesněné duše jdou do nebe nebo do pekla?

Companion Bible od E.W. Bullingera, o 2. Korinským 5:8: "Pro kohokoliv je to o málo méně než zločin vybírat si určitá slova a zarámovat je do věty – když nejen přehlíží rámec a kontext, ale ignoruje další slova ve verši – a citovat slova '*nepřítomný v těle, přítomný u Pána*' s cílem vzdát se naděje na vzkříšení (která je předmětem celé pasáže, 2 Kor 4:14), jako by bylo zbytečné; a jako by '*přítomný u Pána*' bylo dosažitelné bez něj." (Jinými slovy, Pavel zde diskutuje: získat nové tělo při vzkříšení a být přítomen u Pána skrze toto vzkříšení.) Jedinec může být "u Pána" při druhém příchodu, ne dříve. 1 Tes 4:17: "tak budeme stále s Pánem.")

Law and Grace, od Profesora A.F. Knighta: "Ve Starém zákoně není člověk nikdy považován za duši přebývající v těle, za duši, která bude jednoho dne osvobozena od útlaku těla, při smrti těla jako pták propuštěný z klece. Hebrejci nebyli dualisty ve svém chápání Božího světa."²

Families at the Crossroads, od Rodneye Clappa: "Sledující řecké a středověké křesťanské myšlení často ostře oddělujeme duši a tělo a zdůrazňujeme, že individuální duše přežívá smrt. A co víc, máme tendenci věřit, že odtělesněná duše uprchla do nebe, do pří-

¹ str. 148, 149.

² str. 79.

jemnější a plně živé existence. [Srv. oblíbená fráze "odešel na lepší místo."] Křesťanskou naději si mylně představujeme jako individuální záležitost, jako věc oddělených duší dávajících se na útěk do nebe. Ale nic z toho nebylo případem pro starověké Izraelce."¹

Martin Luther: "Myslím si, že v Písmu neexistuje místo s větší platností pro mrtvé, kteří usnuli, nechápající nic z našeho stavu a okolnosti, než v Kazateli 9:5 ("mrtví nevědí vůbec nic") – a tedy proti vyzývání svatých a proti výmyslu očistce."

John Wesley, zakladatel metodistické církve, *Sermon on the Parable of Lazarus (Kázání o podobenství s Lazarem)*: "Vskutku, velmi obecně se předpokládá, že duše dobrých lidí, jakmile jsou propuštěny z těla, jdou přímo do nebe; ale tento názor nemá nejmenší základ v Božích věštbach. Naopak náš Pán říká Marii po vzkříšení: 'Nedotýkej se mě; neboť jsem ještě nevystoupil ke svému Otcí.'"

"Nebe v Bibli není nikde cílem umírajících."²

Shirley Guthrie, *Christian Doctrine*. (Dr. Guthrie byl Profesorem systematické teologie v Columbia Theological Seminary v Decatur, Georgia. Je také autorem *Diversity in Faith — Unity in Christ*. Jeho kniha, z níž je citováno, je známa jako "klasický text".)

Musíme mluvit o názoru, který je z perspektivy křesťanské víry falešně optimistický, protože nebere smrt dost vážně ... Protože pozice, kterou se chystáme kritizovat a odmítnout, je právě to, o čem mnozí věří, že je základem křesťanské naděje pro budoucnost ... odmítáme to, ne abychom zničili naději na věčný život, ale abychom bránili autenticky biblickou křesťanskou naději ... *Obracíme se na víru v nesmrtelnost duše*. Tato doktrína nebyla vyučována biblickými pisateli samotnými, ale byla běžná v [pohanských] řeckých a orientálních náboženstvích antického světa, v němž se zrodila křesťanská církev. Někteří z nejranějších křesťanských teologů jí byli ovlivněni, četli Bibli v jejím světle a zavedli ji do myšlení církve. Od té doby byla s námi. Kalvín ji přijal, stejně jako klasické vyznání reformovaných církví, westminsterské vyznání. Podle této doktríny mé tělo zemře, ale *já sám vlastně nezemřu*...Co se mi stane při smrti, tedy je, že moje nesmrtelná duše uniká z mého smrtelné-

¹ str. 95, 97.

² J.A.T. Robinson, *In the End God*, str. 104.

ho těla. Moje tělo umírá, ale *já sám žiji dál* a vracím se do duchovní říše, ze které jsem přišel a do které opravdu patřím. Pokud sledujeme protestantskou reformaci ve snaze ukotvit naši víru na 'Písmu samotném', musíme odmítnout tuto tradiční naději na budoucnost založenou na nesmrtnosti duše... [Smrt] neznamená, že nesmrtelná božská část nás odešla, aby dál žila někde jinde. Znamená to, že život nás opustil, že naše životy skončily, že jsme 'dočista mrtví'. Podle Písma ... moje duše je právě tak člověčí, lidská, konečná – a *smrtná* – jako moje tělo. Je prostě životem mého těla ... Nemáme vůbec žádnou naději, pokud naše naděje spočívá v naší vlastní zabudované nesmrtnosti.¹

Robert Capon, *Parables of Judgment*: Jeden poslední teologický bod, zatímco jsme u tématu vzkříšení a soudu. Snad největší překážkou pro naše vidění rozsudku Ježíše jako velké svátosti ospravedlnění je naše nešťastná posedlost představou o nesmrtnosti duše. Ta doktrína je kusem nehebrejského filozofického balastu, k němuž jsme byli přilepeni od chvíle, kdy se církev dostala do širokého světa řeckého myšlení. Spolu s průvodní představou o [bezprostředním] 'životě po smrti' nám nedala téměř nic než potíže: oba pojmy bojují proti vážnému přijetí vzkříšení mrtvých, které je jediným základem soudu.²

Arcibiskup William Temple, v *Drew Lecture* pro 1931: To, že podmíněná nesmrtnost je převládající doktrínou Nového zákona, zdá se mi mimo pochybnost, jakmile přistupujeme k jeho spisům bez helénistického předpokladu, že každá duše je neodmyslitelně nesmrtelná. Neexistuje (nicméně) ... žádný nezbytný rozpor v principu mezi uplatňováním plné míry lidské svobody a věřením v to, že nakonec Boží milost vyhraje svou cestu s každým lidským srdcem (nebo aspoň s většinou). (To poslední tvrzení je otevřené nějaké otázce, ale autor má jistě právo ohledně škodlivých účinků víry v přirozenou nesmrtnost duše.)

Profesor Earle Ellis, *Christ and the Future in New Testament History*: Platónské hledisko, že podstata člověka (duše/duch) přežívá fyzickou smrt, má vážné důsledky pro Lukášovu kristologii a pro

¹ str. 378.

² Eerdmans, 1989, str. 71.

jeho teologii spásy v dějinách ... Pro eschatologii to představuje platonizaci křesťanské naděje, vykoupení z času a hmoty. Lukáš naopak klade individuální spásu (a prohru) do vzkříšení v čase a hmotě v posledním dnu. Podtrhuje, že Ježíš byl vzkříšen v 'těle' a považuje jej za 'prvního, kdo vstal z mrtvých', vzor, podle nějž je třeba rozumět, jak všichni 'vstupují do slávy'.

Antropologický dualismus vstoupil do myšlení patristické církve hlavně, předpokládám, s *grandiózní syntézou křesťanství a řecké filozofie*, kterou vytvořili Klement a Órigenés. Přineslo to zatemnění rané křesťanské naděje na návrat Krista a vzkříšení mrtvých [a Boží království na zemi]. Ale to necharakterizovalo křesťanství Nového zákona, a může být nalezeno v Lukášovi pouze tehdy, když člověk čte texty tak, jako to dělali ti křesťanští otcové, skrz čočky broušené v Athénách.¹

Zatímco smrt není naplněním spásy jedince, během smrti zůstává pod Kristovou mocí a v jeho péči ... (ale), zatímco křesťanští mrtví zůstávají v čase, čas nepočítají. Mezera v jejich individuálním bytí mezi jejich smrtí a jejich vzkříšením v posledním dnu tohoto věku je v jejich vědomí tiknutím hodin. Pro ně je veliký a slavný den Kristovy parousie jenom okamžikem v budoucnosti. 'Přechodný stav' je něčím, co žijící zakoušejí vůči mrtvým, ne něčím, co mrtví zakoušejí s ohledem vůči žijícím nebo vůči Kristu.

Ti s čočkami broušenými v Athénách, početní v křesťanské tradici, vidí *zcela odlišný obraz*. Předpokládají, že část člověka, duše, nepodléhá přerušení bytí (a tak není prvkem přirozeného světa), ale že při smrti těla je 'oddělena' do blaženosti bez těla, nebo, ve variacích tohoto tématu, že existuje vzkříšení při smrti, při kterém je fyzické tělo vyměněno za duchovní tělo již se tvořící uvnitř. [To by zničilo program a časový plán uvedený v 1 Kor 15 a na mnoha dalších místech.] I když mají mnoho tradičních kořenů a připoutaností, takové teologie, myslím, vážně nepochopili Pavlovu eschatologii spásy v dějinách. Je to proto, že Pavel považuje tělo za člověka a člověka za fyzické tělo, a trvá na vzkříšení těla, jež klade do Kristovy parousie, při níž je osobní vykoupení spojeno s vykoupením díky proměně celého fyzického vesmíru a je jeho součástí. Promě-

¹ Brill, 2000, str. 127.

něné fyzické tělo věřícího bude vyžádáno ze země Božím všemohoucím tvůrčím slovem [při druhém příchodu] ne méně, než bylo proměněné fyzické tělo Krista a původně neživé tělo při stvoření v Genesis.¹

Příloha 5

JDOU DUŠE DO NEBE?

Svědectví rané církve ke stavu mrtvých a ke Království

Zatímco svědci Jehovovi a jiní jsou označováni jako kultisté, protože říkají, že "duše" nejde do nebe, když člověk zemře, záznamy raných církevních dějin jsou svědectvím skutečnosti, že skutečným viníkem je "ortodoxie, tedy pravověrnost".

Učila raná církev o oddělení vědomé duše od svého těla ve chvíli smrti *a okamžitě odchodu do nebe*? (Nediskutuji zde o *stavu* duše, jak ji chápali církevní otcové, ale o otázce jejího *bezprostředního umístění při smrti*.)

Zde jsou **Irenejova** slova z poloviny druhého století. Irenej si stěžuje, že někteří zkreslují biblický program vzkříšení.

Někteří, kteří jsou považováni za ortodoxní, jdou nad rámec předpřipraveného plánu pro povýšení spravedlivých a jsou neznalí metod, jakými jsou předem ukázněváni pro nepomíjejcnost. Mají tak kacířské názory. Neboť kacíři, kteří nepřipouštějí spásu svého těla, **tvrdí, že bezprostředně po své smrti projdou nad nebesa**. [Všimněte si, že duše jde okamžitě do nebe při smrti, učí "kacíři". Dnes, podle současné ortodoxie, heretici učí, že duše **nejdou** okamžitě do nebe nebo do pekla. To dělá z Ireneje heretika!] Tudíž tito lidé, kteří **odmítají vzkříšení postihující celého člověka**, a dělají vše, co umějí, aby je odstranili z křesťanského systému, nevědí nic ohledně plánu vzkříšení. Neboť nechtějí pochopit, že pokud jsou tyto věci tak, jak říkají, sám Pán, v něhož, jak tvrdí, věří, třetího dne nevstal z mrtvých, ale *okamžitě po svém skonání odešel tam nahoru*, zanechávaje své tělo v zemi. Faktem však je, že po **tři dny přebý-**

¹ str. 177, 178.

val Pán na místě, kde jsou mrtví, protože Jonáš zůstal v břiše velryby tři dny a tři noci (Mat 12:40) ... David říká, když o něm prorokuje: 'Vynesl jsi mou duši z nejhlubšího **pekla** (hrobu).' A když povstal třetího dne, řekl Marii: 'Nedotýkej se mě, neboť jsem ještě nevystoupil k svému Otcí' (Jan 20:17) ... Jak tedy nesmějí být uvrženi do zmatku tito lidé, kteří tvrdí ... že jejich vnitřní člověk [duše], opouštějící tělo tady, vystupuje na nadnebeské místo? [*Irenej považuje dnešní učení za ostudné!*] Neboť jako Pán 'odešel zprostřed stínu smrti' (Ž 23:4), *kde byly duše mrtvých*, a **později** povstal v těle, a *po vzkříšení* byl zdvižen do nebe, **je zřejmé, že duše jeho učedníků také... půjdou do neviditelného místa [hades]** ... *a tam zůstávají až do vzkříšení*, čekající na tuto událost. Pak obdrží svá těla a *vstávají ve své celistvosti*, tělesní, stejně jako Pán vstal, *přijdou tak do Boží přítomnosti*. **Jako náš Mistr neodletěl okamžitě do nebe, ale očekával čas svého vzkříšení ... tak bychom měli také čekat na čas našeho vzkříšení.**

Protože tedy názory jistých ortodoxních osob jsou odvozeny z **kacířských** řečí, jsou jak nevědomí Božích systémů, tajemství vzkříšení spravedlivých, tak pozemského **Království**, které je *počátkem nepomíjelnosti*; prostřednictvím tohoto **Království** jsou ti, kteří budou hodni, postupně přivykáni podílet se na božské přirozenosti. (Irenej tedy odsuzuje celou "ortodoxní" tradici o tom, co se děje při smrti – tradici, která nakonec od třetího století zaplavila biblické učení.)

Protest Justina Mučedníka proti tomu, co se později stalo ortodoxií, a zůstává tak dodnes, není méně pronikavý: Ti, kdo hájí chybný názor, říkají, že neexistuje žádné vzkříšení těla ... Jako v případě volského jha, pokud je jeden nebo druhý uvolněn ze jha, ani jeden z nich nemůže orat sám; tak *ani duše, ani tělo samo nemůže uskutečnit nic, pokud by byly uvolněny ze svého společenství* [tj. duše nemůže mít žádnou samostatnou, aktivní existenci]. Kvůli čemu je člověk, ne-li rozumné zvíře, složen z těla a duše? *Je duše sama o sobě člověkem? Ne;* ale duší člověka. Bylo by tělo nazýváno člověkem? Ne; ale nazývá se tělem člověka. Jestliže pak ani jeden z nich není sám o sobě člověkem, ale to, co je *složeno ze dvou*, je *nazýváno člověkem* a Bůh povolal *člověka* k životu a vzkříšení, nepovolal část, ale celého, který je duší a tělem ... Dobrá, **říkají, duše**

je neporušitelná, jsa součástí Boha a jím vdechnutá ... Pak, jaké díky jsou mu dlužné, a jakým projevem jeho moci a dobroty to je, *pokud zamýšlel spasit to, co je vrozeně spaseno* ... ale žádné díky nejsou dlužné tomu, kdo spasí to, co je jeho vlastní; neboť to znamená spasit sebe ... Jak tedy Kristus křísí mrtvé? Jejich duše nebo jejich těla? Zjevně obojí. Kdyby vzkříšení bylo pouze duchovní, bylo by potřebné, aby při kříšení mrtvých ukázal tělo ležící samo o sobě, a duši žijící sama od sebe. Ale teď to tak neudělal, ale vzkřísil tělo ... Proč už tyto nevěřící argumenty přetrvávají a nedokážeme vidět, že ustupujeme, když nasloucháme takovým argumentům, jako je toto: **Že duše je nesmrtelná**, ale tělo smrtelné a neschopné být oživeno. Neboť to jsme slyšeli od Platóna ještě dříve, než **jsme se dozvěděli pravdu**. Pokud pak Spasitel říkal toto a vyhlašoval spásu duše samotné, jakou novou věc mimo to, co jsme slyšeli od Platóna, nám přináší?¹

Justin vyjadřuje, že učení o bezprostředním přežití duše v nebi nebo v pekle je platónství, nikoli křesťanství. Justin zde odmítá argumenty gnóze, které popíraly vzkříšení těla. Tradiční křesťanství přijalo podobný, ale trochu odlišný směr, když do vyznání zahrnulo víru ve vzkříšení těla, zatímco současně vyučovalo okamžitou spásu duše samotné ve vědomém, odtělesněném stavu. Tím je řečeno, že je reálnou osobou, ač odtělesněnou. Taková myšlenka je rozhodně vyvrácena Justinem a Irenejem a je jimi ztotožněna jako pohanská. Současná "ortodoxie" je tudíž částečně gnostická a pohanská.

Justin Mučedník: *Dialog s Tryfónem o miléniu*:

Tryfon:

Opravdu připouštíte, že toto místo Jeruzalém bude obnoveno? A očekáváte, že váš lid bude shromážděn, a že se bude radovat s Kristem a s patriarchy?

Justin:

Já a mnozí jiní jsme toho názoru a věříme, že k tomu dojde, jak jistě víte; ale na druhé straně jsem vám naznačil, že mnozí, kteří

¹ Dialogue with Trypho, kap. 80.

patří¹ k čisté a zbožné víře uvažují jinak. Navíc jsem vás upozornil na to, že někteří, kdo jsou nazýváni křesťany, ale jsou bezbožní, **nehodní kacíři**, učí doktríny, které jsou každopádně rouhavé, ateistické a pošetilé ... Rozhodl jsem se nenásledovat lidi nebo lidské učení, ale Boha a doktríny jím dodané. Neboť jestliže jste padl na nějaké, kteří se nazývají křesťané, ale kteří nepřipouštějí pravdu o vzkříšení ... kteří říkají, že neexistuje vzkříšení mrtvých, a že *jejich duše, když zemřou, jsou vzaty do nebe*, nepředpokládejte, že jsou křesťany ... Ale já a jiní, kteří jsme *řádnými křesťany ve všech ohledech*, jsme ujištěni, že nastane vzkříšení mrtvých, a tisíc let v Jeruzalémě, který pak bude budován, okrášlen a rozšířen, jak proroci Ezechiel, Izaiáš a další prohlašují...

Kromě toho jsme si uvědomili, že s tímto tématem je spojen výraz 'Pánův den'. Navíc byl s námi jistý muž, jehož jméno bylo Jan, jeden z Kristových Apoštolů, který prorokoval zjevením, které mu bylo svěřeno, že ti, kteří uvěřili v našeho Krista, budou přebývat tisíc let v Jeruzalémě; a že se poté uskuteční všeobecné a věčné vzkříšení všech lidí.

Justinovo prohlášení o přechodném stavu (naplno, cca 150 n.l.) Neboť jestliže jste padl na nějaké, kteří se nazývají křesťany, ale kteří nepřipouštějí pravdu o vzkříšení a troufají si rouhat se Bohu Abrahama, Izáka a Jákoba; **kterí říkají, že neexistuje vzkříšení z mrtvých, a že jejich duše, když zemřou, jsou vzaty do nebe: nepředpokládejte, že jsou křesťany**; stejně jako jedinec, pokud by to správně uvážil, by nepřiznal, že saduceové, nebo podobné sekty genistejci, meristejci, galilejci, helénisté, farizeové, baptisté, jsou Židy, ale jen *se nazývají* Židy, uctívajícími Boha rty, jak Bůh prohlásil, ale jejich srdce je od Něho daleko. Ale já a jiní, *kterí jsme řádnými křesťany ve všech ohledech*, jsme ujištěni, že nastane vzkříšení mrtvých, a tisíc let v Jeruzalémě, který pak bude budován, okrášlen a rozšířen, jako proroci Ezechiel, Izaiáš a další prohlašují.²

¹ Řada komentátorů se domnívá, že text zde byl poškozen a že Justin napsal "kdo nepatří ..." Byla provedena změna, aby učinila Justina méně odsuzujícím amilenismus.

² *Dialogue with Trypho*, kap. 80, *Ante-Nicene Fathers*, Eerdmans, sv. 1, str. 239.

Latinský církevní otec **Tertullian** (často známý jako otec západního křesťanství) je další, kdo by silně nesouhlasil s moderní "ortodoxí" v tom, co se děje s duší při smrti. Odporoval myšlence, že při smrti duše opouští tělo a jde do nebe:

Platón ... okamžitě odesílá do nebe takové duše, jaké si přeje ... K otázce, kam je duše stažena [při smrti], teď dáváme odpověď ... Stoici kladou jen svou vlastní duši, to jest duše moudrých, **do honosných sídel nahoře**. Platón, to je pravda, neumožňuje tento cíl cesty všem duším bez rozdílu dokonce ani všem filozofům, ale *pouze těm, kteří tříbili svou filozofii mimo lásku k chlapcům* [homosexuálům] ... V tomto systému pak duše moudrých jsou vynášeny tam nahoru do éteru ... Všechny ostatní duše jsou sraženy do **hádu**. Samotné spodní oblasti **hádu** nemají údajně být holou dutinou, ani nějakou podzemní stokou světa, ale rozsáhlým hlubokým prostorem v nitru země a skrytým zákoutím v jejích samotných útrobach; ježto čteme, že **Kristus ve své smrti strávil tři dny v srdci země**, to jest v skrytém vnitřním zákoutí, které je neviditelné v zemi a je uzavřeno zemí, a které je umístěno v propastných hlubinách, které se rozkládají stále níže dolů. Ačkoli Kristus je Bůh, přestože je také člověkem, 'zemřel podle Písma' (1 Kor 15:3) a 'podle stejného Písma byl pohřben'. Stejnému zákonu se podrobilo jeho bytí tím, že **zůstal v hádu v podobě a stavu mrtvého člověka; ani nevystoupil na nebeské výšiny předtím, než sestoupil do nižších částí země**, takže tam mohl dělat společníka patriarchům a prorokům. [V Bibli se nic neříká o tom, že Ježíš změnil stav patriarchů v době, kdy byl v hádu.] Toto je případ, že musíte předpokládat, že **hádes** je podzemní oblastí, a *drží si od těla ty, kteří jsou příliš hrdí na to než, aby věřili, že duše věřících si zaslouží místo v nižších oblastech*. Tito lidé, kteří jsou 'služebníky nad svého Pána a učedníky nad svého Mistra', by nepochybně opovrhovali tím, aby získali útěchu vzkříšení, pokud je musí očekávat na Abrahamových prsou. Ale k tomuto účelu, říkají oni, Kristus sestoupil do **pekla**, abychom tam sami **nemuseli sestoupit**. No, pak [říkají], jaký je rozdíl mezi pohany a křesťany, pokud totéž vězení očekává je všechny, když jsou mrtví? [Ale já říkám] **Jak vskutku bude duše stoupat do nebe, kde už Kristus sedí na pravici Otce, zatímco ještě nebyla slyšet archandělova trubka Božího příkazu?** Zatím co ještě ti,

které má Pánův příchod nalézt na zemi, nebyli uchváćeni ve vzduchu, aby se s ním setkali při jeho příchodu, ve společnosti s mrtvými v Kristu, kdo bude první, aby se pozvedl? [1 Tes 4:13-18]

Nikomu není nebe otevřeno.

Až svět vskutku pomine, pak se otevře nebeské království.¹

Jiný "církevní otec", Hippolyt (cca 170-236), si rozhodně nemyslel, že duše jsou v nebi: Ale teď musíme mluvit o **hádu**, v němž jsou duše jak spravedlivých, tak nespravedlivých **zadržovány** ... [zjevně nevěděl nic o **osvobození z hádu**]. Neporušitelné a nevadnoucí Království získají spravedliví, **kterí jsou vskutku v současné době zadržováni v hádu**, ale ne na stejném místě s nespravedlivými ... Doposud, tedy, o tématu hádu, **ve kterém jsou duše všech zadržovány** až do času, který určil Bůh, jenž pak uskuteční vzkříšení všech, **nikoliv přenesením duší do jiných těl**, ale pozvednutím těl samotných.²

Moderní učenci si uvědomují, že pohled na smrt, který převládá (a je nyní v církvi stále podporován), není biblický. Ne a ne, je překvapivě skutečně "pohanský" a "gnostický". Navíc, jak ukazují shora uvedené citáty raných obhájců křesťanství, myšlenka o jít do nebe nebo do pekelného ohně okamžitě po smrti byla románovou, kacířskou doktrínou nevyučovanou církví po nějakých 300 let po Kristu. Ve standardním moderním textu křesťanské dogmatiky čteme: Helénizační proces, kterým si křesťanství osvojilo mnoho řeckých [pohanských] myšlenkových vzorů, vedl odlišným směrem, když eschatologická naděje začala být vyjadřována v helénistických kategoriích. Irenej řekl: 'Je zjevné, že i duše jeho učedníků, kvůli nimž Pán podstoupil tyto věci, odejdou **na neviditelné místo** přidělené jim Bohem, a *zůstávají tam až do vzkříšení*, očekávající tuto událost. Pak, když obdrží svá těla a vstávají ve své celistvosti, to znamená tělesně, stejně jako Pán vstal, přijdou do Boží přítomnosti.' Irenejovo tvrzení obsahuje koncept příbytku nebo očistce, ve kterém **zůstává** duše mrtvých **až do všeobecného vzkříšení**. Neměli bychom to odsuzovat jako odchylku od biblického učení, protože argumentace je protignostická. **Irenej chtěl odmítnout**

¹ Pojednání o duši, kap. 55.

² Against Plato, on the Cause of the Universe, 1, 2.

gnostickou představu, že na konci tohoto pozemského života duše okamžitě vystoupí do svého nebeského příbytku. Protože raní otcové bojovali proti pohanské představě, že část lidské osoby je prostě nesmrtelná, bylo důležité, aby tvrdili, že neexistuje přímočarý vzestup k Bohu. Jakmile zemřeme, život skončí.¹

Existuje další působivý protest proti populární myšlence, že mrtví přežívají jako vědomé "duše" v nebi. Dalo by se očekávat, že takový protest vyvolá mezi duchovenstvem reformu širokého rozsahu. Alan Richardson, D.D. píše v *A Theological Word Book of the Bible*: **Bibličtí pisatelé**, kteří se pevně drželi přesvědčení, že vytvořený řád dluží za svou existenci Boží moudrosti a lásky, a proto je v podstatě dobrý, **si nemohli představovat život po smrti jako odtělesněnou existenci** [jak jsou nyní učeny miliony upřímných věřících v církvi, aby si to mysleli!] ('nebudeme shledáni nahými,' 2 Kor 5:3), ale jako obnovu za podmínek intimní jednoty těla a duše, která byla lidským životem takovým, jak jej znali. *Proto byla smrt považována za smrt celého člověka* a taková sousloví jako 'svoboda od smrti', nezničitelnost nebo nesmrtelnost mohly být správně použity pouze k popisu toho, co je míněno slovním spojením věčný nebo živý Bůh, 'jenž jediný má nesmrtelnost' (1 Tim. 6:16). **Člověk nemá v sobě kvalitu nesmrtelnosti**, ale musí, pokud má překonat ničivou sílu smrti, ji obdržet jako dar od Boha, jenž 'vzkřísil Krista z mrtvých', a odložit smrt jako zakrývací oděv (1 Kor 15:53, 54). Jenom skrze smrt a vzkříšení Ježíše Krista byla tato možnost pro člověka (2 Tim 1:10) přivedena k životu, a naděje potvrzena, že zkaženost (Řím 11:7), která je univerzálním rysem lidského života, bude účinně překonána.²

Základní zmatek o životě po smrti, který tak pronikl do tradičního křesťanství, brilantně popsal Dr. Paul Althaus ve své knize *The Theology of Martin Luther*: Naděje rané církve se soustředila na vzkříšení v posledním dnu. Právě ono *nejprve* volá mrtvé do věčného života (1 Kor 15, Fil 3:21). **Toto vzkříšení se stane člověku, ne jenom tělu.** Pavel mluví o vzkříšení ne 'těla', ale 'mrt-

¹ Braaten/Jenson, *Christian Dogmatics*, sv. 2, str. 503, sekci napsal Hans Schwartz, Profesor protestantské teologie, University of Regensburg, Germany.

² str. 111, 112.

vých'. Toto chápání vzkříšení samo sebou chápe smrt tak, že též postihuje celého člověka ... **Tak byly [v tradiční ortodoxii] původní biblické pojmy nahrazeny myšlenkami z helénistického, gnostického dualismu.**

Novozákonní představa vzkříšení, které se dotýká *celého člověka*, musela *uvolnit cestu nesmrtelnosti duše*. Poslední den také ztrácí svůj význam, neboť duše obdržely vše, co je rozhodně důležité, dlouho před ním. Eschatologické napětí již není silně směřováno ke dni Ježíšova příchodu. *Rozdíl mezi tím a nadějí Nového zákona je velmi velký.*¹

Tento rozdíl může být dosvědčen současným kázáním na pohřbech, které, ač tvrdí, že je jeho zdrojem Bible, zrcadlí pohanský platonismus, který Nový zákon, raní církevní otcové a moderní informovaní učenci odmítají.

Může víra v pohanské myšlenky, podporované jménem Ježíše, vést k poznání pravdy, která vede ke spáse? Není toto zjevné pohanství v křesťanství důvodem pro poplach a pro návrat k pravdě Bible?

Závěrem uvádíme následující poznámky proslulého německého teologa Jürgena Moltmanna: **V míře, do které se křesťanství oddířlo od svých hebrejských kořenů a získalo helénskou a římskou formu:**

- 1) Ztratilo svou eschatologickou naději [to znamená na budoucí Království na zemi].
- 2) Vzdalo se svého apokalyptického řešení pro 'tento svět' násilí a smrti.
- 3) Splynulo se starověkým **gnostickým náboženstvím** spásy.

Od Justina (150 př.n.l.) dále:

- 1) Většina 'otců' měla v úctě Platóna jako 'křesťana před Kristem'.
- 2) Boží věčnost nyní převzala místo Boží budoucnosti. [Vtělení udělalo, aby se všichni ohlíželi zpět do věčnosti, namísto vpřed ke stvoření Božího Syna při jeho zplození Otcem v Marii, k jeho vzkříšení a k budoucímu příchodu, aby vládl v Království.]
- 3) '**Nebe**' nahradilo nadcházející Království.

¹ Fortress Press, 1966, str. 413, 414.

- 4) [Pohanská] představa vykoupení duše z těla nahradila ducha jako zdroje života.
- 5) Nesmrtelnost duše vytlačila vzkříšení těla.
- 6) Lidé doufali v únik duše z těla.¹

¹ The Spirit of Life, 2001